

Üstadımız diyor ki:

“Tabirat ve ifadelerimde
cok noksanlar ve intizamsızlıklar bulunacaktır.

MAZNUN

Mahkum edilip infaz edilmiş sabıkası bulunan Said Nursi ile Isparta'nın Kemalpaşa Mahallesinden Mehmed oğlu 315 doğumlu 10.09.1943 gününden beri mevkuf, aynı nevi suçtan dolayı Eskişehir mahkemesince altı aya mahkum edilip infaz edilmiş. Sabıkası bulunan Husrev Altınbaş...

Denizli Ağır Ceza Mah.

Esas No: 944–199

Karar: 136

CM.U: 943–1247

Tarih: 15.06.1944

TAKDİM

Üstad Bediüzzaman Said Nursi; bu gün dünyanın dörtbir bucağında asar-ı Nuriyesi ve Talebeleri ve cihan değer hatıralarıyla, canlı ve hayatdar bir zemin-i revnekdar içinde yaşamaktadır. Ve her gün biraz daha gelişen dost ve talebe cemaatleri arasında Hizmet-i Kur'âniye'sine devam etmektedir. Hakikaten bu hâl; normal seyr-i zaman içinde, izahı mümkün olmayan bir vasat-ı harika olarak değerlendirilebilir. İşte bu hizmetin ve bu parlak hayatdar zemin-i nevbaharın saff-ı evvel kahramanlarını hakkıyla nasıl yad edebilelim ki?!...

Gül ve Nur Fabrikaları sahipleri, bin kalemli Medrese-i Nuriye Şakirdleri, Mübarekler Hey'eti gibi Sahabe mesleğinin bu asırda bir cilvesini gösteren bu nuranî hey'etler; istikbal semâsına doğru, kendilerine hız kazandıran tatlı hatıraları bırakmak ve salih amelleriyle istikbali kucaklamak emelindedirler.

İşte, bunlardan biri de "Nur'un Bir Kahramanı Husrev" olarak bu eserde ismi geçen "Husrev Altınbaşak"tır.

Aylar geçti... Muhterem Ahmed Hoca'nın isteğini yerine getiremedim. Malum; Husrev Ağabey hakkında hazırladığı münderecata lâyıkıyla bir önsöz yazamadım. Ahmed Özer hoca; Muhterem Husrev Ağabey hakkında bütün söylenen ve yazılanları bir araya toplamış ve geriye bizim de birkaç söz söylememize imkân bırakmamış gibidir. Bununla beraber bazı hususları Üstadımız ve Husrev Ağabey hakkında bizzat şahit olduğumuz bazı hatıraları yad etmek isterim. Bu hatıralar, hepsi birer vakıa olarak yaşanmış hâdiselerdir. Son zamanlarda, gazetelerde de yazıldığı gibi Risale-i Nur Dairesi'nde ve hizmetlerinde "Yazıcılar, Okuyucular" gibi ifadelerin ne olduğunu da ortaya koymak itibariyle ve Risa-

le-i Nur'un ders ve hizmetlerinin cami' mahiyetini ifade etmek bakımından bazı maruzatta bulunmak isterim.

Evvelâ; Husrev Ağabey, Lâhikalar'da da görüldüğü üzere daha Barla Hayatı'ndan itibaren Hz. Üstad'a daima muhatap olmuştur. Eskişehir, Denizli ve Afyon hapishanelerinde bulunmuş, mübarek kalemiyle âzamî gayretiyle çalışmış ve Mahkemelerde kemal-i metanetle Hizmet-i Nuriye'nin Nur Mecmuaları'nın neşir ve intişarı babında netice ona dayandığı; yani, O'nun gönderdiği tebeyyün edince, sorulduğunda; "Hadsiz Şükür"le mukabele etmiştir. Kastamonu Lâhikası'nda ve Emirdağ Birinci Mektupları'nda bu husus açıkça görülmektedir. Nitekim bu kitapta da Ahmed Hoca bu mektubları derc etmiştir.

Husrev Ağabey'in bütün bu zamanlarda âzamî gayret ve şevk içinde çalıştığını görüyoruz.

1949'un 20 Eylül'ünde Üstad Bediüzzaman hapsini tamamlayarak tahliye oldu ve Afyon'da Rahmetli Zübeyr Ağabey'in tutmuş olduğu eve yerleşti. O zaman ben de Zübeyr Ağabey ile beraber on gün kadar Üstadımız'ın yanında kaldım. 30 Eylül 1949'da Temyiz Mahkemesi'nin Afyon Kararını esastan bozması üzerine yapılan duruşmada hep beraber Mahkeme-i Temyiz'in kararına uyulması istenildi. O zamana kadar, Benim dosyam ayrı iken, 30 Eylül 1949'daki mahkemede dosyamız birleştirildi.

Afyon Hapsi'nden sonra Üstad Bediüzzaman'ın Risale-i Nur Hizmet-i Külliyesi'nde yeni bir devre, Nurların inkişaf ve intişarında vüs'atli bir gelişme olduğu görülmektedir. Şöyle ki; Hz. Üstad, iki ay kadar Afyon'da kaldıktan sonra tekrar Emirdağ'ına avdet ettiler. Lâhikalar'da görüleceği üzere Üstad Bediüzzaman daha önce Diyanet İşleri Reisi Ahmed Hamdi Akseki'ye göndermeyi va'd ettiği iki takım Nur Külliyatı'nı (Elyazma ve Teksirle neşr olanlardan) bir talebesiyle (bu fakir'le) Ankara'ya gönderdi.

Diğer bir talebesini (Zübeyr'i) de İstanbul'a gönderdi. Ankara ve İstanbul'da Üniversite talebeleri arasında Rah-

met-i İlahiye ile Hizmet-i Nuriye tezahüre başladı. Aynı zamanda Hz. Üstad; Urfa'ya da, yanındaki talebelerden (evvela Ceylan'ı, sonra Abdullah ve Hüsnü'yü) göndererek Şark'ta ve Âlem-i İslâm'da Hizmet-i Nuriye'nin mebdelerini te'sis ile Anadolu'da hizmet-i Nuriye'nin yeni bir safhası tezahür etmeye başladı. Bu günler ve bu seneler Urfa, Diyarbakır, Erzurum, Van gibi doğu vilâyetleri ile Ankara, İstanbul ve Isparta'dan gayrı İzmir, Manisa ve sair Anadolu vilâyetlerinde yeni fedakâr birçok kahraman talebelerin, gençlerin Hizmet-i Nuriye'ye el atmaları zamanlarıdır. Seyyid Salih Özcan da, Üniversite talebesi olup, Âlem-i İslâm'dan gelen zatlarla alâkadar oluyordu.

Hz. Üstad; 1951-52 senelerinde Emirdağ'da ikamet ettiler. 1951-1952 seneleri arasında bir aralık Isparta'ya giderek Husrev Ağabey'in ikamet ettiği, ablasının evinin üst katına yerleşti. Ta İstanbul'da Gençlik Rehberi davasına kadar... Hz. Üstad'ın Husrev Ağabey'in evine yerleşmesi ve onun misafiri olması bütün Nur Talebeleri arasında Husrev Ağabey için bir sevinç ve takdirle karşılandı. Ben bizzat şahit olduğum; Kastamonu'dan Mehmed Feyzi Ağabey'in Husrev Ağabey'e yazdığı bir mektubunda takdir ve tebriklerini hayranlıkla ifade etmişti. Hz. Üstad; Gençlik Rehberi Mahkemesi dolayısıyla 1952'de ifadesi alınmak üzere resmen İstanbul'a celb edildi. Üstad Bediüzzaman'ın İstanbul'a bu gidişi, İstanbul afakında büyük tezahüratla karşılandı. Matbuat âleminde geniş akisler uyandırdı. Sonra tekrar Emirdağ'ına avdet ettiler. Bu hususu bir mektubunda, şöyle ifade etmektedir.

"Salisen: Size bütün ruh u canımızla müjde veriyoruz ki; Nurculardaki tam ihlâs ve hakikî sadakat ve sarsılmaz tesanüd vesilesiyle başımıza gelen bütün musibetler, hizmet-i imâniyemiz noktasında büyük nimetlere çevrilmiş ve perde altında hatır u hayale gelmeyen Nur'un fütuhatları oluyor.

Meselâ, Isparta'dan buraya yani İstanbul'a mahkemeye gelmekliğim için yüz banknot, otomobile mecburiyetle ve-

rildi. Sizi temin ediyorum ki; yalnız bu mes'elede ve yalnız Rehber'e ait ve yalnız benim şahsıma ait meydana gelen ve gelmeye başlayan netice-i hizmete iki bin banknot verseydim yine ucuz sayacaktım. Umuma ait neticeleri de buna kıyas edilsin."

Afyon hapsinden sonra Hz. Üstadımız yanında ve hizmetinde istihdam ettiği ve yine kendi hizmeti mânâsında kabul ettiği Ankara, İstanbul, Urfa gibi hizmet ve neşriyat merkezlerinde ve Anadolu'nun diğer beldelerinde Hizmet-i Nuriye'ye çalışan talebeleriyle Rahmet-i İlâhiye ile Hizmet-i Nuriye'nin yeni ve küllî tecellisine, yeni bir devreye intikal etmiş bulunuyor denilebilir. Bu hususlar, Emirdağ II Lâhikası'nda ve Tarihçe-i Hayat'ın son kısımlarında ifade edilmektedir.

Üstadımız'ın, Barla hayatı, Kastamonu ve Emirdağ Hayatları ve bu arada neşredilen bütün Mektublar, Lâhikalar ve Hz. Üstad'ın Afyon hapsinden sonra Emirdağ'ı ve son Isparta Hayatı ve bütün bunlardaki hizmetleri, emir ve tavsiyeleri ve beyanları birden, bir küll olarak nazara alındığında herkesi, her talebeyi, her taifeyi, her belde ve muhiti tenvir ve tatmin edecek hizmet mülâhazaları mevcuttur. Risale-i Nur hakkında "Kur'ân-ı Hakîm'in bu asrın fehmine bir dersi... Bu asrı ve gelen asrı tenvir eden bir mu'cize-i Kur'âniye" gibi çok evsaf-ı kudsiye ifade edilmiştir. Bu küllî, cami' mânâ içindir ki: Risale-i Nur'un okunup yazılması ve dinlenmesi gibi Risale-i Nur'la iştigal; bir ibadet-i tefekküriye olduğu ifade edilmiştir. Meselâ, Kastamonu Hayatı'ndan, Lâhikaları'ndan şu beyanları:

"Yirmi İkinci Söz tashih edilirken dinledim. Gördüm ki; içinde hem küllî zikir, hem geniş fikir, hem kesretli tehlil, hem kuvvetli îmân dersi, hem gafletsiz huzur, hem kudsî hikmet, hem yüksek bir ibadet-i tefekküriye gibi Nurlar var. Bir kısım Şakirdlerin ibadet niyetiyle Risaleler'i ya yazmak veya okumak veya dinlemekliğin hikmetini bildim. Barekallah dedim. Hak verdim."

Kastamonu Lâhikaları'nda, buna mümasil Hz. Üstad'ın beyanları çoktur. 1950'den sonra Isparta'da iken Dershane-i Nuriye'ler açılması münasebeti ile neşrettiği şu mektubu da Nur Dershaneleri açılmasına açık bir iş'ardır.

"Isparta'da İmam-Hatip ve Vaiz Mektebi'nin açılacağını haber aldım. O mektebe kaydolacak talebelerin ekserisi Nurcu olmaları münasebetiyle o mektebin civarında gayr-i resmî bir surette bir Nur Medresesi açılıp, o mektebi bir nevi Medrese-i Nuriye yapmak fikriyle bir hâtıra kalbime geldi. Bir iki gün sonra 'güya bir ders vereceğim' diye etrafta şayi' olmasıyla o dersimi dinlemek için rical ve nisa kafilelerinin etraftan gelmeleriyle anlaşıldı ki, böyle nimresmî ve umumî bir Medrese-i Nuriye açılsa o derece kalabalık ve tehacüm olacak ki, kabil olmayacak. Afyon'da mahkemeye gittiğimiz vakitki gibi pek çok lüzumsuz içtimalar olmak ihtimali bulunduğundan o hâtıra terk edildi. Kalbe bu ikinci hakikat ihtar edildi. Hakikat da şudur:

'Her bir adam eğer hanesinde dört beş çoluk çocuğu bulunsa kendi hanesini bir küçük Medrese-i Nuriye'ye çevirsin. Eğer yoksa, yalnız ise, çok alâkadar komşularından üç dört zat birleşsin ve bu heyet bulundukları haneyi küçük bir Medrese-i Nuriye ittihaz etsin. Hiç olmazsa işleri ve vazifeleri olmadığı vakitlerde, beş on dakika dahi olsa Risale-i Nur'u okumak veya dinlemek veya yazmak cihetiyle bir miktar meşgul olsalar, hakikî talebe-i ulûmun sevaplarına ve şereflerine mazhar oldukları gibi, İhlâs Risalesi'nde yazılan beş nevi ibadete de mazhar olurlar. Hakikî ilim talebeleri gibi, onların maişetlerini te'min husususundaki âdi muameleleri de bir nevi ibadet hükmüne geçebilir.' diye kalbe ihtar edildi. Ben de kardeşlerime beyan ediyorum.
Hasta Kardeşiniz Said Nursi"

Bir de Hayatı'nın son senelerinde Emirdağ'ı ve Isparta'daki ikametgâhının dış kapısının iç kısmına ta'lik ettirdiği ve her gelen ziyaretçiye mutlak okutturduğu şu beyanları ki; bu ve buna benzer vasiyetleri Emirdağ Lâhikaları'nın son kısımlarında derc edilmiştir.

"Kat'iyyen size haber veriyorum ki, Risale-i Nur'un her bir kitabı bir Said'dir. Siz hangi kitaba baksanız, benimle karşı karşıya görüşmekten on defa ziyade hem faydalanır, hem hakikî bir surette Benimle görüşmüş olursunuz."

Bütün bunlarda Risale-i Nur'un okunması ve yazılması ve dinlenilmesinin bir ibadet hükmüne geçtiği açıkça ifade edilmiştir. Şu cümleye bakınız: *"Siz hangi kitaba bakarsınız, benimle karşı karşıya görüşmekten on defa ziyade hem faydalanır, hem hakikî bir surette benimle görüşmüş olursunuz."*

Demek; Üstad Bediüzzaman, Risale-i Nur'la kıyamete kadar gelen ve gelecek nesillere, onların isti'dadına, arzu ve isteklerine münasip olarak Kur'ân'dan akseden Nurlar'ı nazara vermektedir. Ve kendi yerinde Risale-i Nur'un mânevî Bediüzzaman olduğunu ifade etmektedir. Elbette bu, çok büyük bir velâyet tezahürüdür.

Bunun karşısında, hepimizin boynu büküktür. Ona teslim ve ram olmakla mükellefiz. Ne demek!!.. "Her bir Risale bir Said'dir. Onunla görüşen Benim'le görüşmüş olur." demek; Üstad Said Nursi Hazretleri, Âsâr-ı Nuriyesi'yle Kur'ân'dan aldığı ilim ve hidâyet nurunu bizatihi erbabına göre neşir ve intişara devam edecektir. Ne yapalım!.. Durum böyledir. Demek; Risale-i Nur Şahs-ı Mânevisi'ndeki şiddet-i velâyet, yani; Üstad-ı Nur'un Âl-i Beyt-i Nebevî'nin silsile-i Nuranîsi'nin son meyve-i münevveri olması ve Velâyet-i Kübrâ'yı hâmil bulunması itibariyle Nur Dairesi içinde başkalara ihtiyaç bırakmamaktadır.

Bu ve bu gibi hususların güzel beyanını, Nur Kahramanı Husrev Ağabey, Denizli iddianamesine konu olan ve çok önceleri Safranbolu ve Emirdağ'ındaki talebelere gönderdiği Hz. Üstadımız'ın fotoğrafının arkasına yazdığı şu fıkra, Denizli mahkemesinde berâet etmiştir:

"Bu günde, Mele-i Âlâ'nın Arz'da medâr-ı sürûru.

Bu günde, sekene-i Arz'ın Mele-i Alâ'da medâr-ı iftiharı.

Bu günde, Habibullah'ın medar-ı nazarı.

Bu günde, Müslümanlığın sertâcı.
Bu günde, hak tariklerin şâhı.
Bu günde, hakikatlerin İmamı.
Hem bu günde, Mahbûb-u Hüda.
Hem bu günde, allâme-i asır.
Hem bu günde, zulmetin nuru.
Hem bütün günlerde Mehdi-i A'zam.
Hem Molla Saidü'n-Nursî.
Hem Bediüzzaman el-Kürdî...

Sevgili Üstadımız'ı sizlere en kudsî, en kıymetdar, en mübarek, en sevgili bir hediye olarak takdim etmekle müftehiriz. Husrev"

Hz. Üstadımız; 1953 yazında Emirdağ'ından Isparta'ya gelmiş, yanında; Zübeyir, Ceylan ve Bayram'la beraber Isparta'ya yerleşmişlerdi. Tahiri Ağabey'i de yanına çağırmıştı. Bu fakir, o tarihte Samsun Ceza Evi'nde bulunuyordum. 1954 senesi başında Samsun Ceza Evi'nde beraet ve tahliyeden sonra biz de Isparta'da Hz. Üstadımız'ın nezdinde kalmak ni'met-i uzmasına nail olmuştuk. Bir gün Üstadımız yatsı vakti, bizim odaya gelerek; "İhtar var, size Arapça Mesnevi'den derse başlayacağız. Arapça'yı öğreteceğim." dedi. Yarın sabahtan itibaren Arabî Mesnevî'den ders vermeye başladılar. Lillâhi'l-hamd hayatımızın birer Leyle-i Kadr'i veya birer mânevî bayramı hükmünde telâkki ettiğimiz o saadetli günlerde her sabah Arabî Mesnevî'yi Üstadımız'dan dinliyorduk. İki saatten aşağı olmamak şartıyla üç hattâ bazen nadiren beş saate yakın ders alıyorduk. İki sene kadar bu müddet devam etti. İşaratü'l-İ'caz'ı da ders aldık. Bittabi, bu arada Barla ve Çamdağı'na Üstadımız'la beraber gitmiştik. Orada da aynı dersimiz devam etti.

Üstadımız, Isparta'da 1954'ten itibaren devam ettiğimiz sabah derslerine defaatle Husrev Ağabey'i davet etti. Üstadımız'la birlikte kaldığımız evin bir odası boştu. Üstadımız: "Sen orada kalırsın." dediği hâlde, Husrev Ağabey hastalığı

bahane ederek gelmedi. Üstadımız'la gündüzleri, bağ ve bahçelere, Isparta civarındaki seyrangâhlara giderdik. Üstadımız ilk önceleri, umumiyetle Husrev Ağabey'i çağırırdı. Bazen gelirdi. Fakat nazlanırdı. Çok zaman gelmemeğe başlamıştı. Umumiyetle Zübeyir Ağabey'i gönderirdi. Araba ile Husrev Ağabey'in evine gider, kapısının önünde beklerdi. Zübeyir Ağabey, "Üstadım! Rahatsız, gelemiyor." der idi. "Ve çok rahatsızdır." derdi. Sonra kapısından ayrılırdık. Bu hâl defalarca tekerrür etmiştir. Hattâ bir gün Bayram Kardeş'i gönderdi. Bayram döndü: "Üstadım! Gelmiyor.." dedi. Üstadımız çok müteessir oldu, hiddetlendi. Hemen Zübeyir Ağabey atıldı: "Üstadım! Ben bakayım, çok hasta olabilir." dedi ve gitti. Geldi ve: "Üstadım! Çok hastadır." Dedi. Üstad; bir gün de beni gönderdi. "Git, Husrev'i çağır!" dedi. Ben gittim, Husrev Ağabey; büyük bir masa üzerinde Kur'ân yazıyordu. Dedim: "Ağabey; Üstad kapıya geldi. Arabada seni bekliyor." Dedi: "Kardeşim! Çok rahatsızım." Dedim: Ağabey! Hem afakı temaşa edersin.." dedi: "Kardeşim! Afak, uzak mı sanki!?.." Sonra iki elini masaya dayayarak: "Şimdi benim hiç kimseye ihtiyacım kalmamış." dedi.. ilâ ahir...

Bir gün Husrev Ağabey'e bu hususu sordum. "Neden gelmiyordunuz?" cevaben dedi ki: "Üstad'da iki cihet var. Dellallık itibariyle zerre kadar itiraz etsem, yanarım. Bir de şahsiyeti itibariyle 'Gel, gezelim. Seyran edelim.' diyor. Ben rahatsız olduğum için bu cihete icabet edemiyorum." diye i'tizarda bulunmuştu.

1956 yılında Sözler Mecmuası Ankara'da tab' olunduğu zaman Üstadımız, yanına Zübeyir, Ceylan'ı alarak: "Husrev'e bu müjdeyi verelim." diye Husrev Ağabey'in evine gelmişler. Üstadımız; elinde Sözler, demiş: "Bak Husrev!. Cenab-ı Hakk'a şükür.. Ankara'da Diyanet'le Maarif birleşmişler, Sözler'i tab' etmişler!.." dediğinde, Mübarek Husrev Ağabey: "Üstadım! Ne için yeni harfle neşrine izin verdin!?.." diye i'tirazda bulunmuş. Üstadımız da: "Yok Husrev!. Varsın Nur Dairesi tevessü' etsin.. Ankara'da Maa-

rif'le Diyanet birleşmişler. Gençlerin, nesillerin kurtulması için tab' etmişler.. Bu neşriyat; senelerden beri yapılan Hizmet-i Nuriye'nin bir semeresidir. Hattâ senin hizmetinin bir neticesidir." Mealinde uzun izahatta bulunmasına rağmen, Ağabey, Üstadımız'ın getirdiği Sözler'i kabul etmemiş.

Husrev Ağabey, bir gün; Hz. Üstad'ın İkinci Said devresini çok takdir ve tahsin ettiğini.. ve son devresine mutabakat edemediğini veya kabul edemediğinin iki eliyle işaret ederek beyanda bulunmuştu.

Üstadımız, son Isparta'ya teşrif edip yerleştikten sonra, -her hâlde 1953 senesinde olacak- bendeniz, henüz Samsun'da Hapiste iken, Husrev Ağabey'in ağabeysi, Üstadımız'a rica etmiş ki: "Husrev ile beni barıştır..." diye... Üstadımız, Husrev Ağabey'e her hâlde çok söylemiş. Belki rica etmiş. Bendeniz 1954 senesinde Isparta'da Üstadımız'ın nezdinde kaldığım zamanda bazen Husrev Ağabey'in yanında kalkıp, gelemezdim. İki defa böyle oldu. Birincisinde Üstadımız, "Husrev, ağabeysi ile barışmadığından büyük hata etti." buyurdu.

Bir defasında da, Husrev Ağabey'in sohbetinde Zübeyir, Bayram, Ceylan Kardeş'e karşı kalbimde bir soğukluk hasıl olmuştu. Üstadımız'ın yanına döndüğümde akşam vakti idi. Üstadımız, her hâlde Evrad-ı Kudsiye'yi okuyorlardı. Yatağının yanına geldiğimde, hiçbir şey söylemedi; yalnızca mübarek eliyle bir tokat aşk etti. Birden aklım başıma geldi. O hâletten ayıldım, kurtuldum. Üstadımız'ın bu neviden bizlere, hiç unutulmayacak.. ve "Cenâb-ı Hak; ebediyyen, zerrat-ı kâinat adedince razı olsun." dedirteceği.. ayağımızın kaymasını önlediği sayısız şefkat dolu... gözleri yaşartan lütuf ve merhamet tecellileri vardır.

Biz Husrev Ağabey'e kaç defa ve günlerce yanında kalarak sohbetlerini dinledik. Daima onu büyük bir ağabey; Nur'un en has ve Kahraman bir talebesi olarak bildik. Hakikaten kendisini, bu kudsî îmân ve Kur'ân yoluna vakfetmiş, müstesna bir zat olarak tanıdık. Afyon hapsinde gece kalkar, teheccüd namazını edadan sonra sabaha kadar hafi bir sadâ

ile Cevşen-i Kebîr, Evrad-ı Kudsiye, Delaili'n-Nur'u ezbere okur, gündüzleri Risaleler'i yazmakla iştigal eder, faal bir zat olarak bildik. Bununla beraber ona olan Üstadımız'ın teveccühleri doğrudur. Haktır ve hakikattir. Ve bilfiil hizmet ve gayretiyle bunu te'yid ve tasdik etmiştir.

Malum, yukarılarda da arz ve takdim ettiğimiz üzere Üstadımız daima bir hey'et-i mütesanide ve bir şahs-ı mânevî olarak Has Talebeler'in her birisini böyle âli seciyelere mazhariyeti noktasında takdir ve tebrik etmiştir. Risale-i Nur'un teksirle neşrinde Husrev Ağabey'i tahsinlerle yad ederken Tahiri, Mustafa Gül ve Küçük Ali gibi diğer mecmuaları yazan Ağabeyleri de takdirlerle yad etmiştir. Sonra Üstadımız, bizler gibi aciz ve kusurlu talebelerini, ta hayatının sonuna kadar hizmetinde istihdam buyurdu. Hattâ bir gün 1954'te Isparta'nın Yukarı Dere Mahallesi'ni geçerken Hz. Üstad yanında bulunan Zübeyr, Ceylan, Bayram gibi bizleri göstererek Husrev Ağabey'e: *"İleride sen bunları anlayacaksın!"* demişti.

Yani hâl böyle iken; Allahu A'lem araya birtakım menfi ve sinsi adamlar girmesiyle maalesef Husrev Ağabey yeni harfle neşriyatın aleyhinde bulundu. Ve bu neşriyatta Üstadımız'ın vazifelendirdikleri ve Hz. Üstad'ın hizmetinde bulunanlar aleyhinde beyanlarda bulundu. Bittabi bu isnatlar, Camia-i Nuriye'de ma'kes bulmadı. Herkes, Husrev Ağabey'in hizmetini ve mazhariyetini takdir ve yad ederken diğer naşir talebeleri ve Üstad'ın hizmetinde bulunanları da kemal-i hulûs ile yad ettiler ve kabul ettiler. Lillâhi'l-hamd, zamanla o aleyhtarlık söndü denilebilir.

Bütün bunları yazdıktan sonra nakletmekten maksadım: Bazı hakikatler bilinsin içindir. Bazı Yazıcı kardeşlerimizin; Husrev Ağabey'e hürmet ve sevgi hisleri içinde Üstadımız'ın hizmetinde ve Nur'un neşriyatında bulunan diğer bazı kardeş ve ağabeylere karşı çok acib ve su-i zan dolu isnatları vardır. Bunlar doğru değildir. Bu zan ve isnatlar, Lâtin harfleriyle Nurlar'ın neşr edilmesi ve neşriyat hizmetinin devam etmesi sebebiyledir. "Husrev, Üstad-ı Sanî'dir. O ne derse, o

olacaktır.” gibi kanaatlerinden dolayı vaktiyle bu isnatlar yapılmıştır. Malum; bu isnatlar temelden ve esastan yanlıştır. Çünkü: Bu hizmetin Ustabaşı’sı ve büyük Üstadı Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri’dir. O dedikten sonra, söz durur. Allahu Azimü’ş-şan ona bahş etmiş bu Nur Dairesi’ni... “Okuyan, yazan dinleyen talebemdir.” demiş. Kastamonu Lâhikası’nda da yazmış. Ta o zamanlar.. 1940’larda... Sonra 1956’da kendi para vererek Ankara’ya Tahiri ve Ceylan’ı göndererek: “Tashihe yardım edin!” diyerek, yeni harfle neşriyatı bizzat kendi te’sis etmiş. Tab’ paralarını göndermiş. Barla’ya vakfettikleri kitapların başına yazmış. “Masumların ve gençlerin istifadeleri için yeni harfle neşrine izin verdim.” demiş. Hattâ, hayatının son senesinde Ankara’ya ve İstanbul’a teşriflerinde son vasiyet hükmünde *“Bu neşr edilen Risaleler’in her bir sahifesinin Allah indinde büyük bir mücahede-i mâneviye olduğu”*nu kerratla ifade etmiştir. O zaman bu sözlerin muhatapları, Ankara ve İstanbul’da Nur Mecmuları’nı yeni harfle neşr edenlerdir. Ve bu neşr eden talebeler, Emirdağ ve Isparta’da ziyaretlerinde, Üstadımız onları tebriklerle karşılamış ve hizmetlerinde, neşriyatlarında tahşidatta bulunmuştur. Artık bunu duyan, Üstad’dan bu teşviki alan talebeler durur mu? Var kuvvetleriyle cihanın aktarına bu Nurlar’ı neşre çalıştılar. Ve sonra başta Arapça ve İngilizce olarak bütün Dünya dillerinde tercüme ettirip neşre çalıştılar. Hz. Üstadımız’ın son vasiyeti hükmündeki Ankara dersindeki şu cümleler onlara, naşirlere büyük bir kuvvet menbaı olmuştur.

“Onun için Cenâb-ı Hakk’a şükür Kur’ân-ı Hakîm’in işarat-ı gaybiyesi ile kahraman Türk ve Arap milletleri içinde lisan-ı Türkî ve Arabî ile bu asrı kurtaracak bir mu’cize-i Kur’âniye’nin Risale-i Nur namıyla bir dersi intişara başlamış. Ve on altı sene evvel altı yüz bin adamın îmânını kurtardığı gibi, şimdi milyonlardan geçtiği sabit olmuş. Demek Risale-i Nur; beşeri anarşilikten kurtarmağa bir derece vesile olduğu gibi, İslâm’ın iki kahraman kardeşi kolan Türk ve Arab’ı birleştirmeye, bu Kur’ân’ın

kanun-u esasilerini neşretmeye vesile olduğunu düşmanlar da tasdik ediyorlar.

Madem bu zamanda küfr-ü mutlak Kur'ân'a karşı çıkıyor. Küfr-ü mutlakta Cehennem'den ziyade Dünya'da da daha büyük bir Cehennem var. Çünkü, ölüm madem öldürülmüyor. Her gün beşerde otuz bin cenaze ölümün devamına şehadet ediyor. Bu ölüm küfr-ü mutlaka düşenleri, yahut taraftar olanlara; hem şahsın i'dam-ı ebedîsi ve bütün geçmiş, gelecek akrabalarının da i'dam-ı ebedîsi olarak düşündüğü için, Cehennem'den on defa daha fazla dehşetli Cehennem azâbı çeker.

Demek o Cehennem azâbını küfr-ü mutlakla kalbinde duyuyor. Çünkü, her bir insan akrabasının saadetiyle mes'ud, azâbıyla muazzeb olduğu gibi; Allah'ı inkâr edenlerin itikatlarınca bütün o saadetleri mahvoluyor, yerine azaplar geliyor. İşte bu zamanda, bu Dünya'da, bu manevî Cehennem'i insanların kalbinden izale eden tek bir çaresi var: O da Kur'ân-ı Hakîm'dir. Ve bu zamanın fehmine göre onun bir mu'cize-i maneviyesi olan Risale-i Nur eczalarıdır."

Bunun artık daha sorgusu suali olur mu? "Husrev Ağabey muhalefet etti." diye muhalefet etmek hangi talebelik vecibesiyle uygun düşer? Çünkü, Husrev Ağabey'in dağlar misal mazisinden gelen hizmet-i külliyesi var. Bu, elbette ona bir medar-ı necat ve mazeret olabilir. Fakat; sizin Üstad Bediüzzaman'a açıkça muhalefetle .... bir mahall-i özrünüz olamaz. Amma şöyle diyebilirsiniz ki, "Madem, Üstadım; 'Yazan, okuyan, dinleyen' demiş. Biz, yazı hizmetini tercih ediyoruz. O zaman, "Bin Barekellah bu saadetli yolda devam edenlere.." Elhamdülillah... deriz..

1950'lerde Emirdağ'ını ziyaretlerine gelişimde, Muazzez Nur Üstad; Ağabey hakkında çok senâkâr sözler söylerdi. 1950 senesinin başında Ankara'ya Diyanet İşleri Reisi A. Hamdi Akseki'ye ve Müşavere Heyeti Kurulu'na verilmek üzere hediye ettiği el yazma ve teksir iki takım Külliyat'ı verip teslim ettikten sonra, Emirdağ'ına döndüğümde yirmi

gün kadar hizmetinde bulunduğum günlerde bir vesile ile Husrev Abi hakkında senâkâr beyanlarda bulunurdu.

Hattâ bir gün, Ankara'dan ziyaretine geldiğimde Hz. Üstad; bir aralık: "On ruhum olsa, dokuzunu Husrev'e veririm. Sana ancak beş-altısını veririm." demişti o zamanlar... bilâhare Üstadımızın bu taltifini Husrev ağabeye naklettiğimde Husrev Ağabey cevaben: "Bak Sungur Kardeşim! Şu masa tahtadır. Bunda şek-şüphe yok. Eğer Üstad dese ki: 'demirdir.' Ben 'demir' derim." diyerek büyük bir sadakat örneği ibraz etmişti. Ben Isparta'da 1954'ten sonra Üstadımız'la beraber Husrev Ağabey'in evinin kapısının önüne gelip Üstadımız Husrev Ağabey'i defaatle çağırdığında, Husrev Ağabey'in gelmeyişini çok hayretlerle karşılardım. Zübeyir Ağabey gidip, çağırıp, gelip: "Üstadım; çok hastadır." diyerek gelemeyeceğini söylediğinde, ben yukarda arz ettiğim o büyük sadakat örneği ile Ağabey'in bu gelmeyişi arasında bir münasebet kuramazdım. Muvafakat göremezdim.

Bütün bunlarla beraber bu kitapta görüleceği gibi; hakikaten nurun bir kahramanı olduğunu hizmetleri ile ispat etmiştir. Allahu A'lem, daima kendisini Üstad'ın yerinde, onun bir vekili, bir varisi olduğu mânâsıyla yaşamış. Elhak, saygı duyacağımız bu hüsn-ü zan ve samimî telâkki ile beraber, şunu da ehemmiyetle ifade etmek gerekir ki: Hz. Üstad, Risale ve Mektupları'nda talebelerini *"vekil, varis, benim yerimde Nur'un Şahs-ı Manevisi'nin mümessili"* gibi ifadelerle taltif ve tergib etmiştir.

Evvelâ: Bu beyanlar, yalnız bir talebesi için değil, çok talebelerine şumulü bulunan ve bir şahs-ı manevî hükmüyle söylemiştir. Meselâ, Hulusi Beğ'e "Benim varisim olan sen!" diye dördüncü Mektup'ta yazmış. Ve diğer vasiyetnamelerinde başkaları da varis ve vekil-i mutlak olarak yad etmiştir.

Saniyen: Risale-i Nur Mesleği'nin sırr-ı esası, ihlâs ve tesanüdle daima Has Talebeler'in şahs-ı manevîsi olarak zikrediliyor. Ve ancak bu hizmetin ifasındaki tedbir, tedvir gibi

umur-u hariciyenin icrasına bakan cihetler, meşveretle talebelere bırakılıyor. Feyiz ve nur noktasındaki merciiyyet ise, daima ve ebeden Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın ebedî nurlarına ma'kes olan Risale-i Nur'a aittir. Üstad Bediüzzaman da bir mektubunda:

"Evet, Risale-i Nur'la görüşen ve konuşan, benim âdi şahsımla değil; belki Kur'ân Hadimi ve Nur Tercümanı ile görüşür. Çünkü, nurlardaki ilim, başka kitaplar ve ilimler gibi yalnız bir ilmî ders dinlemek değil; belki müellifinin mânevi ameliyat ve tedavileri içinde ve bütün lâtife ve duygularıyla çalıştığı ve çırpındığı ve kısmen ayne'l-yakîn kazandığı aklî, ve hâlı ve kalbî ve hissî tasdik ve zevk ettikleri hakikatleri onun ders aldığı yerden ders almak ve o mânevî muhavere ve sual ve cevabı müstefidane dinlemektir. Bu ise fena ve fanî şahsımla sohbetten çok ziyade faydası var. Hem meşrebimizde surî ve muvakkat sohbet esas değil, manevî ve daimî sohbet yeter."

".... Lillâhi'l-hamd, Risaletü'n-Nur bu asrı belki gelen istikbali tenvir edebilir bir Mu'cize-i Kur'âniye olduğunu çok tecrübeler ve vakıalar ile körlere de göstermiş."

"..... Evet عُلَمَاءُ أُمَّتِي كَأَنْبِيَاءِ بَنِي إِسْرَائِيلَ[1] *ferman etmiş. Gavs-ı A'zam Şah-ı Geylânî, İmam-ı Gazalî, İmam-ı Rabbânî gibi hem şahsen, hem vazifeten büyük ve harika zatlar bu hadîsi, kıymettar irşadatlarıyla ve eserleriyle fiilen tasdik etmişler. O zamanlar bir cihette ferdiyet zamanı olduğundan hikmet-i Rabbâniye onlar gibi feridleri ve kudsî dahileri ümmetin imdadına göndermiş. Şimdi ise aynı vazifeye, fakat müşkilâtlı ve dehşetli şerait içinde, bir şahs-ı mânevî hükmünde bulunan Risaletü'n- Nur'u ve sırr-ı tesanüd ile bir ferd-i ferîd mânâsında olan şakirdlerini bu cemaat zamanında o mühim vazifeye koşturmuş. Bu sırra binaen, benim gibi bir neferin, ağırlaşmış müşiriyet makamında ancak bir dümdarlık vazifesi var."*

---

[1] Münavî, Feyzu'l-kadîr, 4/384.

“.... Kat’i kanaatım geldi ki; Risaletü’n Nur’un kitapları birbirine tercih edilmez. Her birinin, kendi makamında riyaseti var. Ve bu zamanı tenvir eden bir mu’cize-i mâneviye-i Kur’âniye’dir.

Evet bu asrın ehemmiyetli ve mânevî ve ilmî bir mürşidi olan Risaletü’n-Nur’un heyet-i mecmuası, sair şahsî büyük mürşidler gibi kendine muvafık ve hakikat-i ilmiyeye münasip olarak, birkaç nevide ve bilhassa hakaik-i îmâniyenin izharında, intişarında azîm kerâmetleri olduğu gibi; üç kerâmet-i zahiresi bulunan Mu’cizat-ı Ahmediye, Onuncu Söz ve Yirmi Dokuzuncu Söz ve Âyetü’l-Kübrâ gibi çok risaleleri dahi her biri kendine mahsus kerâmetleri bulunduğunu çok emareler ve vakıalar bana kurtarmak için bir mürşid gibi yetiştiğine müteaddid vakıalar şüphe bırakmıyor.

Bir saat tefekkür, bir sene ibadet-i nafile hükmünde... Bir misali “Nur’un Hizb-i Ekberi’dir” diye müşahede ettim ve kanaat getirdim.”[1]

“...... Hem şimdi anlıyorum ki, eskiden beri benim liyakatim olmadığı hâlde bana verilen Bediüzzaman lâkabı, benim değildi; belki Risale-i Nur’un mânevî bir ismi idi. Zahir bir tercümanına ariyeten ve emaneten takılmış. Şimdi o emanet isim, hakiki sahibine iade edilmiş.” gibi beyanlarıyla, Risale-i Nur’un ebedî bir mürşid, bir mânevî Üstad olarak îfa-yı vazife edeceğini göstermektedir.

Evet; Risale-i Nur müellifi Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri, daima şahsı mânevîyi nazara vermiş, şirketi mâneviye sırrını küllî bir hizmet, küllî bir mazhariyet olarak göstermiştir. On beş günde bir defa okunmasını tavsiye ettikleri İhlâs Risalesi’nde *“fenâ fi’l-ihvan”* düsturunu nazara vermiş, derslerinde ve sohbetlerinde bu mânâyı

[1] Âyetü’l Kübrâ’nın üçüncü menzilinin başında, Ahmed-i Farukî, Risale-i Nur hakkında demiş ki: “Mütekellimînden biri gelecek, bütün hakaik–i îmâniyeyi kemâl-i vuzuh ile beyan ve isbat edecek.” Zaman isbat etti ki; o adam, adam değil belki Risale-i Nur’dur. Ehl-i keşf, Risale-i Nur’u, ehemmiyetsiz olan tercümanı suretinde keşiflerinde müşahede etmişler, bir adam demişler.

tahşid etmiştir. “Güya on müttehid adamın her biri yirmi gözle bakıyor on akılla düşünüyor yirmi kulakla işitiyor yirmi elle çalışıyor bir tarzda mânevî kıymeti ve kuvvetleri vardır.” diye bu külliyete nailiyeti Hizmet-i Nuriye’nin ana unsuru göstermiş ve muvaffakiyetin en birinci sebebi olarak vaz’ etmiştir.

1946-47 senelerindeki Lâhika’ya geçen ve geçmeyen mektuplarında bu cemaat şuurunu ve *“fenâ fi’l-ihvan”* düsturunu muhtelif vesilelerle zikretmiştir. İlk vasiyetnamesi olan ve Emirdağ I Lâhika Mektupları’nda derc edilen “VASİYYETNÂMEMDİR” başlığı altında neşr ve ta’mim ettikleri bir mektubunda görüleceği gibi: “Başta Husrev ve Tahiri olarak bu hey’etten on iki kahraman kardeşlerime vasiyet ediyorum.” demesi ile daima cemaati ve şahs-ı mânevîyi göstermiştir.

Hattâ 1959 senesinde Ankara’ya neşr için gönderdiği Lâhikaları tashih ederken ve bu vasiyetnamede zikrettiği on iki kişiyi isimleriyle bizzat kendi dest-i hattıyla yazmıştır. *(Kardeşim Abdülmecid, Zübeyr, Mustafa Sungur, Ceylan, Mehmed Kaya, Hüsnü, Bayram, Rüşdü, Abdullah, Ahmed Aytimur, Atıf, Tillolu Said, Mustafa, Mustafa, Seyyid Salih.)* Çünkü, aradan on dört sene geçtikten sonra 1959 senesinde Hizmet-i Nuriye’de bulunanlar isimleri geçen bu gibi ağabey ve kardeşlerdir.

Hattâ Hz. Üstad; 1949 30 Eylül’ünde Temyizin, Afyon Mahkemesi kararını esastan bozmasından sonra yeniden duruşmaya gelindiği tarihlerde talebelerine icazet verdiğine dair yazdıkları bir bayram tebriğinde, Lâhikalar’da neşredildiği gibi hapisteki talebelerine de o icazet takdim edilmiştir. Bu fakir Sungur, Safranbolu’ya gönderilen o mektubun başında “Mustafa Osman, Hıfzı ve Mustafa Sungur” diye bizzat Hz. Üstadımız’ın kendi el yazısını görmüştüm.

Emirdağ II’nin başında derc edilen mektup budur:

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bayram tebriğiyle beraber her birinizi derecesine göre birer Said ve birer varisim ve benim yerimde nurların birer bekçi muhafızı olarak, mânevî bir hâtıraya binaen kabul ettiğimi haber verdiğim gibi şimdi de size beyan ediyorum. Madem haddimden çok ziyade hüsn-ü zannınızla bana ulum-u imâniye ve hizmet-i Kur'âniye'de bir üstadlık vermişsiniz. Ben de her birinize derecesine nisbeten eski zaman üstadlarının icazet almaya lâyık olan talebelerine icazet-i ilmiyeyi verdikleri misillü icazet veriyorum. Ve bütün kanaatımla ve ruh u canımla sizi tebrik ediyorum. İnşaallah şimdiye kadar sadakat ve ihlâs dairesinde fevkalâde neşr-i envar ettiğiniz gibi daha parlak devam edip bu aciz, zaif, mütekaid Said bedeline binler muktedir, kuvvetli vazifeperver Said'ler olursunuz. Said Nursî"

Görüleceği gibi, daima Üstadımız, bir cemaat-i müttehide hâlinde talebelerine tebrikler sunmuştur. Bu mektupta da, bir Said bedeline binler Saidler olarak talebelerin şahs-ı mânevîsini nazara vermektedir. Amma bununla beraber her bir talebenin de ayrı ayrı meziyetlerini takdirkârane yad etmiş ve teşviklerde bulunmuştur. İşte yukarıdaki vasiyetlerinde yazdıkları gibi, "Başta Husrev ve Tahiri olarak o heyetten on iki kişiyi" diye ifade ediyor. Demek Husrev ve Tahiri gibi daha nicelerini her zaman yad etmiştir. Meselâ biz; Üstadımızın hizmetinde bulunduğumuz son on sene zarfında başta Miralay Hulusi Beğ, Hafız Ali, Hasan Feyzi, Hacı Sabri, Rüşdü, Ahmed Feyzi, Mehmed Feyzi, Mehmed Kayalar ve sonra Hizmet-i Nuriye'nin ayrı ayrı safhalarında çalışan Seyyid Salih, Atıf, Said, Aytimur, Bekir Berk, M. Fırıncı, Mustafa Birlik ve Emirdağlı Çalışkan'lar gibi Hz. Üstad'ın sağlığında bizatihi Hizmet-i Nuriye'de bulunan çok zatları Hz. Üstadımız kemal-i takdirle yad etmiştir. Ayrıca Isparta'da yanında ve hizmetinde bulunan talebelerine, 'Onları varis ve vekil-i mutlak' olarak ilân ettiğine dair beyan ve ifadeleri de Lâhikalar'a derc edilmiştir.

Şimdi 2000 senesine ayak basmış bulunuyoruz. Yani, 21. Asra giriyoruz. Hz. Üstadımız'ın irtihal-i dar-ı beka etme-

sinden sonra, Rahmet-i İlahiye ile âlemde inkişaf eden vüs'atli hizmet-i imâniye ve Kur'âniye'de bulunulmuş ve Hz. Üstadımız'ın tevcihleri, teveccühleri, dua ve niyazları aynıyla tezahür etmiştir. Yani; Hz. Üstadımız, Afyon hapsinden sonra yanında ve Hizmet-i Nuriye'de, İstanbul, Ankara, Urfa ve sair yerlerde sevk ettiği talebeleri, Rahmet-i İlâhiye ile sümbüllenerek, âlemde yeni yeni gâyet halis, kahraman ve fedakâr bir çok "Nur hadimleri" meydana gelmekle Hz. Üstadımız'ın vasiyetleri ayniyle zahir olmuştur.

Cenâb-ı Hak, onlara binler rahmet eylesin.. ve onlardan razı olsun.. Amin..

Şimdi ise, her vilâyet, her belde ve her muhitte, hem Âlem-i İslâm ve insaniyette ve Dünya'nın dört bir bucağında kahraman Nur Talebeleri sulh-u umumî, emniyet ve asayiş muhafızları olarak envar-ı Kur'âniye dersleri ve hizmetleri içerisinde ve her biri isti'dadına göre hayat-ı bakıye ve saadet-i ebediyeye müteveccihen Cenâb-ı Hakk'ın rahmet, inâyet ve keremiyle sa'y etmektedirler.. ve minallahi't-tevfik...

Elhamdülillâhi Hâzâ Min Fadli Rabbî... Bi adedi zerrati'l-kâinat ve mürekkebatihâ.. Âmîn Yâ Erhame'r-râhimîn!..

Mustafa Sungur

BU KİTAP

Husrev Altınbaşak, Üstad'a hitaben yazdığı mektuplarında kendisini şöyle takdim eder: "Çok kusurlu talebeniz... Talebeniz... Risâle-i Nur şakirdlerinden... Risâle-i Nur'un âciz bir şakirdi... Nur talebeleri namına... Günahkâr talebeniz... Hakir talebeniz... Fakir talebeniz... Çok hakir talebeniz...

Bu eser, bu nihaî hükümleri parlak bir ömürle noktalayan bir nur kahramanının aziz hatırasına bir ayna olabilmek için yazıldı. Risale-i Nur deryasındaki "Ahmed Husrev" katrelerini bu eserle sunmaya çalıştım. Coşkulu ifadeler karşısında acze düştüm. O muhteşem ifadelere idrakim elfaz bulmada zorlandı. Bu kadarını da İlâhî bir lütuf olarak görüyorum.

Bu eser bir solukta okunmak için yazılmadı. Hayatı çile ve ızdırap yüklü kudsîler, bir solukluk insanlar değildir.

İlâhi bir ihsanı bu çalışma ile hissettim. Azerbaycan'da Bakü şehri yolunda kaybettiğim çantamın içinde bu eserin müsveddesi de vardı. Farkına vardığımda soğuk bir duş yemiştim. Ancak hiç ümitsizliğe düşmemiştim. Garip bir tecelli eseri o çantaya kavuşturan "Husrev" kitabıyla ülke ülke dolaştım. Bu kitabın bir bölümü Azerbaycan ve Gürcistan'da yazılırken birkaç bölümü de Danimarka ve Belçika'da yazıldı. Bana yazma hususunda yardım eden fedakâr genç kardeşlerime teşekkür ediyorum...

Bu eserle iki aziz ruhun mektuplaşan dünyalarına gireceksiniz. Bu eserle Üstad'ın esrarlı âlemine bir seyahat edecek ve engin şefkat ve merhametine şahid olacaksınız. Böylece bir küçük risâle fideliğinde dolaşacak ve şad olacaksınız...

Bu eserle bir gönül ve ruh hekiminin sır dolu tedavilerine bakacak ve İlâhi inâyetin değişik esintilerini duyacaksınız. Böylece bir Lokman Hekim ve bir üstad bulacaksınız...

Coşkun denizlerin esrarengiz akıntılarına taş çıkartan gönül ve vicdan gel-gitlerini hissedecek, Cenâb-ı Hakk'a vuslat ihtiyacını bir ömür boyu kalbinde doyumsuz duygularla yaşamış ve yaşatmış bir alperen görecek ve huzur zevki tadacaksınız...

Bu eserle, tevâfuklu Kur'ân nasıl yazılmış ve hangi mânevî canipten ne tür lütuflara mazhar olunmuş ve Husrev Altınbaşak'ın hâlis ve samimî hislerinin tezahürlerine şahid olacaksınız...

"Aramızdaki münasebeti mânevî, ruhî ve hakikî olduğu için zaman ve mekân müdahale etmez." hakikatini hakkalyakin hissedeceksiniz. O hakikatin birer canlı şahidi olacaksınız... Bu eserle maziden hâle, hâlden istikbale uzanacak, bir fikir fideliğinin muazzam ve muhteşem dekoruna nazar edecek ve akıl ve fikir zevki duyacaksınız...

Kendi topraklarınızda zulüm ve işkenceden korunabileceğiniz tek bir köşe yoksa kime sığınır ve kimden meded beklersiniz?... Husrev Altınbaşak o yolda mededhâh olanlardan... Bu fani kubbede Üstad'la geçen maddi ve manevi beraberlik 34 yıl. Hayır onlar hiçbir zaman ayrılmadılar. Dünyada ve ukbada...

Üstad Hazretleri'ne Isparta'yı sevdiren bu kahraman, vefanın ve iradenin sembolü olur. Ruhunda onu ilk gördüğünde kopan fırtına fani hayata veda edeceği ana kadar dalga dalga devam eder. Üstad'la beraber olmanın bedelini cömertçe öder. Ona lâyık bir fedai olur. Bu düşünceleri bir bütünlük içinde esere bir nakış gibi işlemeyi çok arzu ettim; fakat muvaffak olamadım. O iki büyük kametin arasında kalmaktan korktum ve asıl ifadelerinin arasına girmeye cesaret edemedim. Bu duyguyu, nuranî şulelerin arasında kalanlar iyi bilirler...

Nurun mesleğinde olmayan, benlik, şahsiyet, şahsî makamlara arzu duymak, şan ve şeref kazanmak gibi hâllerden fersah fersah uzak büyük dava adamı Husrev Altınbaşak,

kalbe serinlik, dimağa inkişaf ve ruha gıda veren ve o semavî sofrada İlâhi lütuflara mazhar olur...

Bu eser bütün bu inkişaflara işaretler ve izler taşıyacaktır. Üstad diyor ki:

"Risâle-i Nur'un kahramanı Husrev, benim bedelime ölmek ve benim yerimde hasta olmak samimî ve ciddî istiyor. Ben de derim: Te'lif zamanı değil, şimdi neşir zamanıdır. Senin yazın benim yazımdan ne derece ziyade ve neşre faideli ise, hayatın dahi hizmet-i Nuriye'de benim bu azaplı hayatımdan o derece faidelidir. Eğer benim elimden gelseydi, hayatımdan ve sıhhatimden size memnuniyetle verirdim..."

Bu ifadeler karşısında acze kapılmamak mümkün müdür?...

Bu eserle güzelliğin ezelî kapısını bir kere daha aralayarak üstad-talebe beraberliğinin vecd ikliminde devam eden uhrevî dostluğuna kanacaksınız.

Ahmed ÖZER

Birinci Bölüm

Üstad Bediüzzaman

ve

Ahmed Husrev

AHMED HUSREV ALTINBAŞAK

Ahmed Husrev Efendi;

Osmanlı İmparatorluğu'nun maddî mânevî sıkıntılar içinde kıvrandığı bir devirde, Hicrî (Şemsi) 1315, Miladî 1899 yılında Isparta'da Dünya'ya geldi.

Doğduğu günlerde, evlerine misafireten gelen Senirkent'li Allah dostu bir zatın, ona hem isim koymak, hem tebrik ve tebcil etmek için söylediği;

"Cihana Ahmed Husrev.. Vere ikbalin pertev..
Ede ömrün ziyade Hak.. Etmeye tali'in geçrev.

Senin aslın, şerefli şanlı, Elhac Edhemzade..
Zamanında bütün, Alâ vu eşrafa ede pişrev.

Erişe valideynin, Saye-i lütfunda maksuda..
Yüzünden görmeyeler.. Gam, kasavet, misal-i cev.

Budur dada-ı hayriyem, Hulus-u kalb ile daim:
Seni sevsin cihan halkı.. Cihanın halkını sen sev.

Şu mısradan çıkar gevher.. Sözü tarih olur kâmil..
Erişdi gülşen-i Mehdi.. Vücuda Ahmed Husrev."[1]

Mısraları; onu İslâm bayraktarı bu necib millete daha kundaktayken takdim etmekte.

Ve bu vatanın hâlis bir fedakârı olarak müjdelemekteydi.

---

[1] *İkbar:* Baht açıklığı. *Pertev:* Işık, nûr. *Tali':* Kısmet. *Geçrev:* Çarpık giden. *Alâ vu eşrâf:* İleri gelen büyükler. *Pişrev:* Önde giden. *Vâlideyn:* Anne-baba. *Maksûd:* Gaye. *Kasâvet:* Sıkıntı, gaflet. *Misâl–i cev:* Gökyüzü gibi. *Dâdâ–i hayriye:* Hayırlı duâlar. İçten gelen temenniler *Hulûs–u kalb:* Kalbden, samimi olarak. *Gevher:* Mucevher, bir şeyin aslı. *Gülşen:* Gül bahçesi.

Babasının adı Mehmed, annesinin adı Ayşe olup, altı kardeşin üçüncü ferdi idi. Şeceresi Hz. Ebû Bekir'e (r.a.) dayanan baba tarafı, Isparta eşrafından olup. 'Yeşil sarıklılar' namıyla ma'ruftu. Anne ciheti ise, asil bir sülâleye mensub olarak evlâd-ı Resül'den Hz. Hüseyin'e (r.a.) çıkmakta ve 'Hâfız-ı Kurralar' diye bilinmekte idi. Filhakika yakın akrabalarının çoğu hâfız idiler. Babası Mehmed Efendi'nin bütün ömründe Kur'ân okurken bir defa bile yanılmadığı söylenir.

Hacca giden Isparta zenginlerinin, öksüz veya yetim kalmış seyyid çocuklarını memleketlerine getirdikleri bilinen bir vakıadır. İtibarlı geniş ve varlıklı olan Husrev Efendi'nin sülâlesi de, İslâm'a fıtraten tarafdar olan Âl-i Beyt neslinin o havalide çoğalması gayesine ma'tuf bu güzel âdeti idame ettirmişlerdir. Isparta kahramanlarının îmân ve Kur'ân hizmetinde harikulâde muvaffakiyetlerinde ve sebatlarında bu âdet-i müstahsenenin büyük hissesi olduğu aşikârdır.

Daha çocukluğunda kendisinden zuhur eden harika hâlleri, dürüstlüğü ve yardımseverliği sebebiyle, arkadaşları arasında "Hızır" diye anılırdı. Beş altı yaşlarında iken bile, sabah namazlarında cemaate ve halka-i zikre yetişmek için erkenden evinden çıkar, gidemediği zamanlarda, o ehl-i kemâlin arasındaki yeri boş bırakılırdı.

Gençliğinde dünyevî ve uhrevî güzel bir eğitim alarak i'dadiyi (liseyi) bitiren Husrev Altınbaşak, Çanakkale Savaşları başladığında 17 yaşında askere çağırılır. İstanbul Pendik'te iki yıla yakın devam eden askeri ta'limden sonra, yaşlarının küçüklüğünden geçici olarak terhis edilirler. Askere ikinci defa celbinde, İstiklâl Harbi'ne teğmen rütbesiyle iştirak eder ve uzun muharebelerden sonra Yunanlılarla çarpışırken Ege cephesinde esir düşer. Arnavutluk sınırına yakın bir kampta iki sene süren, türlü çilelerle dolu esaret hayatından, ancak harb bittiğinde, mübadele yıllarında kurtularak memleketine döner.

ÜSTAD BEDİÜZZAMAN

VE
AHMED HUSREV ALTINBAŞAK

Husrev, çocukluk yıllarında rüyasında büyük bir deniz ve ortasında büyük bir ağaç görür. Deniz çekilir ve ağaç kurur. Bir zat gelir, o ağacın dallarını budar. Birden deniz içinde bir yol açılır ve kendileri o caddeden yürümeye başlar. Rüyasını anlattığı bir gönül dostu ona şöyle tabir eder: *"O deniz şeriattir. Ağaç ve dalları ise feyz alan tarikattır. Benden sonra Isparta'ya İslâm'a hizmet edecek bir zat gelecek ve sen ona intisab edeceksin!"*

Nitekim 1926 yılında Isparta'nın Barla nahiyesine sürgün olarak gönderilen Üstad Bediüzzaman'dan, acibdir; bazı suallerini muhtevi daha ilk mektubuna cevaben: "Husrev, çoktandır bir talebe arıyorum. O sen olsan gerek! İslâm âlemi bugün, büyük bir sarsıntı geçiriyor. Îmân kal'ası tehlikededir. Gel, beraber Kur'ân'a ve bu aziz milletin îmânına hizmet edelim!" meâlinde bir mektup alır.

Henüz hiç görüşmediği Hz. Üstad'ın mektubuna mukabeleyi bile beklemeden, kalemine bedel fiilî bir cevap vererek, bu mühim hizmete iştirak etmek kararıyla. *"Ehl–i kemâlin huzuruna yürüyerek gidilir."* der ve yaya olarak 40 kilometre mesafedeki Barla'ya varır.

Üstad Hazretleri, iltifaten Barla dışında Karaca Ahmed Türbesi civarında kendisini karşılar. Husrev Altınbaşak bu tarihî buluşmadan, bu iktirandan itibaren onun hem talebesi, hizmet ve istişare arkadaşı, hem yardımcısı ve hizmetinin en ehemmiyetli rüknü olarak yerini alır. Hemen Barla dönüşünde mallarının ehemmiyetli bir kısmını satarak bu hizmete tahsis eden Husrev Altınbaşak, Bediüzzaman Hazretleri ile omuz omuza yıllar süren mücahedelerinden sonra, hem "da'va ederim", hem de bu da'vayı "isbat ederim" diye başladığı mühim mektubunda bizlere şöyle tanıtıyor:

"Ben da'va eder ve isbat ederim ki: Bu soğukta soğuk muamele gören ve millete ve vatana zararlı tevehhüm edilen ve vücudça hastalıklı bulunan Husrev, *Türk milletinin mânevî*

büyük bir kahramanı ve bu vatanın bir halaskârı (kurtarıcısı)dır. Ve Türk milleti onunla iftihar edecek bir hâlis fedakârıdır. Ve sırr-ı ihlâsa tam mazhar olduğundan benlik ve riyakârlık ve şöhretperestlik bulunmaması cihetiyle çok hizmet-i vataniye ve milliyesinden bir ikisini beyan etmek zamanı geldi.

Bu zat müstesna ve şirin kalemiyle Nurlardan altı yüz risaleye yakın yazıp ve bu vatanın her tarafına neşrederek, komünist perdesi altında dehşetli ifsada çalışan anarşistliği kırdı ve tecavüzünü durdurdu ve bu mübarek vatanı ve bu kahraman milleti, o zehirden kurtarmak için te'sirli tiryakları (ilâçları) her tarafa yetiştirdi. Türk gençlerini ve nesl-i âtiyi (gelecek nesli) büyük bir tehlikeden kurtarmaya vesile oldu."

Hattâ öyle ki, Hz. Üstad hizmeti sebkat eden çok ağabeylere; "Denizli'nin Husrev'i Hasan Feyzi, "Tam bir Husrev olan kahraman Tâhiri" "Küçük bir Husrev olan Feyzi ve Emin (Kastamonu)", "İnebolu Husrev'i Nazif Çelebi" küçücük bir Husrev namını alan Ceylan gibi ifadelerle çoğu kez Husrev Efendi'yi emsal gösterip, ona benzeterek iltifat ve tebrik etmektedir.

Husrev Altınbaşak, îmân ve Kur'ân hizmetinde Bediüzzaman Hazretleri'nin "Husrev'in daima kerâmetli, isabetli ve faideli ve çok yüksek fikri, her vakit Kur'ân hizmetinde kıymetdardır." Hem Huccetü'z-Zehrâ risalesinin son yarısı için beyan ettiği, "Husrev münasib görmediği kısmı ta'dil tebdil, ıslah edebilir." gibi tavzifleri ve yine "Husrev'in tashihde ve tevzi'de (dağıtımda) ve tedbirde ve muhaberede ve Nurlar'ın neşir ve yetiştirmesinde tebrik ve muvaffakiyetine dua ederiz." niyazı ve benzeri çok işaretleriyle bir nevi bu hizmetin sevk ve idare merkezi hükmünde en ehemmiyetli vazifeyi eda etmiştir.

Evet, muhtelif yerlerdeki Nur talebelerinin yazdığı mektuplar çok defa onun vasıtasıyla yerine ulaştırılır. Üstad'ın arzusuna göre bazen cevaplarını kendisi yazardı. Hasılı; hizmetin umuma bakan vechesinde onun en ehemmiyetli yardımcısı ve istişare arkadaşı idi. Hz. Üstad'ın daha sağlıklarında Nur Talebeleri'ni hizmet noktasında çok mes'elelerde Husrev Altınbaşak'a gönderdiği ve onun da ziyaret edilmesini arzu ettiğinin hâlâ aramızda yaşayan şahidleri vardır.

Bize onu en iyi tanıtabilecek zat olan Bediüzzaman Hazretleri, "Şimdi Husrev gibi Nur kahramanı size ihsan edildi. Ben şimdiye kadar Husrev'i ehl-i dünyaya göstermiyordum, gizliyordum. Hem ben, hem o, daha gizlemek değil" diyerek onu takdim ederken, onun aleyhinde bulunmayı, Risale-i Nur'un ve kendilerinin aleyhinde bulunmakla eşdeğer tutmakta ve şöyle demektedir:

"Gizli düşmanlarımız iki plânı takip ediyorlar: Birisi beni ihanetlerle çürütmek, ikincisi mabeynimizde (aramızda) bir soğukluk vermektir. Başta Husrev aleyhinde bir tenkid ve i'tiraz ve gücenmek ile bizi birbirimizden ayırmaktır. Ben size ilân ederim ki: Husrev'in bin kusuru olsa, ben onun aleyhinde bulunmaktan korkarım. Çünkü şimdi onun aleyhinde bulunmak doğrudan doğruya Risale-i Nur'un aleyhinde ve benim aleyhimde ve bizi perişan edenlerin lehinde bir azîm hıyanettir (hainliktir)."

Halbuki bazı şahıslar hakkında "Sırr-ı ihlâsa muvaffak olamadıkları için dünya cihetini Risale-i Nur ile arzu ettikleri kanaatini taşıyan Bediüzzaman Hazretleri'nin, sırr-ı ihlâsa tam mazhariyet, benlik, riyakârlık ve şöhretperestlik bulunmaması gibi tesbitler ile Husrev için, pek emsali görülmeyen bir ifade ile Nur Talebelerine tavsiyesi şudur:

"Husrev gibi bir Nur kahramanından; benim yerimde ve Nur'un şahs-ı ma'nevisinin çok ehemmiyetli bir mümessili olmasından hiçbir cihetle gücenmemek elzemdir (çok lüzumludur)."

Nur Talebeleri'nin asla tasvib etmediği, ancak verilen tavizlere göre muhtelif farklılıkların ortaya çıktığı günümüzde, Hz. Üstad hizmeti sebkat eden büyüklerimizin hukuklarını muhafaza ederek hulasaten beyan ediyor ki "Benim yerimde ve Nur'un şahs-ı ma'nevisinin çok ehemmiyetli mümessili Husrev'dir... Onun aleyhinde bulunmak, benim ve Risale-i Nur'un aleyhinde bulunmak gibidir. Ve bu, bizi perişan edenlerin lehinde azim bir hıyanet hükmüne geçer..."

Bediüzzaman Hazretleri'nin "Risale-i Nur'un hatırı ve eski hukukumuzun hakkı için diyerek rica buyurdukları bu mânâyı onun yakınında olanlar çok iyi bilmektedirler.

Ahmed Husrev Altınbaşak, 1942 yılında 2. Dünya Savaşı esnasında iki yıla yakın bir süre ihtiyat subayı olarak tekrar silâh altına alındığı mecburi süre hariç, Risale-i Nur'un bu asırdaki azîm hizmetinde büyük fedakârlıklar göstermiş ve Üstad Bediüzzaman Hazretleri'nin vefatından sonra tam yerine geçen bir hayrulhalefi gerek Üstad'ın, gerekse hayatının lisan-ı şehadeti ile dünyadaki vazife-i uhrevîyesinin kuvvetli bir medarı ve hizmetini hiçbir dünyevî maslahata alet etmeyerek Risale-i Nur eczalarının bir hizmetkârı olarak temayüz etmiştir.

Kalemle Hizmet

İslâm'ın son kal'asının çöküşü yıllarında, bu dehşetli tahribatlara karşı bütün kuvvetiyle, "Büyük kafaları gaflet içinde görüyorum. Îmân kal'asını küfrün çürük direkleri tutamaz!" diye haykıran, îmân cephesinde yepyeni bir çığır açarak ruhların derinliklerine nüfuz eden, rıza-yı İlâhî ve kabul-ü Rabbani'yi esas maksad bilerek hizmetleriyle mukabele eden Bediüzzaman Hazretleri ve talebelerinin mücadele sahalarından biri de; *Kur'ân hattını muhafaza etmek* olmuştur. Bir milletin, tarihiyle fikri bakımdan en mühim köprüsünün, onun kültür altyapısının rüknü olan yazısı olduğu aşikârdır.

İslâm'ın her şeyiyle unutturulmaya çalışıldığı o yıllarda Nur talebeleri hem îmân hakikatlerini neşir, hem de hatt-ı Kur'ânî'yi muhafaza etmek gayesiyle Nur Risaleleri'ni Osmanlıca el yazısıyla çoğaltmaya başladılar.

Üstadlarının, *"Risale-i Nur'a intisab eden zatın en ehemmiyetli vazifesi; onu yazmak ve yazdırmaktır. Ve intişarına yardım etmektir. Onu yazan veya yazdıran, Risale-i Nur talebesi ünvanını alır." Ve yine; "Kalemle Nurlara hizmet ve sadakatle talebesi olmanın iki mühim neticesi vardır. Bir Âyat-ı Kur'âniye'nin işaretiyle îmânla kabre girmektir. İki: Bütün şakirdlerin mânevî kazançlarına,* Nur dairesindeki şirket-i ulum-u dünya sınıfına dahil olup, âlem-i berzahta tali'i varsa, tam muvaffak olmuşsa, Hâfız Ali (r.h.) gibi şüheda hayatına mazhar olmaktır." ve emsali, daha buraya sığdıramayacağımız çok teşvik ve kıstaslarıyla bu hizmetlerini; en ehemmiyetli vazi-

felerinden biri telâkki ederek, bir cihad idrakiyle devam ettirdiler ve bunda büyük bir disiplinle gayret gösterdiler.

Öyle ki, Bediüzzaman Hazretleri, “Hâfız Ali’nin tahkikatına gelenlerin “Mağazalarda kâğıt kalmadı. Risale-i Nur şakirdleri kağıdı bitirdiler.” demeleri, Risale-i Nur şakirdlerini müftehirane teşci’ (cesaretlendiren) ve teşvik eden bir hâdisedir.” diyerek mektuplarında bir fabrika gibi hizmet eden talebeleriyle iftihar etmektedir.

Doğumunda bir ehl-i kemâlin söylediği *“Gül Bahçesi”* anlamındaki *“gülşen”* iltifatının bir benzeri olarak, Hz. Üstad da Husrev Altınbaşak’a *“Gül Fabrikası”* adını vermiştir.

Hususan Bediüzzaman Hazretleri’nin dar-ı bekaya irtihalinden sonra bu hizmetin, siyasete ve şahsî menfaatlere alet olmamak, sünnet-i seniyeye ittibaı esas tutmak, bütün hizmet düsturlarını ve bu dairede hatt-ı Kur’âniye’yi muhafaza etmek gibi prensiplerini muhafaza eden Husrev Altınbaşak’ın ve bütün Risale-i Nur Talebeleri’nin kalemle yaptıkları hizmeti; sadece matbaa imkânsızlığı ile izah etmek bu hizmetin ruhu ile bağdaşmaz.

Zira Bediüzzaman Hazretleri, umum Âlem-i İslâm’ın hattı ve yazısı olan huruf-u Kur’âniye’yi muhafaza etmeyi, talebelerinin en mühim aslî vazifelerinden biri olarak gördüğünü çok mektuplarında beyan etmektedir. Bu mânâ da lâtiftir, bilâhare o günlerde hizmetin matbaa ihtiyacını karşılayan birkaç teksir makinesine nasip olmasına ve bunu *“Ey bin kalemli kâtip! Hoş geldin!”* diyerek karşılayıp, tebrik etmesine rağmen, gaye sadece Nur Risaleleri’ni çoğaltmak olmadığı için, kalemle hizmetin duraklamasını da istemez...

Bediüzzaman Hazretleri çok mektuplarına, daha o günlerde Risale-i Nur’un artık makine ile çoğaltıldığından bahisle hamdederek başlamakta ve bu hususta şöyle demektedir: “Bir adi mektubum için ‘Kim yazmış?’ diye sekiz defa bana resmen sıkıntı ve eziyet verildiği aynı zamanda, sekiz yüz sahifeyi, bin beş yüz nüshaya ve bir milyon sahifelere çıkaran o makine, elbette gaybdan imdadımıza gelmiş, Nurcu ve bin kalemli bir katiptir!.. Bir zaman bir memlekete şimendifer (tren) geldiği vakit, arabacılar telaş edip dediler: –Bizim sanatımız bozuldu.

Halbuki şimendiferin gelmesiyle memlekette faaliyet çoğaldığından, faytonculuğa iki kat ziyade ihtiyaç olmuş. İnşaallah onun gibi *Nur yazıcıları değil tevakkuf (duraklama) belki daha ziyade yazı* ile defter-i âmallerine hasenat (sevablar) kaydedecekler.

Bu mühim nazarı ihmal ve ihlâl etmeden, Nurları, hizmeti hiç bilmeyenlere ya da henüz tanıyanlara ulaştırabilmek için, Hz. Üstad sağlıklarında maslahatına binaen, Kur'ân hattını öğrenene kadar zarureti nisbetinde yeni hurufu isti'mal etmekte haklı olarak bir beis görmemiştir.

Böylelikle hem eserlerin çoğaltılması gibi bir maslahata muvafık olarak, esasen hizmet-i Nuriye'nin icabı olan Kur'ân hattını muhafaza gibi ehemmiyetli bu vazife ile meşgul olmanın *dünyevî ve uhrevî beşer adet faidesini nazara* veren Üstad Hazretleri yazı hizmetine ibadet mânâsını hamlederek, herhangi bir teknik gelişme veya imkân ile bir ibadetin hususîyetini kaybetmeyeceğini beyan etmekle ve Nur talebelerinin kalemle hizmetlerini şöyle karşılamaktadır:

"Cenâb-ı Erhamü'r-râhimîn sizlere, yazanlara ve yardım edenlere; her bir harfine mukabil, bin rahmet eylesin ve binler meyve-i Cennet ihsan etsin ve yüzer hasenat defter-i âmalinizde yazdırsın. Âmin, âmin, âmin!

Ben onlara baktım, kalbime geldi ki: Bu kahramanların şimdi de bir mükâfatları yok mu? Birden ihtar edildi ki: *Onlar bu mecmuayı yazmakla*; feylesofları susturan, îmâna getiren kuvvetli bir ders-i îmânîyi en evvel kendi kendine tam okuyorlar, mânevî bir hazine kazanıyorlar. Hem onların nüshaları, pek çokların îmânlarını kurtacaklar veya îmâna gelecekler. Bir hadîsde vardır ki: "Bir tek adam seninle îmâna gelse, sahra dolusu kırmızı koyundan daha hayırlıdır." Hem onlar *bu mübarek kalemleriyle eski zamanda İslâmiyet'in büyük mücahid kahramanlarının kılınçlarının kudsî hizmetlerini götürüyorlar*. Elbette istikbal onları (Isparta kahramanlarını) ve Nurcuları çok alkışlayacak."

İnziva ve Hizmet Hayatı

Çile kahramanı, büyük îmân mücahidi Bediüzzaman Hazretleri Tarihçe-i Hayatı'nda şöyle diyor: *"Seksen küsur senelik hayatımda dünya zevki namına bir şey bilmiyorum. Bütün ömrüm harb meydanlarında, esaret zindanlarında veyahut memleket hapishanelerinde, memleket mahkemelerinde geçti. Çekmediğim cefa, görmediğim eza kalmadı. Divan-ı harplerde bir cani gibi muamele gördüm, bir serseri gibi memleket memleket sürgüne yollandım. Memleket zindanlarında aylarca ihtilattan men' edildim. Defalarca zehirlendim. Türlü türlü hakaretlere mâruz kaldım..."*

Onun böyle kısaca beyan ettiği, Allah'ın Kelâmı'nı yüceltmek uğruna geçirdiği bu çile dolu hizmet hayatına, Ahmed Husrev Efendi de onun hemen yanı başında aynı gaye ve aynı çilelerle iştirak etmiştir.

Aynen Üstad'ı gibi, şarka bedel garp cephesinde, harb meydanlarında ve esaret zindanlarındaki yıllarından sonra Risale-i Nur'un Eskişehir, Denizli, Afyon gibi bütün mahkemelerinde Üstad'ı ve sadık Nur Talebeleri ile birlikte direktifle ve idam kasdıyla muhakeme edilmiş, onun vefatından sonra da mükerrer defa Isparta ve daha sonra Eskişehir Örfî İdare, Bursa, Bergama ve Buca cezaevleri, ağır cezalık duruşmalardan sonra yeni çilehaneleri olmuştu. Denizli hapsindeki zehirlenmelerini hıfz-ı İlâhî sayesinde Hz. Üstad'la birlikte ızdıraplı bir hastalıkla atlattıklarında, aynı hâdisede aralarından Hâfız Ali Ağabeyi (Rahmetullahi Aleyh) şehid vermişlerdi. Türlü sıkıntılarla geçen 47 yıllık çile hayatının en normal sayılabilecek zamanlarında ise, sıkı bir takibat ve tazyikat altında evinde inzivaya mahkum kılınmıştı.

Halbuki İslâm dışı güç odaklarıyla hayatı boyunca asla barışık ve uyumlu olmayan Husrev Altınbaşak, Dünya cihetiyle zengin, asil ve nüfuzlu bir aileye mensuptu. Cedlerinden Isparta beyleri vardı. Dışardan gelen misafirleri, kırk odalı konaklarında onlar ağırlardı. Isparta havalisinin ilk traktörünü, yüzlerce dönüm arazilerindeki "altın başak"lar için onlar almıştı. O kendi köşesinde ibadetle meşgul olup, gâyet rahat yaşayabileceği bir Dünya'ya bedel, Kur'ân'a hizmet uğrunda çileli bir hayatı tercih etmiştir.

Henüz çoklarının açıkça mücadele etmekten çekindikleri, İslâm hesabına en ufak bir adım için dahi ağır bedellerin ödendiği o sıkıntılı günlerde, Nur Talebeleri bir güneş gibi, ışıldayan ve ehl-i îmânı kucaklayan hizmetleriyle, hakaik-i îmâniye ve şeâir-i İslâmiye'yi muhafaza ve ilân uğruna, yasa dışı cemiyetçilikle, şeriatçılıkla, hilâfet-i İslâmiye'yi te'sis gayesiyle, devletin temel yapısını değiştirmeye yönelik faaliyetlerle suçlanıyor, hattâ sadece bir sünnet-i seniyeyi muhafaza için, sarıkla namaz kılmak yüzünden hapis yatıp çıkıyor. Risale-i Nur'dan aldıkları feyz ile hizmetlerindeki kararlılıklarını devam ettiriyorlardı.

Hususan 1971 muhtırasından sonra, 72 yaşındaki bir ihtiyarın 96 talebesi ile birlikte, izahı bile müşkil ağır şartlar altında mahkemeye verilip, o günkü sıkıyönetim mahkemelerinde 7 yıl hüküm giymesi, Husrev Altınbaşak'ın o yaşta dahi mücadele ruhunu ve anlayışını göstermesi bakımından, artık tarihe mal olmuş bir ibret vesikasıdır. Onunla birlikte hapiste kalan bir gönül dostu şöyle der: 1964 de Isparta cezaevinde beş ay kadar kendileri ile beraber bulundum. On kadar Nur talebesi ve belki o kadar da mahkumlardan dostlarını bir şey ile meşgul eder, miskinliğe müsaade etmezdi. Salavatlar, dualar okutturur canlı tutardı. Haftada bir iki defa diğer koğuşlardan kalanları da yanına toplar, umumî sohbette bulunurdu. Mahkemede ne diyeceğimizi o söylerdi. Bu beraberliğimde ben 15-16 yaşında idim. O ise 65 yaşındaydı....

Bir gün talebelerinin "Efendim, biz yanınızda kendimizi başka bir âlemde hissediyoruz!" sualine, "Çünkü, benim yanımda dünya yoktur!" diye hâl ve kâl lisanı ile cevap veren Ahmed Husrev Altınbaşak, maddî cihetle bilinen zenginliğini asla yaşamamış, öyle ki ablasının kendisine tahsis ettiği bir evde ikamet ederek varını yoğunu hizmetine sarf etmiş, Üstad'ı gibi, bütün İslâm büyükleri gibi kût-u lâyemut (ölmeyecek kadar rızık) ile iktifa ederek, dünyaya kıymet vermemiştir.

Elhasıl, onlar himmetlerini, milletleri büyüklüğünde tutabilmiş, katlandıkları bunca eziyeti milletin îmânının selâmeti uğruna helâl edebilmiş ve rıza-yı İlâhî yolundaki cansiperane bu hizmetlerini, hayatlarının en mühim vazifesi telâkki etmiş mümtaz insanlardır.

O günlerde Üstad'ı gibi Husrev Altınbaşak'ın da daire-i irşadına dahil olmak, pek kolay ve ucuz olmayıp, bir cesaret işiydi. Nur Talebeleri, o kadar ta'kibat ve tazyikat altında, sadece bu ziyaretleri sebebiyle dahi türlü sıkıntılara ma'ruz kaldıkları o çile dolu günlerde, onun 15–20 kişiyi bile zor alan küçük odasında, bazen çok daha fazla kalabalık bir cemaatle sohbetlerine iştirak ederler. Gönülleri doyuran, dünyevî bütün sıkıntılarını unutturarak, onları îmân noktasında gayrete getiren, coşturan hakikatli derslerini dinlerlerdi.

Talebeleri hemen çoğu zaman, ona düşünerek getirdikleri suallerini arz edemezler, zira daha sormadan cevaplarını alırlardı.

Husrev Altınbaşak bir gün talebelerinden birini, geçici olarak hizmet için güneydoğuya gönderir. Bir müddet sonra harçlığı biten o talebe, hizmetinin istiğna düsturuna riâyeten hiç kimseden bir şey talep etmeden, bir hafta kadar daha, kırlardan topladığı bazı şifalı bitkilerle idare ettikten sonra, yakın bir kazadaki hizmet arkadaşlarının yanına oradan da onun yardımıyla Isparta'ya gitmek kararıyla esasen parası da kalmadığından yürüyerek ve böylelikle yolu üzerindeki köylere de uğrayarak, bilvesile hem hizmetini anlatmak, hem nasıl olsa kendisini de ağırlarlar düşüncesiyle yola çıkar. Şehrin artık kenar mahallesini terk etmek üzereyken bir dostunun çocuğu rast gelir ve onu orada görmekten hayretle, kendisine gelmekte olduğunu, babasının hizmet için bir miktar para gönderdiğini söyler. Bu sefer, bir arabaya binerek ve önceki niyetinden kimseye bahsetmeyerek, yine o kazadaki arkadaşına uğrayan, oradan da Isparta'ya dönen o Nur Talebesi, Husrev Efendi'nin yanına daha yeni girer ki, şöyle bir hitapla karşılaşır; "Kardeşim! Hem yürüyerek gitseydin, hem de uğrayacağın köylerde hizmetini anlatsaydın daha iyi olmaz mıydı?"

Bir gün de Isparta'ya ziyaretine gelen ablasına, "Şu senin ibriğin, bu da benim. Sen kendi ibriğini kullan!" demiş, o da buna uymuş. Husrev Efendi tevkif edilip de hapishaneye gidince, ablası evde yalnız kalmıştı. Bir gün kendi ibriğini susuz, Husrev Efendi'nin ibriğini su ile dolu bulunca, onunkini kullanmak istemiş. İbriği bir iki kere ters çevirerek denemişse de suyun akmadığını görmüş ve ağlayarak, "A Husrev! Bana tenbih etmiş-

tin, ama ibriğe de mi tenbih ettin!" diyerek gözyaşları dökmüş. Rüyasında Peygamberimiz'i (s.a.s.) gören ablasına Efendimiz: "Üzülme! Husrev benim varisimdir." buyurmuş.

Talebelerine demişti ki: "Sizleri yanıma kabul etmekle, sizlerle görüşmekle; ben öyle mânevî zevklerimden vazgeçiyorum ki, bunun nasıl bir fedakârlık olduğunu siz bilemezsiniz!"

Onun buraya sığdıramayacağımız daha çok harika hâllerinin ve Aleyhissalatü Vesselâm Efendimiz'in rü'ya beşaretleriyle hizmetini tebrik ettiğinin hâlâ aramızda bulunan yüzlerce şahidi vardır.

1974 senesinde talebeleri ile birlikte Hayrat Vakfı'nı kuran Ahmed Husrev Altınbaşak; yazmış olduğu Kur'ân-ı Kerim'in te'lif haklarını, ilânihaye ve karşılıksız olarak vakfına bağışlar.

1977 yılı Ramazan-ı Şerif'inde İstanbul'da Hakk'ın rahmetine kavuşur ve Isparta'da daha önceden hazırladığı kabrine defnedilir. Rahmetullahi aleyh.

Ahmed Husrev Efendi'nin hizmeti ve himmeti sadece Tevâfuklu Kur'ân-ı Kerim'i yazmaktan ibaret değildir. Umum Risale-i Nur Külliyatı'nın nüshalarını, yine bu hizmetin bir gereği olarak İslâm harfleriyle yazıp neşrederek asliyetini korumak, gerek hatt-ı Kur'ân'ı muhafaza, gerekse îmân hizmetinde harikulâde tevfik-ı İlâhî'ye mazhariyet ve hizmet düsturlarını sünnet-i seniyye dairesinde tâvizsiz devam ettirmek, hem hizmetini maddeye tahvil ederek değil, servetini hizmetine feda etmekle muhafaza ettiği istikamet; parlak ışıkların Güneş'e delâleti gibi bizlere Ahmed Husrev Altınbaşak'ı göstermektedir.

İkinci Bölüm

Üstad,
Ahmed Husrev'i Anlatıyor

ÜSTAD’IN BEYANLARINDA AHMED HUSREV ALTINBAŞAK

Bir: Husrev'in Tedbir ve Dirâyeti

Evet kardeşlerim. Sizler, ihlâs sırrını tam muhafaza ediyorsunuz... Bu kadar esbâb-ı tefrika içinde vahdetinizi muhafaza, hakikaten bir harikadır. Hâfız Ali’nin hakikaten müstesnâ bir mahviyet ve tevazuu içinde ihlâsı ve fenâ fi'l-ihvan düsturunu muhafaza etmesi; *Husrev'in hakikaten tedbirce bana ihtiyaç bırakmıyacak bir derecede tedbir ve dirâyeti* ve Hâfız Ali gibi yüksek ihlâsı ve mahviyeti; Hâfız Mustafa’nın hizmet-i nuriyede büyük iktidarı içinde kuvvetli bir sadakati ve fedakârâne teslimiyeti; ve hem Abdurrahman, hem Lütfi, hem Hâfız Ali’nin mânâsını taşıyan büyük ruhlu Küçük Ali, Risale-i Nur hizmetini dünyada her şeye tercihan hayatının en büyük maksadı yapması ve sebeb-i ihtilâfa karşı kuvvetli mukavemeti bulunduğunu bu dört mektubunuz bana bildirdi. Aynı sistemde, mes’elede alâkadar kahraman Tâhiri ve kahraman Rüşdü’nün dahi aynı hakikatte ve aynı ahlâkta bulunduklarını hiç şüphe etmiyoruz. Bu altı rüknün, bu muvakkat sarsıntıdan hakikî bir tesanüdle birbirine el-ele, omuz-omuza başbaşa vermesi, altı yüz belki altı bin kıymet-i manevîyeyi alıyor.. diye Cenâb-ı Hakk’a Risale-i Nur hesabına hadsiz şükür ediyoruz.. ve sizi de tebrik ediyoruz. Isparta içindeki has ve hâlis kardeşlerimizden, bu âhir mektublarda Mehmed Zühdü, Isparta Hâfız Ali’sinden haber alamadığımdan merak ettim. Rahatsız değiller mi?[1]

İki: İki Bakar Bir Görür

[1] Kastamonu Lâhikası, s. 242.

Eskide, bir zaman Barla'da bütün tarikatların şecere-i külliyesini tanzim ve istinsah etmek için Hâfız Ali ile Husrev o vakit o işte bulundular, çalıştılar. Tâ vakitte bu iki zât ileride Risale-i Nur'a ehemmiyetli hizmette bulunacaklarını ve başta iki göz gibi, iki bakar bir görür, diye kuvvetli bir temenni ile ümid etmiştim. Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki; o ümidim, o zamandan beri tahakkuk etti ve ediyor ve şimdi tam oldu.

Üç: Kutbiyet Derecesi

Gâyet incedir, izah edilmez; yalnız kısa bir işaret ederiz: Nasıl ki *Husrev,* yazdığı Kur'ân'ı fotoğrafla tab'ını kabul etmiyerek binler cazibedar Kur'ân'lar kendi hattı ile Âlem-i İslam'da intişarıyla, Kutbiyet derecesinde bir mertebe-i ulviyeyi ve yüksek bir şeref-i imtiyazı bırakıp, Risale-i Nur dairesindeki sırr-ı ihlâsı muhafaza ve hazz-ı nefisden teberri etmiştir. Aynen öyle de: Bu hastalık, ruhumda öyle bir inkılab yaptı ki; Risale-i Nur'un parlak fütuhatını müteşekkirâne temaşa etmek ve sevabdârâne, mücahidâne, bir nevi kumandan hizmetinde bulunmaktan gelen uhrevî zevki ve şerefi ve Dünya'da uhrevî meyvesini gösteren hizmet-i îmâniyenin şahsıma ait lezzeti ve imtiyazı, o sırr-ı ihlâs için bırakmak ve kardeşlerime hâvâle etmek ve onların şeref ve zevkleriyle iktifâ etmeye nefs-i emmârem dahi muvâfakat ederek, dünyanın bu uhrevî güzel yüzünde gözünü kapamak ve eceli ve mevti ferahla karşılamağa tam kabul etmesidir.[1]

Dört: Husrev Benim Yanımda Kalsın

Ben yirmi yaşında iken tekrar ile derdim: *"Eski zamanda mağaralara çekilen târikü'd-dünya'lar gibi, âhir ömrümde ben de bir mağaraya, bir dağa çekilip insanların hayat-ı içtimaiyesinden çıkacağım."*

Hem eski Harb-i Umumî'de şark-ı şimalîdeki esaretimde karar vermiştim ki, "Bundan sonra ömrümü mağaralarda geçireceğim. Hayat-ı siyasîden ve içtimaiyeden sıyrılacağım artık

---

[1] Kastamonu Lâhikası, s. 261.

karışmak yeter." derken, inâyet-i Rabbâniye, hem adalet-i kaderiye tecelli ettiler. Kararımdan ve arzumdan çok ziyade hayırlı bir surette ihtiyarlığıma merhameten, o mutasavver mağaralarımı hapishanelere ve inzivalara ve yalnızlık içinde çilehanelere ve tecrid–i mutlak menzillerine çevirdi. Ehl-i riyazet ve münzevilerin dağlardaki mağaralarının çok fevkında Yusûfiye medreseleri ve vaktimizi zayi etmemek için tecridhaneleri verdi. Hem mağara faide-i uhrevîyesini, hem hakaik-i îmâniye ve Kur'âniyenin mücahidane hizmetini verdi. Hattâ ben azmetmiştim ki, arkadaşlarımın beraatlerinden sonra bir suç gösterip hapiste kalacağım. Husrev ve Feyzi gibi mücerredler benim yanımda kalsın ve bir bahane ile insanlarla görüşmemek ve vaktimi lüzumsuz sohbetlerle tasannu' ve hodfüruşluk ile geçirmemek için tecrid koğuşunda bulunacağım. Fakat kader-i İlâhî ve kısmetimiz bizi başka çilehaneye sevk ettiler.[1]

Beş: Gül Nur Kahramanı Husrev

Isparta kardeşlerimiz, hususan Gül Nur kahramanı Husrev, benim bu kış münasebetiyle maddî hacetlerimi merak ediyorlar, yardım etmek istiyorlar. Ben de onlara teşekkürle beraber derim ki: Onların Risale-i Nur'a hizmeti, her şakirdin saadet-i ebedîyesine menfaati gibi, benim de hakikî kışım suretinde olan kabrimden sonraki kışta, ihtiyacatıma o derece mükemmel yardım ediyorlar ki; bu fanî, muvakkat kışın hâcâtına yardımdan binler derece ziyâdedir. Eğer benim elimden gelse idi, bütün ruh u canımla, kemâl-i iştiyak ile bütün onların hâcât-ı maddîyesini te'mine çalışırdım. Beni merak etmeyiniz. İktisad ve kanaat, bana iki hazinedir; tükenmez bitmez.[2]

Altı: Başta Husrev Vasiyetnamemdir

Aziz Sıddık Kardeşlerim Ve Varislerim !

---

[1] Lem'alar, s. 253.
[2] Emirdağ Lâhikası, 1/89.

Ecel gizli olmasından, vasiyetname yazmak sünnettir. Benim metrukatım ve Risale-i Nur'dan olan benim hususî kitaplarım ve güzel cildlenmiş mecmualarım vesair şeylerimin bütününü, Gül ve Nur fabrikaların hey'etine, başta Husrev ve Tâhiri olarak o hey'etten on iki[1] kahraman kardeşlerime vasiyet ediyorum. Onlara bırakıyorum ki; emr-i hak olan ecelim geldiği zaman, benim arkamda o metrukatım, benim bedelime o sadık ve mübarek ellerde hizmet-i Nuriye ve îmâniyede çalışsın ve istîmal edilsin.

Kardeşlerim! Bu vasiyetten telâş etmeyiniz. Ben, teessürattan ve dokuz def'a zehirlenmekten, pek çok zaif olmakla beraber gizli münafıkların desiselerle müteaddid su-i kasdları için bu vasiyeti yazdım; merak etmeyiniz, inâyet-i Rabbâniye ve hıfz-ı İlâhî devam ediyor.[2]

Yedi: Mektubundan Anlıyorum

Husrev'i tashihde ve tevzide ve tedbirde ve muhaberede ve Nurların neşir ve yetiştirmesinde tebrik; ve muvaffakiyetine dua ederiz. Bu ehemmiyetli vazifelerle beraber; yine o şirin ve parlak kaleminin yazılarını çok nüshalarda görüyoruz; hem müstakil nüshaları da yazıyor, mektubundan anlıyorum.

Şimdi birden Sava medrese-i Nuriyenin Hâcı Hâfız'ı ve merhum Hâfız Mehmed'i ve kardeşlerini ve Mehmed'lerini ve Ahmed'leri ve masum Nurcuları ve mübârek ihtiyar ve sair kahraman şakirdlerini düşündüm. Hayatım müddetince ona yakın olmak bütün canımla istedim ve vefattan sonra onların mezaristanında defnolmamı arzuladım. Birden ihtar edildi ki: "Gerçi Medresetü'z-Zehra'nın merkezi olan Isparta Vilâyetinde maddeten bulunmak çok cihetle faideli, saadetlidir; fakat Nur'un mesleği ve Nurcuların meşrebi cihetiyle daima berabersiniz. Zaman ve mekân, perde olamazlar. Şarkta, garpta, şimalde, cenupta, dünyada, berzahta bulunsanız, mânen bir mecliste, beraber sayılırsınız. Onların mânevî yardımları daima birbirine oluyor ve sana da gelir." diye beni teskin etti.

---

[1] Kardeşim Abdulmecid, Zübeyr, Mustafa Sungur, Ceylan, Mehmed Kaya, Hüsnü, Bayram, Rüşdü, Abdullah, Ahmed Aytimur, Âtıf, Tillolu Said, Mustafa, Mustafa, Seyyid Salih.

[2] Emirdağ Lâhikası, 1/136.

Ben dedim: Madem şimdi her tarafta Nurlara kuvvetli ve kesretli eller sahip çıkıyorlar ve tam muhafaza ve neşrine çalışıyorlar, elbette ben bir parça istirahat etsem tenbellik olmaz.[1]

Sekiz : Farz-ı Muhal Binler Seyyie Olsa Affettiriyor

Konya'lı Hacı Sabri kardeşiniz yanıma geldi. Ben, Sadık, Hayri, Mustafa hazır iken çok ehemmiyetli sohbetimiz Hacı Sabri'ye mühim bir ders oldu. Bilhassa Medresetü'z-Zehra erkânlarının hususan Husrev'in bu vatan ve millet ve âlem-i İslâm'a hizmet-i îmâniyeleri ve tahripçi dinsizlerin desiselerine sed çekmeleri o kadar büyük bir hasenedir ki, farz-ı muhal, binler seyyie olsa afvettirir. Öyle ise, başta Husrev olarak o erkânların hiçbir hareketini tenkid etmemek ve kemâl-i ihlâs ve samimiyet ile onlara tesânüd ve tam kardeş olmak lâzımdır diye bu meâlde bir ders oldu. İnşaallah Hacı Sabri de Hoca Sabri ve Rüşdü ve emsalleri gibi ruh u can ile alâkadâr ve Husrev'e tam kardeş olacak; meşreb ihtilâfı daha te'sir etmiyecek.

Dokuz : Onu Beğenmeyen Zatlar Bilmesinler

Husrev'in bu parçası ile fıkrası yazılsın. Fakat onu beğenmeyen zatlar bilmesin. Bu tamam mektubâtı bir derece mahrem tutunuz tâdil taraftarları bilmesinler. Çünkü bunu resmî adamlara göstermeyeceğiz. Yalnız, bu yazı altında bir bahâne olup ilişilmez diye yazılsa münâsiptir. Fakat siz demeyiniz "Tamamını yazıyoruz." Belki "Tâdil olanı tekrar yazıyoruz." diyesiniz.

Ahmed Feyzi'nin Risale-i Nur'u müdafaasından bir nüshayı da bana gönderiniz.

Eğer siz münâsip görseniz, Meyve Risalesi'ni tekrar yazınız. Çünkü o çok ehemmiyeti var.

On: Husrev Gibi Nur Kahramanı

[1] Emirdağ Lâhikası, 1/170.

Risale-i Nur benim bedelime sizlerle görüşür, derse müştak yeni kardeşlerimize güzelce ders verir. Nurlarla ya okumak veya okutmak veya yazmak suretindeki meşguliyet; tecrübelerle kalbe ferah, ruha rahat, rızka bereket, vücuda sıhhat veriyor. Şimdi Husrev gibi Nur kahramanı size ihsan edildi. İnşaallah bu medrese-i Yusûfiye dahi, Medresetü'z-Zehra'nın bir mübarek dershanesi olacak. Ben şimdiye kadar Husrev'i ehl-i dünyaya göstermiyordum, gizlerdim. Fakat neşredilen mecmualar, onu ehl–i siyâsete tamamiyle gösterdi, gizli bir şey kalmadı. Onun için ben onun iki üç hizmetini has kardeşlerime izhar ettim. Hem ben, hem o, daha gizlemek değil, lüzum ise aynı hakikat beyan edilecek. Fakat şimdilik karşımızda hakikati dinleyecekler içinde dehşetli ve tezahür etmiş iki muannid; hem zındık, hem komünist hesabına biri Emirdağ'ında malum olmuş.[1]

On bir : Çok Ehemmiyetli Bir Mümessil

Sobamın ve Fevzilerin ve Sabri ve Husrev'in iki su bardakları parça parça olması dehşetli bir musibet geldiğini haber vermiştiler. Evet, bizim en kuvvetli nokta-i istinadımız olan hakikî tesânüd ve birbirinin kusuruna bakmamak ve Husrev gibi Nur kahramanından benim yerimde ve Nur'un şahs-ı mânevîsinin çok ehemmiyetli bir mümessili olmasından– hiçbir cihetle gücenmemek elzemdir. Ben kaç gündür dehşetli bir sıkıntı ve mes'yusiyet hissettiğimden "Düşmanlarımız bizi mağlub edecek bir çâre bulmuşlar." diye çok telâş ederdim. Hem sobam, hem hayâli ayn-i hakikat müşahedem doğru haber vermişler. Sakın, sakın, sakın!... Çabuk bu şimdiye kadar demir gibi kuvvetli tesânüdünüzü tamir ediniz. Vallahi bu hâdisenin bizim hapse girmemizden daha ziyâde Kur'ân ve îmân hizmetimize hususan -bu sırada- zarar vermek ihtimâli kavidir.[2]

On iki : Husrev de Benim Gibi

[1] Şuâlar, s. 486.
[2] Şuâlar, s. 499.

Rica ederim, üçünüzün hakkında birbirinden ziyade gücenmeye ehemmiyet verdiğimden gücenmeyiniz. Çünkü Husrev'le Feyzi'de benim gibi, insanlardan tevahhuş ve sıkılmak var. Hem birbirine bir derece meşrebçe ayrıdırlar. Ve Sabri ise, akraba ve tarz-ı maişet cihetinde hayât-ı içtimaiye ile birkaç vecihde alâkadar ve ihtiyâta mecburdur. İşte üçünüz bu ihtilâf-ı meslek ve meşreb haysiyetiyle o dağdağalı koğuşta ve sıkıntılı kalabalık içinde her hâlde tam tahammül ve sabır edemediğinizden ben telâş edip vesvese ediyorum. Çünkü, pek az bir muhalefet bu sırada pek zararı var.[1]

On üç : Husrev'in Bin Kusuru Olsa

Ben şiddetli bir işaret ve mânevî bir ihtarla sizin üçünüzden Risale-i Nur'un hatırı ve bu bayramın hürmeti ve eski hukukumuzun hakkı için çok rica ederim ki, dehşetli yeni bir yaramızın tedavisine çalışınız. Çünkü, gizli düşmanlarımız iki plânı takip edip.. biri, beni ihanetlerle çürütmek; ikincisi, mabeynimize bir soğukluk vermektir. Başta Husrev aleyhinde bir tenkit ve itiraz ve gücenmek ile bizi birbirimizden ayırmaktır. Ben size ilân ederim ki; Husrev'in bin kusuru olsa ben onun aleyhinde bulunmaktan korkarım çünkü; şimdi onun aleyhinde bulunmak doğrudan doğruya Risale-i Nur aleyhinde ve benim aleyhimde ve bizi perişan edenlerin lehinde bir azim hiyanettir ki, benim sobamın parçalanması gibi acib, sebepsiz bir hâdise başıma geldi. Ve bana yapılan bu son işkence dahi bu mânâsız ve çok zararlı tesanüdsüzlüğünüzden geldiğine kanaatim var. Dehşetli bir parmak buraya, hususan altıncıya karışıyor. Beni bu bayramında ağlatmayınız çabuk kalben tam barışınız.[2]

---

[1] Şuâlar, s. 505.
[2] Şuâlar, s. 517.

Üçüncü Bölüm

Husrev'in Üstad'a Hitabeti

Bir : *Hakikatlerin İmamı*

Bediüzzaman Said Nursî'nin ders ve irşadiyle hakikate ulaşan ve Nur hizmetinde çok kıymettar ve yüksek hizmetleri sebkat eden kahraman ve hâlis bir talebenin Husrev'in Üstad'ın mahiyetini târif eden ayn-ı hakikat bir ifadesidir.

Bu günde, Mele-i Âlâ'nın Arz'da medar-i sürûru
Bu günde, Sekene-i Arz'ın Mele-i Âlâ'da medâr-ı iftihârı
Bu günde, Habibullah'ın medâr-ı nazarı
Bu günde, Müslümanlığın sertacı

Bu günde, hak tariklerin şahı
Bu günde, hakikatlerin imamı
Hem bu günde, Mahbûb-u Hudâ.
Hem bu günde, Allâme-i asır.

Hem bu günde, zulmetin nuru.
Hem bütün günlerde serdar-ı hidâyet
Hem Molla Saidü'n-Nursi..
Hem Bediüzzaman el-Fahru'd-devrânî...[1]

İki : *Sizi Özlemiştim*

Sevgili ve Muhterem Üstadım Efendim,

Bizi maddî ve mânevî tenvir eden, yükselten ve erişilmez feyizlerle müstağrak kılan Risalelerinizi malikiyetimden ve lâyık olmadığım hâlde bu şerefe nailiyetimden dolayı, Cenâb-ı Hakk'a bînihaye teşekkür etmekte, gerek bu şerefe nail olmaklığıma vesile olduğunuzdan ve gerekse âtiyen bu hususta üzerimize terettüb eden vazife-i Kur'âniye'de muvaffakiyet ka-

---

[1] Tarihçe-i Hayat, s. 532.

zanacağımıza tebşir etmekte olduğumuzdan dolayı, duyduğum pek büyük bir sürûrla müftehirim. Üstadım! Hakkınızda, hatırınıza gelmeyen nimetlerin en güzeliyle dünyevî ve uhrevî mes'ud olmanızı her vakit için dua etmekteyim.

Muhterem Üstadım, sizi özlemiştim. Aradaki hainlerin her hususta engel olmaları, şüphesiz çok müteessir ediyor. Bugünkü hâl yüreklerimizi sızlatıyor, fakat elimizden bir şey gelmiyor. Nur deryasına feyizli Risaleleri kimin eline geçerse, o zatı kendine ciddi olarak rabtettiği gibi, müştaklar ve ehil olanlar arasında dolaşıyor.[1]

Üç : *Sürûr Beni Kaplıyordu*

Bu sefer okumaklığımız için irsal buyurduğunuz iki kitaptan birisini Bekir Ağa'dan aldım. Kitabın birkaç sahifesini okudum. Ve kitabın bir nüshasını kendimde kalmak üzere istinsah etmeğe başladım. Kitap münderecatında arada sırada dimağımı alâkadar eden mesâilden bahsettiğini ve küçük mektupların pek büyük hakikatleri kucakladığını gördüm ve çok müstefid oldum.

Altıncı mektuba kadar yazılan Sözler'i bir taraftan yazıyor diğer taraftan da yazının gece yazılışından sıkılarak okumaya başlıyordum. Pek çok sürûr beni kaplıyordu. Altıncı mektuba gelince, şu gurbetteki firkatinizin en hazin kısmını tayyettiğinizi ve bir kısmının da hikâye edildiğini okudum. Okudukça sizinle beraber kalbim hazin hazin ağlamaktan kendimi alamamakta idim. Hattâ yanımda bulunan valideme dahi okudum. Okurken validem ağlıyor, gözlerinden yaşlar dökülüyordu. Ben de ağlamamak için nefsime cebrediyordum. Diğer taraftan da, acaba tayyedilen kısmından da biraz yazılsa idi.[2]

Dört: *Zaman Oluyor Kalbim Mütemadiyen Ağlıyor*

Sevgili, Muhterem Üstadım, Kıymettar Üstadım!

Bekir Ağa ile gönderdiğiniz mektuptan duyduğum sürûru tarif etmek, benim gibi aciz bir talebenin ne lisanı ne de kale-

---

[1] Barla Lâhikası, s. 73.
[2] Barla Lâhikası, s. 73-74.

minin haddi değildir. Sevincimden mektubunuzu takbil ediyor, ruhum sizinle yaşadığı hâlde, cismen uzakta bulunduğumuzdan ağlıyorum. Zaman oluyor ki, gözlerimden dökülen yaşları yazı yazmak veyahut Risaleleri okumakla teskin edebiliyorum. Zaman oluyor kalbim mütemadiyen ağlıyor, ah sevgili Üstadım. Sizden pek büyük istirhamım budur ki: Beni afvediniz. İki üç seneden beri dünyayı sevmez olduğum hâlde kurtulamadığımdan çok müteessirim. Issız sahralar, susuz çöller ruhumun birer meskeni oluyor. Hayalen oralarda dolaşıyorum. Güya bir şey arıyorum.

Evet, bir şey arıyorum. Heyhat, aradığım hem çok yakın, hem çok uzak görünüyor. Bilmiyorum daha ne kadar zaman bu hâl içerisinde çırpınacağım. Evet, yine de çok müteşekkirim. Nasıl teşekkürüm hadsiz olmasın. Henüz bir sene oldu, iki gece birbiri üstüne gördüğüm iki rüya-yı sadıkada, temelleri atılmakta olan büyük bir gül yağı fabrikasının kâtipliğine tayin edilmiş ve işe mübaşeret etmiştim. Bu rüya tarihinden iki ay sonra Risaleleri yazmağa başladım. Ve bilhassa Yirmi Sekizinci Mektub'un Yedinci ve Sekizinci Mes'eleleri'nde, hizmetimiz makbuliyeti ve rıza-yı İlâhî dahilinde olduğu pek açık bir lisanla yazılması, aciz talebenizi de dilşad etmiş bulunuyor. Sevgili Üstadım, Allah sizden ebeden razı olsun.[1]

Beş : *Bahtiyarım*

Sevgili Üstadım!

Yorucu bir kuvvetle gece ve gündüz beni düşündüren ve fakat hiç de kıymeti olmayan vaziyetten kurtaran mektubunuzu aldığım vakitten beri sürûr içinde, Cenâb-ı Hakk'a bînihaye teşekkürlerimi takdim ediyor ve beş vakitte, eltaf-ı İlâhîye'ye mazhariyetinizi dua ediyorum. Bilhassa sevincimi artıran keyfiyet, Cenâb-ı Hakk'ın sırf hizmet-i Kur'ân'da istihdam etmesinin iş'ar buyurulmasıdır.

Muhterem Üstadım! Vaziyetimden çok memnunum. Artık emr-i âlileri mucibince hiç bir şey düşünmüyorum. Düşündüğüm bir şey varsa, o da Risale-i Nur'dan Sözler'i ikmal etmek,

[1] Barla Lâhikası, s. 75.

bunlardan istinsah ederek arkadaşlarımızın çoğalmasını te'min etmek için lâyıkıyla çalışmaktır. Bunun için kendimde gördüğüm âriyet ve emanet bir varlığa değil, belki Cenâb-ı Hakk'ın kudret ve lütuflarına istinad ediyorum.

Muhterem Üstadım! Yazdığım Otuz İkinci ve Yirmi Yedinci Sözleri takdim ediyorum. Yirmi Yedinci Mektub'da arkadaşlarımızın ihtisasatlarını okurken bilseniz ne kadar sürûr duyuyorum. Yekdiğerine ayrılmamak için kıymetsiz maddî iplerle değil, kıymetli ve mânevî iplerle bağlanmış bir aile ve bir cemaat efradının hissedeceği sevinçle mütelezziz oluyorum. Şübhesiz Zât-ı Üstâdâneleri başımızda olmakla beraber, büyük olanlarımız ağabey ve beraber olanlarımız da kardeşlerimiz olmuşlardır. Veyahud ben bu cemaatin içerisine dâhil olduğumdan fevkalhad bahtiyarım. Kur'ân-ı Mübin'in nurlarının ahz u neşri hususunda, sevgili Üstadımız, şahsîyetiniz vasıta kılınmasından dolayıdır ki, sizi bize veren Cenâb-ı Hakk'a minnetdarlığımızı tahdid edemeyiz.[1]

Altı : *Bahtiyar Ol Üstadım…*

Kıymetdar Üstadım!

Tarih-i mektubdan iki gün evvel idi. Yirmi Yedinci Mektub'un Üçüncü Zeylini yazmakla meşguldüm. Hulusi ve Re'fet Bey, Zekâi ve Sabri Efendi gibi kardeşlerimin, Risaletü'n-Nur ve Mektubatü'n-Nur'a karşı gösterdikleri ateşîn muhabbetle, kalbî iştiyaklarını gösteren kalemleri, beni de heyecana düşürmüştü. Bu sırada Bekir Ağa, sizden gelen bir mektubla teşrif etti. Bekir Ağa, mu'tadının hilafı olarak, pek gülşen yüzlü idi. Mektubu aynı sevinçle, ba'de't-takbil beraber açtık. Bir varakpare-i fâzılâneleriyle, Yirmi Dokuzuncu Mektub'un Sekizinci Kısmı'nın sekiz sahifeden ibaret olan Sekizinci Remzi, üç sekiz tevâfukatıyla kendini gösterdi. Yirmi Yedinci Mektub'un Üçüncü Zeyli'nden hasıl olan sevinçli bir heyecan-ı kalbî ve Bekir Ağa'nın Üstadına ve Nurlara karşı kalbî iştiyakını gösteren sevimli yüzü ve dört aydan beri beklediğimiz tevâfukatın gayesinin mebde'ini gösteren Sekizinci Remiz'deki, sevgili Üstadı-

[1] Barla Lâhikası, s. 79.

mızın mânevî bir nur ile parlayan ve gülümseyen, o yüksek en hârika, tatlı sözü, fakir talebenizde öyle bir hâlet-i azîme tevlid etmişti ki, işte o dakikam saadet-i ebedîyeye nâil olanların geçirdiği anlardan bir dakika idi. Bu sürûr içinde mektubunuzu ve Sekizinci Remzi okudum. Okurken her bir cümlenin nihâyetinde, "Var ol, mes'ud ol, bahtiyar ol Üstadım!" nidaları kalbime tercümanlık eden lisanımdan ihtiyarsız dökülüyordu. İlk def'a Bekir Ağa ile, bir def'a Rüşdü Efendi kardeşimle, bir def'a da Re'fet Bey kardeşimle okudum.[1]

Evet sevgili Üstadım, senelerden beri Kur'ân-ı Azîmü'l-Bürhan'ın bahr-i ummanında medfun defineleri, Risaletü'n-Nur ve Mektubatü'n-Nur ile meydana çıkarmıştınız. İşte azîm bir define daha lütf-u İlâhî ile Yirmi Dokuzuncu Mektub'un Sekizinci Kısmı'nın Sekizinci Remzi'nde en parlak ve gözler kamaştıran nurlarıyla tezahür ediyor, kendini gösteriyor. Beşerin nazarını ister istemez kendine çeviriyor.

Bin üç yüz seneden beri, sahib-i insafı hayrette bırakan ve dünyanın her köşesinde ve beşerin her tabakasında, cin ve beşer lisanında, semavatta melek ve ruhanîler lisanında, en yüksek makam-ı mümtazı işgal eden, o Furkân-ı İlâhî'nin esrâr-ı mühimmesinden ve i'caz-ı azîmesinden bir parçası daha, susmak bilmeyen mu'ciz-nümâ bir sadâ ve lâtif bir avaz ve tükenmez bir feyizle karşımıza çıkıyor.

O kıymetdar Kur'ân'ın bugün mükevvenatı yed-i kudretinde tutan ve azamet-i kibriyasıyla idare eden ve azamet-i celâli karşısında her şeyi kendine secde ettiren bir Zât-ı Vâcibü'l-Vücud'un kelâmı olduğunu, üzerindeki hadsiz damgalarıyla gösteren risalelerinizin kıymeti ne büyüktür. O risalelere nasıl kıymet verilir, nasıl başkasıyla müvazene edilir, nasıl bir başkasının tefevvuku tahattur edilir?

Beşerin zulmetli sîmasına nurlar saçan ve tevhid haricindeki her türlü akideleri zîr ü zeber eden ve şakirdlerine gülümseyerek tatlı bir yüzle bakan ve hoş ve pek şirin bir lisan ile söyleyen o risaleler ve o risalelerin sahibi ve naşiri olan sevgili Üstadım, siz talebelerinizin kalblerinde risalelerinizle yaşıyorsunuz.

---

[1] Barla Lâhikası, s. 92.

Hem öyle bir surette yaşıyorsunuz ki, küçük bir işaretinize müheyya talebelerinizin ruhlarında ırmakların çağladıkları gibi tevali eden ve tükenmek bilmeyen İlâhî bir muhabbetle yaşıyorsunuz. Hayat-ı fâniyeye veda etseniz bile, büyük büyük cemaatlerin arasında hürmetle yâdedileceğinize (Hâşiye) ve namınızın dünya ve ukbada ihtiramla taşınacağına ve risalelerinizin pek büyük hâhişle revaçta olacağına kaviyyen ümidvarım.[1]

Evet nasıl sözlerim haksız olsun ki, en tehlikeli anlarda bile hakkı söylemekte susmayan ve pek âlî ruhu taşıyan ve talebelerine her an teselli nurlarını dağıtan, Kur'ân-ı Kerim'in bugünkü dellâl-ı muhteremi olan Üstadım! Sizin din-i mübin-i İslâm'a olan merbutiyetinize ve o büyük muhabbetinize ve o yüksek sa'yinize mükâfat olarak defter-i hasenatınıza Cenâb-ı Vâcibü'l-Vücud Hazretleri lâ-yü'ad ve lâ-yuhsa, ecirleri yazmasını rahmet-i İlâhîye'den niyaz ederim.

Nasıl bugünkü beşeriyet size ve Risaletü'n-Nur'a medyun olmasın ki, semamızda dolaşan Güneş'in saçtığı ve her an ufûlüyle bir başka âlemi gösteren nurları gibi değil, Kur'ân'ın arş-ı a'zamından gelen nurlarla ölmez, tükenmez, sermedî bir nuru, risalelerinizde gösteriyorsunuz.

İşte o risaleler ki, her biri başlı başına menba'ları ve mecraları ayrı ve fakat bir bahr-i muhit-i ummana dökülen nehirler gibidir. Sonsuz olan bu nehirlerin, hangisine varsa nasıl doyuncaya kadar su içmez? El ve yüzlerini temizlemek isteyenler, nasıl oluyor da bu enhardan istifade etmez? Veyahut arazilerini iska için cedveller yaparak hangi tarafa götürülse, azîm cemaatler nasıl tefeyyüz etmez?

Bu enharda öyle azîm şifalar var ki, hastalar içse, her türlü devayı içinde bulurlar. Yaralılar içse, bin türlü yaralarına merhem bulurlar. İhtiyarlar içse, hayat-ı ebedîyenin civanmerd

---

(Hâşiye): Ben kardeşim Husrev'in bu makamdaki hissiyatına iştirak edemiyorum. İnsanların nazarında mevki kazanmak ve dillerinde yad edilmek, hakikat-bin olanlarca bir şeref değildir. Eğer, rıza-yı İlâhî varsa, o rızanın cilvesi olarak insanlarda teveccüh görünse bir derece emare-i rıza olmak noktasında makbul olabilir. Yoksa arzu edilmemeli. Madem Husrev hakikat-bindir, elbette benim şahsıma havale ettiği şerefi, Risaleleri niyet ediyor. Zaten o şerefle umum talebeler hissedardırlar, tek birisine verilmez.

[1] Barla Lâhikası, s. 93.

gençlerinden olurlar. Tazeler içse, saadet-i dâreyni bir anda elde ederler.

Risaleleri okuyanlar, sevgili Üstadım sizin ne büyük ve âlî bir kalbe malik bulunduğunuzu teslim için, bilmem tefekküre ihtiyaç var mı?

Bunca zamandan beri "Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın dellâlıyım ve bu kudsî vazifemi hiçbir şeye değişmem." diye vaki' olan ilânatınıza, bir kat daha kuvvet veren, bu kerreki neşir buyurduğunuz Yirmi Dokuzuncu Mektub'un Sekizinci Kısmı'nın sekiz sahifelik olan Sekizinci Remzi ne güzel gösteriyor ve bu gösterilen hakikatlere meftun olmamak mümkün mü?

Ah sevgili Üstadım, lisan ve kalemim müsaid olsa, her bir risale için lâyık oldukları şekilde medhiyeler yapıp takdim etsem. Heyhat, her şeyde olduğu gibi, bu hususta da ben fakirim.

Evet sevgili Üstadım! Sevincimizi artıran bir mes'ele daha var. O da "Kenzü'l-Arş duasının feyzinden gelen bir nükte-i Kur'âniye" namı altında neşredilen iki sahifelik huruf-u hecâiye-i Kur'âniye'nin bu kısma ilâvesi ve bu kısmın da, yazmakta olduğumuz tevâfuklu ve haşiyeli Kur'ân-ı Kerim'in baş tarafına, umumun istifade ve istifazalarının kolaylıkla teminine binaen dercedilmesi hakkındaki tensib-i fâzılaneleridir. Bu tensib bizce de pek çok musîb görülmekle, fakir talebenizin nazarını maziden hâle, hâlden de istikbale çeviriyor. Ve istikbaldeki parlayan nurları göstermekle, nihâyetsiz sürûrlara müstağrak kılıyorsunuz.[1]

Yedi : *Size Medyunuz*

Sevgili Üstadım!

Bu hâl karşısında kendimi düşünüyorum. Ve bir de, peşinde koştuğum bu kudsî hizmete bakıyorum. Cenâb-ı Hakk'ın lütf-u ihsanlarına hamdeder ve şükrederken bir kardeşimizin dediği gibi, ben de kendime diyorum ki:

---

[1] Barla Lâhikası, s. 94-95.

Evet Husrev, iyi olan sen değilsin; takib ettiğin yol iyidir, güzeldir, parlaktır. Ondan daha güzel ve ondan daha parlak ve onlardan daha nurlu, hiçbir şey olamaz diyorum.

Sevgili Üstadım, size medyunuz, risalelere medyunuz. Bizi size ve risalelere ulaştıran Cenâb-ı Hakk'a medyun u müteşekkiriz ve hâmidiz.

Sevgili Üstadım, mektubunuzda yorgunluğumdan bahis buyuruyorsunuz. Evet bazan yoruluyorum, fakat yorgunluktan istirahatı arzu eden nefsimi, ruhum vazifeye davet ediyor ve belki bugünkü sa'yim, keffaretü'z-zünub olur. Çünkü, Cenâb-ı Hakk'ın rahmeti vâsi'dir, diyorum. İşte bu düşünce ile şevk ve sevince doğru ilerlerken, yazılarımın kıymetdar Üstadımı memnun etmesi, bu hâlimi kat kat tezyid ediyor.[1]

Sekiz : *Ruhum Bir Elemle Yanıyor*

Senelerden beri zalimlerin pençe-i zulmünde inleyen bu bîçare Müslüman kardeşlerinizle geçirmekte olduğunuz bu mübarek bayramın belki dokuzuncusunu hücre köşelerinde, dostlarınızdan uzak, akraba ve taallukatınızdan mahrum bir vaziyette, teâli ve terakkisi için çalıştığınız cem'iyet-i İslâmiye arasından uzaklaştırıldığınız bir hâlde geçireceğinizi hatırladıkça yüreğim parçalanıyor, ruhum azîm bir elemle yanıyor, gözlerimden yaşlar dökülüyor. Kalbimden yükselip gelen bir ses "Ağla hem çok ağla! Belki rahmet-i İlâhîye'nin nüzulü ve Âlem-i İslâm'ın saadet ve selâmeti için ağlayanlarla beraber ağla!" diyor.

Bu anda kalb gözüm, bu hüzne iştirak ederek, Dicle ve Fırat ve Nil-i Mübarek gibi âlem-i gayb vâdilerinde sular akıtarak ağlıyor.

Ah, sevgili üstadım! Ehl-i gaflet gülerken, ehl-i ilhad nefsî müştehiyatları arkasında koşarken, biz ne acı hayatlarla karşılaşıyoruz. Ah, sevgili Üstadım! Cenâb-ı Hak bize saadet vermeyecek mi? Acaba bu gün daha çok uzayacak mı? İhtiyarsız kendime sorduğum bu suallere yine kendim cevab verirken, teenni

[1] Barla Lâhikası, s. 104.

ve sabır tavsiye ediyorum. Ve Sırr-ı إِنَّا أَعْطَيْنَا tebşiratıyla müteselli oluyorum.

Ey kıymetdar Üstadım! Sizin hüznünüze, huzurunuzda olduğum hâlde iştirakimi istiyordum. Öyle hissediyorum ki, ruhen hiç de uzak değilim. Bazan kendimi unutuyorum. Güya kanatsız tayeran ediyor, koca çınar ağacının arasından girerek meclisinize dahil oluyorum.

Sevgili Üstadım! Hâlıkımdan ebedîyen razı olmuşum. O da sizden ebedîyen razı olsun. Maalesef ziyaretinizle müşerref olamıyorum. Buna bedel Bekir Bey'le takdim ettiğim ve arzu edilen şekilde yazamadığım İ'caz-ı Kur'ân'ın sahifelerini açtıkça hakir talebenizin her sahifeye mukabil ellerinizden öpmekte olduğumu kabul buyurmanızı istirhamla, sıhhat u selâmet ve muvaffakıyetiniz için dua ederek, el ve ayaklarınızdan öperim, efendim hazretleri.[1]

Dokuz : *Hakir Talebeniz*

Sevgili, müşfik Üstadım Efendim Hazretleri!

Arz-ı hürmet ve iştiyakla el ve ayaklarınızdan öperim. Hulusi Bey'in suallerine verilen cevablara ait cihandeğer kıymetli, nurlu, feyizli sözlerinizi iki gün evvel aldım. Suallerin cevabları o kadar lâtif idi ki, ne okumağa doyabildim ve ne de idrakim kadar olsun hakkıyle kavrayabildim.

Muhyiddin-i Arabî hazretlerinin makbûlînden olduğu hâlde, hatasının ve her kitabında mühdî olamamasının esbâbı, o kadar amîk bir şekilde ve o derece ince bir tarzda izah buyuruluyor ki, bu âlî dersinizi sair kardeşlerimle beraber okudum. Dedim: "Aziz kardeşlerim, bu âlî dersten istifâde ediyor, mühim bir şey anlıyorum, fakat zübde edemiyorum, zihnimde toparlayamıyorum, siz ne dersiniz?"

Hazırûn dersimizin yüksekliğine işaret ederek, İslâmiyet'in ardı ve arkası kesilmeyen hücumlara maruz kaldığı bir zamanda, bu nurlu eserlere kavuştuğumuzdan dolayı, binler teşekkür ettik. Bilhassa doktora verilen son cevab haşiyesinin letafeti yüzümüzde âsârını göstermişti.

[1] Barla Lâhikası, s. 225-226.

Bir taraftan hınzır etinin hürmetinin esbâbı illeti, gâyet güzel bir surette izah edilmiş, diğer taraftan da âlî müfekkirenizden parlayan nurlarla, hem de pek yakında Dünya'nın ufuklarında İslâmiyet'in güneşinin parlayacağına işaret buyuruyorsunuz. Cenâb-ı Hak sizden hadsiz hesabsız razı olsun.

Sevgili Üstadım, âciz talebeniz bu aczim ile mânevî himmetinize iltica ediyorum. Ve öyle ümid ediyorum ki, Hallak-ı Kerimim beni ihtiyarım olmayarak istihdam ettiği bu vâdide, duanız himmeti ile inşâallah bir idrak ve bir kabiliyet ihsan buyuracaktır.[1]

On : *Mele-i A'lâ'nın Bayramları*

Aziz Üstadım!

Cemâziye'l-âhir ayında vuku bulan إِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ âyetinin ifâde ettiği hâlâtın bir nümûnesini izah eden hâdisât-ı semâviye ile, Kur'ân'ın semasında parlayan Lafza-i Celâl yıldızlarının acib ve tatlı tevâfuklarını ders veren o kıymetdar mektubunuzu, Hâfız Ali kardeşimiz de dâhil olduğu hâlde Re'fet, Bekir, Lütfü, Rüşdü, Keçeci Mustafa Efendi ve ağabeyim Ali Efendi ile beraber okuduk. O gece meclisimiz pek tatlı idi. Hâdisat-ı semaviyeyi hayret ve taaccüble ve pek büyük bir sevinçle karşılayarak, Mele-i A'lâ'nın bayramlarına biz de iştirak etmiştik. Nasıl ki bu hâdise-i semaviyenin birinci def'a vukuu, (başta insan suretinde yapılmış Hubel tabir ettikleri büyük putlarıyla 360 putu ilâh kabul eden) müşrikîn-i Kureyş'in helâkini netice vermişti.

İnşâallah bu ikinci vuku'da On Dördüncü Asr-ı Muhammedî'de ve Avrupa terakkiyâtı ile iftihar ettiği ve yirminci asır namını alan bu günde, ehl-i fetretin putperestliğinin daha feci' bir surete giren suretperestliğinin kökü kesileceğini, bize ilân ediyordu.

Bu ilân, Ümmet-i Merhume-i Muhammediye'ye pek güzel ve pek hayırlı bir fütuhatı hazırladığını hatırlatarak, mahzun kalblerimizi şenlendirmiş, ağlayan yüzlerimizi güldürmüş, gamnâk çehrelerimize beşâşet serpmişti. Dimağımızda Asr-ı

---

[1] Barla Lâhikası, s. 227-228.

Saadet'in o câzibedâr hayatını canlandırmış, güyâ mâziyi istikbale çevirerek, bir müddet o âlemde ve o nezih ruhlu, ulvî düşünceli insanlar arasında yaşatmıştır.

Sâniyen: Lafza-i Celâl'in manidar ve münasebetdar tevâfukatını temaşaya koyulduk. Bu tevâfukat, ihtiyarsız nazarımızı kendisine çeviriyordu. İrae edilen kısımlar ve tevâzün ettirilen adedler, o kadar şirin idi ki, okurken kalbimize serinlik, dimağımıza bir inkişaf, ruhumuza bir gıda veriyordu.

Vaktimizi artırmak için, yan yazı ile yazılan Kur'ân-ı Kerim'in 15'inci sahifesine kadar 7,8 adedler tevâfukatını muhafaza ederek 51 def'a gelmesi, mektubun nihâyetini asel (bal) ile bağlıyordu. Ne kadar garibdir ki, bu rakamların hem yazılmaları birdir, hem sırada kardeşlikleri birdir ve hem de sahifede gösterdikleri rakamları tevâfukları birdir.

Ey sevgili Üstad! Cenâb-ı Hak sizden çok razı olsun, yeni yeni meyveler ve fakihelerle tegaddi suretiyle takviye-i ezhana, hem de def'-i cû' sureti ile ızdırablarımızı teskine vasıta oluyorsunuz.[1]

On bir : *Ey Sevgili Üstadım! Müsterih Olunuz*

Husrev Efendi, Üstadının kendi hakkında hiddetini zannedip, bir mes'eleye dair müteessiren yazdığı mektubundan bir bölüm:

Sevgili ve kıymetdar Üstadım!

Mektubunuzun mütalaasından mütevellid teessüratım arasında, kalbime çok havâtır hutur ediyordu. Her tarafı ve her hâli kusur ve ayıbla dolu talebeniz, sevgili Üstadının ayaklarının altına varlığını sermişti. Belki her gün, bu şiddetten daha büyük bir şiddetle muamele görse ve hattâ Üstadı uğrunda, yüz bin hayatı olsa hepsini bile vermeye bilâ-tereddüd hazır olduğunu, sûrî değil, kalbî bir itirafla müheyyadır.

Mücrim talebeniz senelerden beri Hâlıkından bir hâmi istiyordu. Baştan aşağıya kadar siyahlıklarla dolu olan defter-i âmalim tedkik edilse, bu hususta ne kadar tazarru' ve niyâzım

---

[1] Barla Lâhikası, s. 291-292.

vardır ve ne kadar gözyaşlarım bulunacaktır. Kur'ânî hizmet uğrunda, Arz'ın sekenesi kadar hayatım olsa, her birisini fedâ etmeyi, ne büyük saadet ve şeref kabul etmişim.

Ey sevgili Üstadım! Ey kıymetdar Hocam! Ey senelerden beri aradığım muhterem mürşidim! Ey aziz dellâl-ı Kur'ân!

Izdırablarımın sürûra inkılab etmekte olduğunu hissediyorum. Uzakta olanın kusuru görülmez, tokat yakında olana vurulur. Kalbim bu cümlelere (Hâzâ min fadli Rabbî) diyor. Fakat dimağımdan silinmeyen bir şey varsa, o da aziz Üstadımın elemlerine iştirak etmek idi.

Muhterem mürşidim! Kimin haddi var ki, risalelerin birisine el uzatsın veyahut bir sahifesine dil uzatsın veyahut bir cümlesini tenkid etsin veyahut bir kelimesine, hattâ bir harfine ve belki bir noktasına itirazda bulunsun.

Bilâ-istisna her ferd istihsan ederken, böyle bir şey yapmak için, bu cür'eti kimden alayım. Yok, sevgili Üstadım, müsterih olunuz; senelerden beri çekmekte olduğunuz, kal'abend cezasından pek şedid azâbınıza, bir başka ve mühim elem katılmasına tarafdâr olanlara bir parça meyletmek şöyle dursun, belki bu hâlin şiddetle ve belki fedâisi olarak aleyhte olduğuma, vicdanımın tasdiki kâfi bir şâhiddir.[1]

---

[1] Barla Lâhikası, s. 353.

Dördüncü Bölüm

Ahmed Husrev'in Tahlilleri

Ahmed Husrev Altınbaşak'ın Risale-i Nur ile alakalı pek çok tahlilleri vardır. Biz buraya nümune olarak birkaç mes'eleyi kaydedeceğiz.

Bir: Müşfik Üstadımız Efendimiz

Çok Aziz, Çok Sevgili, Çok Kıymetdar, Çok Mübarek Üstadımız Efendimiz Hazretleri,

Arz-ı tazimat ve takdim-i ihtiramât ile istifsâr-ı hâtır edip, sıhhat ve afiyetinize dualar ederek damenlerinizden, el ve ayaklarınızdan öpüyoruz.

Müşfik Üstadımız Efendimiz! Siz sevgili Üstadımızdan, bize gönderilen ve müdafaatın sonuna ilâve edilen üç kıymetdar mektubunuzla هُوَ nüktesini nasıl bulduğumuzu siz sevgili Üstadımıza arzetmemizi bir mübarek kardeşimizle siz sevgili Üstadımız emretmişler.

Sevgili Üstadımız Efendimiz! Birinci mektubunuz, yirmi seneden beri tarassutlar ve nezaretlerle beraber altı vilâyet ve üç mahkemenin bulamayıp beraat verdikleri cemiyetçilikten sizde hiçbir eser görülmediği hâlde, hiçbir cemiyette ve hiçbir komitede görülmeyen Nurcular'daki harika alâka, ehemmiyetli bir taraftan bir sual ile siz sevgili Üstadımız'dan sorulmuş olup, şehâdet mertebesini kazanmak için ruhlarını feda eden milyonlar İslâm fedâilerinin ahfadları ve evlâdları, o fedâiliği ecdadlarından irsiyet aldıkları içindir ki: siz sevgili Üstadımız'a mahkemeleri hayret ettirip susturan: "Milyonlar kahraman başlar fedâ oldukları bir hakikata başımız dahi fedâ olsun." diye acib cümleyi söyletmeye vesile olan talebelerinizde gördüğünüz hakikî, hâlis, sırf rıza-ı İlâhî ve müsbet ve uhrevî fedakârlığın karşısında, menfi cemaat ve komitelerin mağlup oldukları, hem Nurcuları dağıtmak isteyenlerin inşâallah muvaffak olamayacakları ve hem Nur'un ve îmânın fedailerini çoğaltmaya sebebiyet verecekleri izah edilmekle cevap verilmiştir.

İkinci mübarek mektubunuzda: Siz sevgili Üstadımızın Van, Bitlis'te tedriste bulunduğunuz talebelerinizle birlikte, etraflarında bulunan ehl-i îmânı titreten Ermeni, Taşnak fedailerine karşı çıkıp o fedaileri durdurup dağıtmağa mecbur eden siz sevgili Üstadımızdaki ve talebelerinizdeki hârika kuvvet; küçücük, fâni dünya hayatı ile menfî milliyetin muvakkat menfaati ve selâmeti için Ermeni fedailerinde görülen hârika fedakârlığa mukabil, hayat-ı bâkiyeye ve İslâm Millet-i Kudsiyesi'nin müsbet menfaatlerine çalışan ve ecel birdir itikad eden ve Üstadlarına olan şiddet-i rabıtaları fedailik derecesine varan talebelerinizin birkaç sene mevhum ömürlerini milyonlar sene bir ömre ve milyarlar dindaşların selâmetine ve menfaatine müftehirane feda etmelerinden mütevellid olduğu, kırk sene evvel siz sevgili Üstadımızdan sorulan bir suale cevab olarak bildirilmektedir.

Üçüncü mübarek mektubunuz: Dokuz aydan beri temadi eden pek acib tecridinizle beraber teselli ve ünsiyet ihtiyacını tevlid eden hastalığınız içinde neden bu tâzib oluyor diye siz sevgili Üstadımızın kalb-i mübareklerine gelen şekvâya bir ihtar olup.. inadçı, bahaneci ve insafsız muarızlar karşısında girdiğimiz bu şiddetli imtihanda altun olanlar bakır olanlardan ayrılmak için mehenge vurulmak ve insafsız bir tecrübe ile nefislerin hisseleri olup olmadığı bilinmek için eleklerle elenmek, sırf hak ve hakikat namına olan hâlisane hizmetimize pek çok lüzumu olduğu için kader-i İlahî'nin ve inâyet-i Rabbâniye'nin bu dehşetli tazyike verdiği müsaade, hiç bir hile, hiç bir enaniyet, hiç bir garaz, hiç bir dünyevî ve uhrevî menfaat karışmayarak yapılan ve tam hâlis ve hak ve hakikatten gelen ve şimdi en muannid ve vesveseli olanları dahi teslime mecbur eden ve bir zahmete mukabil inşâallah bin kâr bırakan bu hizmetimiz eğer perde altında kalsaydı, çok mânâlar verilmekle beraber avam-ı ehl-i îmân ile havas kısmı birer bahane ile tam kanaat etmeyeceklerinden olduğu bildirilmektedir.[1]

Dördüncü mektup olan هُوَ Nüktesi ise, قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ ve لاَ اِلٰهَ إلاَّ هُوَ kelime-i kudsiyeleriyle maddî cihetinde هُوَ lafzında siz sevgili Üstadımızın bir seyahat-i hayaliye-i fikriyelerinde, hava

[1] Şuâlar, s. 527-528.

sahifesinin mütalâalarıyla görülen zarif bir nükte-i tevhidde; îmân mesleğindeki gâyet derecede kolaylık ile meslek-i dalâletteki nihâyetsiz müşkilât kısa bir işaretle beyan edilmiş. Kudret-i İlâhîye'nin bir arşı olan bir avuç toprakta konulan muhtelif tohumların mahiyetlerinde ve emir ve irâdenin diğer bir arşı olan havanın bir parçasında neşv ü nema bulan هُوَ lâfzında görülen hârikalar, esbaba verildikçe dehşetli müşkilâtın zuhuru ve Vâhid ü Ehad'e verildikçe fevkalâde sühûletin vücudu, hem ehl-i dalâletin hususan maddîyyun ve tabiiyyun meslek erbabına, hem ehl-i îmanâ gâyet şirin, gâyet güzel, gâyet hoş, hem gâyet mukni' ve müskit bir şekilde isbat edilerek bir risale kadar kıymeti bulunan hususan tahavvülât-ı zerrat hakkındaki Otuzuncu Söz'le, Tabiat Risalesi olan Yirmi Üçüncü Lem'a'nın bir nevi hülâsası olabilir kanaatini bize veren bu kıymetdar yazılarınızla Risale-i Nur baştan başa her okuyanı hem tenvir edip yükseltiyor, hem sevgili Üstadımıza nihâyetsiz minnetdarlıklara vesile oluyor.[1]

İki: İncil Kur'ân ile İttihad Ederek

Çok mübarek, çok kıymetdar, çok sevgili Üstadımız Hazretleri; Elhamdülillâh, bu sene Isparta'daki talebelerinizi dünyevî meşagil daha çok gaflete sokmadı. Hizmet-i Nuriye'deki gayretlerimiz ciddî bir surette devam ediyor. Herbirimizin kalblerimizdeki Nur'a karşı incizab, simalarımızda okunuyor. Sanki bu talebelerinizin kalbleri sevinçle doludur. Evet sevgili Üstadımız, bütün talebeleriniz hep birden diyorlar: Liyakatsizliğimiz, hiçliğimiz ile beraber safiyane istihdam edildiğimiz bu hizmet-i Nuriye'de bedi bir Üstada hem talebe, hem kâtib, hem muhatap, hem naşir, hem mücahid, hem halka nasih, hem Hakk'a âbid olmak gibi cihandeğer güzelliklerin hepsini birden bize veren Hazreti Allah'a ne kadar şükretsek azdır. Ve bu yapmak istediğimiz şükürler dahi, Halıkımız'ın fazlı ile kalbimize gelen bir ihsan olduğunu tahattur eden biz talebelerinizin kalblerini sürûr ve sevinç dolduruyor. Masum Nursluların Üstadımızın küçüklüğünde geçirdikleri hayatın müteşekkirane bir tarz-ı, hâl ve etvarımızda okunuyor. Hudutsuz şükürler, nihâ-

[1] Şuâlar, s. 527-529.

yetsiz senâlar o Zat-ı Zülcelâle ki; bizleri cehl-i mutlak derelerinden, isyan ve küfran bataklıklarından lütuf ve keremiyle çıkarıp, gözleri kamaştıran en parlak bir nura talebe etmiştir.

Eğer sevgili Üstadımız, "iktiran" tabir edilen iki nimetin beraber geldiğini daha evvelden bize izah etmeseydi, çok minnettarlıklarımızı kalblerimize tercüman olan kalemlerimizden okuyacaklardı.

Evet sevgili Üstadımız; biz kendimize bakıyoruz, Risale-i Nur'a muhatab olamıyoruz. Buna rağmen, ihtiyaç şiddetlendikçe, Halık-ı Rahimin merhametli tecellilerini müşahede ediyoruz. Kalb-i Üstad; parlak bir ayine, bir mazhar, bir ma'kes; lisan-ı Üstad; ali bir mübelliğ, bir muallim, bir mürşid; hâl-i Üstad; tecessüm etmiş en güzel bir örnek, bir numune, bir misal oluyor. Tevaif-i beşerin ihtiyaçları yazılıyor, gösteriliyor. İşte yedi seneden beri ateş püsküren zalim beşerin hâli, bugün daha çok ızdıraplı bir hâle girmiş bulunuyor. Her bir zîidrak, acaba yarın ne olacak düşüncesiyle kulaklarını radyoların ağızlarına koymuşlar, mütehayyir duruyorlar. Şarkta Japonların mağlub olmasıyla, dünyanın salâh ü selâmete ve emn ü emânâ kavuşması beklenirken; Deccâlâne bir hareket şimalde kendini gösterdiği görülüyor. Şu vaziyet; herkesi heyecana, endişeye sevkediyor. İstkbalin zulmetlerine gittiği zannıyle, merakla radyoları takibe koşturuyor. Lillahilhamd Risale-i Nur, âli beyânâtı ile ruhlarımızı teskin ediyor. Hakikî dersleriyle kalblerimizi tatmin ediyor. İşte, bu günde meydana çıkan bu dehşetli cereyanı, ancak ve ancak Hıristiyanlık âleminin Müslümanlıkla ittihadı; yani İncil, Kur'ân ile ittihad ederek ve Kur'ân'a tabi olması neticesi elde edilecek semavî bir kuvvetle mağlub edileceği iş'ar buyuruluyor ki; Hazreti İsâ Aleyhisselâm'ın da vüruduna intizar etmek zamanının geldiğini mânâ-yı işârî ile ihtar ediyor. Mesmuata göre; bugünkü Amerika, aktar-ı âleme tedkikat için gönderdiği dört hey'etten birisini, bugünkü beşeriyetin saadetini te'min edecek sâlim bir din taharrisine me'mur etmiştir. Bu ise, müceddidliğini mahkeme lisanıyla her tarafa ilân eden Risale-i Nur, bu muzdarip, perişan beşeriyetin en büyük bir saadeti olacağına îmânımız pek kuvvetlidir.

Sevgili Üstadımız başımızda ve en âli hakikatleri taşıyan ve Kur'ân'ın en yüksek ve mübarek tefsiri bulunan Risale-i Nur elimizde oldukça, sevinçlerimiz had ve hududa alınmaz.

İşte bu hakikatlerin her bir cüz'ü sahâ-i faaliyete çıksa, her tarafta merakla, zevkle kendini okutturuyor. Buna bariz deliller pek çok var. Hususîyle inkâr-ı haşr mefkûresini mağlub eden "Onuncu Söz" matbû nüshaları; ve bilhassa gizli tabedildiği hâlde kendini serbest okutan ve takviye-i îmânda pek yüksek harikaları taşıyan "Âyetü'l-Kübra" risaleleri, ve inkâr-ı uluhiyyet mefkuresini zir u zeber eden Külliyât-ı Nur "Hüccetü'l-Bâliğa" ve "Meyve" gibi eczaları meydanda... İnşâallah, Kur'ân'ın etrafına çevrilmek istenilen îmânsızlığın emansız surunu Risale-i Nur temelinden kaldıracak; îmânsızlığın emansız ateşini söndürüp, âb-ı hayat bahşeden şarab-ı kevserini, bütün dünyaya emanlı îmân vermekle içirecektir.[1]

Üç : Ruh ve Kalbim Taze Bir Hayat Buldu

Çok Kıymetdar ve Çok Sevgili Üstadım Efendim!

Hazreti İsâ Aleyhisselâm'la Deccal hakkındaki Ehâdîs-i müteşâbiheden bir Hadîsin üç cihetle hakikî te'vilini beyan ve îzah eden Mehmed Feyzi ve Emin kardeşlerimizin mübarek fıkralarını Sabri kardeşim göndermiş, bugün aldım, okudum. Bu Hadîs-i Şerîfin meâline ve hakikî te'villerine o kadar muhtaç imişim ki; kızgın kum sahralarında senelerden beri susamışlara âb-ı hayat uzatır gibi ruh ve kalbim bir taze hayat buldu, derinden derine nefes aldım, bütün letâiflerim sürûrla doldu, zâhirî cesedimden mânevî kalbime kadar sirâyet etti. Sevgili üstâdımız, talebelerini; ve Kastamonu'lu kardeşlerimiz de bizleri lütuflariyle doyurduklarından, Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükrettim. Başta sevgili Üstadım, Risaletü'n-Nur'un kerâmetine ve bu fıkranın feyzine bakan üç ikram ile karşılaştık.

Birincisi: Mektubunu birlikte takdim ettiğim Sabri kardeşimiz, bu âli fıkra eline vâsıl olacağı anda, bir diğer kardeşine hâdisattan bahsederken bu fıkranın münderecatını anlatması...

---

[1] Emirdağ Lâhikası, 1/66-67.

İkincisi: Bu hakir talebeniz Husrev de, bu fıkranın vüsulünden bir gün evvel Re'fet beyle konuşurken demiştim. "Aziz Re'fet! Biz, Hazreti İsâ Aleyhisselâm'ın nüzûlüne intizar ediyoruz. Bu peygamber-i âlîşân, din lehinde hareket eden cereyanın başlarına nüzul etse gerektir; ve o millet de Müslüman olacaktır. Sevgili Üstadımızın son mektuplarından böyle anlıyorum. Bu hususta ümidim kuvvetlidir. İnşâallah öyle de olacaktır!" demiştim.

Üçüncüsü: Atabeyli kardeşlerimin sevgili Üstadıma yazdıkları mektup ki, onu da bu akşam aldım, okudum, çok acib gördüm. O kardeşlerim de Osman-ı Halidî'nin bahsettiği müceddid-i din ve o şerefe Cenâb-ı Hakk'ın nâil ettiği zâtı da sevgili Üstadımız olan Risaletü'n-Nur olduğundan bahsediyorlar. O mektubu da birlikte takdim ettim.

Evet muhterem Üstadım, bu günlerde Risaletü'n-Nur'un, fevkalâde faaliyeti içinde çok kerâmetlerini müşahede ediyoruz. Hattâ şöyle diyebilirim ki: Her bir talebeniz, başlı başına, birer birer, belki de kerratla böyle ikrama ve böyle in'âma mazhardırlar.

Milâslı Mehmed Efendi, "Bir karyede bin kalemle Nur'a sarılan kardeşlerimizin köyündeki faaliyeti biraz mübalâğalı görmüşler. Ben onun tahkiki için geldim." dedi. Risaletü'n-Nur'un bir kerâmeti idi ki, bu köyün kıymetli, fa'al bir talebesi Marangoz Ahmed yanımda idi. Ben dedim: Vâkıa ben bu köye gitmedim, kardeşlerimden soruyorum, onlar da diyordu: "Kadın-erkek, çoluk-çocuk, Risaletü'n-Nur'u yazan bin kalem vardır." Sonra Marangoz Ahmed dedi ki: "Bizim köyümüz, üç yüz elli hanedir. İki hoca, bir hacı, üç adamdan başka bütün evlerimize Risaletü'n-Nur girmiştir. Kadınlara, kız çocuklarına varıncaya kadar yazıyorlar. Hattâ ümmîlerden -kırk yaşından yukarı- yazı yazan on kadar kardeşimiz vardır." cevabında bulundu. Milâslı Mehmed Efendi bu faaliyete hayran oldu.[1]

Dört : Sözlerinizden Pek Çok Feyz Aldım

Sevgili ve Muhterem Üstadım,

[1] Sıkke-i Tasdik-i Gaybi, s. 45-46.

Sözlerinizin (yani risalelerinizin) her biri birer derya-yı azimdir. Sözlerinizden pek çok feyz alıyorum. O kadar ki, okudukça tekrar etmeyi istiyorum. Ve tekrarında duyduğum İlâhî bir zevki tarif edemeyeceğim. Bugün Sözler'inizden değil hepsini, bir tanesini alan insafla okursa, hakkı teslime ve münkir ise gittiği yolu terke, fasık ise tevbeye mecbur olacağına kat'iyen ümitvarım.[1]

Husrev Altınbaşak her halukârda *"Sözler hayranlığını itiraf ederek, yüce bir mertebeye nailiyetine şükürle mukabele eder.*

1. Şimdiye kadar emsaline tesadüf etmediğim bu güzel ve yüksek Sözler'i birden bire kavramak herkese müyesser olamayacağı için, affımı rica ediyorum. Duanız berekâtıyla bir gün gelip ona da Cenâb-ı Hakk'ın muvaffak buyuracağı ümidini taşıyorum. Ve beni zat-ı âlinize tevdi eden ve Sözler'i yazmaklığıma ruhsat veren Cenâb-ı Hakk'a milyarlarca hamd ediyor ve şükrediyorum.

2. Risalelerin yüksekliğine ve güzelliğine ve lâtifliğine âciz lisanımla, kısa aklıma zayıf idrâkimle hayrette kaldığım şöyle dursun, bilâkayd her okuyanı bizzarure tahsine sevk ediyor. Cenâb-ı Hakk'a ne kadar hamd eylesem, şükreylesem, bu lütufların hakkını ödeyemem.[2]

O bir ömür boyu baharı bekler durur. Tâ ki nur çiçekleriyle yer yüzü beklediği hakikî baharına nail olsun. Onlar kışta geldiler, fakat baharı müjdelediler ve ebedî bahara geçtiler. Bir mektubunda Husrev Altınbaşak bakınız neler yazar.

"Muhterem Efendim, Sevgili Üstadım!

Yirmi Dokuzuncu Mektub'un bir kısmını nasıl bulduğum ferman buyuruluyor. Bu hususta ne yazabilirim, ne gibi bir fikir dermeyan edebilirim? Risalelerin her birisinin nurları bir; fakat mevzuları ayrı, güzellikleri ayrı, lâtiflikleri ayrı, zevkleri ayrıdır. Bu risalenin nuru diğer risaleler gibi her ta-

[1] Barla Lâhikası, s. 51; Tarihçe-i Hayat, s. 209.
[2] Barla Lâhikası, s. 51; Tarihçe-i Hayat, s. 209.

rafı parlak, her köşesi güzeldir. Bilhassa ruhlarımızı sızlatan, kalblerimizi ağlatan bu hâl-i müessife dolayısıyla, sevgili Üstadımdan bir şifâ-yı âcil bekliyordum. Bu şifayı Yedinci, Sekizinci, Dokuzuncu Nükteler beklediğim devâyı vermiş ise de, binler maslahat ve faideleri içinde yalnız bir maslahat için bile olmadığı hâlde tebdil edilen şeâir-i İslâmiye'den bazıları, bizi çok me'yus ve müteessir ediyor.

Fakat sevgili Üstadım, zaman takarrüb etmiş olmalı ki; bir taraftan mülhidlerin tecavüzleri ziyadeleştikçe, diğer taraftan muhterem Üstadımızın, Kur'ân'ın feyzi ile nâil olduğu hakikat deryasından kükreyip gelen gizli hakâiki izhar etmesi bizim sevincimizi artırmaktadır. Madem çiçekleri görmek için baharı beklemek zarureti vardır, biz de ona şiddetle ve sabırsızlıkla intizar etmekteyiz.[1]

Beş : O Güneş Ne Suretle Doğacak

Bahtsız bir zamanda yaşadılar. Bütün barınakların tar u mâr olduğu bir zeminde mücadele ve cihadın ağırlığını vicdanlarıyla duyarak, bir müjde bir beşaret beklediler. "O güneşin doğuş emarelerini" aldıkça coştular, gamlı gönüllerine ümit besteleyen büyük Üstada dilbeste oldular. O bir mektubunda diyor ki:

Sevgili Üstadım!

Evvelki hafta irsal buyurduğunuz, "Bir Sırr-ı İnnâ A'tayna" serlevhasını taşıyan risalenizi aldık. Esasen hiç bir hafta geçmiyor, sürûrlarımızı tezyid eden, yeni ve hem gâyet derecede şirin birer risale elimize gelmemiş bulunsun. İşte, iki haftadır bu kıymetdar risaleyi okuyor ve elimizden bırakmıyoruz.

Evet bu risale, Cenâb-ı Hakk'ın istikbalde bu ümmete va'd ettiği güneşin tulûuna intizarımızı teşdid etmekle kalmadığı gibi, bir taraftan içindeki hakikata bizi meftun ediyor. Ve diğer taraftan, acaba fezâsı zulmet bulutlarıyla dolu olan bu âlemin, o güneş neresinden ve ne suretle doğacak ve ne şekilde bu zulmet ve âfet saçan bulutları dağıtacak diye tahayyül eder-

[1] Barla Lâhikası, s. 74-75.

ken; ikinci feyyâz, bir diğer zeyl, o güneşin vaktini tayin etmekle bizi pek büyük bir bâr-ı sakilden kurtarmış ve senelerden beri almak istediğimiz hâlde alamadığımız derin bir nefesi vermiş ve bizi dilşâd eylemiştir.[1]

Altı : Bizi Teselli Ediyor

Husrev Altınbaşak Efendi, pürnur gönlünü, o nur deryasından öylesine doldurmuştur ki, onu resmetmeye hayalim yetmiyor. Sevginin aşka dönüştüğü o ateşîn cümlelere takdim yazmanın zorluğunu gönül erbabı çok iyi bilir: Söz onun:

Bizi tarîk-i hakta dolaştıran, mânevî yaralarımızı tedavi eden, hakikat uğrundaki düşüncelerimize bir kat daha metanet veren, bugünün şeytankârane tehdidatına rağmen cesaretimizi takviye eden ve her hususta ruh ve kalblerimizi îmân ve hakikat nuruyla nurlandıran ve sa'yimizde teşci' eden ve Kur'ân-ı Hakîm'in iki âyetini ihtivâ eden Otuz Birinci Mektub'un Birinci ve İkinci Lem'alar'ını ve Yirmi Dokuzuncu Mektub'un Sekizinci Kısmı'ndan İkinci Remzi'ne ait mühim bir i'cazı da aldık, okuduk. Aldığımız mânevî feyzi, benim gibi yoksul bir talebenizin kalb ve kaleminin haddi değildir ki tarif etsin.

Kıymetdar Üstadım, nasıl o Hâlık-ı Zülcelâl'e nihâyetsiz bir minnetdarlıkta bulunmayalım ki; aziz Üstadımızı vasıta kılarak en büyük nimetlerini, pek ziyade muhtaç olduğumuz bir vakitte veriyor, bizi teselli ediyor. Hem memnun ediyor, hem istikbalin nurlu yüzünü göstererek bizi o nura koşturuyor. Bir taraftan kardeşlerimizi çoğaltıyor, muhabbetlerimizi teksir ediyor. Maddî ve mânevî kuvvetlerimizi takviye ediyor. Diğer taraftan saadet hazinelerinin anahtarlarını ellerimize veriyor.

Ey aziz Üstadım! Allah sizden ebeden razı olsun.[2]

Yedi: Sevincimizi Katlayan

[1] Barla Lâhikası, s. 127.
[2] Barla Lâhikası, s. 131.

O deryadan intikal ederek kendilerine ulaşan her mesaj "Husrev"de tarifsiz mutluluk ve müjde hasıl eder. O güzelliklere ve nimetlere mektupla mukabelede bulunur:

Kıymetdar Üstadım!

Bugün Süleyman Efendi kardeşimle irsal buyurulan; biri, dünyanın ömrünü izah eden bir mektupla, diğeri Hazreti Yunus Aleyhisselâm'ın duasının fezailini gösteren Otuz Birinci Mektub'un Otuz Bir Lem'a'dan On Birinci Kısmı'nın Birinci Kısmı'nı aldık ve okuduk.

Sevgili Üstadım, bu kısım bizi o kadar mesrur etti ki, tarifine muktedir değilim. Cenâb-ı Hak sizden ebeden razı olsun.

Bu risale kat'î bir varlıkla bu ümmete necat kapılarını açıyor. Ve bu zulümatlı günlerin avdet etmemek üzere veda etmekte olduğunu ihbar etmekle beraber, şakirdlerini hep birden ve bir ağızdan münacata davet ediyor.

Sevgili Üstadım; istikbalimizi, nur deryasından fışkıran nücûm-misâl nurlarla aydınlatan ve bu kasvetli ve karanlıklı ve kâbuslu günlerimizde kat'î bir ümidle yaşatan ve her bir risalede lemeân eden yeni bir başka nurla yüzümüzü güldüren Cenâb-ı Vâcibü'l-Vücud Hazretleri'ne bîhisab şükrümüzü takdim ederken, sevincimizi katlayan Üstadımızın vürûduna sabırsızlıkla intizarımızı arz ederim efendim.[1]

Sekiz : Fevkinde Beyan Olmaz

Bedi' hakikatler mecmuasının kıymetini bu mektuptan daha güzel yazâbilir misiniz?

Aziz Üstadım!

Senelerden beri vücuda getirilen misilsiz âsâra, Otuz Birinci Mektub'un On Beşinci Lem'ası'yla öyle misilsiz bir eser daha ilâve buyurulmuş oluyor ki; o şaheserler, böyle şah bir eseri; o hârika bediiyyât, böyle bedi' bir zübdeyi; o acib te'lifat, böyle acib bir mecmuayı; o azîm hakaik, böyle bir azîm külliyat-ı hakaiki ve o nurlu risaleler, böyle nurlu bir fihristeyi istiyordu. Yüz binler şükür olsun ol Feyyaz-ı Mutlak Hazretleri'ne ki; hiç-

[1] Barla Lâhikası, 137.

bir müellifin muvaffak olamadığı böyle misilsiz eseri, hazine-i rahmetinden ihsan etmekle, yüz yirmi adede vâsıl olan Külliyat-ı Nur'u, yüz yirmi sahifeden aşağı olmayan misilsiz fihristesiyle bir yerde toplamış bulunuyor. Bu risalenin menfaati, fevâidi o kadar çok ki; izaha hacet yok. Bu kıymetdar risale, kendi kendini lâyık olduğu bir tarzda medhediyor. Hem o kadar güzel medhediyor ki, fevkinde beyân olamaz.[1]

Dokuz : Evet Hakikat Bir Lokmansınız

"Talebeniz Ahmed Husrev" ibaresiyle bitirdiği mektubunda duygu ve düşüncelerini şöyle dile getirir:

Üstadım Efendim,

Bir hafta evvel "Hikmetü'l-İstiâze" isimli risalenin bir kısmını ve birkaç gün evvel de diğer kısmıyla, On Dördüncü Lem'a'nın Birinci Makamı'nı aldım. Hikmetü'l-İstiâze'nin Birinci Kısmı'nı müteaddit defalar kardeşlerimle okudum.

Ev sevgili Üstadım, bu kıymettar risaleyle mücahid talebelerinize öyle güzel bir ilâç takdim ediyorsunuz ki, bu ilâçlarla mânevi yaralarımızı o kadar güzel ve çabuk tedavi ediyorsunuz ki, o pek müthiş yaralarımız bir anda iltiyâm buluyor, ıztıraplarımız o anda zâil oluyor, kalplerimiz serâpa sürûrla doluyor. Rabb-i Kerimimiz'e karşı taşımakta olduğumuz muhabbetimiz tezayüd ediyor. Ve Halık-ı Rahim'e karşı olan adabımıza bile halel gelmeyeceğini okudukça, vazifedeki şevk ve gayretimizi arttırıyor.

Evet, aziz Üstadım, ekser zamanlar ins ve cin şeytanlarının hücumlarından ve terbiye edemediğim asi nefsimden gelen birtakım havatır-ı şeytaniyeden kurtulmak için pek çok çabaladığım zamanlarım oluyordu. Kalb, bu gibi hâletten kurtulmak için invizâ ararken, Nakşî kahramanlarının

تَرْكِ دُنْيَا تَرْكِ عُقْبٰى تَرْكِ هَسْتِ تَرْكِ تَرْكْ

diye olan esasatı dimağıma ilişiyordu. Fakat bu söze cevap veren aziz Üstadımın beyanı arasında, "İnsan bir kalbden ibaret olsaydı, bu söz doğru olabilirdi. Halbuki, insanda kalbden baş-

[1] Barla Lâhikası, s. 154-155.

ka akıl, ruh, sır, nefis gibi mevcut olan letâif ve hâsseleri kendilerine mahsus vezaife sevk ederek zengin bir idarede, kalbin kumandası altında ifa-yı ubudiyeti" tavsiye buyuruluyor. Güneş gibi böyle hakikatleri izhar eden böyle nurlu düsturlar talebelerinde esas olduğu için, salifü'l-arz havatıra çare arıyordum.

Talebelerinin her an ihtiyaçlarını düşünüp çareler arayan, ilâçlar hazırlayan, ihzaratını zahmetsiz olarak talebelerine istimal ettiren, mukabilinde hiçbir şey istemeyerek minnet ve medhin Cenâb-ı Hakk'a yapılmasını emreden sevgili Üstadım! Size evvelden beri "Lokman" nazarıyla bakmaktayım. Evet, hakikaten bir Lokman'sınız. Lokman Hekim gibi, kalbi arzularımızı işiterek bu risalelerle mualece uzatıyorsunuz. Bedi' olan Cenâb-ı Hakk'ın bedaii içinde, kemaliyle her cihette derece-i nihâyeye vâsıl olan bedi' kelâmından, bedi' bir kuluyla ihsan ettiği bu bedayii medhedebilmek, intak-ı bilhak olmadıkça elbette imkânsızdır. Bu vadide ne kadar söz söylenilse yine azdır.

Sevgili Üstadım, herhangi bir risaleyi açıp okuyacak olsam, hissem kadar dersimi alıyorum. Halbuki, evvelce bu risaleleri tamamen yazdığım için, okumaya pek az vakit bulabiliyordum ve el'an da öyleyim. Evvelce okuduğum zamanlar istifadem az oluyordu. Şimdi ise, Nurlar'ın hakikatlerini gördükçe minnet ve şükrüm tezayüd ediyor, kalbim Nurlar'la doluyor, ruhum Nurlar'la istirahat ediyor, letâifim bu Nurlar'la hisseleri kadar feyizyâb oluyor. Ve yine Cenâb-ı Hak'tan ümid ediyorum ki, hissem ve istifadem gün geçtikçe çoğalacaktır ve nasibim artacaktır.

Bu hadisat gösteriyor ki, bedi' âsârın büyük bir hâsiyeti ve bir kerâmetidir ki, talebelerini başka ellere vermiyor ve nurlandırmak için başka kapılara boyun büktürmüyor. Ağlayan kalblerimize teselliler veriyor. Îmânlarımızı takviye ediyor. Lika-i İlâhîyi iştiyakla istetiyor ve sonunda da, "Ya Rab! Sen, Üstadımızdan hoşnud olacağı tarzda razı ol!" nidalarını, lisanen ve kalben söylettiriyor.[1]

On : Ruh Kendine Avdet Ediyor

---

[1] Barla Lâhikası, s. 177-178; Risâle-i Nur Külliyatı, 2/1481

Sonsuz feyiz deryasında mesut Ahmed Husrev, içinde bulunduğu tarifi imkânsız sihirli atmosferi Üstada şu mektubuyla arzeder:

Sevgili Üstadım Efendim Hazretleri,

Üç-dört gün evvel Cenâb-ı Hakk'ın o mukaddes kelâmından müjdeler çıkararak, aktar-ı âleme saçan coşkun denizlerin akıntıları gibi, feyizleriyle bizi mest eden, âfil güneşin her gündüze mahsus sönmez ziyası gibi, ardı arası kesilmeyen nurlarıyla bizi nurlandıran, hiçbir ferdi şübehatta boğmamak esası üzerine yürüyen, kendisine has belâgatıyla ukûlü teshir edecek bir kabiliyetle söyleyen, samiaları ve basıraları kendisine müteveccih kılan, o azametli külliyat-ı Nurdan bir Nur daha aldım. Bu Nur, o güzel İslâm nişanı ve o büyük rahmet hazinesinin keşşafı olan "Bismillâhirrahmanirrahîm"in, binler esrarından otuz sırra mukabil, altı sırla nurlu şualarını ezhanımıza nakşetmiş ve rahmetin binbir Esmâ-i İlâhiye'den gelen şualarıyla, insana hadd ü hesaba gelmeyen niam-ı Sübhaniye'nin, meded elleriyle yardıma gönderildiğini öğretmekle, bizi sonsuz bir derya-yı feyze gark etmiştir.

Bu kudsî mübarek kelimenin her sûre başında zikriyle, ehemmiyet ve azameti ve her hayırlı işlerde tekrarıyla mübarek bir şefaatçı olması, ferşte gezen insana, arşa çıkacak kamet giydirmesi ve acz-i mutlakta çırpınan insanı, Kadîr-i Mutlak'a rabtetmekle, insanın kıymet ü izzeti gösterildikten sonra,

إِنَّ اللهَ خَلَقَ اْلإِنْسَانَ عَلَى صُورَةِ الرَّحْمَنِ Hadîs-i Şerif'iyle Mün'im-i Hakikî'nin binbir Esmâ-i Hüsnâ'sının cilvelerinin şualarından tezahür eden rahmetiyle perverde edilmek suretiyle de, rahmetin bir cilve-i etemmi olduğu izah buyurulmuştur.

Sevgili Üstadım! Ruh-u insanın nazarını akıl ve kalbini ve muhayyilesini بِسْمِ الله ile kâinat sîmasına, بِسْمِ الله ile arz sîmasına, بِسْمِ الله ile ebna-yı cinsinin sîma-yı mânevîsine dağıtıyor. Oralardaki rahmet-i vasia-i külliyenin azametini, letafetini gösteriyor.

Aziz Üstadım! Nazarım nereye ilişse, aklım herhangi bir hâli muhakeme etse, muhayyilem ne ile meşgul olsa, samiam ne duysa, kalbim nereye gitse, dolaştıkları yerlerde ve tesadüf ettikleri şeylerde, beşere bakan pek büyük âsâr-ı rahmeti görü-

yor. Semavat ve arş, bütün heybetiyle insanların seyrangâhı, Cennet mesken-i hakikîsi oluyor. Zemin bir hane şekline giriyor. Mele-i A'lâ'nın sekeneleri ve zemin yüzüne serpilen yüzbinlerce mahlûkat ve nebatat enva'ının insanların hacetleri için koşuştuklarını, sineklerden balıklara, zerrelerden yıldızlara kadar küçük büyük her bir masnu, insanların yüzüne vahşetle değil, gülerek baktıklarını görüyor.

Sonsuz Rahîm olan Hâlık-ı Azîm'in kusursuz olan bu kasrını temaşaya doyamayan ruh, kendine avdet ediyor. Rahmetin nihâyet derecede incelikleriyle tanzim ve idare edilen cisme bakıyor. Duyguları arasında yalnız muhayyilesine hasr-ı nazar ediyor. Bu muhayyilenin dimağda kendisine tahsis edilen mahalli, bir hardal tanesi kadarken, her zaman bütün âlemi sinema şeritleri gibi hayal hanesinde dolaştırır. Hâfıza bir çeşit, akıl ayrı bir çeşit, fikir başka bir hâlde, kalb daha başka, kâmil insanlarda hâl-i faaliyette olan diğer letaif daha başka bir şekilde, bâsıra, sâmia, zaika, lâmise, şâmme gibi havass-ı zâhirînin istiab ettikleri mânevî sahalara nisbetle, nihâyet derecede küçük bir dimağımda yerleştikleri hâlde, yekdiğerine karışmayarak, biri diğerinin vazifesine müdahale etmeyerek, ayrı ayrı vazifelerde, ayrı ayrı dairelerde gâyet muntazam çalıştıklarını ve hattâ etıbbanın bile senelerce tahsil ederek içinden çıkamadıkları vücud-u beşerin her bir kısmının, her bir uzvunun inceliklerini görüyor. Bu derece rahmetle tanzim edilen, bu kadar muhtelif vezaif ile çalıştırılan, bu muhayyiru'l ukûl makineyi temaşa eden ruh, bu makine üzerindeki derece-i mâlikiyetini düşünüyor. Hükmünün hiçbir uzva tesir etmediğini görünce, sığınacak bir yer, iltica edecek bir mahal, perverde edilecek bir varlık arıyor. İşte o vakit bu kadar rahmetiyle perverde eden Hallak-ı Azîm'e karşı secde-i şükrana kapanarak ağlıyor, ağlıyor, ağlıyor. Bütün dertlerini döküyor. O'nun, yalnız O'nun lûtf u keremine iltica ederek affolunmak, dünyada olduğu gibi ukbada da sevdikleriyle birlikte va'dettiği Cennet'te bulundurulmasını istiyor ve yalvarıyor.[1]

On bir : Güzel Yüzlü Hakikatlar

[1] Barla Lâhikası, s. 187-188, Risâle-i Nur Külliyatı, 2/1485-1486.

Güzel yüzlü hakikatleri görmeğe başladığını bir müjde olarak Üstad'a, şu cümleyle takdim eder:

Muhyiddin-i Arabî Hazretleri'nin meşrebini izah edip, noksaniyetini beyan eden nurlu beyanatınızdan çok istifade ettim. O mes'eleye ait evvelki dersinizden anlayamadığım cümleler ve karanlık noktalar, bu defa başka bir tarza çevrilerek karşıma çıktığını hissettim. Ve güzel yüzlü hakikatlerini görmeye başladım. Elhak çok tefeyyüz ettim. Kardeşim Re'fet Bey'le beraber okuduk. Üstadımıza minnetdarane teşekkürler ettik. Cenâb-ı Hak, size lâyık olduğunuz ecr-i kesîri ihsan etsin. Âmîn.[1]

Husrev Ağabeyin "çok hakir talebeniz" cümlesiyle bitirdiği mektubundaki letafet asıl kaynaktan nebaan eder. Bütün mânevî duyguları o feyiz deryasında doyan bir ruhun sevinç tarrakalarını bu mektubunda bir kez daha duyacaksınız:

"Çok mübarek, çok kıymetdar, çok sevgili Üstadımız efendimiz!

Millet ve memleket için çok büyük güzellikleri ihtiva eden "Meyve" "Dokuz Mes'ele"si ile, dehşetli bir zamanda, müdhiş âsiler içinde en büyük düşmanlar arasında hayretfeza bir surette şakirdlerine necat vermeye vesile olmakla kalmamış, Onuncu ve On Birinci Mes'eleleri ile hususuyla Nur'un şakirdlerini hakikat yollarında alkışlamış ve gidecekleri hakikî mekânları olan kabirdeki ahvallerinden ve herkesi titreten ve bilhassa ehl-i gaflet için çok korkunç, çok elemli, çok acıklı bir menzil olan toprak altında, göreceği ve konuşacağı melâikelerle konuşmayı ve refakatı sevdirerek bu mekâna daha çok ünsiyet izhar etmekle bu korkulu ilk menzil hakkındaki fevkalhad korkularımızı ta'dil etmiş, nefes aldırmış. Hususîyle o âlemin nuranî hayatını benim gibi göremeyenlerin ellerinde şuâatı yüz binlerle senelik mesafelere uzanan bir elektrik lâmbası hükmüne geçmiş. Hem de daima koklanılacak nümunelik bir çiçek bahçesi olmuştur. Evet, biz sevgili Üstadımıza arz ediyoruz ki; hergün dersini hocasına okuyan bir talebe gibi Nur'dan aldığımız feyizlerimizi, her vakit için sevgili Üstadımıza arz edelim.

[1] Barla Lâhikası, s. 234.

Fakat sevgili Üstadımız şimdilik konuşmalarını ta'til buyurdular.

Ey aziz Üstadım! Risale-i Nur'un hakikati ve Meyve'nin güzelliği ve çiçeğinin feyzi, beni minnetdârâne bir parça memleketim namına konuşturmuş ve benim gibi konuşan çok kalblere hayat vermiş. Şimdi muhitimizde Risale-i Nur'a karşı atılan adımlar ve uzatılan eller, Meyve'nin On Birinci Çiçeği ile daha çok metanet kesbetmiş, inkişaf etmiş, faaliyete başlamıştır.[1]

Bir haz ikliminde duygular ancak bu mektup kadar mükemmelleşir. Serapa bir semâvî çiçeğin büyülediği o esrarlı makamda gönül bir sevdiğine şu cümlelerle kendini arz eder:

Onuncu Mesele münasebetiyle Husrev'in Üstadına yazdığı mektup:

Çok Sevgili Üstadım Efendim,

Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükürler olsun, iki aylık iftirak üzüntülerini ve muhaberesizlik ızdırablarını hafifleştiren ve kalblerimize taze hayat bahşeden ve ruhlarımıza yeni, sâfi bir nesîm ihdâ eden Kur'ân'ın celâlli ve izzetli, rahmetli ve şefkatli âyetlerindeki tekraratın mehâsinini ta'dad eden, hikmet-i tekrarının lüzum ve ehemmiyetini izah eden ve Risale-i Nur'un bir hârika müdafaası olan Denizli Meyvesi'nin Onuncu Mes'elesi namını alan "Emirdağı Çiçeği"ni aldık. Elhak takdir ve tahsine çok lâyık olan bu çiçeği kokladıkça ruhumuzdaki iştiyak yükseldi. Dokuz aylık hapis sıkıntısına mukabil, Meyve'nin Dokuz Mes'elesi nasıl beraetimize büyük bir vesile olmakla güzelliğini göstermiş ise, Onuncu Mes'elesi olan çiçeği de Kur'ânın îcazlı i'cazındaki hârikaları göstermekle o nisbette güzelliğini göstermektedir.

Evet sevgili Üstadım, gülün çiçeğindeki fevkalâde letafet ve güzellik, ağacındaki dikenleri nazara hiç göstermediği gibi; bu nuranî çiçek de bize dokuz aylık hapis sıkıntısını unutturacak bir şekilde o sıkıntılarımızı da hiçe indirmiştir. Mütalâasına doyulmayacak şekilde kaleme alınan ve akılları hayrete

[1] Şuâlar, s. 273.

sevkeden bu nuranî çiçek, muhtevî olduğu çok güzelliklerinden bilhassa Kur'ân'ın tercümesi sûretiyle nazar-ı beşerde âdileştirilmek ihanetine mukabil, o tekraratın kıymetini tam göstermekle Kur'ân'ın cihandeğer ulviyetini meydana koymuştur. Sâliklerinin her asırda fevkalâde bir metanetle sarılmaları ile ve emir ve nehyine tamamen inkıyad etmeleriyle, güya yeni nâzil olmuş gibi tazeliği isbat edilmiş olan Kur'ân-ı Mu'cizü'l- Beyan-'ın, bütün asırlarda, zâlimlerine karşı şiddetli ve dehşetli ve tekrarlı tehdidleri ve mazlumlarına karşı şefkatli ve rahmetli mükerrer taltifleri, hususîyle bu asrımıza bakan tehdidatı içinde zâlimlerine misli görülmemiş bir hâlette, sanki "feze-i ekber"den bir nümuneyi andıran semâvî bir cehennemle altıyedi seneden beri mütemadiyen feryad u figan ettirmesi ve kezâ mazlumlarının bu asırdaki küllî ferdleri başında Risale-i Nur talebelerinin bulunması ve hakikaten bu talebeleri de ümem-i sâlifenin enbiyalarına verilen necatlar gibi pek büyük umumî ve hususî necatlara mazhar etmesi ve muarızları olan dinsizlerin cehennemî azâbla tokatlanmalarını göstermesi, hem iki güzel ve lâtif hâşiyelerle hâtime verilmek suretiyle çiçeğin tamam edilmesi bu fakir talebeniz Husrev'i o kadar büyük bir sürûrla sonsuz bir şükre sevketti ki; bu güzel çiçeğin verdiği sevinç ve sürûru müddet-i ömrümde hissetmediğimi sevgili Üstadıma arzettiğim gibi, kardeşlerime de kerratla söylemişim. Cenâb-ı Hak, zaîf ve tahammülsüz omuzlarına pek azametli bâr-ı sakil tahmil edilen siz sevgili Üstadımızdan ebedîyen razı olsun. Ve yüklerinizi tahfif etmekle yüzlerinizi ebede kadar güldürsün âmîn.

Evet sevgili Üstadım. Biz Allah'tan, Kur'ân'dan, Habib-i Zîşan'dan ve Risale-i Nur'dan ve Kur'ân dellâlı siz sevgili Üstadımızdan ebedîyen razıyız. Ve intisabımızdan hiçbir cihetle pişmanlığımız yok. Hem kalbimizde zerre kadar kötülük etmek için niyet yok. Biz ancak Allah'ı ve rızasını istiyoruz. Gün geçtikçe, rızası içinde, Cenâb-ı Hakk'a vuslat iştiyaklarını kalbimizde teksif ediyoruz. Bilâ-istisna bize fenalık edenleri Cenâb-ı Hakk'a terk etmekle affetmek ve bilâkis bize zulmeden o zâlimler de dâhil olduğu hâlde, herkese iyilik etmek, Risale-i Nur talebelerinin kalblerine yerleşen bir şiar-ı İslâm olduğunu, biz is-

temeyerek ilân eden Hazreti Allah'a hadsiz hududsuz şükürler ediyoruz.[1]

[1] Şuâlar, s. 255-256.

Beşinci Bölüm

Kur'ân ve Tevâfuk

KUR'ÂN VE TEVÂFUK

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِهِ نَسْتَعِينُ

Âlemlere rahmet olarak gönderilen ve getirdiği nur ile kâinâtı aydınlatan, gönüllerin sevgilisi, iki cihân serveri, Hz. Muhamed Aleyhissalatü Vesselâm Efendimiz'e binler salat-ü selâm olsun.

Allah Resûlü (s.a.s.) bir Hadîs-i Şerîflerinde şöyle buyurdular: "Ümmetimin ibâdetinin en fazîletlisi; Kur'ân okumaktır."[1]

Ve bir diğerinde beyân ettiler ki: "Çocuklarınıza şu üç şeyi öğretiniz; Peygamber sevgisi, Ehl-i Beytin sevgisi ve Kur'ân kıraati."[2]

Yine Hadîs-i Şerif'de vardır: "Gözlerinize ibâdetten nasîbini veriniz! (sahâbeler) dediler ki:

-Gözlerin nasîbi nedir ey Allah'ın Resûlü (s.a.s.)?

Resûlüllah (s.a.s.): -Mushaf'a bakmak, O'ndakileri düşünmek ve inceliklerinden ibret almaktır, dedi."[3]

Bir başka rivâyet ise şöyledir; "Devâmlı olarak Mushaf'a bakınız!"[4]

Kezâ, "Geçmiş ve geleceklerin ilimlerini arayan Kur'ân'ı araştırsın. Kur'ân'ın en büyük ilimleri, Allah'ın isimlerinin ve sıfatlarının altındadır. İnsanların çoğu bunlardan, ancak, kendi idrâk ve iz'ânlarına uygun olan şeyleri anlayabilirler. Onların derinliklerine nüfûz edemezler." [5]

---

[1] Münâvî, Feyzu'l–Kadir, 2/44.
[2] A.g.e., 1/225.
[3] Aynî, Umdetü'l–Kârî, 9/336.
[4] Aynî, A.g.e., 9/336.
[5] İ. Karaçam, Kur'ân-ı Kerîm'in Fazîletleri, s. 443.

Ebû Musa el-Eş'arî'nin (r.a.), mezkûr hadîslerden şu ibretli dersi aldığını görüyoruz: O, "Ben her gün bir kere, Rabbimin emirnâmesine bakmamaktan hayâ ederim!" derdi.[1]

En-Nevevi de İbn Ebî Davûd'dan (r.a.) naklen, "Yüzünden Kur'ân okumanın, ezbere okumaktan daha fazîletli olduğu hakkında selef âlimlerinden bir ihtilâf görmedim." demektedir.[2]

Demek oluyor ki; fazîleti çok yüksek Kur'ân kırâatinin, fazîletli bir vechi de münhasıran ona bakmak ve inceliklerinden ibret almaktır.

Meşhur bir sözdür: "Kur'ân; Mekke'de nâzil oldu. Mısır'da okundu. Türkiye'de yazıldı." Esâsen bu vecîze, her yerde ihlâslı lisânlarla okunan ve keza çok beldelerde güzîde hattâtların elleriyle nakşolunan Kur'ân-ı Azimüşşân'ın, bu cihetlerden en güzel örneklerinin, husûsan bu mekânlarda olduğuna işarettir.

Asrımızda ise bu güzel söze mâsadak olarak Kur'ân-ı Kerîm-'i kıyamete kadar bâki kılacak ve gören gözleri "maşâallah! Bârekallah!" demeğe mecbur edecek yeni bir tarz ve tanzim şekliyle Asr-ı Saadet'ten günümüze kadar hiç yazılmamış bir sûrette ve "Tevâfuklu" ta'bir olunan hususîyetiyle yazan Ahmed Husrev Altınbaşak olmuştur. O esâsen, sadece bir katib-i Kur'ân da değildir. Üstadı Bediüzzaman Hazretleri'nin hem talebesi, hem o'nun kendisinden sonra vazifesini devrettiği dava arkadaşlarından biri olarak, son asırda yapılan büyük tahribatlarda, ehl-i îmânın mukaddes değerlerini kurtarma, sahip çıkma ve o yangını muvaffakiyetle söndürme gayretlerinde bir himmet seferberliğinin ön saflarında büyük fedakârlıklar ve hizmetler yapmış, çileler çekmiş bir kahramanıdır.

Tevâfuk nedir?

---

[1] Hakim et-Tirmizî, Nevâdiru'l–Usûl, s. 333.

[2] Nevevî, et–Tıbyân, 15.

Bu kelime lûgatte; birbirine denk gelme, lâtifâne bir ahenkle uyum içinde olma mânâlarını taşır. Evet, ma'nidar ve hikmetli gayelerle, güzel ve lâtif bir tenâsüp, bir nisbette birbirine bakan ve uygunluk arz etmekle bir nizâmı gösteren, yani birbirine tevâfuk eden her şey işâret ve isbât eder; kâinatta zerre kadar kör tesâdüfe yer yoktur.

Kezâ, bir başıboşluk, şuûrsuz sebepler altında vücuda gelme veya kendi kendine oluş ya da doğa kanunları dedikleri tabiat hâkimiyeti düşünülemez. Hiçbir şey Cenâb-ı Hakk'ın dâire-i ilim ve kudretinden hâriç olmadığı gibi, dâire-i irâdesinden dahi hariç değildir. Her şeyde; ister küllî, ister cüz'î olsun; bir kasd ve bir irâdenin cilvesi vardır. Yani, Allah dilemedikçe hiçbir şey olmaz. Bütün bunlar gösterir ki; "Kâinatta tesâdüf, hakîkî olarak yoktur."

Esâsen bütün ilimler, kâinattaki bu hârika nizâmın düsturları, esaslarıdırlar. Bu yolda yapılan bütün ilmî çalışmalar ve araştırmalar, işte bu; aslâ tesadüf ve abesiyete yer olmadığı her şeyde yüksek gayeler ve ulvî hikmetler bulunduğu prensibini peşinen kabul ile bunları keşfetme gayesine ma'tûftur.

Bütün bu hakikatler, tevâfuka; yani her şeyin birbirine denk gelip bir nizâm ve uygunluk içinde oluşunun mânâsına işaret ederler. Şu hâlde, tevâfuk gösterir, akla kapı açar ki; perde arkasında biri var.

Evet, O; Sultân-ı Kâinat'tır. Her şeyin anahtarı O'nun yanında, her şeyin dizgini O'nun elindedir. Her şey O'nun emriyle halledilir. Hiçbir şey başıboş olmayıp, dâire-i meşîetinden (O'nun irâde ettiği dâireden) hariç değildir.

En küçük fertleriyle dahi, bir bütünlük ve birliği muhafaza ederek uyum içinde olma hâdisesi, yani tevâfukat; bir kelime-i vâhide (tek kelime) hükmünde olan ve âyetleri birbirine bakan Kur'ân-ı Hakîm'de dahi, harikâ bir sûrette vardır.

Aklı gözüne inenler

Kur'ân-ı Azîmüşşân'ın nasıl ki, insanlardan her tabakaya karşı bir i'câzı, eşsizliği vardır, insanları alâkadâr ve mensûp

oldukları her noktada, öylesine âciz bırakır ve hayretler içinde şaşırtarak en mükemmel örneği gösterir ki, kendisinin mu'cize ve hak Kelâmullah olduğunu isbât eder.

Aynen öyle de; Kur'ân-ı Hakîm'in, aklı gözüne inmiş insanlara bakan bir vech-i i'câzı (mu'cize oluşunun bir başka ciheti) de vardır. Yani, sadece gözü ile bakan, Kur'ân'ın derya gibi hakikatlerine akıl, fikir ve kalbini çevirmeyen bir fert dahi, onun nakş-ı hattını, yazılış şeklini gördüğünde diyecek; "Bu, fikr-i beşer düşünüşü değildir."

Ve diyorlar, çok şâhidleri var. Buna; onun göze bakan i'câzı, mu'cizesi diyoruz.

Hem îmân noktasında bu sıkıntılı zamanda ve tazyîkat altında, akıl ve kalbi eğlendiren ve keyiflendiren böyle tefekkühât-ı ilmiyeden, yani; bu ilmî meyvelerden hayretde kalarak meşgul olmak isrâf sayılmaz. Bu tevâfukat meyveleri, esâsen bir gıda anbarı hükmünde olan Kur'ân-ı Hakîm'in esrarına, bir anahtar olurlar. Onu gösterirler. Zaaf ve tenbelliğe düşenlere güç, kuvvet ve gayret verirler.

İşte iddia ve gayeleri budur, bunu göstermektir.

Yeni bir devir

Evet nasıl, bir Kayışzâde Hafız Osman gelir ve öyle bir Kur'ân yazar ki; o güne kadar Kur'ân'ın ortaya çıkarılamamış bir güzelliğini "Âyet-berkenâr" namıyla gözlere gösterir. Her sahife sonunda âyetler, güzel hâtimelerle tamam olur. Bu, lâtîf bir vech-i i'câz değil midir? Âyât-ı Kur'âniye'nin uzunu var, kısası var. Her sahifedeki bu denk geliş, akıllara hayret vermiyor mu?

İşte bir gün de gelir, Ahmed Husrev Efendi namında bir hizmetkâr-ı Kur'ân, Üstadı Bedîüzzamân'ın "Tevâfukun hakikî intizamı, inşâallah gösterilecektir ve gösterildi." diyerek işaret ettiği, Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın o güne kadar görülmeyen, lihikmetin vaktini bekleyen ve "Tevâfuklu" ta'bîr olunan bir nüsha Kur'ân yazar ki, bu hizmet dünyada ilk defa ona nasîb olur.

Kabûl etmek lâzımdır ki; Cenâb-ı Hakk, Kur'ân'ın hattında görünen bu lâtîf i'câzı; aklı gözüne inmiş ve maddiyyunluk belâsıyla, göremediği her şeyden şüphe eder hâle getirilmiş bu asrın insanına ihsan etmiştir. Her devrin, Kur'ân'dan hissesi vardır.

Tevâfuklu Kur'ân'ın te'lifi ile alâkalı Ahmed Husrev Efendi için Saîd Nûrsî Hazretleri şöyle buyurmaktadır:*

"Ey Husrev!.. İnşâallah senin yazdığın mu'cizeli Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın yakında tab'a girmesiyle, âlem-i İslâm'dan senin ruhuna yağacak rahmet dualarını düşün, hamd ile Allah'a şükret!"[1]

"Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ın bir vech-i i'câzını, hârika kalemiyle gösteren ve mütemadiyen defter-i hasenatına yazdığı Kur'ân'ları okuyanların sevabları yazılan kıymetdâr Husrev!"[2]

"Mâşaallah! Bârekallah! Kur'ân'ın altın bir anahtarı olan kalem-i Husrevî, değil yalnız bizleri, belki ruhanîleri ve melekleri de sevindiriyor."[3]

Ve hâkezâ..

Tevâfuklardan numuneler

Ahmed Husrev hatt-ı Kur'ân nüshalarında gösterilen hayret-engîz, cazibedar ve merak-âver sayısız lâtîf tevâfukatın değişik cihetlerden binde bir numunelerini, fikir vermek gayesiyle nazarlarınıza arz ediyoruz:

Bu nüshada, Kur'ân-ı Kerîm'deki 2806 adet "Allah" lafzının hepsi, ya bir sahife içinde alt alta veya karşılıklı sahifelerde yüz yüze ya da daha öteki sahifedekilerle sırt sırta gelerek, harikâ bir sûrette birbirine denk gelmekte, yani hususî ta'bîriyle tevâfuk etmektedirler. Bu lâfzâ-ı Celâleler, kolayca fark edilebilmeleri için kırmızı renkle basılmıştır.

---

* Hâşiyelerde Risale–i Nur Külliyatı'ndan gösterilen kaynaklar, AHMED HUSREV EFENDİ'nin hatt-ı Kur'ân ile yazdığı asıl nüshalardan alınmıştır.

[1] Kastamonu Lâhikası, s. 233.

[2] A.g.e., s. 309.

[3] A.g.e., s. 2.

Kezâ; aynı fiil kökünden gelen, mânâ i'tibariyle aynı olan, ya da birbirinin mânâsını te'yîd eden, ma'nîdâr ve hikmetli çok kelimeler de hoş bir ahenkle birbirine tevâfuk etmektedirler. Bu nevi'den, sâir tevâfukat ise; pembe renkle gösterilmiştir.

- Meselâ; 2. sahifede; 2. ve 6. satırlardaki قُلُوبِهِمْ kelimeleri, "Onların kalbleri" anlamında olup aynı lâfızla, 9. sahife 5. satırda تَتَّقُونَ ile, 9. satırdaki اَلْمُتَّقِينَ kelimeleri sırasıyla; "Allah'dan korkarsınız" ve "Müttakîler, yani Allah'dan korkanlar" mânâlarıyla bir kökten gelen kelimeler olarak birbirlerine denk gelmektedirler.

- Yine: 2. sahifede alt alta, bir hizada بِمُؤْمِنِينَ , آمِنُوا ve آمَنُوا kelimeleri sırasıyla; "Mü'minler", "îmân ediniz", "îmân ettiler" anlamında olup, hepsi de "îmân etmek" mânâsındaki aynı masdardan müştaktır.

- Yukarıdaki misalin bir benzeri olarak sahife 13'te birbirine tevâfuk eden: اَلْكَافِرِينَ , يَكْفُرُوا . يَكْفُرُونَ ve بِكُفْرِهِمْ kelimeleri sırasıyla; "Kafirler", "inkâr etmeleri", "inkâr ediyorlar", "Küfürleriyle" anlamında olup hepsi de "inkâr etmek" mânâsındaki aynı kökten gelmiştir.

- Mânâ cihetiyle hikmetli bir başka misal daha verelim: 53. sahifede birbirine tevâfuk eden mânîdâr kelimelerle, Allah, "Her şeyi, hakkıyla işitici ve bilicidir.", "Mağfiret ve merhamet edicidir." ve "Allah kâfirleri sevmez." mânâlarıyla,

(سَمِيعٌ عَلِيمٌ) (غَفُورٌ رَحِيمٌ) ve (لايُحِبُّ الْكَافِرِينَ)

cümleleri alt alta gelmektedir. Bu tevâfukat; hem mânâsıyla Cenâb-ı Hakk'ın bazı sıfatlarına işâret ederken, hem de kâfirlerin Allah tarafından hakkıyla işitilen ve bilinen küfürlerinden dolayı, "Rahîm" sıfatının hususan âhirette tecellî edeceği sırrıyla, bu mağfiret ve merhametten orada mahrum kalacaklarına bir nevi' işâret eder.

- Halbuki, mefhum-u muhalifiyle (aksi mânâsıyla) benzer bir tevâfukat sahife 29'da şöyle gösterilmiş: يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ile غَفُورٌ رَحِيمٌ âyetleri yine mânâlarıyla bazı sıfat-ı İlâhîye'ye işaret etmekle beraber, diğer yandan; "Allah, iyilik yapanları sever." cümlesine; "Gafûr ve Rahîm" isimlerinin tevâfuk etmesiyle de bunun âhirette mükâfatsız kalmayacağını remzeder.

- İslâm Dini'nin mukaddes kitabı olan Kur'ân-ı Kerîm'in girişinde, yani Fâtiha Sûresi'nin satır başlarında görülen altı adet elif harfi, îmânın altı şartına bir çeşit işâret gibidir.

- Kur'ân-ı Kerîm'in 3. sahifesinde 21. âyetin baş tarafındaki, رَبَّكُمْ kelimesi, "sizin Rabbiniz" anlamında olup, tam arkasında "Allah" lâfzıyla birlikte güzel bir mücavebe, yani, karşılıklı cevap teşkil eder.

- 583. sahife 24. âyette bir önceki misalin tam aksi mânâsıyla ki, şöyle: Fir'avun'un dediği ve ona binaen, İsmullah'dan olmayıp tevâfukata girmeyen أَنَا رَبُّكُمُ الأَعْلَى "Ben sizin yüce Rabbinizim" cümlesindeki رَبُّكُمْ kelimesinin tam üzerine فَكَذَّبَ kelimesi denk gelerek "Çok aşırı yalan söyledi!" mânâsıyla cevâp verilmesi ne kadar lâtîf düşer, kıyâs edilsin.

- Sahife 82 ve 83'ün her iki üst kenarlarında iki lâfza-ı Celâle birbirine tevâfuk eder.

- Hem meselâ sahife 463'de; "Allah ve Rab" lâfızları bir sahife içinde birbirine tevâfuk etmekle bir güzellik gösterirler. Halbuki 9. satırda iki adet lâfzatullah daha vardır ve bunlar tevâfuksuz görünür. Dikkat edilse anlaşılır ki; bunların birincisi, bir önceki (462.) sahifedeki lâfzatullah ile yüz yüze, diğeri, bir sonraki (464.) sahifedeki ile sırt sırtadır.

- Buna benzer lâtîf bir tevâfuku 197. sahifede görüyoruz. Şöyle ki; bu sahifenin 11. satırında ilk bakışta tevâfuksuz zannedilen lâfzatullah, 198. sahifede tam arkasındaki lâfzatullah ile sırt sırta gelirken, 12. satırda tek kalan diğer lâfzatullah ise, 199. sahife aynı satırdaki lâfzatullah ile üst üste gelerek Kur'ân-ı Azîmüşşân'ın her bir kelimesinin dahi bir gaye ve maksadla lâtîfane dizildiklerini göstermekle, O İrâde Sâhibine yaptıkları şehâdet, ehl-i nazarı nihâyetsiz sürûra gark eder.

- Bir başka misâl: 289. sahifede 4. satırın ortasındaki "Kur'ân" lâfzıyla, aynı sahifenin 9. satırında yine "Kur'ân" kelimesi birbiri ile aynı hizaya gelirken; 4. satırdaki diğer "Kur'ân" lâfzı da 290. sahifedeki "Kur'ân" lâfzıyla sırt sırta vererek güzel bir ittifâka parmak basıyorlar.

- Kezâ, sahife 294'de, hidâyet ehli, kalbleri îmânla dolu, Rab'lerine inanmış birkaç gencin, "Kıtmîr" nâmındaki kelpleri

(köpek) ile birlikte sığındıkları bir mağarada, uzun yıllar uyutularak dinden uzak zâlimlerin şerrinden böylelikle muhafaza edilmesinden bahseden, meşhur kıssa, Ashâb-ı Kehf'den (r.anhum) haber verilmektedir.

Bu âyetlerde; o gençlerin uyandıklarında, kendi hâllerindeki acaipliği fark ederek birbirlerine sordukları; قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ "Onlardan biri dedi: Mağarada ne kadar kaldınız?" sualine, 11. satırda şöyle cevap verilmektedir: رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ "Rabbiniz daha iyi bilir, ne kadar kaldığınızı."

Bu âyete; hemen karşıki 295. sahife, aynı satırda da: وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلٰثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا "Onlar, mağaralarında üç yüz sene kaldılar ve dokuz sene ilâve ettiler." şekliyle yapılan te'yîd, ne kadar lâtîf düşmüştür.

Evet, "Kur'ân, kelâm-ı ezelî olduğundan ve kelime-i vâhide hükmünde bulunduğundan ve âyâtı birbirini tefsir etmesinden anlaşılıyor ki, bir sahifede kelimeler birbirine baktığı ve bir intizam-ı tevâfuk-kârâne gösterdiği gibi, Kur'ân'ın mecmü'unda dahi aynı hâl vardır."

- Meselâ; Sûre-i Kehf'de 294. sahife 7. satırda كَلْبُهُمْ "Onların köpeği" anlamında olup, bu kelime altında yapraklar delinse tam 140 sahife sonra, 435. sahifede, yine 7. satırın aynı yerinde gelen قِطْمِيرٍ kelimesi tam tevâfukla görünecek ve o kelbin ismi de anlaşılacak!

- Kezâ, 422. sahifede Kur'ân der:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِيرًا "Ey îmân edenler! Allah'ı çok zikrediniz!" Lâtîfdir ki; içinde en çok Allah lâfzı bulunan sahife de budur. ذِكْرًا كَثِيرًا "çokça zikir" mânâsında olup, tam arkasındaki "Allah" lâfzı bu zikrin kimin nâmına yapılacağına bir nevi' işaret eder.

- Yine bu sahifede on bir Lâfza-i Celâle, lâtîf bir tenasüble, İslâm'ın ve îmânın şartlarına işaret eder gibi hikmetli sayılarla beşli ve altılı olarak, birbiriyle aynı hizaya gelirken, en altlarında; هُوَ kelimesi; sırasıyla; هـ harfinin beş, و harfinin altı rakam değerleriyle, her harfin aritmetik değerini ifâde eden makam-ı ebcedîsi "on bir" olarak, üstündekilerin toplam adedine işaretle bu letâfete renk katar.

Bazı satırların sık oluşu

Bu Kur'ân-ı Kerîm'de; bazı satırların, diğerlerine nisbetle sık yazılması keyfiyeti; tevâfukatı denk getirme gayretine ma'tûf, sun'î bir tekellüf, zorlama değildir. Lihikmetin, bunda dahi güzel ve mânîdâr işâretler vardır:

Bilindiği gibi; Kur'ân kırâatinde, okunan âyetlerin mânâlarına göre dikkat edilecek hususlardan olan, uhrevî korku veren âyetler okunurken; Allah'a sığınmak, müjdeli, cesâretli âyetler okunûrken de; onu talep makamında dua etmek, Hz. Peygamber (s.a.s.)' in okuyuş tarzındandır.[1]

Kezâ, azâb âyetinden sonra rahmet âyetiyle, rahmet âyetinden sonra da azâb âyetiyle vakfetmekten, yani tilâvet-i Kur'ân'da vakf-ı kabîh (hoş karşılanmayan duraklama) tâbîr olunan şekilde âyeti böylece bitirmekten Aleyhissalatü Vesselâm Efendimiz bizi men'etmektedir.[2] Yine biliyoruz ki, çok hâfızlar, müjdeli âyetleri diğerlerine nisbetle daha kolay ezberlediklerini îtiraf etmektedirler.

Rivâyetlerde vardır: "Peygamberimiz (s.a.s.); müjdeli, beşaretli âyetler vahyen geldiğinde; gâyet rahat ve huzurlu, azâb âyetleri nazil olduğunda ise; vahyin mânâsından çok sıkıntılı bir hâlette olurlardı. Ashabı derdi: 'Biz gelen vahyin, azâb âyeti mi, yoksa müjdeli bir âyet mi olduğunu, O'nun hâlinden anlardık.' Hattâ öyle ki, O esnâda Resülullah (s.a.s.) o derece ağırlaşıyordu ki, bir deveye binmiş vaziyette ise, deve çökmeyi tercİh ediyor, şâyet böyle yapmayacak olsa devenin ayakları öylesine bükülüyordu ki neredeyse kırılacak zannediliyordu."[3]

Ahmed Husrev hattı tevâfuklu Kur'ân nüshasında bazı satırların sıkı yazılması, âyetlerin bu hususîyetine onun lisân-ı hattının da şehâdet ettiğini gösterir gibidir.

- Çok misâllerinden bu hâle numûne olarak; 598. sahifede Beyyine Sûresi'nin 6. âyeti, Cehennem azâbına işâretle içinde ebedî kalacaklardan bahsederken bu mânânın muktezasınca sı-

---

[1] Müslim, müsâfirîn 203.
[2] Müsned, 4/20.
[3] İbn Sa'd, Tabakat, 1/131.

kışık düşmüş, hemen ardından îmân sahipleri için; altlarından ırmaklar akan cennetlerden bahisle bolluk, ferahlık mânâsına mutâbık olarak genişlik kazanmış ve bütün bunlar olurken de sair husûsiyetini, meselâ; lâfzatullah'daki hârikâ tevâfukatını muhâfaza etmiştir.

- Yine 422. sahifeden bir misâl verelim: Burada 6. satır diğer satırlara nazaran gâyet sıkışık bir tarzda yazılmıştır. Bu âyet Aleyhissalâtü Vesselâm Efendimiz'in müşrik ve münafıkların tenkitlerinden çok sıkıldığı ve üzüldüğü hâdise olan, mânevî evladı Hz. Zeyd'in (r.a.), Hz. Zeyneb'i (r.a) dengi görmeyerek boşaması ve Hz. Peygamber'in onunla nikâhlanmasından bahsetmektedir. Resûlullah (s.a.s.)'ın o ânki sıkıntısı, o ânı haber veren, o âyetin kendisine de aksetmiş ve sanki âyet lisân-ı hattıyla Allah Resûlü (s.a.s.)'nün sıkıntısına ortak olmuştur.

Aynı âyetin sonunda ise; bir genişlik gözlenmektedir. Evet orada;

"Sen bu konuda artık üzülme, zira murâd-ı İlâhî asıldır!" gibi bir tesellî, bir rahatlatma mânâsıyla: وَكَانَ أَمْرُ اللهِ مَفْعُولاً ***"Allahın emri olacaktır"***, buyurulur.

- Ve hâkezâ..

Tesadüfün eli ulaşamaz

Bu tevâfukat nev'inden lâtîf bir san'at-ı bedîiyye (eşi benzeri olmayan, hayret verici san'at) sûretindeki işâretler; ezel ve ebed Sultânı olan Bedîu's-Semâvâti ve'l-Ard'ın (gökleri ve yeryüzünü benzersiz güzelliklerle yaratan Cenâb-ı Hakk'ın) dâire-i hikmet ve kudretinden uzak değildir. Ve ona ağır da gelmez.

Hem tevâfukat bir iki değil ki, tesâdüf olsun! Tesâdüfün ise, bu mânîdar ve hikmetli gayelere eli ulaşamaz.

Nasıl ki; bir insan yer çekimini keşfedip, bir diğeri elektriği bulduğu vakit bir cihette öncelikleri olmasına ve keşfettikleri yeniliğe damgalarını vurmalarına rağmen onu bizâtihi temellük edemezler. Zira, yeni bir şeyi yoktan var etmiş değillerdir. Bil'âkis binler seneden beri var olan İlâhî bir kanûnun farkına varmış ve haber vermişlerdir.

Aynen öyle de; bir hutbe-i ezelîye olan Kur'ân-ı Kerîm'deki mevcût tevâfukatın; en uzun âyet olan ***Âyet-i Müdayene***'nin (Bakara, 2/282) sahifelere, en kısa sûre olan **Kevser Sûresi**'nin satırlara esas tutulmasıyla; yani, ancak yine onun âyet ve sûresinin mikyasıyla gösterilebilmesi isbât eder ki: bu husûsiyet, onun kâtiplerine âit bir hüner olmaktan ziyâde, Kur'ân-ı Hakîm'in bir i'câzıdır.

Böyle bir tevâfuk matlûp olmasa idi kimin haddinedir ki, hiç münâsebeti olmayan ve ihtiyâr-ı beşerî karışmayan âyetlerdeki kelimâtı ve tevkîfî olarak (nasıl bildirilmişse o şekilde kabul ederek) emr-i Nebevî (s.a.s.) (bizzat Peygamberimiz'in emri) ile tertîp olunan bu pek geniş sahifeyi ihâta edebilsin ve karışabilsin?

Bedîüzzaman ve tevâfukat mes'elesi

Îmân ve Kur'ân hizmetinde hârika bir çığır açan, eserleriyle ehli îmânın gönlünde taht kuran Bedîüzzaman Saîd Nursî Hazretleri, tevâfukun nefsü'l-emirde mevcut ve matlup olduğunu karîneleriyle gösterir, isbât eder.

Bedîüzzaman Hazretleri'nin, Kur'ân-ı Azîmüşşân'daki lâfzatullah tevâfukatının envâi ile alâkadâr bir değerlendirmesini buraya almakta fayda görüyoruz:

"Lâfzatullah; "mecmu-u Kur'ân'da 2806 defa zikredilmiştir. Bismillah'dakilerle beraber, lâfz-ı Rahman 159 def'a, lâfz-ı Rahîm 220 defa, lâfz-ı Gafûr 61, lâfz-ı Rab 846, lâfz-ı Hakîm 86, lâfz-ı Alîm 126, lâfz-ı Kadîr 31, Lâ ilâhe illâ hû'daki Hûve 26 defa zikredilmiştir.

Lâfzatullahın adedinde çok esrar ve nükteler vardır.

Ezcümle: Lâfzatullah ve Rab'den sonra en ziyâde zikredilen Rahman, Rahîm ve Gafûr ve Hakîm ile beraber lâfzatullah; Kur'ân âyetlerinin nısfıdır (yarısıdır). Hem lâfzatullah ve Allah lâfzı yerinde zikredilen lâfz-ı Rab ile beraber, yine nısfıdır. Çendan, Rab lâfzı 846 defa zikredilmiş. Fakat dikkat edilse beşyüz küsuru, Allah lâfzı yerinde zikredilmiş, iki yüz küsûru öyle değildir.

Hem Allah, Rahman, Rahîm, Alîm ve Lâ ilâhe illâ hû' daki Hûve adediyle beraber yine nısfıdır. Fark yalnız dörttür. Hûve yerinde Kadîr ile beraber, yine mecmu-u âyâtın nısfıdır. Fark dokuzdur.

Lâfza-i Celâle'nin mecmû'undaki nükteler çoktur. Yalnız şimdilik bu nükte ile iktifâ ediyoruz.

İkinci Nükte: Sûreler itibariyledir. Onun dahi çok nükteleri var. Bir intizam, bir kasd ve irâdeyi gösterir bir tarzda bir tevâfukatı vardır.

Sûre-i Bakara âyâtının adediyle, Lâfza-i Celâle'nin adedi birdir. Fark dörttür ki, Allah lâfzı yerinde dört Hüve lâfzı var. Meselâ; Lâ ilâhe illâ hû'daki Hüve gibi. Onunla muvâfakat tamam olur. Âl-i İmran'da yine âyâtıyla, Lâfza-i Celâle tevâfuktadır, müsavidirler. Yalnız, Lâfza-i Celâle 209'dur, âyet 200'dür. Fark dokuzdur. Bu mezıyat-ı kelâmiyede ve belâgat nüktelerinde küçük farklar zarar vermez. Takrîbî tevâfukat kâfidir.

Sûre-i Nisa, Mâide, En'am, üçünün mecmu-u âyetleri, mecmu'undaki Lafza-ı Celâle'nin adediyle tevâfuktadır. Âyetlerin adedi 464, Lâfza-i Celâle'nin adedi 461. Bismillah'daki lâfzatullah ile beraber tam tevâfuktadır.

Hem meselâ; baştaki beş sûrenin Lâfza-ı Celâle adedi, Sûre-i A'raf, Enfal, Tevbe, Yûnus, Hûd'daki Lâfza-i Celâle adedinin iki mislidir. Demek bu âhirdeki beş, evvelki beşin nısfıdır (yarısıdır). Sonra gelen Sûre-i Yusuf, Ra'd, İbrahim, Hicr, Neml sûrelerindeki Lâfza-i Celâle adedi ise, o nısfın nısfıdır (yarısının yarısıdır). Sonra Sûre-i İsrâ, Kehf, Meryem, Tâhâ, Enbiyâ, Hacc bu nısfın; nısfının nısfıdır (yarının, yarısının yarısıdır).

Sonra gelen, beşer beşer takriben o nisbette gidiyor. Yalnız bazı küsuratla fark var. Öyle farklar böyle makamat-ı hitabîde zarar vermez. Meselâ; bir kısmı 121, bir kısmı 125, bir kısmı 152, bir kısmı 159'dur.

Sonra Sûre-i Zuhrufdan başlayan beş sûre, o nısf-ı nısf-ı nısfın nısfına iniyor. Sûre-i Necm'den başlayan beş, o nısf-ı nısf-ı nısf-ı nısfın, nısfıdır. Fakat takrîbîdir.. Küçük küsuratın farkları, böyle makamat-ı hitabiyede zarar vermez.

Sonra gelen küçük beş'ler içinde, üç beşlerin yalnız üçer adet Lâfza-i Celâle'si var. İşte bu vaz'iyet gösteriyor ki; Lâfza-i Celâle'nin adedine tesadüf karışmamış. Bir hikmet, bir intizam ile adedleri ta'yîn edilmiş.

Lâfzatullah'ın Üçüncü Nüktesi: Sahifeler nisbetine bakar. Şöyle ki:

Bir sahifede olan Lâfza-i Celâle adedi; o sahifenin sağ yüzüne ve o yüz de; karşıki sahifeye ve bazen soldaki karşıki sahife ve karşının arka yüzüne bakar.

Ben kendi nüsha-i Kur'âniye'mde bu tevâfuku tedkîk ettim. Ekseriyetle gâyet güzel bir nisbet-i adediye ile bir tevâfuk gördüm. Nüshama da işaretler koydum. Çok defa, müsavî olur. Bazen nısıf (yarı) veyahud sülüs (üçde bir) oluyor. Her hâlde bir hikmet ve intizamı ihsas eder bir vaz'iyeti vardır.

İsm-i Celâl ve İsm-i Rab, ekseriyet-i mutlaka ile şüphe bırakmayacak bir tarzda mühim bir tevâfuk göstermeleriyle beraber tam tamına tevâfuk etmemesi bir kaç sebebden ileri gelmiştir: Bazen sahifenin âyetlerine, bazen sahifenin rakamına ve kısmen cüz'ün adedlerine bakar. Meselâ; birinci cüz', birinci sahifede; bir ism-i Celâl, sekizinci cüz'de; sekiz adet ism-i Celâl, onuncu cüz'ün başında; on adet ism-i Celâl, on birinci cüz'ün başında dahi on bir adet ism-i Celâl vardır.

Hem ism-i Celâl'in, tevâfukat-ı zahirîden başka sırları vardır ki, o sırlara binaen bazen münasebat-ı nısfiye (yarımşar nisbetle) tevâfuk ediyor. Bazen birer fark ile muntazaman iner veya terakkî eder. Meselâ; 18. cüz'de 10, 9, 8, sonra; 10, 11, 12 geliyor. Zahiren tevâfuk noksandır, fakat birer fark ile başka bir letafeti katmak ile o noksanı telâfi eder.

Hem bazen ism-i Celâl, ism-i Rab ile beraber sırr-ı tevâfuka bakıyorlar.

Dördüncü Nükte: Sahife-i vahidedeki (bir sahife içindeki) tevafukattır. Kardaşlarımla üç dört ayrı ayrı nüshaları mukabele ettik. Umumunda tevâfukat matlup olduğuna kanaatimiz geldi. Yalnız matbaa müstensihleri başka maksatları ta'kîp ettiklerinden, bir derece tevâfukatta intizamsızlık düşmüş. Tanzîm edilse, pek nadir istisna ile mecmû-u Kur'ân'da 2806 Lâfza-i Celâle'nin adedinde tevâfukat görünecektir. Ve bunda bir

şû'le-i i'câz parlıyor! Çünkü fikr-i beşer, bu pek geniş sahifeyi ihata edemez ve karışamaz. Tesadüfün ise, bu mânîdar ve hikmetli vaz'iyete eli ulaşamaz."[1]

Tevâfuklu Kur'ân'ın yazılması

Üstad Bedîüzzaman Hazretleri muhtelif mektuplarıyla Kur'ân'ın göze bakan bu i'câz ve güzelliğinin gösterilmesi hizmetini umum talebelerinin nazarlarına arz eder.

"Vakt-i merhûnu geldiğini telakkî ediyoruz." der ve ilâve eder:

"Şimdi mesele pek uzun olmamak için, yalnız mushaf üç nevi' mürekkeple; lâfzatullah kırmızı, sair tevâfukat başka renkli mürekkeple, âyetleri siyah yazdırmak emelindeyim."[2]

Hz. Üstad'ın takdîrine mazhar olan ve bu hizmette tavzîfle şereflenen Hafız Ali, Hoca Sabri, Hafız Zühdü, Şamlı Hafız Tevfîk, Ra'fet, Hafız Mustafa'lar (r.aleyhim) gibi çoğu ya hafız, ya hoca, ya da hatt-ı Arabî muallimi olan daha bir çok halis, fedakâr ve dirâyetli, kahraman ağabeyler Tevâfuklu Kur'ân'ın yazılması hizmetine namzet olurlar. Yıllar süren çalışmalar sonunda Bedîüzzaman Hazretleri neticeyi şöyle beyân eder:

"Asıl müsveddede tevâfuk, Husrev'in tarzındadır. Onun için Husrev'in bir mahareti varsa tevâfuku bozmamış. Tavsiye etmiştim ki; kimse maharetini karıştırmasın.. Demek en büyük maharet odur ki; tevâfuku bozmasın. Çünkü tevâfuk; var."[3]

"Bu zat hafız olmadığı hâlde yazdığı iki mükemmel Kur'ân ile ve üçüncüsünü gözle görünür bir nev'-i i'câz-ı Kur'ân'ı gösterir bir tarzda, üç Kur'ân yazmış... Hem Kur'ân'ın gözle görünen bir nev'-i lem'a-i i'câziyesine beş altı mushafta işaretler yaptım. Hatt-ı Arabî-i Kur'ânî'leri mükemmel olan kardaşlarıma taksîm ettim.

Bunların içinde hatt-ı Arabî-i Kur'ân'da Husrev onlara yetişemediği hâlde, birden umum o katiplere ve hatt-ı Arabî muallimine tefevvuk eyledi. Ve hatt-ı Arabî'de en mümtaz

[1] Rumuzat-ı Semâniye, s. 17.
[2] Rumuzat-ı Semâniye, s. 7.
[3] Barla Lâhikası, s. 31.

kardaşlarımızdan on derece geçti. Umûmen onlar tasdîk edip: Evet bizden geçti, biz ona yetişemiyoruz, dediler. Demek Husrev'in kalemi, Kur'ân-ı Mu'ciz'ü'l-Beyân'ın ve Risale-i Nûr-'un mu'cizevâri kerâmetleri ve harikâlarıdır."[1]

"Yeni yazdığımız ve inşâallah yakında da tab' edeceğimiz Kur'ân-ı Azîmüşşan'da bütün Lâfza-i Celâle ve lâfz-ı Rab gâyet istisna ile mânîdar tevâfukla, muntazam sıra ile birbirine bakmaktadır. Hattâ müteaddit yerlerde ehl-i kalb ve ehl-i hakikat demişler: Bu tarz yazı, levh-i mahfuzun yazısına benziyor, diye hükmetmişler."[2]

"Asr-ı Saadet'ten beri böyle harikâ bir sûrette mu'cizeli olarak yazılmasına hiç kimse kadir olmadığı hâlde, Risale-i Nûr'un kahraman bir katibi olan Husrev'e; "yaz!" emri buyurulmasıyla, levh-i mahfûz'daki yazılan Kur'ân gibi yazılması..."[3]

Nitekim Cenâb-ı Hak, Kur'ân-ı Kerîm'in esâsen meleklerin elleriyle de yazılmış olduğunu şöyle beyân buyurmaktadır:

بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَجِيدٌ فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ "Doğrusu o, şanlı bir Kur'ân'dır." "Ki, levh-i mahfüz'dadır." [4]

فِي صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍ . مَرْفُوعَةٍ مُطَهَّرَةٍ . بِأَيْدِي سَفَرَةٍ . كِرَامٍ بَرَرَةٍ

"O Kur'ân (levh-i mahfûz'da) çok mu'teber sahifelerdedir." "Ki (semâya) kaldırılmış tertemizdirler." "Kâtiplerin elleriyle (yazılmıştır.)" "Ki o kâtipler, makbul, itaatli (melekler)'dir."[5]

Evet zaman göstermiştir ki; bu hizmete namzet çok talebeler arasında, ancak Husrev matlup tevâfukatı yazmaya muvaffak olur. Bedîüzzaman Hazretleri memnuniyetini muhtelif mektuplarında şöyle ifade eder:

"Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın mânevî elini, Husrev kaleminin vasıtasıyla öpmüş ve rıza-yı Nebevî (s.a.s.)'ye mazhar olmuştur."[6]

---

[1] Kastamonu Lâhikası, s. 109.
[2] Rumuzat-ı Semâniye, s. 59.
[3] Asâ-yı Musa, s. 78.
[4] Sûre-i Bürûc, 85/21-22.
[5] Sûre-i Abese, 80/13-16.
[6] Şuâlar, s. 488.

Ahmed Husrev Efendi, tevâfuku tam göstermek gayesi ile, Bedîüzzaman Hazretleri'nin sağlıklarında altı nüsha Kur'ân-ı Kerîm yazar. Onun vefatından sonra ise bu rakam; son yazdığı Kur'ân-ı Kerîm'le dokuz nüshaya baliğ olmuştur. Bugün piyasada görülen bütün tevafuklu Kur'ân nüshalarının tevâfuk düzeni, Husrev Efendi'nin yanlış anlamalara ve şahsî menfaatlere alet olunacağı endişesi ile asla rıza göstermemesine rağmen, yazdığı üçüncü Kur'ân'ın birer kopyalarıdır.

Bütün ruh u canımla arzu ettim

Üstadımızın bu arzusu yıllar sonra tecelli eder. Mu'cizatlı Kur'ânlarımız tab' edilir. Ellerimize ve evlerimize bin bereket iner:

Bu Ramazan-ı Şerif'te, Kur'ânı zevk ve şevk ile okumak çok ihtiyacım vardı. Halbuki elemli hastalık, maddî ve mânevî sıkıntılar, yorgunlukla ve meşgalelerin tesiriyle telâş ettim. Birden Husrev'in şirin kalemiyle yazılan mu'cizatlı cüzler ve Hâfız Ali ve Tahirî'ye pek çok sevab kazandıran parlak ve kerâmetli Hizbü'l-Ekber-i Kur'âniye'yi birbiri arkasından okumağa başlarken öyle bir zevk ve şevk verdi ki, bütün o yorgunlukları hiçe indirdi, hiçbir vesveseye meydan vermeyerek pek parlak bir sûrette ders-i Kur'ânî'yi onlardan dinlerken bütün ruh u canımla arzu ettim ve kasd u azmettim ki, mümkün olduğu derecede aynı Hizbü'l-Ekber-i Kur'âniye gibi fotoğrafla mu'cizatlı Kur'ânımızı tab'edeceğiz, inşâallah.[1]

Bir ihtimali var ki:

Aziz, sıddık ve mübarek kardeşlerim!

Evvelâ: Husrev'in imzasıyla Reisicumhur'a verilen telgraf, bir ihtimali var ki; Ankara'da küçük Husrev'ler, Husrev'in kalemiyle yazılan Kur'ân'ı fotoğrafla tab'etmek ihtimali hatırımıza

[1] Emirdağ, 1/249.

geldi, siz Isparta postahanesinden anlayınız ki, ne mahiyette bir telgraftır? Bana da malûmat veriniz. Merak ettim.[1]

Sevgili Üstadım

Ahmed Husrev Efendinin okuyacağınız bu mektubu tevâfukatlı Kur'ân mevzusuna en güzel bir izahtır. Başkaca bir te'vile ve teksire ihtiyaç yoktur. Bu mektuplar tevâfuklu Kur'ân fikrinin belgeleri mahiyetindedir.

Çok muhterem, sevgili Üstadım!

Yirmi Dokuzuncu Mektub'un Üçüncü Kısmını okuduk. Mektup münderecatı hepimizi şevke getirmiş, sevinçle her tarafımızı doldurmuştu. Kur'ân-ı Hakîm'in bazı âyâtından çıkan kıvılcımlarıyla bir taraftan aklı gözlerine inmiş olan maddîyyunlar ve emsali tabakasına karşı, Mektubatü'n-Nur ve Risaletü'n-Nur ile meydan okuyarak onların kafalarına hakikat tokmaklarını vurmakta ve diğer taraftan onların kalblerini pek parlak feyizleriyle doldurmaktadır.

On sekiz bin değil, sevgili Üstadımın buyurdukları gibi yirmi sekiz bin âleme bakan o büyük Furkan-ı İlâhî'nin, bugünkü asırdan başka gelecek asırlara da bakan vecihlerinin bazı mühim noktalarına işaret edilmesi ve Lâfzatullah üzerinde vaki' tevâfukatın göze çarpacak ve nazarı celbedecek şekle ifrağ edilmesi ve bazı kelimelerde görünen mânidar tevâfukatın güzellikleriyle meydana çıkarılması hakkında vaki' Üstadımın fikirlerine haddim olmayarak yine Üstadımdan aldığım kuvvet ve cesaret ile iştirak ediyorum. Ve böyle bir Kur'ân-ı Kerim'in yazılması hakkında vaki' olacak her fedakârlığa hazır olduğumu, utanarak baştan ayağa kadar beni istilâ eden bu sürûrun verdiği hâlet-i ruhiye üzerine arzediyor ve ayrıca diyorum ki: Sevgili Üstadıma istenilen şekilde kendi elimle yazılmış bir Kur'ân-ı Kerim'i yazıp takdim etmeyi çok arzu ediyorum. Fakat mes'elenin müsta'celiyetini düşünemiyordum. Ve bir de diğer kardeşlerimin bu şereften mahrumiyetidir ki, bu fikrimin ve bu arzumun kabulünde ısrar edemiyorum.

---

[1] Emirdağ Lâhikası, 2/44.

Evet sevgili Üstadım! İnşâallah zaman takarrüb etmiştir. İnşâallah mev'ud vakte biz de erişmiş bulunuyoruz. Artık sebeb selef-i sâlihînin Kur'ân'a hâşiye olarak bir şey ilâve edilmemesi hakkındaki kararlarının, zamanlarına aid bulunması ve ulemâ-i müteahhirînin müsaadeleri de Arapça'nın tahsili cihetine gidilmediğinden ileri geldiği kanaatini taşıyarak, Arapça'nın okumak ve yazmak istenilmediği bir zamanda bulunuyoruz. Binaenaleyh Kur'ân hakkında sevgili Üstadımın düşündüklerine pek büyük bir ihtiyaç olmakla beraber, bu güzel ve pek büyük bir emr-i hayra kapı açan bu işin hemen ikmal edilmesi için her şeye tercih edilmesi rica ve istirhamındayım. (Saatçi Lütfü Efendi kardeşim de bu kanaattedir.)

Sevgili Üstadım! Allah sizden hem ebediyen razı olsun, hem de her bir hayırlı işinizde muvaffak etsin, duasıyla Cenâb-ı Hakk'a müteşekkir olduğum hâlde size olan minnetdarlığımı arzeder ve damenlerinizi öperim, muhterem efendim hazretleri.[1]

Bu sahife ihtiyarımı dinlememişti...

Ahmet Husrev: Tevâfuklu Kur'ân'ın yazılışı arasındaki hâlet-i ruhiyesini şu mektupla anlatır:

Sevgili Üstadım, aziz hocam, efendim hazretleri!

El ve ayaklarınızdan öperek, sıhhat ve âfiyetiniz için duacıyım. Bu hafta zarfında, yazıp ikmaline muvaffak olabildiğim Yirmi Altıncı ve Onuncu Cüz'leri ve Kur'ân-ı Kerim'in tamamen yazılmasından mütevellid sürûrlarımı ifade eden şu arîzamı takdim ediyorum.

Sevgili Üstadım! Bu hususta mâruz kaldığım, o Furkan-ı Ezelî'nin bazı inayatından bahsetmekliğime müsaade edilmesini rica ederim. Şöyle ki:

Lâfza-i Celâle ve Lafz-ı Rab tevâfukatı ile, kelime tevâfukatını muhafaza etmek sûretiyle bir Kur'ân-ı Kerim yazılmasını emir buyurduğunuz vakit, pek büyük bir sevinçle kaleme sarılmıştım. İlk yazdığım üç cüz'ün başlangıcında, o kadar

[1] Barla Lâhikası, s. 75-77.

müşkilâtla yazı yazıyordum ki, sevincimi yeis, şevkimi fütur doldurmuştu. Esasen Arabî hattımın hiç olmaması, ye'simi teşdid, füturumu tezyid ediyordu.

Sevgili Üstadım, bu hâl çok devam etmedi. İlk günlerde sabahtan akşama kadar çalıştığım hâlde, beş veya altı sahife yazı yazabilmek, benim için büyük bir muvaffakiyet iken, Kur'ân-ı Azîmü'l-Bürhan'ın yardımı imdadıma yetişti. Müşkilâtın yerini sürûr, teessürün yerini sevinç kapladı. Bazı günler kalemi elimden bırakmamak için, namaz vaktinin uzamasını veyahut gurubun olmamasını temenni ediyordum. Bazan olurdu, sabahlara kadar yazı yazmak isterdim. Bazan olur, yazılması gâyet güç sahifelere, Kur'ân'dan istimdad ederdim. Gâyet kolaylıkla, o sahifeyi yazmaya muvaffak olurdum. Bazan en kolay yazılacak sahifelerde, istimdadı bırakırdım. Elimde kalem güya yazı yazmakta izhar-ı acz ederdi. Hattâ bazan yanlış yazarak sahifeleri tebdil ettiğim olurdu.

Bu kadar teshilât arasında, Arabî hattımın şeklinin değişmekte olduğunu gördüm. Birinci defaki yazdığım yazılarımla son yazdığım yazılarımı karşılaştırdığım vakit, böyle çapraşık bir yazı ile, nasıl olur da dilâver bir pehlivan gibi ortaya atıldığımı düşünerek evvelce çok me'yus oldum. Sonra da sevincimden mesrurane şükürler ettim.

Kur'ân'da mevcud tevâfukatı ile beraber yazan Hâfız Ali, Hoca Sabri, Hâfız Zühdü gibi kardeşlerimin yazdıklarını gördükçe, şevkim artıyordu. Ümidin fevkinde bir terakkiyat gördüm. Bu esnalardaki inâyetin bir kısmı kalbe tulû' ediyordu. Bir kısmı idare-i taayyüşüme taalluk ediyordu. Bir kısmı da yazı yazarken vuku buluyordu. Meselâ, son bir hâdiseyi arz edeceğim. Şöyle ki:

En son yazdığım Sûre-i Tevbe'nin 197. sahifesinde altı Lâfza-i Celâle mevcud, dimağıma sahifenin yazılacak şeklini hazırladım سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُ إِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ âyet-i celilesindeki iki tane Lâfza-i Celâle, tevâfuk harici kalmak sûretiyle yazmaya başladım. Vaktaki كَمَا كَانَ اللّٰهُ daki Lâfza-i Celâle'yi yazdım. Düşündüm ki, istediğim gibi olmayacak, öyle ise üç bir iki bir tevâfuk olsun dedim. Ben tevâfuk edecek Lâfza-i Celâle'ye yaklaştıkça, Lâfza-i Celâle'ler tevâfuktan uzaklaşıyorlardı. Bir türlü arzu ettiğim şe-

kilde muvaffak olamadım. En nihâyet hâl-i hazır vaziyet vücuda geldi. Sahifeyi değiştirmek istedim. Baktım bu sahife ihtiyarımı dinlememişti. Bunda bir maksad ve bir gaye olacağını hatırlayarak, sahifeyi yırtmadım. 198'inci sahifeyi yazdıktan sonra, dikkat ettim. 197'nci sahifede tevâfuk harici bir satırdaki iki Lâfza-i Celâle 198'inci sahifede aynı satır üzerindeki iki Lâfza-i Celâle ile üst üste geldiğini ve diğerinin 199'uncu sahifede pek cüz'î bir inhiraf ile (belki yarım santim kadardır) diğer bir Lâfza-i Celâle'nin üstünde olduğunu gördüm

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

diyerek, Cenâb-ı Hakk'ın benim gibi alîl ve pek çok masiyet ve kusurlu bir kulunu böyle kudsî bir hizmette istihdam ettirdiğinden dolayı, nihâyetsiz sürûra müstağrak oldum.

Bu inâyet ve muvaffakıyetler, fazilet ve mübecceliyette her şeye tefevvuk eden susmaz ve susturulmaz bir ses, feyyaz bir ziya ve nevvar bir azametle, yirmi sekiz bin âleme imamlık eden, ders veren o Furkan-ı Ezelî'nin hadsiz kerâmetlerinden bir kerâmeti ve nihâyetsiz mu'cizelerinden kıvılcım-misal küçük bir lem'ası idi.

Cenâb-ı Hak dergâh-ı izzetinde kabul buyursa benim gibi, zillet ve meskenet her tarafını kaplayan kusurlu, âciz bir abd için, ne büyük bir saadet. İşte sevgili Üstadım! Himmet-i âlîniz ki ve لَوْلاَكَ لَوْلاَكَ لِمَاخَلَقْتُ الأَفْلاَكَ hitab-ı izzetine mazhar olan menba'-ı füyuzat Aleyhissalâtü Vesselâm Efendimizin himemat-ı kudsiyeleri ile ve refik olan Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın kerâmetleri ile ve Cenâb-ı Vâcibü'l-Vücud Hazretlerinin müsaade ve lütufları sayesinde ve yine onların rızası uğrunda, ümmet-i Muhammed (s.a.s.) için vasıta olup yazdırılan bu Kur'ân-ı Kerîm'i size takdim ederken; fakir talebeniz size ciddî bir talebe, hakikî bir kardeş, muti' bir evlâd ve Peygamber-i Zîşan Efendimiz Hazretlerine (s.a.s.) ümmet ve Hallâk-ı Kerim'e de kemter bir kul olabilmek dilekleri ile el ve eteklerinizden kemâl-i ta'zim ve hürmetle öperim Efendim Hazretleri.[1]

[1] Barla Lâhikası, s. 292-294.

Altıncı Bölüm

Üstad'ın Isparta hayatı

Notalar tarzında yazılsa

"Aziz kardeşlerim!

Hiç münasebeti yokken birden hatıra geldi. Husrev ve Küçük Husrev ve Feyzi gibi bir kısım kardeşlerimiz kalemleri her vakit Risale-i Nur'u yazmak vazifeleriyle ülfet ve ünsiyet ettiklerinden, burada vazifesizlikten sıkılmamak için, Eski Said'in Tarihçe-i Hayatı hem Eskişehir mahkemesinde, hem bu hâdisede ziyade medar-ı nazar olmasından Yeni Said'in yirmi sene hayatının yarısı Isparta'da geçen kısmı Büyük Husrev ve rüfekasının ve Kastamonu hayatı Küçük Husrev'in ve arkadaşları muavenetiyle sonra tanzim edilmek üzere notalar tarzında yazılsa, Risale-i Nur'un bir nevi tarihçe-i hayatı yazılmış. Hem fikri ilerlettiren bir meşgale olur diye tahattur etmiş. Sizin re'yinize havaledir. Eğer bir Hizb-i Nuriye elimize geçse, ben de o Husrev'ler gibi onun tercümesiyle vazifedar olurum. İnşâallah..."

Üstadın bu mektubunu Sadık Bey kendi el yazısı ile kaleme almıştır.

Ona şahsım itibariyle çok minnettarım

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hakikî vârislerim!

Bayram tebriklerine ait çok mektupları aldım. Herbirine cevab vermeye vaktim, hâlim müsaade etmiyor. Her bir mektubu, çok kardeşlerimi temsil ederek bir has kardeşimiz yazmış. O mektuplarda, tebrikten başka bazı ehemmiyetli noktalar da var; beni mesrur, minnetdar eyledi.

Ezcümle: Gül ve Nur fabrikası namına Husrev'in tebrik mektubu, beni sevinçle ağlattırdı. Zâten Husrev'in mümtaz bir hasiyeti budur ki; şimdiye kadar bana gelen bütün mektuplarının hiçbirisi beni incitmiyor... elîm zamanlarımda da yumuşak geliyor, ruhumu okşuyor. Bu cihette dahi ona şahsım itibariyle çok minnetdarım. Hulusî-i sâni Sabri'nin, malûm kardeşleri hesabına tebriknamesi beni derinden derine sevindirdi. O has

kardeşimizin takdir ve tahsin noktasında ileri olması, Husrev ve Hasan Feyzi hakkında çok güzel takdiratı, beni cidden müferrah eyledi. Hasan Feyzi'nin Denizli şakirdlerinin hesabına tebriki dahi onun yüksek irtibatını, kuvvetli alâkasını gösterdi.

Kastamonu fedakârları namına Kastamonu'nun Husrev'i ve Rüşdü'sü olan Feyzi ve Emin'in tebrikli mektubu ve Feyzi'nin malûm hâdisede hiçbir endişe verecek bir hâl vuku' bulmadığını, bilâkis bir teşvik kamçısı hükmüne geçtiğini yazması, bizim endişemizi izale etti.

Nazif'in o havalideki kardeşlerimizin namına tebriki ve Nazif'in sarsılmaz sadakat ve irtibatı ve kuvvetli ümidleri bize tam bir nefes aldırdı. Onun hususî rakibleri bulunduğu için telaşlı idim.

Sadakati hârika olduğu gibi, cesareti de o nisbette olan Halil İbrahim'in (r.h.) doğrudan doğruya benim adresime gönderdiği tebrikini aldım. Onu ve Nur'un dikkatli avukatı başta olarak onların umumuna selâm ve bayramlarını tebrik ederiz.

Medrese-i Nuriye kahramanlarından Şükrü Efe'nin, kuşların ve serçelerin alâkadarlıklarını gösteren mektubu, kahraman marangozun te'yidini te'yid etti, bizi de memnun etti.

Atabey kardeşlerimizden, Lütfü vârislerinden Ali Osman'ın mektubundaki sualine cevab vermeğe vakit bulamadık.

İşte bu mezkûr kardeşlerimizin her biri temsil ettikleri kendilerine ve arkadaşlarına ayrı ayrı ruh u canımızla maddî ve mânevî bayramlarını tebrik ediyoruz ve büyük Re'fet kardeşimize, binler safalar ile geldin deriz.

Umum kardeşlerime ki, içinde masumlar taifesi ve ümmî ihtiyarlar ve fedakâr hemşireler taifeleri olarak birer birer üçüncü olarak bayramlarınızı tebrik ve selâm ve selâmet ve saadetlerine dua ederek hatm-i mekal ediyorum.[1]

Nur erkânları

[1] Emirdağ Lâhikası, 1/95-96.

İki ehemmiyetli sebeb ve bir kuvvetli ihtara binaen ben bütün vazife-i müdafaatı buraya gelen ve gelecek Nur erkânlarına bırakmağa kalben mecbur oldum. Hususan (H,R,T,F,S)

Birinci Sebeb: Ben hem sorgu dairesinde, hem çok emarelerden kat'î bildim ki, bana karşı ellerinden geldiği kadar müşkilât yapmağa ve fikren onlara galebe etmemden kaçmağa çalışıyorlar ve resmen de onlara iş'ar var. Güya ben konuşsam, mahkemeleri ilzam edecek derecede ve diplomatları susturacak bir iktidar-ı ilmî ve siyasî göstereceğim diye bana bahanelerle mani oluyorlar. Hattâ sorguda bir suale karşı dedim: "Tahattur edemiyorum." O hâkim taaccüb ve hayretle dedi: "Senin gibi fevkalâde acib zekâvet ve ilim sahibi nasıl unutur?" Onlar Risale-i Nur'un hârika yükseklikleri ve ilmî tahkikatini benim fikrimden zannedip dehşet almışlar. Beni konuşturmak istemiyorlar. Hem güya benim ile kim görüşse birden Nur'un fedakâr bir talebesi olur. Onun için beni görüştürmüyorlar. Hattâ Diyanet Reisi dahi demiş: "Kim onunla görüşse, ona kapılır.. cazibesi kuvvetlidir."

Demek şimdi işimi de sizlere bırakmağa maslahatımız iktiza ediyor. Ve yanınızdaki yeni ve eski müdafaatlarım benim bedelime sizin meşveretinize iştirak eder, o kâfidir.

İkinci Sebeb: Başka vakte bırakıldı. Amma ihtar-ı mânevînin kısa bir işareti şudur: Bana yirmi beş sene siyaseti ve gazeteleri ve sair çok fâni şeyleri terk ettiren ve onlarla meşguliyeti men'eden gâyet kuvvetli bir vazife-i uhreviye ve tesirli bir hâlet-i ruhiye benim bu mes'elenin teferruatıyla iştigal etmeme kat'iyyen mani oluyorlar. Sizler, bazan arasıra iki dava vekilinizle meşveretle benim vazifemi dahi görürsünüz.[1]

Aynen Husrev'de

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Tahirî'nin İstanbul'a gitmesi, inşâallah hayırdır. Ve Husrev'in pek çok vazifelerini tamamen yapması.. kanaatim geldi ki; Barla'da bulunduğum zaman bütün yazanların tashihatını ve te'lif hizmetini yapmamda tahakkuk eden büyük

[1] Şuâlar, s. 492.

inâyet ve hârika muvaffakıyet, aynen Husrev'de, yardımcılarında dahi nümunesi var.[1]

Bana ve Husrev'e yardım etmesi

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Çok ehemmiyetli mektuplarınıza bir tek muhtasar cevaba mecburiyetim var.

Evvelâ: Sualleri çok nurlu hakikatlerin zuhuruna vesile olan Re'fet'in, hem masumlara Kur'ân ve Nurları ders vermesi, hem kendisi Nur Lem'alarıyla meşgul olması, hem tashihattâ bana ve Husrev'e yardım etmesi, hem İstanbul'da Asâ-yı Musa'nın insaflı âlimlerin ellerine geçmesine çalışması, çok şâyan-ı tebriktir. Ve yeni sualine şimdi cevab verilmez, daha zamanı gelmemiş.

Kahraman Burhan'ın Serbest Fırkası'nın reisine verdiği cevab güzeldir. Evet Nurcular, siyasetlerle alâkaları olmaz. Yalnız îmân hakikatleriyle bütün hayatları bağlıdır. Şimdiye kadar gizli komiteden, siyaseti dinsizliğe ve zındıkaya âlet edenler, istibdad-ı mutlakla Nurcuları ezdiler. İnşâallah bir sebeb çıkar[2] o istibdadı kıracak, masum ve mazlum Nurcuları kurtaracak. Fakat çok dikkat ve ihtiyat lâzımdır. Risale-i Nur, dünyada her cereyanın fevkinde bulunması ve umumun malı olması cihetiyle, bir tarafa tâbi' ve dâhil olmaz. Belki mütecaviz dinsizlere karşı haklı tarafa yardımcı olur ve dost olur ve ihtiyat kuvveti hükmünde onlara bir nokta-i istinad olur. Fakat siyaset hesabına değil; belki Nurların intişarı ve maslahatı hesabına bazı kardeşler; Nurlar namına değil, belki kendi şahısları namına girebilir. Hususan mübarek Isparta'nın şimdiye kadar Nurlar medresesi olması ve muarızların dahi ona çok ilişmemesi noktasında, dâhilde tarafgirane vaziyet almamak, mu'terizlerin nedametine ve hakikate dönmelerine bir vesile olabilir. Siz daha iyi bilirsiniz.

Salahaddin'in mektubu, birkaç cihette ehemmiyetlidir. Amerika âlimleri, elbette Asâ-yı Musa Risalesi'ne lâkayd kal-

---

[1] Emirdağ Lâhikası, 1/161.

[2] Demokrat çıktı, bir derece kırdı. Emirdağ Lâhikası, 1/160.

mayacaklar. Eğer dini, din için seven kısmının ellerine geçse, fütuhat yapar. Yoksa bazı enaniyetli hocalarımız gibi, kıskançlık damarıyla neşrine ve tervicine çalışmaları meşkuktur. Her ne ise.. inâyet-i İlâhîye'ye havaledir.

Husrev'in himmetiyle daireye giren...

Kardeşlerim! Herkes sizin gibi sebatkâr olamaz. Perde altında Nurcuların kuvve-i mâneviyelerini kırmak için bazı hocalar vasıta oluyorlar, aldanmayınız ve sarsılmayınız ve onlarla münâkaşa etmeyiniz, mümkün oldukça dostane muamele ediniz. Biz onlarla kardeşiz deyiniz ve bu pusuladaki noktaları unutmayınız, tâ sizi aldatmasınlar.

Husrev'in himmetiyle daireye giren ve Nur'un yeni şakirdlerinden bana mektup yazan Hatice ve Râbia, haslar içinde kabul edildiler. Ve çok alâkadar olduğum Barla'da hararetle Bahri ve evlâdı ve Eyyüb ve Ali ve Mehmed ve Süleyman'ların gayretleriyle Nurlar dersine çalışmaları, beni sevinçle ağlattırdı. Ben bütün Barla halkına, hususan Süleymanlar ve Bahri ve Mehmedler ve Mustafalar, eski zamanda Nurlara kıymetdar hizmet eden Şamlı Hâfız Tevfik ve mübarek Hâfız Hâlid ve imam Hakkı Efendi ve Muhacir Hâfız Ahmed ve evlâdı ve ahfadı ve Şem'î ve bana çok hizmet eden Abdullah Çavuş ve oradaki komşularıma ricalen ve nisaen binler selâm ve dua ederim ve mübarek aylarda dualarını isterim.[1]

Husrev'in yazdığı mektup

Bu defa Isparta umum şakirdlerinin hissiyatı ile Risale-i Nur kahramanı Husrev'in yazdığı mektub, gerçi hakkım olmayarak bana ziyade hisse vermiş, fakat Isparta ve civarı kahraman şakirdlerinin tam derece-i irtibatlarını ve Risale-i Nur'un tam kıymetini gösterdiğinden ve mektuplarım içinde ve Lâhika'ya, hem daha münasib gördüğünüz makamlarda yazmağa lâyıktır. Size bir sûreti yeni hurufla gönderiliyor. Pek çok alâkadar olduğum Kastamonu ve içindeki ehemmiyetli kardeşle-

[1] Emirdağ Lâhikası, 1/165.

rim, Isparta şakirdleriyle vasıta-i irtibat Mustafa Osman, hakikaten az bir zamanda çok ehemmiyetli bir iş görmesinden, birinci saftaki haslar içine girmeğe hak kazanmış. Demek ihlâsı tamdır ki, az bir zamanda çok zaman işini gördü. Cenâb-ı Hak onun emsalini o havalide çoğaltsın ve selâmet versin, âmîn.

Umum kardeşlerime ve hemşirelerime birer birer selâm ve tebrik ve dua ediyorum.[1]

Risale-i Nur hesabına

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Tekrar mübarek Ramazan'ınızı tebrik ederiz. İki kahraman kardeşin ve Mucizât-ı Ahmediye'de yedi çocuğun bir cihette bir sekizincisi hükmüne geçen Süleyman Rüştü'nün mübarek kerimesinin makine ile Zülfikâr-ı Mucizât'a çalışmasını ve Husrev ve Tahirî'nin şirin ve dikkatli yazılarını teksir etmeye fedakârane deruhde etmelerini bütün ruh u canımızla onları tebrik ederek, şimdiye kadar pek fevkalâde Nurlara ettikleri kıymetdar ve meyvedar sabık hizmetlerine karşı, Risale-i Nur hesabına binler mâşaallah ve bârekâllah ve veffakakümullah deriz. (Hâşiye)

Husrev ve arkadaşlarına

Safranbolu, Eflâni Nahiyesi Mülâyim Köyü'nde mütekait muallim bir kardeşimiz ve Nur'un has şakirdi, Nurların neşri ve tab'ı için âdetâ sermayesinin kısm-ı âzamını teberru etmek istiyor, kabulünü rica ediyor. Ben, bu hâlis ve has kardeşimizin fedakârâne ve hâlisane ricasını reddedemiyorum. Ve dünya

---

[1] Emirdağ Lâhikası, 1/70.

(Hâşiye) *Hâşiye: Lâtif bir tevâfuktur ki, bir aydan beri burada hiç yağmur gelmiyordu ve kalbimiz dahi malûm taarruzdan Nurculara gelen fütürdan ağlıyordu. Birden, Hüsrev'in, iki gün evvel makine müjdesi ve Nazif'in bugün tafsilli mektubu ve makinenin yazısının nümunesi elime verildiği aynı zamanda; ve bana hizmet edenler Eskişehir ezan-ı Muhammedî'yi okumaya başlaması ve malûm çavuşa bana ihanet için emr-i cebrî veren adam tokat yediğini dedikleri aynı vakitte rahmet yağmuruyla çoktan ağlayan mahzun kalblerimizin büyük ferahlarına ve sevinç ve inşirahlarına tam tamına tevâfuku ve tetabuku, inşâallah bir fa'l–i hayırdır. (Emirdağı Lâhikası, 1/173–174).*

malları kaide-i şahsiyeme girmediği ve muavenetleri kendime kabul etmediğim için, bu işteki maslahatı da bilemiyorum. İki Isparta'nın kahramanlarına ve Husrev ve Tahirî ve arkadaşlarına ve Nazif ve refiklerine bu meseleyi havale ediyorum. Nur'un neşri için böyle çok büyük bir hayır ve sevaba mani olamam. Sizler ya bütün niyet ettiği miktarı, veyahut bir kısmını, iki hisse ile, biri büyük Isparta'nın, biri küçük Isparta'nın makinelerine verilsin. Onun istediği gibi, ya teberru veya ileride başka muavenet edenler gibi bir mukabele nev'inde, ya Nurlar'dan veya başka bir istediği ne varsa vermek sûretiyle o has kardeşimizi memnun edersiniz.

O mübarek hediyeler odama geldiği zamandan on dakika evvel, serçe kuşuna benzer bir kuş yatağımın ayağı altında gördüm. Halbuki pencereler ve kapı kapalı, hiçbir delik yok ki, o kuş girebilsin. Baktım, benden kaçmıyor. Bir parça ekmek verdim; yemedi. Kalben dedim: "Üç dört sene evvel aynı burada kuşların müjde vermesi gibi, bu da müjde veriyor...." Hakikaten aynı zamanda o mübarek nurlu hediye geldiği gibi, üç senedir haber almadığım müftü kardeşim Abdülmecid'den güzel bir mektup aldım. Bana hizmet eden Halil geldi. "Bu kuşa bak, bu da eski kuşlar gibi bir müjdecidir." dedim. Sonra pencereyi açtık, gitsin; gitmiyordu. Yukarıda beş altı defa uçtu, gitmedi.

Sonra Sungur da geldi. "İşte sen de gör!" dedik; o da gördü. Yarım saat sonra, nasıl görülmesi harika oldu; bulunmaması da harika oldu. Pencereden çıkmadan Halil ile aradık, bulamadık. Kayboldu... Hattâ bu mânevî hediyenin gelmesi ve Husrev yerinde Sungur imdada yetişmesi, ehemmiyetini göstermeye bir kat'î hâdise budur ki: Sungur gelmeden iki gün evvel-demek o evden çıktığı gün-Halil rüyada görüyor ki, Sungur, Mustafa Osman ile buraya gelmişler; büyük bir hâdise ve şâşaalı bir merasim yapılmış. Benden "Tâbiri nedir?" diye sordu. Ben de merak ettim: "Sen niçin bu rüyayı bana söyledin? Acaba onların başına bir zarar mı gelmiş?" diye bir gece sabaha kadar endişe ile müteessirdim. O rüya-yı sâdıka az bir tâbirle çıktı.

On bir ay Husrev'in istirahatine fevkalâde hâlisâne hapiste hizmet eden ve müdafaatında gâyet güzel mukabele eden Nur'un küçük kahramanlarından Mustafa, dünkü gün benim yanıma geldi, dedi: "Ben, ağabeyim Husrev'in yanına ziyaretine

gideceğim." dedim: Gerçi hem senin, hem onun hakkınızdır bu ziyaret. Fakat bugün dört talebe geldiler, Isparta'ya gittiler; o cihette ihtiyaç kalmadı. Sen de Risale-i Nur hesabına mühim bir köyde imam olduğun için, o hizmet de benim şahsî hizmetimden daha ziyade Nurlara faydası olduğu gibi, Husrev'in ziyaretinden şimdilik daha kıymetdar olabilir. Eğer o köyde hizmet-i Nuriye olmasaydı, Mustafa gibi hâlis ve fedakâr hizmetkâra ihtiyacım vardı. Öyleyse, şimdilik ziyareti tehir et.[1]

Mustafa istikbale lâyıktır

Risale-i Nur'un birinci şakirdi Mustafa'nın istikbale liyakatine dair Üstadımın hükmünü tasdik eden hâdise:

Kurban arefesinden bir gün evvel Üstadım gezmeye gidecekti. At getirmek üzere beni gönderdiği zaman, Üstadıma dedim; "Sen aşağıya inme; ben kapıyı arkasından örtüp odunluktan çıkacağım" Üstadım, "Hayır" dedi. "Sen kapıdan çık" diyerek aşağıya indi. Ben kapıdan çıktıktan sonra kapıyı arkasından sürgüledi. Ben gittim, kendisi de yukarıya çıktı. Sonra yatmış. Bir müddet sonra Kaleönlü Mustafa, Hacı Osman'la beraber hiç yanına almaz, geri çevirdi. Halbuki, bu makamda bahsedilen kardeşimiz Kaleönlü Mustafa, Hacı Osman'la gelince, kapı güya lisân-i hâl ile ona demiş ki: "Üstadın seni kabul etmeyecek; fakat ben sana açılacağım" diyerek, arkasından sürgülenmiş kapı kendi kendine Mustafa'ya açılmış. Demek Üstadımın onun hakkında "Mustafa istikbale lâyıktır." diye söylediği sözü istikbal gösterdiği gibi, kapı da buna şahit olmuştur.[2]

Son zamanlarda

Aziz Üstadım!

Yüksek ve ciddî irşadlarınızla adım atmağı en büyük bir maksad bilen talebeleriniz, son zamanlarda şâyân-ı şükran bir vaziyete girdiler. Hulûsi-i sâni, beş-on arkadaşıyla; Hâfız Ali,

---

[1] Emirdağ Lâhikası, 2/8-45-182.
[2] Kastamonu Lâhikası, s. 235.

civarındaki yirmi-yirmi beş arkadaşıyla; mübârekler, otuz-otuz beş refikleriyle ve bilhassa Hacı Hafız Köyü'nde Ahmed'ler ve Mehmed'lerin çok hâlis gayretleriyle umumiyet itibariyle hem hiç mübalâğasız bin kalemle, belki daha fazla; en geride kalan Isparta'da ise kahraman Rüşdü'nün ve risaleleri kendine tamamen yazan Mehmed Zühdü'nün ve Küçük Ali'nin ve Osman Nuri gibi fa'al talebelerin gayret ve himmetleriyle otuz ile kırk arasında, hattâ bir cihette mümtaziyet kazanan Mehmed Zühdü'nün Küçük Hâfız Ali gibi hem Risaletü'n-Nur'u yazarak, hem kendi evinde yüz elli kadar çocuğu serbest olarak üç aydan beri okutmasiyle ve civarında diğer köylerde bulunan on beşer yirmişer arkadaşlarıyla talebeleriniz, Kur'ânî hizmetlerinde gayretli bir sûrette çalışmaktadırlar. Mübâreklerin yazdıkları gibi, dört köyde dört ay zarfında elifba okumayan kırk-elli adam, Risaletü'n-Nur'u mükemmel yazmağa muvaffak olmaları harika bir kerâmet-i Risaletü'n-Nur olduğuna kanaatımız geldi.[1]

Korkuyu korkutanlar

Sevgili Üstadım, Muhterem Efendim!

Kur'ân-ı Kerim'in âyât ve kelimat ve hurufatında görünen ihtilâf bertaraf edilmek üzere, yeniden hakikî ve esaslı bir sûrette âyât ve kelimat ve hurufatın tesbit edileceği hakkındaki iş'ar-ı fâzılaneleri, cidden şâyan-ı tebşirdir. Bu ve bu gibi ahval, bizi Üstadımızın ulvî ve umumî olan vazifesinde her vakit için Cenâb-ı Hak'tan muvaffakıyet talebinde bulunmaklığa sevk ediyor. Bilhassa kardeşimiz Hacı Nuh Bey'e yazılan mektup sûreti ve buna mümasil diğer mektubat, bizim hayatımızı değiştirmiş ve müstakbeldeki hayatımıza nurlar serptiği gibi, bugünkü insanlığın giriftar olduğu riyakârlık, tabasbus ve temellük ve emsali gibi pek çok ahlâk-ı rezileden kurtarmış ve her birerlerinin yerlerine de ahlâk-ı hasene fidanları gars ederek, birer şecere-i âliye ve nafizenin vücuda gelmesine sebebiyet vermiştir. Hattâ o kadar diyebilirim ki, bugünkü beşeriyetin duygularından bambaşka bir hayata sevk etmiş ve her an

[1] Sikke-i Tasdik-i Gaybi, s. 43.

"Hâlıkımız bizden ne sûretle razı olacak ve bugün ne gibi bir sa'y ile sahife-i hayatımı kapatacağım. Acaba ümmeti bulunduğumuz o Sevgili Peygamber-i Zîşan Aleyhissalâtü Vesselâm Efendimizin, dalâlet yolunu tutan veyahut dalâlete gidenlerin arkalarından giden ümmetlerini, ne sûretle tarîk-ı hidâyete getirmek için sa'y etsek hoşnudiyet-i Peygamberî (s.a.s.)'yi celbedebiliriz." duyguları ve mefkûreleriyle yaşatmaktadır.

Kıymetdar Üstadlarına her hatvede ittibaı seven o talebelerinizin ruhlarında, Üstadlarının en güzel fıkrası olan "Kur'ân-ı Azîmüşşan'a feda olan bu baş, başkalara eğilmeyecek." sözü hayatımızda en güzel ve en büyük bir miftah ve bir düstur olmuştur.

İşte bu hayatta, bu zevkle yaşadığımız için, bu vâdideki korku denilen mevhum kuvvet, talebelerinizin hak uğrunda gösterdikleri cesaretten korkmaktadır. Rıza-i İlâhî uğrunda her gelecek hâle memnuniyetle göğüs germeyi, Üstadlarının hâlinden her gün ve her an ders alan talebelerinize ve kardeşlerime, hayırlı muvaffakıyetler ve saadetler temenni ederken; sevgili Üstadım size de lâyık olduğunuzdan daha güzel bir şekilde ve daha elyak bir tarzda eltaf-ı Sübhaniye'ye nailiyetiniz için dua eder ve damenlerinizi kemal-i hürmet ve ta'zimle öperim, Efendim Hazretleri![1]

---

[1] Barla Lâhikası, s. 20.

Yedinci Bölüm

Dava Arkadaşlarının Gözünde Husrev

Bu bölümde; Üstadımızın iltifatlarını bir defa daha görecek ve Kahraman Nur Talebeleri'nin Husrev Ağabey hakkındaki beyanlarını okuyacaksınız.

Husrev'le bir ruh iki ceset

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Husrev'le bir ruh iki cesed ve kendisi, bahadır biraderiyle Nur hizmetinde çok ehemmiyetli mevki alan kahraman Rüşdü'nün acib bir el makinesini Nurlar için celbine çalışması, ehemmiyetli bir fütuhat-ı Nuriye'nin mukaddemesidir. İnşâallah yine Nurlar, Nurcuların lâyık elleriyle kalemleri gibi tab' ve neşredilecek; yabanî ve lâyık olmayanlara muhtaç olmayacak. Fakat herşeyden evvel sıhhatli ve yanlışsız ve güzel bir tarzda makine ile, mümkün ise evvel eski harfle yazılsa, sonra yeni harfle daha münasibdir. Sizlerin isabetli tedbirinize havale ediyoruz.[1]

Emin ve Feyzi

Hizmet-i Kur'âniye'de bize sebkat eden sâdık ve hâlis, metin ve vefakâr kardeşlerimizden mübârek Husrev ve Rüşdü gibi zatlar, Risaletü'n-Nur'un hâdimlerine ve vazifelerinin makbûliyetine bir emare olarak ihsan olunan bereket hakkında müteaddit fıkralar yazmışlar. Biz de bu kardeşlerimizin fıkraları gibi bu yakın zamanda beraber tezahür eden gördüğümüz bâzı hâdisatı kaydedeceğiz. Hem nümune için yalnız bir kısmını beyan ederiz.[2]

---

[1] Emirdağ Lâhikası, 1/168.
[2] Sikke-i Tasdik-i Gaybî, s. 38

Binbaşı Asım Bey

Sevgili Üstadımın geçenki iltifatnamelerinin bir fıkrasında buyuruyorlar ki: "Bu fakir ile aziz kardeşim Husrev gibi yüksek, ciddî, halis kardeş ve talebelerimi, âhir-i ömrümüze kadar hizmet-i Kur'ân'da daim eylesin."[1]

Hulusi Bey

Kur'ân hizmetini dünyevî ve maddî menfaatlere sarahatan tercih eden, Husrev namındaki kardeşlerimi tebrik ederim. Cenâb-ı Hak, böyle Husrev'lerin adedini çoğaltsın ve daim artırsın. Âmin. Mübarek Husrev'in istinsah ettiği...[2]

Mes'ud'un mektubundan

"Husrev Efendinin nezdinden müfarakatı günü, bendeniz ziyarete geliyordum. Bedre'nin civarında birbirimize tesadüf ettik. Geri dönmekliğimizi söylediler. Sabırsızca esbabının neden münbais olduğunu sordum. Neticeyi anlattılar. Birlikte köye avdet ettik. Çok müteessir oldum. Me'yusiyetimden iki gün dışarı çıkamadım. Kalbimin teessürünü teskin için, Nurları yazmakla meşgul oldum.[3]

Mehmet Feyzi

Evet, Üstadım bana "Mu'cizat-ı Ahmediye (s.a.s.)'yi kardeşim Husrev tarzında yaz." diyordu. Ben yâni Feyzi, bir parça tenbellik ettim. Birden yirmi sekizlilerle askere istenildim. Yine Üstadım dedi: "Git, Mu'cizat-ı Ahmediye (s.a.s.)'yi yaz. Seni şimdi vermiyeceğim." Sonra başladım. O emir bir hafta geri kaldı. Tekrar bir ârıza ile nasılsa Mu'cizat-ı Ahmediye (s.a.s.)'nin yazılması noksanlaştı. Tekrar askere çağrıldım. Üstadım: "Git, yaz." dedi. Ben gidip kemal-i ciddiyet ve sadakatle Mu'cizat-ı Ahmediye (s.a.s.)'yi yazmaya başladım. Fevka'l-me'mûl ikinci def'a emir geri kaldı. Tekrar bir ma'zerete binaen

---

[1] Barla Lâhikası, s. 115.
[2] Barla Lâhikası, s. 128. 204, 211, 295.
[3] Barla Lâhikası, s. 213.

Mu'cizat-ı Ahmediye (s.a.s..)'yi yazmakta tekâsül ettin, şimdi senin vazifen, Risaletü'n-Nur hesabına askerliktedir." Birden emir gelip, bir şefkat tokadı yiyip vazifeme gönderildim. Cenâb-ı Hakk'a şükürler olsun, mümkün olduğu kadar Risaletü'n-Nur'a çalıştım ve çalıştırıldım. Üstadım bize söylediği gibi, altı-yedi ay sonra terhis edilip sevgili Üstadıma, Risaletü'n-Nur'un kudsî vazifesine kavuştum. İnşâallah bu kabahatim affolmuştur. Hem Risaletü'n-Nur'da, hem hizmet-i Kur'âniyede bizleri sebkat eden Husrev, Rüşdü, Hâfız Ali, Hulûsi, Sabri gibi hâlis Kur'ân şâkirdlerini ve kıymetdar kardeşlerimi şefaatçi ederek o kusurumun affını bütün ruhumla Kur'ân'dan ve Üstadımdan rica ediyorum. Ben itiraf ediyorum ki, tenbelliğimin cezası olarak fevka'l-me'mûl bir şefkat tokadı yedim.[1]

Halil, Sadık ve İbrahim'in mektupları

Gâyet Kıymetli, Fedakâr Nur Kahramanı Ağabeyimiz Husrev Efendi!

Şimdi beş defadır Diyanet Reisi Nur'dan bir takımı musırrane istedi. Üstad da şiddetli hastalığı içinde tashih edip -şimdilik bitmek üzeredir- Diyanet Reisi'nden onun mânevî fiyatı olarak üç madde istemiş: Birisi: Sizin hârika yazdığınız mu'cizeli Kur'ân'ı fotoğrafla tab'etmek. Bu maddeyi kabul etmiş; yalnız "Başındaki Türkçe tarifatı müstakil kalsa, ayrı tab'edilse münasibdir." demiş. İşte Üstadımız ona yazdığı mektubu bera-yı malûmat leffen size gönderiyoruz. Üstadımız diyor ki: "Hem bir takım Risale-i Nur'u, hem makine ile çıkan mecmuaları ona göndermek ve Husrev gibi bu işte en ziyade alâkadar bir kardeşimizin eliyle teslim etmek cihetini meşveretinize havale ediyor." Siz de tam bir meşveretle sizin bu mes'elede oraya gitmenizin vücudça sıhhatiniz müsaidse ve fikrinize de muvafık ise, muayyen bir vakitte acele oraya gidersiniz ve adresinizi bildirirsiniz. Biz de takımı ve mecmuaları size Ankara'ya

[1] Sikke-i Tasdik-i Gaybî, s. 41-42.

elinize yetiştireceğiz. Hattâ siz isterseniz kendi hesabınıza, onları müftüler neşretmek niyetiyle Diyanet Reisi'ne verirsiniz.[1]

Süleyman Rüşdü

Hem Risale-i Nur eczasından "İktisad Risalesi"nin te'lifine çok yakın bir zamanda, Üstadımın maişetindeki iktisadı ifrat derecesine girmişti. Ben ve Husrev ve daha diğer arkadaşlarımız bütün biliyoruz ki: Üstadımızın hasta olmadığı hâlde bütün Ramazan'da yediği gıdayı hesab ettik, bir tek francala ekmeği, yarım okka kese yoğurdu, yüz elli dirhem pirinç idi. Biz tahmin ettik ki yirmi dört saatte üç hurma tanesi kadar gıda ile külfetsiz idare etti. Fazlaya iştihası olmadığı için yemiyordu. Bu hâl, Ramazan'dan sonra ona yazdırılacak olan "İktisad Risalesi"nin bereketine ve mübarekiyetine ve kerâmetine bir işaret idi.[2]

Hem musibetin aynı gününde Üstadımız gezmekten dönerken,

-Husrev ve Mehmedin ihbariyle- birdenbire sebepsiz ehl-i dünyaya karşı şiddete başlamış. Yirmi beş sene evvel Divan-ı Harb-i Orfî'de kendi idam kararını beklerken, sebepsiz, kalbsiz, rütbeli iki adam, mahpus olduğu koğuşa tahkir için geldikleri zaman gâyet acib bir sûrette söylediği o hâle mahsus meşhur bir şetmi üç def'a zâlim ve garazkâr ehl-i dünyaya karşı sarf ediyor. "Benden ne istiyorsunuz!" diye bağırarak tekrar ediyor. Sonra susuyor. Aynı dakikada zabıta, köşkü basmak için yedi-sekiz polis köşkün etrafına girdikleri zamana tevâfuk ediyor.[3]

Bediüzzaman Said Nursî

"İkinci askerliğimde (1943-1944); -Bu askerlik üzerimde çok etkili oldu- kendi hissime göre hamdım, piştim diyebilirim. Bu askerliğimde Hoca Aziz isminde Tatvan'lı bir arkadaşım vardı. Şafiî mezhebini ondan öğrendim. Hep, Said Nursî Hazretleri'nden bahsederdi. 'Askerliğim bitince ilk işim bu zatı ziyaret

---

[1] Emirdağ Lâhikası, 2/11.
[2] Sikke-i Tasdik-i Gaybî, s. 24.
[3] Sikke-i Tasdik-i Gaybî, s. 27.

etmek olacak' diyordu. O, benim içimde küllenen ateşi meydana çıkarıyordu. Askerliğimden Burdur'a dönünce Siirt'li Şeyh İbrahim Efendi'yi Hocam vasıtasıyla tanıdım. Bu zat Ulu Cami'de Hadis-i Şerif okur ve mânâlarını bize anlatırdı. Burdur'dan dönüşünde Emirdağ'ına uğrayıp Bediüzzaman Hazretleri'nin duasını alacağını söyledi. Bu sözler bana büyük heyecan veriyordu.

Validemin müsaadesiyle kader beni İzmir'e sevk etti. Burdur'daki işimi bırakıp İzmir'e yerleştim. İzmir'de üç ay boş gezdim. Sonra Basmane semtinde bir dükkân buldum. Orada büyük aşkım olan içimdeki kitap sevgisini tatmin için kitap-kırtasiye üzerinde bir dükkân açtım. Adını 'Cerrahoğlu Kitabevi' koydum; pek kazanamıyordum, fakat mânen tatmin oluyor, huzur buluyordum. Yine de evin masrafları çıkıyordu.

‘Birkaç yıl sonra evvelce tanıştığım Ispartalı Emin İnsel Ağabeyin oyuncakçı dükkânına uğramıştım, oradan öğrendim. Husrev Altınbaşak Ağabeyin el yazısı ve teksir edilmiş şekliyle Bediüzzaman Hazretleri'nin büyük Sözler'ini gösterdi, çok heyecanlandım. 'Yıllarca aradığımı buldum' diye sevindim. Bu eseri nereden aldığını sordum. Isparta'dan on liraya aldığını söyledi. Masanın üzerine elli lira bıraktım: 'Ya bunu bana satın veya okuyup geri vereyim.' dedim. Hiç birine razı olmadı. Kitabı alıp hemen bir tarafa kaldırdı. Yıllarca merak edip göremediğim eseri ariyet için olsun alamadığıma çok üzüldüm. Bir boşluk içerisinde üzgün bir hâlde dükkâna döndüm. Dükkânımın önünde elinde büyücek bir paket ile müşterim olan Mehmet Yayla Ağabeyi (merhum) bekler buldum. Selâmdan sonra dükkânı açtım. Bana dedi ki: 'Ben seni çok seviyorum, sana, okuyasın diye bazı kitaplar getirdim, okur musun?'

‘Ne kitapları?' diye sorduğumda 'Risale-i Nur' dedi. Heyecanım büsbütün arttı. Hüznüm sevince kalboldu. O anda bana dünyalar verselerdi bu kadar makbule geçmezdi. Kendimi zor tuttum.

Ağabey bizde bir söz vardır: 'Hastaya kâr mı soruyorsun' diye... Ben bu kitapları yıllarca aradım durdum. Daha şimdi büyük Sözler mecmuasını bir ağabeyde görmüştüm. Gerek parayla, gerekse ariyet olarak alamamıştım. Büyük Allah'ımızın

lûtfuna bakın ki: Beni sizinle sevindirecek. Allah sizden razı olsun!' diye, yüklüce kitap paketini elinden aldım. Büyüklü, küçüklü hayli risaleler vardı.

'Bu iki zatı ziyaret vacip oldu.'

Eve gittiğimde o gece saatlerce okudum. Beni ihya etti. Hiç uyuyamadım. İçimde bambaşka duygular hasıl oldu. Tahkîkî îmân ne imiş; bizi yaratana nasıl îmân edilirmiş; Peygamberimiz (s.a.s.) ne imiş, hepsini görür gibi inanmaya başladım. Artık okuyor, okuyordum. O günlerde Üstad Hazretleri'ne bir minnet ve şükran mektubu yazdım. Yine o günlerde rüyamda Husrev Ağabeyi gördüm. Evvelce onu hiç tanımıyordum. Rüyamda eline bir ağaç dalı alarak, o ağaç dalı ile bir insanın dış hatlarını çizdi. Yine ortadan bir çizgi ile iki kısmı ayırdı. Bana dedi ki; 'İşte insanın şer tarafı, bu taraf da hayır tarafı. Risale-i Nur insanın şer tarafını hayra kalbediyor.

Uyandım, 'hayırdır inşâallah', dedim. Birkaç gün sonra rüyamda Hz. Üstad'ı gördüm. Bir evin çıkıntılı olan ön kısmına oturmuş, ben selâm vermeden 'Aleyküm Selâm' dediler. Geriye baktım, Üstadımızın evinin üst kısmının kiremitleri noksan. Ben hemen, 'Müsaade buyurun Üstadım, şu yerdeki kiremitleri alıp noksan olan yerleri ben tamamlayayım.' dedim. Yerdeki kiremitleri yüklendim, Üstad Hazretleri'nin bulundukları yere götürürken uyandım; 'Hayırdır, inşâallah' dedim ve düşünmeye başladım. Karınca kararınca bana da bir vazife düştüğünü anladım. Böylece her iki zatı ziyaret etmek vacip oldu. En kısa zamanda ziyaret etmek için imkân aradım.

Önce Isparta'ya gittim. Husrev Ağabeyle tanıştım. Onu, önündeki rahlede yazı yazarken buldum. Bitmez, tükenmez azimle çalışıyordu. Rengi bembeyaz olmuş zayıf bir bünyesi vardı. Fakat, o hâliyle bir îmân kalesi olduğu her hâli ve konuşması ile belli oluyordu.

Aradan kısa bir zaman sonra Emirdağ'a Üstad Hazretleri'ni ziyarete gittim. Emirdağlı Mehmet Çalışkan Ağabey vasıtasıyla Üstad Hazretleri'nden müsaade alındı. Üstad'ın mütevazı odasına girdik. Yanımda İstanbul'dan hemşehrim Osman Göroğlu vardı. Ellerinden öptük.

Bana: 'Husrev'e gittin mi?' diye sordular. Evvelâ, Husrev Ağabeyi ziyaret ettiğimi söyledim.

'İyi yaptın, Husrev'e kırk canım olsa, feda olsun.' dediler. Bir-iki dakika kadar oturduk.

'Eh, hoş geldiniz, safa geldiniz'. dediler. Bu, tamam, kalkın demekmiş. Arkamda bulunan Mehmet Çalışkan Ağabey işaret etti, kalktık.

Ben henüz ne olduğunu anlamış değildim. Bize Risale-i Nur okumamızı tavsiye buyurdular. Kendileri ayağa kalktılar. Ayakta iken adlarımızı sordu. En son sıra bana geldi:

'Efendim, bendeniz İzmir'den Burdurlu Abdurrahman.' deyince; O, 'Ben seni yazdığın mektuba göre sakallı bir hocaefendi diye tahayyül ederdim, oturun.' buyurdular. Sevinerek tekrar oturduk. Bana ayrıca iltifat buyurup: 'Seni yeğenim Abdurrahman yerine kabul ediyorum.' dedi.

Daha sonra İslâm'ın yüceliğinden, Kur'ânî hakikatlerden, her şeyden önce sağlam bir îmândan, Peygamberimiz Efendimiz (s.a.s.)'den, Kur'ânî hizmetlerden bahsettiler. Tekrar îmânın gönüllere yerleşmesinden, îmânsız bilginin pek faydalı olamayacağından uzun uzun konuştular. Konuştukça devleşen bu Zat-ı Muhterem'in, gönüllere inşirah veren sohbetlerinden hudutsuz zevk alıyor, konuşmasının kesilmesinden korkuyordum. Îmânını yaşayan o küçük yapılı ve mevcut kabına sığamıyor, bize çok müessir oluyordu. Bir aralık sükut buyurdular. Üstadımızı fazla yormak da doğru değildi. Çünkü bir buçuk saate yakın konuşmuşlardı. İzinlerini istedik. Dua buyurdular. Ellerinden öpüp başka dünyalarda yaşıyormuş gibi sevinçle ayrıldık. Tarifi mümkün olmayan zevkle dopdolu idim."[1]

Bayram Yüksel Anlatıyor:

"1953'e kadar Üstadımız Emirdağ'da iken muhabereyi Husrev Ağabey yapardı. Mektupları Üstadımız Isparta'ya gönderir, Husrev Ağabey de mumlu kâğıda yazar. Sav'a gönderir. Sav'da teksir olur, muhabere edilen merkezlere Isparta'dan

[1] Son Şahitler, 1/237-239.

gönderilir veyahut Eğirdir vesaire yakın postanelerden gönderilir. O zamanlar çok sıkı takibat vardı. Hattâ mübarek Husrev Ağabey, risaleleri teksire yazarken, yatak dolaplarında sabahlara kadar mumlu kâğıda yazar, gece gündüz daima tarassut altında çalışırdı. Husrev Ağabeyin yanına gelen-gidene çok dikkat ederlerdi. 1953'te Isparta'ya vardığımızda Husrev Ağabey mumlu kâğıda yazar. Abdülmuhsin, Tahiri Ağabey, Ceylan Ağabey, Zübeyir Ağabeyle birlikte teksirle çoğaltırdık. Bu bir kış devam etti. Bazı mecmuaları neşrettik. Ekseri büyük mecmualar Sav'da teksir oldu. Sav'dan sandıklarla İstanbul'a cilde gönderirlerdi. Ciltten geldiğinde de hiç bilinmedik adreslere gelirdi, o zamanlar açıkta kitap gezdiremezdik. Hem de her yerde okuyamazdık, daima Nur Talebeleri tarassut altında idi.

"Risale-i Nurlar matbaalarda Lâtin harfleri ile neşriyata başladığında (1954-1957), her gün bir vesile ile Üstadımız ders verirdi. Hiç boş durmuyordu.[1]

Yüzbaşı Refet Barutçu

"Husrev Altınbaşak ile birlikte Nur Risaleleri'ni yazarak çoğaltıyorduk. Üstad da üst odada idi. Bir ara kapı tıkırdadı ve açıldı. Bir de ne görelim, Üstad Hazretleri elindeki bir çay tepsisinde iki bardak çayla içeri girdi. Biz heyecan ve mahcubiyetle; 'Aman Üstadım' diye fırlayıp elinden tepsiyi almak istedik, elini kaldırarak 'Yo, yo ben size hizmet etmeye mecburum' dedi. Aman Yarabbi bir de mecburiyet ekliyor. Bu ne tevazu, bu ne nezaket... Ben bu nezaket ve tevazuyu ne Mekteb-i Aliye'de, ne Mekteb-i Harbiye'de, ne de ailemde hiçbir yerde görmedim."[2]

Mehmet Fırıncı

"Sonra ben Husrev Ağabeyi ziyarete gitmek istedim. Ağabeyler, 'Peki' dediler, gittim. Husrev Ağabey çok alâkadar oldu. Memnun oldu. Ben yeni yazı Yirmi Üçüncü Söz kitaplarını İstanbul'a diğer kitaplar gibi Husrev Ağabey göndermiş zannıyla,

---

[1] Son Şahitler, 3/61.
[2] Son Şahitler, 1/385.

'Ağabey', dedim. '30 tane Yirmi Üçüncü Söz göndermişsiniz, fakat geldiği anda bitti. Bunları gönderirken biraz fazla miktarda göndermeniz daha iyi olur.' Husrev Ağabey, 'Kardeşim, talebeler çok çoğalmış, elhamdülillah, artık Isparta'daki çalışmalarımız kâfi gelmiyor. İstanbul'da siz de yapın.' dedi. Neşriyat için böyle bir teklifle karşılaşmış olduk. 'Peki' dedim, 'İnşâallah İstanbul'da da başlayalım.' Sonra Âyetü'l-Kübra'nın okunmasının ehemmiyeti, ondaki Tevhid hakikatinin yüksekliği hakkında uzun sohbet oldu. Husrev Ağabeye veda edip, Üstadın yanına gittim. Gider gitmez Üstad çağırdı. 'Ben seni Husrev'in yanına gönderecektim, iyi oldu, gittin!' dedi. 'Ceylan ve Zübeyr benim evlâdımdır, bunlarla benim namıma hizmetler hakkında ne istersen konuşabilirsin.' dedi. Ayrılma saati de yaklaşmıştı. Üstadın elini öpüp ayrıldım. Ağabeylerin odasında Ceylan Ağabey bana Husrev Ağabeyle ne konuştuğumuzu sordu. Ben de konuşmamızı olduğu gibi anlattım. O anda öğrendim ki, Yirmi Üçüncü Söz'ü Ceylan Ağabeyler şapoğrafla teksir edip göndermişler. Ceylan Ağabey 'Siz Yirmi Üçüncü Söz'ü mumlu kâğıda yazın ben İstanbul'a gelirim.' dedi.

"O gün Isparta'dan ayrılıp İstanbul'a geldim. Yirmi Üçüncü Söz'ü, o zaman lisede talebe olan Galip Gigin'le mumlu kâğıda daktilo ettik ki, Ceylan Ağabey geldi. Yirmi Üçüncü Söz'ün metninde bulunan âyetleri, duaları yazdı. Hizmetleri gözden geçirdi. Ve döndü. Böylece Hazreti Üstadın emriyle, Husrev Ağabeyin de yeni yazıya yukarıda anlattığım şekilde teşvikiyle başlamış oldum. Yirmi Üçüncü Söz, Hanımlar Rehberi, Îmân Hakikatleri, Risale-i Nur hakkında verilen bir konferans (Ankara Üniversitesi'nde) kitaplarını neşrettiğimiz sırada Ankara'da, Samsun'da ve Antalya'da da matbû neşriyatlar başlamıştı. Biz hâlen hazırlık yapmakla beraber, tab'a geçememiştik. Bu arada Îmân Hakikatleri ile Konferans Risalesi'nin teksirleri bitmişti. Acele bir kitap ciltletip Isparta'ya tekrar gittim. Üstad Hazretleri kitaplardan memnun olmakla beraber, 'Ankara çalışıyor, Antalya çalışıyor. İstanbul duruyor.' dedi. Ben ise götürdüğüm kitaplar için Hazreti Üstad iltifat edecek zannediyordum. Demek teksir devri kapanmıştı. Üstad Hazretleri, matbaayla neşriyata başlamamızı emir veriyordu. Bu arada ben konferanstan çok istifade ettiğim için, matbû olarak bunun İstan-

bul'da basılması hususunda teklifte bulundum. Hem Hazreti Üstad, hem ağabeyler kabul etmişlerdi.[1]

Mustafa Cahit Türkmenoğlu

"1955 yılının ortalarında Atıf'la beraber Mamak'ta ev kiraladık, ve beraber kalmaya başladık. Aynı zamanda evi dershane olarak kullanıyorduk. Haftada bir gün ders yapıyorduk. O sıralarda Âtıf'ın Ağabeyi bize bir teksir makinesi aldı. Bazı lâhikaları teksir ettik. Bu arada ilk defa dosya büyüklüğündeki kâğıtlara teksirle Haşir Risaleleri'ni bastık, akabinde teksir makinesi ile Telvihat-ı Tis'a ve bazı mektupları bastık.

"Teksir makinesi ile baskı zor oluyordu. Bir gün Âtıf'la bazı küçük risaleleri matbaada basmaya karar verdik. O sırada Mamak'tan çıkıp Ulucan'larda tek odalı bir ev kiraladık. Orada matbaada İhlâs Risalesi'ni bastık. Bastığımız İhlâs Risalesi'nden bir kısmını Isparta'ya gönderdik. Bir müddet sonra Husrev Ağabeyden bir mektup aldık. Mektubun içinde bastığımız kitaptaki yanlışlıkları gösteren yanlış-doğru cetveli ile bir de küçük bir kâğıt vardı.

"Kâğıtta, kitaptaki yanlışları düzeltmeden kimseye verilmemesi yazıyordu. Bunun üzerine Husrev Ağabeyin gönderdiği yanlış-doğru cetvelini çoğaltıp kitap gönderdiğimiz yerlere gönderdik ve içine bir pusula ilâve edip 'Kitaptaki yanlışları düzeltmeden kimseye vermeyiniz.' diye yazdık.

"İhlas'ı bastıktan sonra akabinde Uhuvvet, İktisat, Ramazan Risaleleri'ni birleştirip matbaada bastık. Bu risalede yalnız iki harf hatası çıktı. İhlâs Risalesi'nin fiyatı 40 kuruş; Uhuvvet, İktisat ve Ramazan Risaleleri'nin fiyatı 100 kuruştu. Bu kitapları bastıktan kısa bir müddet sonra Isparta'dan bir mektup geldi. Büyük Sözler kitabının Diyanetçe basılması için teşebbüse geçmemiz, şâyet onlar tarafından basılmazsa, bizim tarafımızdan basılması isteniyordu.[2]

---

[1] Son Şahitler, 4/368-369.
[2] Son Şahitler, 4/465.

Sekizinci Bölüm

Husrev'e Hitap

Bir : Cenâb-ı Hakk'ın Nimetlerine Mazhar Bazı Zatlar

Esbab-ı zahiriye eliyle gelen nimetleri, o esbab hesabına almamak gerektir. Eğer o sebeb ihtiyar sahibi değilse -meselâ hayvan ve ağaç gibi- doğrudan doğruya Cenâb-ı Hak hesabına verir. Madem o, lisan-ı hâl ile Bismillah der, sana verir. Sen de Allah hesabına olarak Bismillah de, al. Eğer o sebeb ihtiyar sahibi ise; o Bismillah demeli, sonra ondan al, yoksa alma. Çünkü وَلاَ تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللهِ عَلَيْهِ âyetinin mânâ-yı sarihinden başka bir mânâ-yı işarîsi şudur ki: "Mün'im-i Hakikî'yi hatıra getirmeyen ve O'nun namıyla verilmeyen nimeti yemeyiniz!" demektir. O hâlde hem veren 'Bismillah' demeli, hem alan 'Bismillah' demeli. Eğer o 'Bismillah' demiyor fakat sen de almaya muhtaç isen; sen 'Bismillah' de, onun başı üstünde rahmet-i İlâhiye'nin elini gör, şükür ile öp, ondan al. Yani nimetten in'ama bak, in'amdan Mün'im-i Hakikî'yi düşün. Bu düşünmek bir şükürdür. Sonra o zahirî vasıtaya istersen dua et. Çünkü o nimet onun eliyle size gönderildi.

Esbab-ı zahiriyeyi perestiş edenleri aldatan; iki şeyin beraber gelmesi veya bulunmasıdır ki, "iktiran" tabir edilir, birbirine illet zannetmeleridir. Hem bir şeyin ademi, bir nimetin madum olmasına illet olduğundan, tevehhüm eder ki: O şeyin vücudu dahi, o nimetin vücuduna illettir. Şükrünü, minnetdarlığını o şeye verir, hataya düşer. Çünkü bir nimetin vücudu, o nimetin umum mukaddematına ve şeraitine terettüb eder. Halbuki o nimetin ademi, bir tek şartın ademiyle oluyor.

Meselâ: Bir bahçeyi sulayan cetvelin deliğini açmayan adam, o bahçenin kurumasına ve o nimetlerin ademine sebeb ve illet oluyor. Fakat o bahçenin nimetlerinin vücudu, o adamın hizmetinden başka, yüzer şeraitin vücuduna tevakkufla beraber, illet-i hakikî olan kudret ve irade-i Rabbâniye ile vücuda gelir. İşte bu mağlatanın ne kadar hatası zahir olduğunu anla ve esbab-perestlerin ne kadar hata ettiklerini bil!

Evet iktiran ayrıdır, illet ayrıdır. Bir nimet sana geliyor; fakat bir insanın sana karşı ihsan niyeti, o nimete mukarin ol-

muş; fakat illet olmamış. İllet, rahmet-i İlâhiye'dir. Evet o adam ihsan etmeyi niyet etmeseydi, o nimet sana gelmezdi. Nimetin ademine illet olurdu. Fakat mezkûr kaideye binaen; o meyl-i ihsan, o nimete illet olamaz. Ancak yüzer şeraitin bir şartı olabilir. Meselâ: Risale-i Nur'un şakirdleri içinde Cenâb-ı Hakk'ın nimetlerine mazhar bazı zâtlar (Husrev, Re'fet gibi), iktiranı illetle iltibas etmişler; Üstadlarına fazla minnetdarlık gösteriyorlardı. Halbuki Cenâb-ı Hak onlara ders-i Kur'ânî'de verdiği nimet-i istifade ile, Üstadlarına ihsan ettiği nimet-i ifadeyi beraber kılmış, mukarenet vermiş. Onlar derler ki: "Eğer Üstadımız buraya gelmeseydi, biz bu dersi alamazdık. Öyle ise onun ifadesi, istifademize illettir." Ben de derim: "Ey kardeşlerim! Cenâb-ı Hakk'ın bana da sizlere de ettiği nimet beraber gelmiş, iki nimetin illeti de rahmet-i İlâhiye'dir. Ben de sizin gibi iktiranı illetle iltibas ederek, bir vakit Risale-i Nur'un sizler gibi elmas kalemli yüzer şakirdlerine çok minnetdarlık hissediyordum. Ve diyordum ki: Bunlar olmasaydı, benim gibi yarım ümmî bir bîçare nasıl hizmet edecekti? Sonra anladım ki, sizlere kalem vasıtasıyla olan kudsî nimetten sonra, bana da bu hizmete muvaffakıyet ihsan etmiş. Birbirine iktiran etmiş, birbirinin illeti olamaz. Ben size teşekkür değil, belki sizi tebrik ediyorum. Siz de bana minnetdarlığa bedel, dua ve tebrik ediniz."

Bu dördüncü mes'elede, gafletin ne kadar dereceleri bulunduğu anlaşılır.[1]

İki : Isparta Sana Çok Muhtaç

Husrev'e hitaben yazılan bir mektup:

Bu mektup çok esrarı içinde saklar. Bedenî ayrılıkların, asıl beraberliğe bir engel olmadığını Üstad gâyet veciz bir sûrette bu mektupla beyan eder:

Aziz, mübarek, sıddık kardeşim!

Evvelâ: Sözler'e başlamadan iki ay evvel gördüğün mübarek rü'ya çok güzeldir, hem hakikattir. Evet kardeşim, sen bir bah-

[1] Lem'alar, s. 128–129, 133–134.

çe-i ebedî olan Kur'ân-ı Hakîm'in Cennetinden, Gül-ü Muhammedî (Aleyhissalâtü Vessalâm) namında, hadsiz nuranî hakikatlerin fabrikası hükmünde, tefsir-i hakaik-i Kur'âniye etrafında halka tutan ve sizin gibi çarklardan mürekkeb olan bir cemaat-ı mübareke içinde en has ve en yüksek mertebeye kâtib tayin edildiğine o rü'ya beşaret verdiği gibi, biz de beşaret ediyoruz.

Sâniyen: Bu defa bize yazdığın Mu'cizat-ı Ahmediye (Aleyhissalâtü Vessalâm) Risalesi çok hârika düşmüş. Kim ona bakıyor, bir zevk-i hakikî hisseder. Demek oluyor ki; mânevî hâlis samimî hisler, maddî nakışlar sûretinde kendini hissettiriyor. Bu sırra ben muttali' olduğum vakit, kardeşim Galib dahi aynı hisse iştirak etti.

Evet bunun altında manevî tebessüm var diye, senin hattını kendi hattına tercihle mukabele etti. O yazdığın risale vasıtasıyla pek çok insanlar îmanlarını kuvvetleştiriyorlar. Muhabbet-i Ahmediye (Aleyhissalâtü Vesselâm) kalblerinde ziyadeleşiyor. İşaret-i gaybiye hakkında şübheleri kalmıyor. O sevab da senin defter-i âmaline geçiyor. Kur'ân ve Resûl-i Ekrem (Aleyhissalâtü Vessalâm) kelimesinden başka, işaret ettiğin kelimat çok manidardır, hem bir temeldir. O iki kelimenin mübarek tevâfukuna bir hüccettir. Hem gösteriyor ki; bütün o tevâfukatı dahi riâyet etmeyen, o iki kelimenin tevâfukuna kalem karıştıramaz. Zannediyoruz ki, o risalelerin hatt-ı hakikîsini sen buldun veyahut yakınlaştın.

Sâlisen: Mabeynimizde münasebet mânevî, ruhî, hakikî olduğu için zaman ve mekân müdahale etmez. Dergâh-ı İlâhî'ye müteveccih olduğumuz vakit günde belki kaç defa, Husrev yanımda bir cihette hazır olmakla beraber, senin o şirin yazıların, hususan On Dokuzuncu Mektub'daki mübarek hattın göründükçe seni hayalimizce hazır ediyoruz. Ben ve buradaki arkadaşlar dahi seni burada görmek çok arzuluyoruz. Fakat Isparta sana çok muhtaçtır. Hem de şimdi hâl ve mevsim pek müsaid görünmüyor. Onun için kardeşimi bir mikdar yanımda bulundurmak ile, sana zahmet vermek istemiyorum. Yoksa sen bize çok lâzımsın. İnşâallah bir vakit kaza edeceğiz.

Râbian: Şu mübarek Şehr-i Ramazan, Leyle-i Kadr'i ihata ettiği için, kendisi de ömür içinde bir Leyle-i Kadir'dir ki, muvaffak olanın ömrüne bin ömür katar. Dakikası bir gündür. Saati iki ay, günü birkaç sene hükmünde bir ömr-ü bâkidir. Senden ve âhiret hemşirem yani ikinci vâlidem ve kardeşimin muhterem vâlidesinden duanızı istiyorum. Madem duada sizi şerik ediyorum, siz de benim duama âmîn hükmünde olarak dua ediniz.

Kardeşimiz Ali Efendi'ye dahi çok selâm ve dua ediyorum. İnşâallah tam Husrev'e lâyık bir kardeş oluyor. Sair kardeşlere seni tevkil ediyorum, selâm ve dua ediyorum. Bu eyyam-ı mübarekede bana dua etsinler. Galib der: Husrev'le mânevî bir irtibat hissediyorum. Çok selâm ediyor. Ve bilhassa saatçi Lütfü Efendi'ye pek çok selâm ve dua ederim. Cenâb-ı Hak ona, o bana yazdığı Pencere Risalesi'nin hurufu adedince ruhuna rahmet, kalbine nur, aklına hakikat, malına bereket ihsan eylesin. Âmîn, âmîn, âmîn.

Maksadım, ona o risaleyi yazdırmak, onu has talebeler dairesine idhal etmekti. Yoksa ona o zahmeti vermezdim. Mâşâallah, Hâtem-i Mu'cizat-ı Ahmediye'yi (Aleyhissalâtü Vessalâm) çok güzel tersim etmişsiniz. Sözler ile alâkadarlar içinde, bu hâteme tam kanaatı olanların isimlerini bana yazsınlar, onları ikinci dairede yazacağız. Tâ o nura hissedar olsunlar. Şükre dair nüshanızı Kuleön'lü Mustafa bir adama verip, o da muhafaza edememiş. Yağmur bir parça bozduğu için mahcub olarak, sana göndermeyip bana gönderdi. Benim de güzel yazılmış bir nüsham var, sana gönderiyorum. Ona göre yeni bir nüsha kendinize yazarsınız. Sen bana şükre dair yazdığın mübarek nüshayı, bir ay evvel Atabey tarafına göndermiştim. Kimin aldığını bilmiyorum, elime geçmedi. Hem size Yirmi Sekizinci Mektub'un Yedinci Mes'elesi'nin hâtimesini gönderiyorum. O Hâtime, hâtem-i i'caza gelen tenkidatı reddediyor ve parlak bir mühr-ü tasdik olduğunu gösteriyor. O hâtemlerin bir nüshasını sana gönderdik. Orada hâtemi gören ve kabul eden ve Sözler'le alâkadar olan zâtların münasib gördüklerini, boş kalan gözlere kaydedebilirsin.[1]

[1] Barla, 281–282–283.

Üç : Isparta Tabeleri Hatırları İçin

Üstad Hazretleri'nin Kastamonu mektupları, muhteşem Nur hareketinin temel programını muhtevidir. Isparta'ya gönderdiği mektuplarının has muhatabı Ahmed Husrev Efendi'dir. Hicranlarını, arzularını ve dualarını gönderdiği mektuplarından bazılarını burada okuyacaksınız... O muhteşem muhtevayı dimağım resmedemediği için takdimde aczdeyim. İşte mektupları:

Husrev kardeş! Beşinci Şua'ın kıymetini tam beyan ve takdirin beni çok mesrur etti. İkinci defa yaldızlı bir Kur'ân'ı yazdığın, beni fevkalâde müferrah etti. Hem benim için de yeni risaleleri mübarek kaleminle[Hâşiye] istinsah ettiğin, beni minnetdarlık hissinden mesrurane ağlattı.

Rüşdü ve Re'fet'in sıhhatleri ve kemal-i sadakat ve sebatları, hazîn endişelerimi izale etti. Isparta talebeleri hatırları için, ben Isparta'yı kendi karyem Nurs ile beraber duamda dâhil ediyorum. Hattâ emvatına, Nurs emvatı gibi dua ediyorum. Hakikî vatanım ve memleketim nazarıyla o vilâyete bakıyorum.

Makinesi kuvvetli Ali kardeş! Sizlerin hâlisane ve ciddî faaliyetinizden, Risale-i Nur'a sizler gibi sarsılmaz çok talebeler zuhur ve devam ettiklerini ümid ederdim. Bildiğim Abdullah gibi ve bilmediğim umum kardeşlerime selâmımı ve bütün mânevî kazançlarıma onları teşrik ettiğimi tebliğ ediniz. Muhaberemde isimlerini yazmadığım ve hatırımda yazdığım kıymetdar kardeşlerimle çok alâkadarım.

Kardeşlerim! Çok ihtiyat ediniz, münafıklar çoktur. Mümkün oldukça risalelerin buradan irsal edildiğini söylemeyiniz; tâ Risale-i Nur hizmetine zarar gelmesin. Maatteessüf ben burada bütün bütün yalnız kaldığım için, çok ehemmiyetli hakikatler yazılmadan, kaydedilmeden geldiler ve gittiler.

[Hâşiye] Medar–ı hayret bir lütf u bereket: Gül fabrikasının kâtibliğiyle Risaletü'n-Nur'a intisab eden Hüsrev, iki buçuk sene evvel bir küçük şişe gülyağı göndermişti. Mütemadiyen istimal ettiğim hâlde daha bitmedi, devam eder. Kardeşiniz Emin yanımdadır, bu berekete şehadet eder, hem size selâm eder. Kastamonu Lâhikası, s. 9.

Kuleönü'nün hâlis ve ciddî ve mübarek çalışkanlarına ve İslâmköyü'nün sadık ve gayretli ve kesretli talebelerine ve Barla'da vefadar ve kıymetli dostlarıma ve bilhassa Eğirdir'de fedakâr ve vefadar Hakkı ve Mehmed gibi kardeşlerime ve sair umum ihvanıma binler selâm ve dualar..

Dört : Bin Tebrik...

Hazreti Üstad'ın Husrev'den gelen bayram tebrikine cevabı:

Aziz, Sıddık, Mübarek Kardeşim:

Sizlerin bu bayram mânevî hediyeniz, bayramımı öyle bir tebrik etti ki, binler kederim olsaydı silerdi. Bin bârekâllah. Böyle bir zamanda böyle ihlâslı sadakat, livechillah uhuvvet ve fisebilillah muavenet ancak âlî himmet sıddıkînlerde bulunur. Hâlık-ı Zülcelâl'e hadsiz hamd ve şükür olsun ki, sizin gibileri Kur'ân-ı Hakîm'e hâdim ve Risale-i Nur'a şakird eylemiş.

Husrev kardeş!

Senin, umum kardeşlerin namına bayram tebriki hesabına başta Kur'ân'ın baştaki çok şirin ve güzel cüz'leri olarak Mektubat'ın kısm-ı a'zamını hediye etmekliğiniz, bin tebrik hükmünde oldu. Bin bârekâllah.[1]

Beş : Sakın Yanlış Zannetmeyin...

Risale-i Nur'un intişar ettiği beldeler umulmadık rahmete nail olurlar. Bunun binler misalleri vardır. Üstad bu mektubunda Husrev Efendiye o İlâhî inâyetin bir-iki hâdisesini haber verir...

Aziz, mübarek, sıddık, sadık, ruhum, canım kardeşlerim!

Sizin beni çok mesrur eden son mektubunuza Isparta yoluyla cevab vermediğimin sebebi; benim, Isparta merkeziyle olan münasebetime buraca çok dikkat edilmesidir. Hem öteki yolda size gelinceye kadar, Risaletü'n-Nur'un müteaddid merkezlerinin istifadesidir.

Husrev kardeş! Son mektubumda demişim: Husrev'lerin vâlideleri sebebiyet verdiler ki; bir seneden ziyade bir vakitten

---

[1] Kastamonu Lâhikası, s. 20.

beri bütün talebelerin peder ve vâlideleri duaya dâhil olmuşlar. Sakın yanlış zannetmeyiniz. Senin vâliden gibi, on seneden beri Risaletü'n-Nur'un has şakirdlerinin dairesinde bulunan orada çok âhiret hemşirelerim var. Onlar, yeniden başkalarının duaya dâhil olmalarına sebeb olmuşlar demektir.

Size Risaletü'n-Nur'un kerâmetinin bu havalide zuhur eden çok tereşşuhatından bir-iki hâdise beyan ediyorum:

Birisi: Hatib Mehmed (rahmetullahi aleyh) namında ciddî bir ihtiyar talebe, İhtiyarlar Risalesi'ni yazıyordu. Tâ On Birinci Rica'nın âhirlerinde ve merhum Abdurrahman'ın vefatının tam mukabilinde, kalemi لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ yazıp ve lisanı dahi لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ diyerek hüsn-ü hâtimenin hâtemiyle sahife-i hayatını mühürleyip, Risaletü'n-Nur talebelerinin îmânla kabre gireceklerine dair olan îşarî beşaret-i Kur'âniye'yi vefatıyla imza etmiş. (rahmetullahi aleyhi rahmeten vâsia.)

İkincisi: Sizin te'lifiniz olan Fihriste'nin tashihinde, bir müstensihin noksan bıraktığı bir sahifeyi, Tahsin'e dedim: "Yaz!" O da yazmaya başladı. Simsiyah bir mürekkepten ve temiz kalem ile birden yazdığınız ikinci cild fihristenin makbuliyetine hüccet olarak o siyah mürekkep güzel bir kırmızı sûretini aldı. Tâ yarım sahife kadar bu garib hâdiseye taaccüb edip bakarken, o mürekkep simsiyaha döndü. Sahifenin öteki yarısı, aynı kalem, aynı hokka tam siyah yazıldı. Bir zaman Barla'da, bağlardaki köşkte, Şamlı Mes'ud ve Süleyman'ın müşahedesiyle aynı hâdiseyi başka şekilde gördük. Şöyle ki:

Ben, sevmediğim için siyah bir mürekkebi kısmen döktüm; birden mütebâkisi çok beğendiğim güzel bir kırmızıya tahavvül etti. Risaletü'n-Nur'un kâtiblerini şevklendirdi. Gözümüze silsile-i kerâmetin bir ucunu ve bir tereşşuhunu gösterdi.[1]

Altı : Ümidlerime Bir Ziya...

Mektubun hangi meraklara cevap, hangi arzulara deva, sonsuz ümitlere bir ışık olduğunu müteessir ve mazlum ruhlara

[1] Kastamonu Lâhikası, s. 23–24.

sormalı. Bunun gerçek cevabını onlar bilir, duyar ve hissederler: İşte Üstadımızın mektubu:

Husrev kardeş! Senin mektubun, benim meraklarıma (Hasan, Mustafa'lar gibi) bir şifa ve arzularıma bir deva (Mu'cizat-ı Ahmediye (s.a.s.) gibi) ve ümidlerime bir ziya (Re'fet, Konyalı Sabri gibi) hükmüne geçti.

Hem Risale-i Nur'un muhterem bir talebesi ve has dairesinde bulunan âhiret hemşirem vâlidenizin hastalığı ve ihtiyarlığı seni Isparta'ya celbi hayırdır. Elbette sen ona, Hastalar ve İhtiyarlar Risaleleri'ni okumuşsun. O risaleler, benim bedelime onun keyfini sorup teselli versinler.

Ben, oradaki talebeleri ve dostları dua ile çok tahattur ediyorum. Onları unutamıyorum. Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua ediyorum.[1]

Yedi : Ebedî Bir Gül Fabrikasının Kâtibi

Ahmed Husrev'in Gül Fabrikasına kâtip tayin edilişine Üstadımızın beşaret mektubu:

Husrev kardeş! Kasem ederim benim elimden gelseydi, yalnız bu defa altun yaldızla yazdığın Mu'cizat-ı Ahmediye (s.a.s.)'ye mukabil her bir sahifesine, yalnız maddî bir ücret olarak birer altun hediye edecektim. Hakikaten ebedî bir gül fabrikasına kâtib tayin edildiğinize kanaatım kat'iyyet kesbetti. Rabb-ı Rahîm'e hadsiz hamd ü sena olsun. Tasavvurumda Husrev, Rüşdü bir tek isim gibi olmuş. İkinizi, Risale-i Nur'a ait her şeyde beraber biliyorum ve buluyorum. Size أَوَ مَنْ كَانَ مَيْتاً âyetine ait ve birden hatıra gelen ve Sabri'nin iki mektubunun -daha gelmeden- mânevî tesiriyle yazılan bir tetimmeyi gönderdim. Bir derece mahremdir, has ve eminlere mahsustur. Şamlı Tevfik, Âyetü'l–Kübra Şua'ını, Hâfız Ali'nin otuz üç لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ ile tevâfuklu tarzda bana yazsa iyi olur. Kardeşlerime birer birer selâm.[2]

---

[1] Kastamonu Lâhikası, s. 35.
[2] Kastamonu Lâhikası, s. 36–37.

Sekiz : Çok Metin Bir Rükün

Üstadımızın beyanları içinde Ahmed Husrev'i muallâ bir makamda görürüz. Onun kıymetdar kaleminin sustuğu hengâmda, "mübarek lisanı" ve "hâlisâne ahvali"yle kudsî hizmete devamı çok az kutlulara müyesser olur. Bu ahvâle istinaden Hazreti Üstad'ın bir gaybî haberi beyan eden mektubu:

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Gavs-ı A'zam'ın فَإنَّكَ مَحرُوسٌ بعَيْن العِنَايَةِ fıkrası, şimdiye kadar Risale-i Nur'un şakirdleri hakkında tamamen mutabık çıktı. İnşâallah Husrev, Rüşdü, Re'fet gibi kardeşlerimizin, bilhassa Husrev gibi çok metin bir rüknün müfarakatı sûreten elîm ve zararlı göründüğü hâlde, gâyet hayırlı bir sûret almasını rahmet-i İlahiye'den ümidvarız. Hattâ hapsimiz musibeti, gerçi zahiri bir azâb idi, fakat hakikat noktasında hizmetimiz hakkında büyük bir inâyet ve rahmete çevrildi. Lillâhilhamd sizlerin gayretinizle o havalide çok Husrev'ler var, meydana çıkmaya başlamışlar. Belki çok zamandan beri mütemadiyen çalışmaktan Husrev'e bir istirahat verildi ve kıymetdar kalemi yerinde mübarek lisanı ve hâlisane ahvali yine kudsî hizmetini idame etmesini inâyet-i İlâhiye'den ümidvarız. Nasıl ki Feyzi ve Salahaddin'in askerliği de öyle mübarek oldu.

Kardeşlerim! Bu hâdise münasebetiyle Risale-i Nur'un tam mutabık çıkan bir ihbar-ı gaybîsini beyan ediyorum:

Husrev ve Hulusi ve Rüşdü ve Re'fet gibi Risale-i Nur'un çok şakirdleri, meslek-i askeriye ve bu ikinci Harb-i Umumiye'ye münasebetdar bir sûrette girmelerini ve ikinci bir Harb-i Umumî olacağını ve iştirakimizi yani talebelerin iştirakini altı-yedi sene evvel haber vermiş. Çünkü Yirmi Sekizinci Lem'a olan İkinci Kerâmet-i Aleviye'nin İkinci Emare'de

فَيَا حَامِلَ الاِسْمِ فقَاتِلْ وَلاَ تَخْشَ bahsinde beraber olsa, bin dokuz yüz kırk (1940) küsur oluyor. Allahu a'lem, o tarihte bir Harb-i Umumîye iştirakimizi yani eski müttefikle değil, belki taraftarane onun hasmıyla iştirake işaret ediyor diye haber vermiş. İşte şimdi aynı tarihtir ki, Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesi iştirak ediyor.

Kardeşlerimize birer birer selâm ederiz. Hilmi, Feyzi, Nazif, Emin sizlere selâm ve arz-ı hürmet ederler.[1]

Dokuz : Binler Safalar İle Geldin

Âlem-i İslâm'dan yağacak gerçek rahmet dualarına nailiyet ne büyük, ne kudsî bir şereftir. Bu şerefe Ahmed Husrev'in nailiyetine Üstadımızın beşaret mektubu: Binler selâm o aziz ruhlara...

Ey Husrev! Tesirli ve güzel mektubunu aldım. Vazifenin başına geçmen, bizi fevkalâde mesrur etti. Binler safalar ile geldin. Sen, bir buçuk sene maddî kalemin işlemediğinden merak etme. Senin yerine ve kerâmetli kaleminin yâdigârı olan Mu'cizat-ı Ahmediye (s.a.s.)'nin biri vilâyat-ı şarkıyede fa'alâne geziyor. Diğer son yazdığın nüsha da, İstanbul'da senin yerinde çalışıp, inşâallah fütuhat yapar. Senin yazdığın mu'cizeli iki Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın bu havalide hususan Ramazan-ı Şerif'te sana kazandırdıkları sevabları ve tahsin ve tebriklerini, inşâallah yakında tab'a girmesiyle, Âlem-i İslâm'dan senin ruhuna yağacak rahmet dualarını düşün, Allah'a şükreyle.[2]

On: Nur'un Bir Fedaisi

Üstad Hazretleri, Ahmed Husrev'in matemine kalben hissedâr olur. Validesinin vefatı haberi Üstad'ı müteessir eder. Ancak bu muhteşem ve mübarek mektuptaki teselliler en ağır elemleri bile hafifletmeye yeter ve artar bile:

Aziz kardeşim Husrev!

Cenâb-ı Hak merhumeyi mağfiret eylesin ve sana ve onun evlâdlarına sabr-ı cemil ihsan eylesin! Ben de mateminize cidden hissedarım.

Senin ağlamana ve ağlayan mektubuna iştirak ettim. Evet sen de benim gibi, dünya ile iki cihetle alâkan kesiliyor. Hem öyle lâzım. Senin gibi Risale-i Nur'un bir fedaisi alâkası olmamalı ve alâka peyda etmemeli. Alâkalı olsa fevkalâde bir sebat,

---

[1] Kastamonu Lâhikası, s. 93–94.
[2] Kastamonu Lâhikası, s. 200.

bir ihlâsın lüzumu ile beraber; bazı ârızalar içinde sarsılır, tam fedakârlık edemez. O havalinin kahramanları elhak müstesnadırlar. Alâkalar onları sarsmıyor. Fakat bazıları; Husrev gibi, Said gibi ve Âtıf ve emsali gibi bütün bütün alâkasız da bulunmak lâzım.

O merhume şimdiye kadar, Risale-i Nur'un has talebeleri içinde, daima her gün yüz defaya yakın ve hususî ismiyle de, bir defa fecirde mânevî kazançlarımıza on senedir hissedârdır. Şimdi vefatından sonra ismiyle her gün, çok defa hususî dualarda hissedar olduğu zaman gibi, yine yüz defa hissedar oluyor.

Aziz kardeşim Husrev! Seninle çok konuşmak istiyorum. Fakat bu dakikada o kadar vaktim dardır ki, ziyarete gelen dost dört-beş adama karşı "Beni meşgul etmeyiniz." diye lüzumsuz hiddet ettim. Her ne ise... Oradaki kardeşlerimize hasret ve iştiyakla pek çok selâm ve selâmetlerine dua ediyorum. Buradaki kardeşleriniz de sizi ta'ziye ve oradaki kardeşlerine arz-ı hürmetle selâm ediyorlar.[1]

On bir : Sizin İsabetli Fikrinizle...

Gül Fabrikasının kahraman gülistanına, Ahmed Husrev'e Üstadımızın mektubu:

Aziz, sıddık, mübarek, fedakâr kardeşlerim!

Dün altı ehemmiyetli mektublarınızı aldım. Her mektubunuza uzun bir mektub yazmak cidden arzu ederdim, hem de hakkınızdır. Fakat bu hurufatı yazan Feyzi şahiddir ki; altı gecedir, altı saat yatamadım. Yalnız bu altıncı gece, bir buçuk saat kadar yatabildim. Onun için, bu ehemmiyetli mektublara kısacık birer cümle ile iktifa ediyorum.

Evvelâ: Risale-i Nur santralı ve Hulusi, Hakkı, Süleyman'ı temsil eden Sabri kardeşim! Öşür, şer'î zekâttır. Zekât ise, müstehaklaradır.

Sâniyen: Gül Fabrikası gülistanlarını ve merhum bedevî bülbüllerini konuşturan Husrev kardeş! Risale-i Nur, Isparta'yı

[1] Kastamonu Lâhikası, s. 230–231.

âfât-ı semaviye ve arziyeden muhafazasına sebep olduğunu çok hâdisatla beraber, bu yeni zelzele hâdisesi ve muarız hocanın dolularla başının tokatlanması, yeni bir hücceti oluyor. Ve Mu'cizat-ı Kur'âniye lâhikasını sizin isabetli fikrinize havale ediyoruz. Hem siz yazdığınız miktarı gönderiniz. Biz burada tekmil eder, size de sonra haber veririz.[1]

On iki : Çok Kıymetdâr...

Üstadımıza bir güvercinin haber veriyor gibi geldiğini beyan ettiği, elemlerine bir merhem, bir ilâç hükmüne geçen Ahmed Husrev'in mektubuna cevab: Üstad diyor ki:

Aziz, sıddık, çok mübarek, çok faal, çok hâlis, çok kıymetdâr kardeşim Husrev!

Senin, bayramın ikinci gününde elime geçen mektubun bir güvercin haber veriyor gibi geldiği aynı günde beni çok müteessir eden hâdise-i taarruziyeden neş'et eden elemlerime, kederlerime bir merhem, bir ilâç hükmüne geçti; bu mânâyı hatıra getirdi: "Sana ihanet eden ehemmiyetsiz adamlara karşı, Gül ve Nur Fabrikasının kahramanlarının hârikulâde hürmet ve ihtiramları varken böyle bir-ki vicdansızın hakaretine değil, milyonlarca düşmanların ihanetlerine karşı gelebilir ve hükmen iskât edebilir." diye kalbime geldi. Fakat kendi şahsıma baktım ki; kurumuş, çürümüş, vazifesi bitmiş bir hurma çekirdeği hükmünde iken, Risale-i Nur bahçesinde bir derece o çekirdekten tezahür eden meyvedâr, muhteşem koca bir ağaç nazarıyla baktığınızı gördüm. Sizin fevkalâde hüsn-ü zannınız o ağaçtan ileri geldiğini ve çekirdeğin de bir cihette, bir nevi vesile olduğu cihetinde hüsn-ü zanna mazhar olmuş gördüm.

O mektubun birinci sahifesi güzeldir; ben de iştirak ediyorum. İkinci sahifede birkaç yerde kalem karıştırdım, ta'dil ettim. Ezcümle: Hazreti Hasan Radıyallahü Anh'ın altı aylık hilafeti ile beraber Risale-i Nur'un el-Cevşenü'l-Kebir'den ve Celcelûtiye'den aldığı bir kuvvet ve feyizle vazife-i hilâfetin en ehemmiyetlisi olan neşr-i hakaik-i îmâniye noktasında Hazreti Hasan Radıyallahü anh'ın kısacık müddetini uzun bir zamana

[1] Kastamonu Lâhikası, s. 258.

çevirerek tam beşinci halife nazarıyla bakabiliriz. Çünkü adalet-i hakikîye ile bu asırda insanları mes'ud edebilir bir istidadda bulunan, Risale-i Nur'dur ve onun şahs-ı mânevîsi, Hazreti Hasan Radıyallahü anh'ın bir muavini, bir mütemmimi, bir mânevî veledi hükmündedir diye senin mektubunu ta'dil ettim. Buna kıyasen, sana vekâleten bir-iki yerde kalem karıştırdım. Fakat aynı günde mahkeme, kitablarım içinde bana teslim ettikleri mektublar müsveddeleri ve onların üstünde yeşil kalemle işaretlerine göre çok ehemmiyet verdikleri o müsveddeler içinde bu size yazdığım noksan bir parçayı gördüm; fesübhanallah dedim. Mektubuna benimle cevab ver diye mânâsını aldım. Belki bu parça Lâhika'ya girmiş, ben de size aynını yazıyorum. Parça budur:

"Benim çok kusurlu şahsıma hüsn-ü zan ile verdiğiniz makamlar cihetinde değil; belki vazifeye, hizmete bakıp o noktada bakmalısınız. Perde açılsa, benim baştan aşağıya kadar kusurat ile âlûde mahiyetim, benden kaçmaya bir vesile olur. Sizi kardeşliğimden kaçırmamak, pişman etmemek için, şahsîyetime karşı haddimin pek fevkinde tasavvur ettiğiniz makamlara irtibatınızı bağlamayınız. Ben size nisbeten kardeşim, mürşidlik haddim değil. Üstad da değilim, belki ders arkadaşıyım. Ben sizin, kusuratıma karşı şefkat-kârane dua ve himmetinize muhtacım. Benden himmet beklemeniz değil, bana himmet etmenize istihkakım var. Cenâb-ı Hakk'ın ihsan ve keremiyle sizlerle gâyet kudsî ve gâyet ehemmiyetli ve gâyet kıymetdâr ve her ehl-i îmâna menfaatli bir hizmette, taksim-i mesaî kaidesiyle iştirak etmişiz. Tesanüdümüzden hasıl olan bir şahs-ı mânevînin fevkalâde ehemmiyet ve kıymeti ve üstadlığı ve irşadı bize kâfidir.

Madem bu zamanda her şeyin fevkinde hizmet-i îmâniye bir kudsî vazifedir; hem kemmiyet, keyfiyete nisbeten ehemmiyeti azdır; hem muvakkat ve mütehavvil siyaset daireleri ebedî, daimî, sabit hizmet-i îmâniyeye nisbeten ehemmiyetsizdir, mikyas olmaz. Risale-i Nur'un talimatı dairesinde bize bahşettiği feyizli makamlara kanaat etmeliyiz. Haddimden fazla fevkalâde hüsn-ü zan ile müfritane âlî makam vermek yerine, fevkalâde

sadakat ve sebat ve müfritane irtibat ve ihlâs lâzımdır. Onda terakki etmeliyiz.” Elhak, bunda tam terakki etmişsiniz.[1]

On üç: Okudukça Zevk Veren Kitap

Kur’ân’ın dört kerâmetini beyan ettiği ve Husrev’e yazdığı bu güzel mektubun takdime ihtiyacı yoktur.

Âhiret kardeşlerim ve çalışkan talebelerim Husrev Efendi ve Re’fet Bey,

Sözler namındaki envâr-ı Kur’âniye’de üç kerâmet-i Kur’âniye’yi hissediyorduk. Sizler dahi, gayret ve şevkinizle bir dördüncüsünü ilâve ettirdiniz. Bildiğimiz üç ise:

Birincisi: Te’lifinde fevkalâde sühulet ve sür’attir. Hattâ beş parça olan On Dokuzuncu Mektub iki-üç günde ve her günde üç-dört saat zarfında -mecmuu on iki saat eder- kitabsız, dağda, bağda te’lif edildi. Otuzuncu Söz hastalıklı bir zamanda, beş-altı saatte te’lif edildi. Yirmi Sekizinci Söz olan Cennet bahsi bir veya iki saatte, Süleyman’ın dere bahçesinde te’lif edildi. Ben ve Tevfik ile Süleyman, bu sür’ate hayrette kaldık. Ve hâkeza... Te’lifinde bu kerâmet-i Kur’âniye olduğu gibi...

İkincisi: Yazmasında dahi fevkalâde bir sühulet, bir iştiyak ve usanmamak var. Şu zamanda ruhlara, akıllara usanç veren çok esbab içinde, bu Sözler'den biri çıkar, birden çok yerlerde kemal-i iştiyakla yazılmaya başlanıyor. Mühim meşgaleler içinde, onlar her şey’e tercih ediliyor. Ve hâkeza...

Üçüncü Kerâmet-i Kur’âniye: Bunların okunması dahi usanç vermiyor. Hususan ihtiyaç hissedilse, okundukça zevk alınıyor, usanılmıyor.

İşte siz dahi, “Dördüncü bir Kerâmet-i Kur’âniye”yi isbat ettiniz. Husrev gibi, kendine tembel diyen ve beş senedir Sözler’i işittiği hâlde yazmaya cidden tembellik edip başlamayan bir kardeşimiz, bir ayda on dört kitabı güzel ve dikkatli yazması, şübhesiz dördüncü bir kerâmet-i esrar-ı Kur’âniye'dir. Hususan Otuz Üçüncü Mektub olan Otuz Üç Pencere’lerin

---

[1] Emirdağ Lâhikası, 1/72-73.

kıymeti tamamen takdir edilmiş ki, gâyet dikkatle ve güzel yazılmış. Evet o risale, Mârifetullah ve îmân-ı billah için en kuvvetli ve en parlak bir risaledir. Yalnız baştaki pencereler gâyet icmal ve ihtisar ile gidilmiştir. Fakat gittikçe inkişaf eder, daha ziyade parlar. Zâten sair te'lifata muhalif olarak ekser Sözler'in başları mücmel başlar, gittikçe genişlenir, tenevvür eder.[1]

On dört : Husrev'in Haşiyesi

Üstadımız el ile istinsah edilen bütün nüshaları tedkîkle, tashih eder. Zaman zamanda bu tashihleri muhataplarına haber verir... İşte bir misal:

Sizin nüshalarınızda bâzan bir yanlış, birkaç nüshada aynen bulunur. Demek mânâ iyi anlaşılmamış, öyle kalmış. Meselâ: İktisad'ın âhirlerinde Husrev'in haşiyesinde beşinci satırında: "Ulemâ ise, masraflarından mallarının kıymetini bilmedikleri" cümlesi yanlıştır. Sahihi ise, "Ulema ise, mârifetlerinden mallarının kıymetini bildikleri için." Hem bu satırın arkasındaki, "arkasında" kelimesi yanlış, sahihi "arasında"dır.[2]

[1] Mektubat, s. 334.
[2] Kastamonu Lâhikası, s. 257.

Dokuzuncu Bölüm

Tasdik Makamı ve Husrev

.

TASDİK MAKAMI VE HUSREV

Hiç İlişmeden Kabul Ettim...

Husrev'in Lâyiha-i Temyiz'e ait mektubunu hiç ilişmeden kabul ettiğim için, sizdeki aynı sûretini Mahkeme-i Temyiz'e gönderebilirsiniz. Madem sizde bir sûreti vardır, bu mektubu göndermeden Lâhika'ya da geçsin. Şimdi gelen mektubda Gençlik Rehberi'nin fiatını siz benden daha iyi bilirsiniz. Bir veya bir buçuk banknottan aşağı olmasın. Husrev'in kalemi Dördüncü Söz'e başlamasına bin bârekâllah deriz. Allah muvaffak eylesin, âmîn![1]

Telâş Etmesinler Şevkleri Kırılmasın

Benim için münasib bir vakitte cildlendirdiğiniz Asâ-yı Musa'dan gönderirsiniz. Husrev'in vazifesini tam yaptıktan sonra gelen bu maddî zararın hiç ehemmiyeti yok. Zülfikâr'lar tam intişar etti. Asâ-yı Musa da az zayiat olmakla beraber inşâallah mânevî pek çok menfaati olacak. Yalnız Nurcular sebat ve tesanüdlerini muhafaza edip telâş etmesinler, şevkleri kırılmasın.[2]

Nur Kahramanı Husrev'in Re'yine Havale

Bu Lemaat'ın işaret ettiğimiz kısımları Otuz Üçüncü Söz namında Sözler'in âhirinde yazılması, Nur kahramanı Husrev'in ve Medresetü'z-Zehra erkânlarının re'yine havale ediyoruz. Umum kardeş ve hemşirelerime selâm ve dua ve dualarını istiyoruz.[3]

---

[1] Emirdağ Lâhikası, 1/271.
[2] Emirdağ Lâhikası, 1/234.
[3] Emirdağ Lâhikası, 2/47.

Husrev Nezaretçi

Hem benim iştiham kesildiği, hem hediye bana dokunduğu için benim hisseme düşen üç parça yağ ve bir sepet üzüm ve bir kese elma ve iki paket çay ve şekeri size gönderdim. Ben sizlere teberrük verecektim. Fakat sordum, sizinki de var. Hem ben onların fiyatıyla yoğurt, yumurta, ekmek gibi şeyleri alacağım, tâ Medresetü'z-Zehra benden gücenmesin, "Teberrükümü yemedi." Hem muhtaca, hem bir parça ucuz, hem lâyıklara satınız ki; iki cihetle Medresetü'z-Zehra ve şubelerinin hediyeleri tam mübarek, hem bana, hem alanlara ilâçlı bir teberrük olsun. Husrev nezaretçi ve Ceylan, Hıfzı satıcı olsun.[1]

Yeri Yok Mu?

Tevâfuk; eğer müteaddid tarzda ve ayrı ayrı cihette birbirini takviye edecek sûrette olsa, katiyyet ve sarahat derecesinde kanaat verebilir. İşte hapisten sonra yazılan bir kısım mektuplarımız hem makbul, hem çok ehemmiyetli, hem bu zamanda halk onlara çok muhtaç olduğuna bir emare olarak, yazdığımız zaman hilâf-ı adet bir tarzda– serçe kuşunun ve kuddüs kuşunun ve güvercinlerin garib bir tarzda odama gelmeleri ve birbirine tevâfuk etmesi ve Milâs'da ehemmiyetli bir kardeşimiz Halil İbrahim'in, kuddüs kuşu bahsi bulunan mektubu aldıkları zaman, aynen, hilâf-ı adet, kilitli bir odasını açarken, kuddüs kuşu oda içerisinde uçmaya çalışması, hem içinde bulunan mektubu, hem bizim kuşlarımıza tevâfuklu; ve Medrese-i Nuriye'deki şakirdlerin o mektuplarımızı okumak zamanında iki çekirge mektubun başına gelip dinlemeleri, sabık kuşlarda tevâfukatına, bu küçük kuşlar dahi hem tasdik, hem tevâfuk ettikleri gibi; İnebolu'daki sadık kardeşlerimizin imzalarıyla; yine mektubumuzu gecede okudukları zaman, gâyet heyecanlı bir tarzda bir gece kuşu onları korkutup, pencereye el atıp iki kanadı ile pencereyi döğerek lisan-ı hâl ile ben de o mektupla alâkadarım; bizi alâkasız zannetmeyiniz diye yine sabık aynı mes'eleye ve sabık kuşların alâkadarlıklarına, büyük kuş da tam tevâfuk ve tasdik ediyor. Aynı mes'eleye bu kadar

[1] Şualar, s. 525–526.

tevâfukat(Hâşiye) hem mektuplardaki mücmelen bahsedilen hakikatlerin çok ehemmiyetli olmasından ve nev'i beşerin bu asırdaki vaziyetine bakması noktasında, acaba kâinat kitabının hâdisat ve mes'eleleri birbiriyle münasebetdarlığını düşünen ve hayali geniş bir ehl-i kalb ve fikir böyle dese, hakkı yok mu ki, güya beşer, gâyet kesretli tayyareleriyle ve insan kuşlarıyla, kuşların âlemi olan cevv-i havadaki kuşları hem korkutup, hem kuşlar âleminde acib bir heyecanla nev'i beşerin gidişatına karşı kuşlar dahi ciddi alâkadarlık gösterip, insanların bu zalim, tahribatçı canavar kuşlarına karşı kimler mukabele edip onları zulümden tahripten vazgeçirip beşerin menfaatinde ve saadetinde çalıştırmasına çalışan kimlerdir diye Risale-i Nur mes'elelerine alâkadarlık gösteriyorlar denilse, yeri yok mu? İhtimal verilmez mi? Mânâsız bir hayal denilebilir mi?

Husrev'in Evinde

Hem bu kuşların Risale-i Nur'la alâkadârlıklarını te'yid eden çok emareler var. Ezcümle, o kuşların alâkadârlığını gösteren mektup Milâs'a gittiği aynı vakitte garib bir tarzda kuddüs kuşu o mektubun meâlini vaziyetiyle te'yid ettiği gibi; aynı mektup İnebolu'da geceleyin okunurken büyük bir gece kuşu harika bir tarzda pencereye gelip, kanadıyla vurup, durup dinlemesi; aynı mektup Sava'da okunurken bir defa iki çekirge üstüne gelip, durup neticeye kadar durmaları; bir defa da serçe ve bülbül kuşları aynı mektubun okunmasında pervane gibi uçup alâkadârlık göstermeleri ve Isparta'da Husrev'in evinde aynı mektup okunurken bülbül kuşu hilâf-ı âdet salona gelmesi, alâkadârlığını göstermesi gibi çok emareler, bu kerâmet-i Nuriye'yi te'yid ediyor.[1]

Tamamlağa Bir İhtar Almadım

(Hâşiye): Bu mektubu Üstadımızdan yeni almıştık. Ben yani Husrev, okuyordum; arkadaşım Tahirî yazıyordu. Gül kahraman kuşu odamızın penceresine konup Husrev'in başını görmekle bırakıp gitti. Emirdağ Lâhikası, 1/88.

[1] Sikke-i Tasdik-i Gaybî, s. 21.

İki kahraman mübarek, yazdıkları güzel iki Meyvelerinin tarzında ve kıt'asında On Birinci Mes'ele'sini dahi yazıp dört-beş nüsha Hizb-i Nuriye varsa ve beş-altı Hizb-i Kur'âniye ile beraber gönderilse münasibdir. Ve Husrev'in fıkrası, On Birinci Mes'ele'nin âhirinde kaydedilsin. Size bu defa Âyetü'l-Kürsî'nin arkadaşı ve tetimmesi iki-üç âyetin bir nükte-i i'câziyelerine dair bir parça gönderdim; daha tamamlamaya bir ihtar almadım, noksan kaldı; pek acelelikle yazıldı. Ehemmiyetli sırlar göründü, fakat dünyaya bakmamak için tamam ve açık yazdırılmadı. Eğer hoşunuza gitse, On Birinci Mes'ele'nin hâşiyesinin bir lâhikası olarak kaydedersiniz ve İ'caz-ı Kur'ân Risalesi'nin zeyillerinde hem el-Felâk nüktesini, hem bunu yazarsınız.

Kardeşlerim! Hiç merak etmeyiniz. Kat'î kanaatım geldi, bizler bir inâyet altında, gâyet ehemmiyetli bir hizmette ve ihtiyar ve iktidarımız haricinde bir dest-i gaybî tarafından istihdam ediliyoruz. Çok defa[1] عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ sırrına mazhar oluyoruz. Bu çalışmada zahmet pek az, ücret pek çok.[2]

Nuranî Feyizler

Hakikat eri ve kahramanı Husrev Altınbaşak âdeta bir sıdk makamını temsil eder. O Üstad'ın bütün hayatını ve yüce idealini hayatıyla tasdik eder. Burada okuyacağımız mektuplar bu hakikate küçük bir ayna olacaktır.

Sevgili ve kıymetdar Üstadım, Efendim!

Hâfız Ali Efendi kardeşimle irsal buyurulan Yirmi Dokuzuncu Mektub'un Dokuzuncu Kısmını pek büyük bir sevinçle aldım ve okudum. Kısmen kardeşlerimle, kısmen de yalnız başıma, beş-altı defa okuduğum hâlde, bu risalenin ruhuma ilka eylediği nuranî feyizleri karşısında, okudukça okumak ihtiyacım artıyordu. Ve senelerden beri müştakı bulunduğum tarîkatın böyle ulvî, nezih, âlî hakikatlerini öğreten bu kıymetdar risaleyi elimden bırakamıyorum. Her okudukça başka bir zevki veren ve kendi arkadaşları olan diğer risaleler gibi, her bakışta başka bir güzellik ve letafet gösteren bu risaleyi ve içindeki ulvî

[1] Sûre-i Bakara, 2/33.
[2] Emirdağ Lâhikası, 1/26.

ve âlî hakikatleri bize okuyan levhaların münderecatını belki dört-beş seneden beri arıyor, bulamıyordum.

Sevgili Üstadım, Allah sizden ebediyen razı olsun. Nasıl ki bahr-i muhit içerisinde yaşadıkları hâlde, susuz kalmalarından dolayı değil, belki kendilerinde zîkıymet şeylerin husulü için, nisan yağmuruna şiddetli bir alâka ile ihtiyaç gösteren balıklar gibi, benim de bu risaleye ihtiyacım şiddetli idi. Cenâb-ı Hak ve Feyyaz-ı Mutlak Hazretlerine bînihaye şükür olsun ki, hayatımın bu karanlık sahifesini de arzularımın pek fevkinde olarak nurlandırdı.

Evet bu risalenin fakir talebenizde hasıl ettiği tesir ve intiba'larını, kalemle ifadeden her vakit için âcizim. Küçük küçük cümleleri ve anahtarlarıyla pek büyük define ve hazineleri açan ve azîm girdabları kapatan ve tarîkatın nezih, âlî ve çok yüksek feyizli, sürûrlu, zevkli, doyulmaz ve bırakılmaz bir yol olduğunu ders veren bu kıymetdar risaleyi çok ehemmiyetli buluyorum. Ve bilhassa tarîkata mensub olup da, haricin ittihamından kaçınan veyahut öğrenmek ve anlamak istedikleri hâlde muvaffak olamayan ve alâkadar olmak isteyen kardeşlerimi, bu risaleye mâlikiyetlerinden dolayı tebrik etmekte, kendimi çok haklı görüyorum.

Kıymetdar Üstadım!

Risalenin geri kalan kısmının da, bir an evvel ikmaliyle, istifade ve istifazamız için irsal buyurulmasını, dest ü damenlerinizi öperek niyaz etmekteyim. Ve ikmal ü irsaline de, arkadaşlarımla birlikte sabırsızlıkla intizarımızı arz ediyorum, Efendim Hazretleri.[1]

Büyük Bir Fatihten Daha Büyük

Sevgili Üstadım Efendim,

---

[1] Barla Lâhikası, s. 106-107.

Kenzü'l-Arş duasının feyzinden gelen bir nükte-i Kur'âniye'de, yanlışlığın tarafımızdan nasıl karşılandığını sual eden ve hatasının esbabını bize izah eden sevimli mektubunuzu aldım. Bu kısmı, Sûre-i Kevser'in lâtif ve yüksek tevâfukatını gösteren Altıncı Remiz'le ve bir de büyük bir fatihten daha büyük olan tarîkata ait kısımla beraber okudum.

Bu hafta sevincim ve şevkim pek ziyade idi. Bir taraftan, senelerden beri tab'edilmesi ve Âlem-i İslâm'a neşredilmesi için istinsah edilen, o kıymetdar mahzen-i hakaik emin vâdilere gönderiliyordu. Diğer taraftan, şu baharın cazibedâr güzelliğinden pek çok yüksek bir nuraniyetle karşımıza çıkan Yirmi Dokuzuncu Mektub'un her bir kısmının verdiği zevk-i mânevî içerisinde yaşıyorduk.

Kenzü'l-Arş duasının feyzinden gelen ikinci bir nükte-i Kur'âniye'yi, mektubunuz gelmeden evvel arkadaşlarla birlikte tekrar okuduk. Tedkîk gâyesi hiç birimizde olmadığı için, on dakika içerisinde, yazılan bu kısmın nuranî şu'leleri arasında kaldık. Okurken, ağzımızdan arada sırada çıkan sadâ-yı hayret ve taaccübden başka bir şey işitilmiyor ve yüzümüzden akan beşaşet, duyduğumuz mânevî zevki, tarife kâfi geliyordu.

Sevgili Üstadım!

Her bir risale aramızda pek büyük bir sevinçle karşılandığı ve hayretle okunduğu ve lâyık olduğu şekilde hürmet gördüğü için, her nasılsa vaki' olan hatam hakkındaki mektubunuzu aldığım vakit, kıymetdar Üstadım bu hâli bize ihtar etmeseydiniz, biz hiç bir vakit böyle şeyle meşgul olmayacaktık ve yanlış var diyenlere karşı da hak dava etmekte hiç tereddüd etmeyecektik. Sûre-i Kevser'in ve Sekizinci Remzin tevâfukat-ı hurufiyeleri üzerinde birer birer tedkikatta bulunmuş ve hiç birinde noksan bulamamıştık. Esasen bu tedkîkatımız, noksan aramak gâyesiyle değil, belki tevsi'-i malûmat ve bir de mânevî gıdamızı almak için vuku buluyordu. Bu akşam fakirhanede Re'fet, Lütfü, Rüşdü Efendi kardeşlerimle oturmuş bu hususta tekrar konuşmuştuk. Hepimiz diyorduk: Üstadımız bize söylemekte, hiç bir şeyden çekinmediğini biliyoruz. İşte bu hâl bizlere kâfidir. Şimdiye kadar da böyle bir şey vuku bulmuş değildir. Bu hususta en büyük şahid; bu risaleler, ilmi kendilerine isnad

eden zâtların ellerinde gezdiği hâlde, onları da tasdike mecbur etmiştir.

İşte sevgili Üstadım! Bu hâdisat dimağımızı daha ziyade takviye etmiş bulunuyor ve bizi size daha ziyade rabtediyor. Her hususta bizi himaye ve vikaye etmekte olduğunuza kâfi ve daha kat'î bir bürhan yerine geçmiş bulunuyor.

Sevgili Üstadım! Bu hafta hatt-ı destinizle pek çok zahmet çekerek, bin müşkilât içerisinde yazdığınız, bütün Kur'ân'daki tevâfukatı gösterir bir nükteyi daha aldım. Bundan başka bu nükte gibi umumî olup, yalnız tarzları ayrı olmak üzere iki tevâfukat listesi daha yazılacağı iş'ar buyuruluyor. Onları da sabırsızlıkla bekliyoruz ve yorgunluğunuzu hatırladıkça, yüreklerimiz sızlıyor. Cenâb-ı Hak sizlere lâyık bir tarzda hayr-ı kesîr ihsan eylesin. Âmîn![1]

Ey İnsafsız Hey'et

[Tekbiratü'l-Hüccac mektubumda hakikat ve izahıma karşı tenkidlerine, Husrev'in âhirdeki haşiyesi tam cevabdır.]

Saidü'n-Nursî imzalı "Tekbiratü'l-Hüccac fî Arafat" başlıklı mektubda; "Nur'un ehemmiyetli bir kısım şakirdleri pek musırrane olarak âhir zamanda gelen Âl-i Beyt'in büyük bir mürşidi seni zannediyorlar. Sen de onların fikirlerini musırrane kabul etmiyorsun, çekiniyorsun. Bu bir tezaddır. Hallini isteriz." diye sormaları sebebiyle onlara cevab olmak üzere, bundan sonra gelecek Mehdi-i Resûl'ün temsil ettiği kudsî cemaatin şahs-ı mânevîsinin üç vazifesi olduğu, bunların; imânı kurtarmak, hilâfet-i Muhammediye (s.a.s.) ünvanıyla şeair-i İslâmiye'yi ihya etmek ve inkılâbat-ı zamanîye ile çok ahkâm-ı Kur'âniye'nin ve Şeriat-ı Muhammediye'nin (s.a.s.) kanunlarının bir derece ta'tile uğramasıyla o zât bu vazife-i uzmâyı yapmaya çalışır. Nur şakirdleri birinci vazifeyi tamamıyla Risale-i Nur'da gördüklerinden ikinci, üçüncü vazifeleri de buna nisbeten ikinci, üçüncü derecededir diye Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsini haklı olarak bir nevi mehdi telâkki ediyorlar. Bir kısmı, o şahs-ı mânevînin bir mümessili olan bî-

[1] Barla Lâhikası, s. 112-113.

çare tercümanını zannettiklerinden bazan o ismi ona da veriyorlar. Hattâ evliyanın bir kısmı, kerâmet-i gaybiyelerinde Risale-i Nur'u aynı o âhir zamanın hidâyet edicisi olduğu; bu tahkikatle, tevil ile anlaşılır diyorlar. İki noktada bir iltibas var, tevil lâzımdır.

Birincisi: Âhirde iki vazife, gerçi hakikat noktasında birinci vazife derecesinde değiller. Fakat hilafet-i Muhammediye (s.a.s.) ve ittihad-ı İslâm âvamda ve ehl-i siyasette hususan bu asrın efkârında o birinci vazifeden bin derece geniş görünüyor. Gerçi her asırda hidâyet edici bir nevi mehdi ve müceddid geliyor ve gelmiş. Fakat her biri üç vazifeden birisini bir cihette yapması itibariyle, âhir zamanın büyük mehdisi ünvanını almamışlar.

İkincisi: Âhir zamanın o büyük şahsı, Âl-i Beyt'ten olacak. Gerçi mânen ben Hazreti Ali (r.a.)'nin bir veled-i mânevîsi hükmündeyim. Ondan hakikat dersini aldım. Ve Âl-i Muhammed (s.a.s.) bir mânâda hakikî Nur şakirdlerine şamil olmasından ben de Âl-i Beyt'ten sayılabilirim. Fakat Nur'un mesleğinde hiçbir cihette benlik, şahsîyet, şahsî makamları arzu etmek, şan ve şeref kazanmak olmaz. Nur'da ihlâsı bozmamak için uhrevî makamat dahi bana verilse, bırakmaya kendimi mecbur bilirim diye yarı muvafakat şeklinde bir cevab verilmekte ve bu mehdilik teklifi açık ve kesin olarak reddedilmemektedir.

Ey insafsız hey'et! Bundan daha keskin red cevabı nasıldır?[1]

[1] Şuâlar, s. 441-442.

Onuncu Bölüm

Haber-i Gaybî ve Husrev

HABER-İ GAYBÎ VE HUSREV

Birden Mirac Gecesi

“Bugünlerde Husrev’in tevâfuklu yazdığı Mi’râc Risalesi'ni burada Risale-i Nur talebeleri şevke gelip aynen tevâfukunu, hatta yedi 'fakat, fakat, fakat' kelimelerinin parlak tevâfukunu, başkaları da okuyordular. Birden mi’râc gecesi kesretli rahmeti ile gelmesi, Risale-i Nur'un yazılması ve Husrev’in Mi’râc Risalesi ve intişarı dahi bir vesile-i rahmet olduğunu talebelerine bir kanaat verdi. İki-üç tevâfuk daha var. Bize kat’î kanaat veriyor ki; tesadüf içinde yoktur. Doğrudan doğruya bu muannid zamanda şeâir-i İslâmiye'nin ehemmiyetini göstermeye bir işarettir. Umum kardeşlerime selâm ve mi’râclarını tebrik ederim.”[1]

Husrev'in İki Su Bardaklarının Verdikleri Haber

Evvela: Receb-i Şerif’lerinizi ve yarinki 'Leyle-i Regaib'inizi ruh u canımızla tebrik ederiz .

Saniyen: Me’yus olmayınız, hem imdadımıza yetişir. Bu üç aydan beri aleyhimizde ihzar edilen bomba patladı. Benim sobam ve Feyzi’lerin su bardağı ve Husrev’in iki su bardaklarının verdikleri haber doğru çıktı. Fakat dehşetli değil, hafif oldu. İnşâallah o ateş tamamen sönecek. Bütün hucumları, şahsımı çürütmek ve Nur’un fütuhatına bulantı vermektir. Emirdağ’daki malûm münafıktan daha muzır ve gizli zındıkların elinde alet bir adam ve bid’atkâr bir yarım hoca ile beraber bütün kuvvetleriyle bize vurmaya calıştıkları darbe, yirmiden bire inmiş. İnşâallah o bir dahi, bizi mecruh ve yaralı etmeyecek ve düşündükleri ve kasdettikleri ve bizi birbirinden ve Nur’lardan kaçırmak plânları dahi akîm kalacak. Bu mübarek ayların hürmetine ve pek çok sevap kazandırmalarına itimaden sabır

[1] Sikke-i Tasdik-i Gaybi, s. 207.

ve tahammül içinde şükür ve tevekkül etmek ve مَنْ آمَنَ بِالْقَدَرِ أَمِنَ مِنَ الْكَدَرِ düstüruna teslim olmak elzemdir, vazifemizdir.[1]

İstanbul'ca Makbuliyetine

Evet, Husrev, Feyzi, Hafız Ali, Nazif gibi çok kardeşlerimizin geçen tarz-ı hayatları bu hizmet-i Nuriye'ye göre bir vaziyet verildiğini onlar hissettikleri gibi; ben de, çok has kardeşlerimde, hattâ burada aynen tarz-ı hayatım gibi böyle bir nurânî meyveyi vermek için tanzim edilmiş görüyorum. Hissetmeyen kısmı, dikkat etseler hissedecekler. Ben kendim, bütün hayatımın harika kısmını, evvelce Gavs-ı Âzam'ın (k.s.) bir silsile-i kerâmeti telâkki ediyordum; şimdi Risale-i Nur'un bir silsile-i kerâmeti olduğu tebeyyün etti.

Ezcümle: Ben, Hürriyet'ten evvel İstanbul'a gelirken, yolda, bir iki mühim ilm-i kelâma ait kitaplar elime geçti. Dikkatle mütalâa ettim. İstanbul'a geldikten sonra, sebepsiz olarak hem ulemâyı, hem mektep muallimlerini münazaraya, "Kim ne isterse benden sorsun." diye ilân ettim. Medar-ı hayrettir ki, münazaraya gelenlerin bütün sordukları sualler, yolda mütalâa ettiğim ve hafızamda kaldığı meselelerdi. Hem, filozofların sordukları sualler, hafızamda bulunan meselelerdi. Şimdi anlaşıldı ki, o fevkalâde muvaffakıyet ve benim de haddimden çok ziyade o hodfuruşluk ve mânâsız izhar-ı fazilet ise, ileride Risale-i Nur'un İstanbul'ca ve ulemâca makbuliyetine ve ehemmiyetine zemin hazır etmek imiş.[2]

Husrev Kendi Âdetine Muhalif

Hem aynı zamanda, Tunuslu ve âlim kardeşlerimizden ve buraya kadar geçen sene beni görmek için gelip görüşmeden giden Hoca Haşmet, Yozgat'tan buraya yazıyor ki: "Said vefat etmiş, Risale-i Nur'un yüz otuz risalesi muhafaza edilsin. Tâ ki, ileride tab edeceğiz."

---

[1] Şuâlar, s. 494-495.
[2] Emirdağ Lâhikası, 1/55.

Hem aynı zamanda Halil İbrahim'in, vefatım hakkında bir hazin mersiye hükmündeki parlak mektubu, şakirtleri ağlattırdı.

Hem bu zamanâ pek yakın, Husrev'in, kendi âdetine muhalif, benim vefatıma dair bir iki mektubunda, iki üç gün ömür gibi tabirlerle ecelime işaretleri, bir parça beni müteessir etti. Acaba ben gidiyorum diye endişe ettim.

Hem bu aynı hengâmlarda, en ziyade hayat-ı dünyeviyedeki vazifemi düşünüp vefatımdan sonra şakirdler bu dehşetli zamanda benim bedelime de o vazifeyi yapacaklar mı diye çok merak ederken, birden Denizli, Milâs, Isparta, İnebolu, ümidimin yüz derece fevkinde ve öyle bir sahabet-kârâne ve iltizam-perverâne o vazifeye koşup başkaları da ve muallim ve âlimleri koşturdular ki, beni hayret içinde bıraktılar.

Elhasıl: Bu beş cihetteki tevâfuk, zahir bir kerâmet-i Nuriye'dir. Elhamdülillâh, hâzâ min fadli Rabbî.

Kardeşlerim, merak etmeyiniz, Cevşen ve Evrâd-ı Bahâiye bu defa dahi o dehşetli zehrin tehlikesine galebe etti. Tehlike devresi geçti, fakat hastalık devam ediyor.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve selâmetlerine dua edip şüphesiz makbul olan dualarını isterim. Ve İnebolu'da ve civarında hem çok hanımların, hem küçük yavrularının Risale-i Nur'u yazmaya başlamalarını ve Kur'ân dersini çok mâsumların almasını bütün ruh u canımla tebrik ederiz.[1]

İzhara Bir İhtar Hissettim

Risale-i Nur talebeleri namına bu hakikati Refet, Husrev, Hafız Ali ve Sabri ağabeyler kayda alırlar.........

Said Kendi Söylüyor

Hazreti Şeyh Geylanî (k.s.), hizmet-i Kur'âniye'ye dikkati celbetmek ve o hizmet-i Kur'âniye, âhir zamanda dağ gibi büyük ve liyakatimin pek fevkinde bulunması ve fedakâr, çalışkan

---

[1] Emirdağ Lâhikası, 1/141.

kardeşlerimle çalıştığımıza fazilet noktasından değil, belki sebkatiyet noktasından ismimi bir derece göstermesi beni epey zamandır düşündürüyordu. Acaba bunun izharında mânevî bir zarar bana terettüb eder, bir gurur, bir hodfüruşluk getirir diye sekiz-on senedir tevakkuf ettim. Bu günlerde izhara bir ihtar hissettim.

Hem kalbime geldi ki: Hazreti Şeyh (k.s.) bana bir paye vermedi. Belki Said isminde bir müridimin mühim bir hizmette bulunacak fitne ve belâlardan izn-i İlâhî ile ve şeyhin duasıyla ve himmetiyle mahfuz kalacak .

Hem uzak yerde taşlar görünmez, dağlar görünür. Demek, sekiz yüz sene bir mesafede görünen, hizmet-i Kur'âniye'nin şahikasidir; yoksa Said gibi karıncalar değil. Madem bu kerâmet-i Gavsiye'yi ilân ve izharından, Kur'ân şakirdlerinin ve hizmetkârlarının şevki artıyor, elbette arkalarında Şeyh-i Geylani (k.s.) gibi kahramanlar kahramanı zatlar himmet ve dualarıyla ve izn-i İlâhî ile himaye ettiklerini bilseler, şevk ve gayretleri daha artar.

Elhâsıl: Bunu, kardeşlerimi fazla şevke ve ziyade gayrete getirmek için izhar ettim. Eğer kusur etmiş isem, Cenâb-ı Hak affetsin. إِنَّمَا اْلأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ

* * *

فَيَا مُنْشِداً نَظْمِي fıkrasında dahi Hazreti Şeyhin (r.a.) muhatabı şüphesiz Bediüzzaman Said (r.a.)'dir.

Elhasıl: Şu acib kasidesinin âhirindeki şu beş beyitte beş kelime, medar-ı nazar-ı Şeyh ve mahall-i hitab-ı Gavsî'dir. Ve o beş kelime ise, لِمُرِيدِي. وَمُرِيدِي.. وَمُنْشِدِي.. وقَادِرِيٌّ.. وَسَعِيدًا... lâfızlarıdır.[1]

Said'in dahi iki lâkabı olan 'Nursî', 'el-Kürdî'; iki ismi 'Molla Said', 'Bediüzzaman' bu beş kelimede bulunur. Hazreti Gavs'ın medar-ı teveccüh ve hitabı olan şu beş kelimesinde, aşikâr bir sûrette, mezkur iki isim ve lâkab ilm-i cifir kaidesinde makam-ı ebced ile görünmesi şüphe bırakmıyor ki, Hazreti Şeyh (k.s.) kasidesinin âhirinde onunla konuşuyor ona teselli verip teşci ediyor. وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ sırrıyle muvaffakiyetine te'minat veriyor.

---

[1] Sikke–i Tasdik-i Gaybî, s. 146-147.

لاَ يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلاَّ اللهُ وَاللهُ أَعْلَمُ بِالصَّوَابِ

فَيَا مُنْشِداً نَظْمِي fıkrasında, نَظْمِي kelimesi, makam-ı ebcedisi bin olup; رِسَالَةُ النُّورِ iki farkla رَسَائِلُ كِتَابِ النُّورِ un iki medde sayılmazsa ve şedde de lâm sayılsa, makam-ı ebcedîsi yine bindir.

Demek فَيَا مُنْشِدًا لِنَظْمِي فَقلهُ وَلاَ تَخَفْ fıkrasının meâl-i gaybisi şudur ki : يَامُؤَلِّفَ رِسَالَةِ النُّورِ جَاهِدْ بِهَا فقُلْ وَلاَ تَخَفْ

Yani "Korkma, sözlerini şöyle, neşrine çalış."

وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللهِ

Amma فقُلْهُ وَلاَ تَخَفْ fıkrasında şayan-ı hayret bir tevâfuk var, ilmi cifir يَامُنْشِدًا نَظْمِي فقُلْهُ وَلاَ تَخَفْ kaidesiyle makam-ı ebcedisi bin üç yüz otuz iki eder. Şu hâlde meâl-i gaybisi 'Ya Risaletü'n-Nur ve Sözler sahibi! Bana bak. Gafil davranma! Bin üç yüz otuz iki mücahedeye başla; Sözleri korkma yaz, söyle!' Filhakika Said (r.a.) Hürriyetten sonra az bir zamanda mücahedesinde tevakkuf etmiş ise, bin üç yüz otuz ikide İşaratü'l-İ'câz'ı te'lif ile beraber Eski Said'den sıyrılmak niyet edip, yeni Said sûretinde bütün kuvvetiyle mücahede-i mânevîyeye başlayip, iki-üç sene sonra da Daru'l-Hikmet-i İslâmiye'de de bir iki sene Hazreti Gavs-ı Geylanî'nin şu vasiyetini ve emrini imtisal ederek envar-ı Kur'âniye'yi neşretmiş. Lillâhilhamd, şimdiye kadar devam ediyor.

Bu şayan-ı hayret fıkrada cay-ı dikkat şu nokta var ki; Hazreti Gavs (k.s.), doğrudan doğuya altıncı asırdan şu asrımıza bakıyor. O altıncı asrın âhirlerinde Hulâgu felâketi gibi feci', dehşetli meşhur fitnenin çok elim ve feci' ve kuburdaki emvatı ağlattıracak derecede dehşetli bir nev'i, şu on dördüncü asırda bulunuyor. Bu iki asır birbirine tevâfuk ediyor ki, Hazreti Şeyh (k.s.) ondan buna bakıyor.[1]

İki isim iki lâkap

Risale-i Nur talebeleri namına Rüşdü ve Husrev Efendilerin gaybî bir haber için yazdıkları notlar:

Şeyh-i Geylâni (k.s.)'nin Fıkrasıyle Kerâmet-kârane Verdiği Haber-i Gaybi'nin Tetimmesidir

[1] Sikke–i Tasdik-i Gaybî, s. 147-148.

Bu tetimmeyi Husrev, Rüşdü Ağabey beraber kaydederler

أنَا لِمُرِيدِي Fıkrasında مُرِيدِي "Molla Said" kelimesine tam tevâfuk ediyor. Yalnız bir elif fark var. Elif ise, kaide-i Sarfiyece 'elfun' okunur. Elfun ise, bindir. Demek bin iki yüz doksan dörtte dünyaya gelecek bir müridi, bu 'müridi' lafzında muraddır. Çünkü لِمُرِيدِي de lâm sayılsa iki yüz doksan dört eder ki, bir tek fark ile Said tarih-i velâdetine tevâfuk eder. Esas Arabî sayılsa fark yoktur. Lâmsız مُرِيدِي ise iki yüz altmış beş eder. Molla'daki elif, bine işaret olduğu için mütebakisi iki yüz altmış dört kalır.

Elhasıl: Şu zamanda dellâl-ı Kur'ân ve hadim-i Furkan olan o adamın iki ismi ve lâkabı var. 'el-kürdi' lâkabı ile "Molla Said" ismi, أنَا لِمُرِيدِي fıkrasında zâhir görünüyor. Nursî lâkabıyla Bediüzzaman Said Nursî ismi كُنْ قَادِرِيَّ الوَقْتِ fıkrasında âşikâr görünüyor. Hatta hizmet-i Kur'âniye'de en muhim bir arkadaşı ve halis bir talebesi olan Hulusi Bey'e

لِلّٰهِ مُخْلِصًا تَعِيشُ سَعِيدًا صَادِقًا بِمَحَبَّتِي

fıkrasında işaret olduğu gibi diğer bir kısım talebelerine işaretler var.[1]

Uzun Zamanı Hayalen Gezdim

Sevgili Üstadım,

Aktâb-ı Hamse-i Azîme'nin birincisi ve Gavs-ı Âzam namıyla müştehir Şeyh-i Geylânî Hazretleri'nin, şimdiki Kur'ân'ın hâdimlerine bakan kasidesindeki ihbârât-ı gaybiye-i mühimmeyi hâvi, kıymetdâr risaleyi kardeşlerime ve dostlarıma okudum.Ve inşâallah fırsat buldukça yine okuyacağım. Rahatsızlığım, bir sûretinin takdimine fırsat bahş etmediği gibi, Otuz İkinci Sözün Birinci ve İkinci Mevkıflarından da üç–dört sayfadan daha fazla yazmaklığıma mâni oldu.

Sevgili Üstadım, o büyük Şeyhin mazhar olduğu o büyük tecellî ve nâil olduğu o büyük eltâf-ı Sübhâniye ile sekiz yüz senelik mesafeyi gören ve bu müddet arasında gelip geçenlere ve bugünün dehşetini ehl-i zevk ve keşfe gösteren, yazılarındaki o

[1] Sikke–i Tasdik-i Gaybi, s. 145.

derin ve pek ince mânâlar, idrak edebildiğim kadarını düşünürken, ehl-i gafletin nazarından saklanmış olan ve fakat ehl-i hakikatin görmesine mâni olmayan maziyi hatırladım. Ve bu risalenin feyziyle mücahede-i mâneviyenizden ve etrafınızda toplanmış olan fedakâr, mücahid talebelerinizden ve mâruz kaldığınız mühlik felâketlerden ve nâil olduğunuz, bu kadar azîm eltâf-ı İlâhiye'den başlayarak, Şâh-ı Geylânî'ye kadar ve ondan Asr-ı Saâdet'e kadar uzanan o uzun zamanı hayalen gezdim. O büyük Gavs'ın sekiz yüz sene evvel ilân ettiği bu hakikatin karşısında hayran oldum. O büyük Şeyh, Eski Said gibi bir müridle, Yeni Said gibi bir ders arkadaşıyla konuşuyor. Ve konuşmaya da zaman ve mekân mâni olamıyor-ister arzın öbür tarafında olsun, ister semâvâtın en uzak köşelerinde olsun, ister Hazreti Âdem Safiyyullah zamanında dünyaya vedâ etmiş olsun...

İşte bu muhavere neticesinde bu ihbârât-ı gaybiyeyi ve acîbeyi sekiz-on sene evvel öğrenmiş ve şimdi de talebelerinize ders veriyorsunuz. Bu hizmette temayüz eden arkadaşlarınıza irâe ederek, her hususta sitayişe lâyık Hulûsi'yi ve ona refik olacak bir kabiliyette bulunan mütevâzı Sabri'yi ve hizmet ve gayretleriyle sadıkane çalışan Süleyman ve Bekir Ağa gibi talebelerinize işaret eyliyorsunuz. Ve bu küçük cemaatin istinadgâhı olan azîm cemaatlerin himmetlerini ve bu cemaatların içindeki nuranî simaları tanıttırdığınız gibi, Şâh-ı Geylânî (k.s.) zamanındaki Hülâgû vak'asıyla da zamanımızın riyakâr münafıklarına ve bu münafıkların re'skârlarına hitap ederek "Yakın bir istikbalde kahhâr bir el, size cezanızı tamamen vermekle mâsumların intikamını alacaktır." diyorsunuz. Bu hakikatler, gösterilen dokuz-on delille isbat edildikten sonra, bu risale-i şerife ile ilân ediliyordu.

Sevgili Üstadım, Hulûsi Beyin bir fıkrasında söylediği gibi, ben de diyorum ki: Kur'ân'ın feyziyle açtığınız bu cadde-i nuraniyede acz ve fakr kanatlarıyla tayeran ederken, ne büyük harika kerâmetlerle karşılaşıyorsunuz! Ve ne azîm hâdisât-ı acibeye şahit oluyorsunuz! Kimbilir, daha neler göreceksiniz. Ve mazhar olduğunuz bu inâyetlerden bizleri de hissedâr ederek, vazifemizde her an gayret ve ciddiyet tavsiye ediyorsunuz.

İşte sevgili Üstadım, bu kadar ikram-ı İlâhî karşısında bir taraftan kulluk edemediğim için gözlerim yaşarıyor. Kalbim ağlıyor. Diğer taraftan da bâr-gâh-ı Samediyet'e affolunmaklığım için yalvarırken, bîhad ve bîhesab minnet ve teşekkürlerimi takdim ediyorum. Ve sevgili Üstadıma ve muhterem fedakâr kardeşlerime muvaffakiyet ve selâmetler ihsan edilmesi için duacı oluyorum, kıymetdar Üstadım Efendim Hazretleri.[1]

[1] Barla Lâhikasi, s. 206-207.

On Birinci Bölüm

Şahid Olduğu Felâketler

ŞAHİD OLDUĞU FELÂKETLER

Bu Şehre Maddî ve Mânevî Zarardır

Kardeşlerim!

Şimdi tebeyyün etti ki: Beni karakola çağırma, lüzumsuz bahanelerle beni hükümete celbetmekte maksad, ihanet ve halkın nazarında ehemmiyetsizliğim ve bana müttehem vaziyeti vermek için idi. Şimdi tahammülüm kalmadı. Mümkün oldukça oraya beni çağırmak lâzımdır. Ceza hakimini görünüz. Bana bir dava vekili tarzında bir adamı bulunuz; benim bedelime lüzum olsa karakola gitsin. Yirmi beş sene münzevi bir adam, böyle ihanetkâr insanlarla görüşmek, işkenceli bir azaptır. Ben, daha gidemem. Hem, doktordan bir rapor alınız; yoksa, bu şehre maddî ve mânevî zarardır.

Husrev'in müdafaatımda yazılan dört zelzele, bana ve Nurlara ve bu memlekete kat'i bir su-i kasd eseri olarak hükümet içinde hizmetçime bağırarak bana tahkir-kârane ihanet ve şetmedip "Git ona söyle." diyen ve kaymakamın emr-i cebrisiyle "Hasta da olsa buraya getiriniz." bekçilere ve jandarmalara emir veren ve Afyon'un perde altındaki büyük memura dayanan (Emirdağ zabıtası) karakol çavuşu, hem Nur şakirdlerinin şevklerine, hem Nurların burada yazılmasına, hem bana ehemmiyetli sıkıntı vemesinin aynı vakitte, böyle burada görülmeyen bu şiddetli zelzelenin gelmesi gösteriyor ki Risale-i Nur, bir vesile-i def-i belâdır; tatile uğradıkça belâ fırsat bulur gelir.[1]

---

[1] Emirdağ Lâhikası, 1/171; Sikke–i Tasdik-i Gaybî, s. 240.

Bin Husrev ve Beş Yüz Tahiri

Husrev ve Tahiri gibi vazifelerini tam yapan ve bin Husrev ve beş yüz Tahiri meydanda bırakan iki kardeşimizi ve onların sisteminde bir Nurcuyu sulh mahkemesine vermek... İnşâallah, neticesinde büyük bir inâyet ve fütuhat olacak, hiç merak etmeyiniz. عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئاً وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ sırrıyle, bu hâdise, zulmedenlere maddî ve mânevî cehennemi ve Nurculara dünyevî, uhrevî cenneti kazandırmaya bir sebeptir, inşâallah.[1]

Yalnız Bu Hâdiseye Baktım...

Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesinden bir zat yazıyor ki: "Adapazarı zelzelesinin aynı gününde, zelzeleden birkaç saat evvel, umumî ve herkese göstermek için, bir büyük tiyatro teşekkülüyle ve oyuncu kızlardan dört güzelini çırılçıplak olarak âlâyişle çarşı ve pazarda gezdirerek, o câzibedarlara kapılan tiyatro binasında toplanan bin kişiden fazla seyirciler, oyun başlarken, birdenbire arz, kemâl-i hiddet ve gayz ile onların hayasız yüzlerini dehşetli tokatladı, mahvedip zîr ü zeber etti. Ve o binayı hâk ile yeksan eyledi."

Ben, dünyanın bu nevi hâdiselerinden iki senedir hiç haberim yoktu, bakmıyordum. Fakat bugünlerde hem Husrev ve hem kahraman Çelebi zelzeleden haber vermeleri ve Husrev ve rüfekasının kanaatiyle, Isparta'nın gürültülü zelzelesi karşısında Risale-i Nur'u kuvvetli bir kalkan bulmasıyla hiçbir zarar vermemesi ve Risale-i Nur'a muarız bir hocanın bütün hâsılatını mahveden dolu, o muarıza has kalması, başkasına ilişmemesi bir derece kanaat verir ki, ekser vilâyetlere giren ve Adapazarı'na girmeyen Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir esası olan tesettür şiarını bu derece açık ihanetiyle, Risale-i Nur, onların yardımlarına koşmamış diye, yalnız bu hâdiseye baktım.[2]

Zerre Miktar Vicdanı Olanlar

Nur talebeleri namına Husrev ve Sungur'un kaleme aldıkları hakikat.

---

[1] Emirdağ Lâhikası, 1/245.
[2] Kastamonu Lâhikası, s. 262.

Muazzam ve harika Risale-i Nur Külliyatı'ndan iki büyük mecmuanın imha edileceği hakkında dehşetli bir haber işittik. Gâyet hak ve hakikatli ve filozofları ilzam eden o mecmualar, Risale-i Nur'un diğer eczalarıyla beraber Denizli ve Ankara mahkemelerinde beraat verilip kaziye-i muhkeme hâline gelerek iade edildiği ve iki defa Temyiz Mahkemesi beraat ettirdiği hâlde ve Mısır, Şam, Halep, Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere gibi Âlem-i İslâm'ın mühim merkezlerinde fevkalâde bir takdir ve tahsine mazhar olan ve makbuliyetine hürmeten Hazreti Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâmın kabr-i şerifi ve Hacerü'l-Esved üzerine konulan bu eserler hakkındaki bu müthiş muamele, Halk Partisi'nin yaptığı diğer azîm cürümleri gibi tarihte emsali görülmemiş bir cinâyettir.

Biz Nur talebeleri, o cebbar gaddarlardan hakkımızı kolayca alabilirdik. Fakat İslâmiyet'in asırlardır bayraktarlığını yapan kahraman Türk milletinin mâsum çoluk çocuk ve ihtiyarlarına karşı Risale-i Nur'un bizlerde husule getirdiği kuvvetli şefkat itibarıyla ve Kur'ân-ı Hakîm'in bizleri maddî mücadeleden men edip elimizde topuz yerinde Nur olması haysiyetiyle ve bütün kuvvetimizle mesleğimizin icabı olan âsâyişi temin etmek esasıyla, o zâlimlere maddeten mukabele edemedik. Yoksa, Allah göstermesin, bir mecburiyet-i kat'iye olursa, komünist ve masonlar hesabına ona sebebiyet verenler bin defa pişman olacaklardır.

Hem biz müşahedatımızla kat'î bir kanaatteyiz ki, Risale-i Nur'a ilhad ve zındıka namına ilişildiği zaman, umumî bir musibet geliyor. Taarruzun aynı vaktinde dört defa büyük zelzelenin vukuu ve çok hâdisâtın aynı vakitte zuhuru, bu kanaatimizi tasdik etmiş. Bu itibarla öyle bir kararın infazından ehl-i îmânın titrediği, o hârikulâde ve kıymetdar, mübarek mecmualar hakkında imha cinâyetinin işlenmesi, bu millet ve memleket içinde mânevî zelzeleler, fırtınalar, tâun ve tufanlar kopacak kuvvetli ihtimalinden telâş ediyoruz. Zira Risale-i Nur'a dört defa taarruz ve hücum zamanında şiddetli zelzelelerin tevâfuku, bu hakikati kör gözlere dahi göstermiştir. Hattâ mahkemede dâvâ ettik.

Hem müfessirlerin üç yüz elli bin tefsirlerine ittibaen, iki sayfada iki âyât-ı Kur'âniye'yi tefsir ettiği bahanesiyle, yüz bin-

ler kimselerin îmânına pek ziyade bir ehemmiyet ve tesirle hizmet eden dört yüz sayfalık Zülfikâr mecmuasını müsadere ve imha etmek, dünyada hiçbir kanunda olmadığından, sırf dinsizliğe âlet olarak yapılan bu fecî garazkârlık fâillerinin hak, hakikat ve adaletten ne derece uzak olduğunun zahir bir delili bulunduğunu, zerre miktar vicdanı olanlar anlayacak ve yüzsüz yüzlerine lânet ve nefretler savuracaktır.

Halk Partili müstebid, mürteci cebbarların zamanında yapılmış olan bu korkunç muameleye kahraman Demokratlar hükûmeti mâni olup Afyon Mahkemesi'nde üç senedir hapsedilen ve zerre kadar bir suç mevzuu bulunamayan eserleri ve en başta altın yaldızlı ve tevâfuk mucizeli Kur'ân'ımızı derhal iade ettireceklerini kuvvetli ümit edip, alâkalı makamlardan rica ediyoruz.[1]

Felâketler Pek Çoktur

Husrev Altınbaşak'ın Bir Mektubu:

Risale-i Nur'un kerâmetlerindendir ki, Üstadımız Hazretleri; *"Ey mülhidler ve ey zındıklar! Risale-i Nur'a ilişmeyiniz, Risale-i Nur, âfâtın def'ine sadaka gibi vesile olmasından, ona karşı olan hücum ve onun tatili, âfâta karşı olan müdafaasını zayıflaştırır. Eğer ilişirseniz, yakından bekleyen belâlar sel gibi üstünüze yağacaktır."* diye, on senedir kerratla söylüyordu. Bu hususta şahit olduğumuz felâketler pek çoktur. Dört seneden beri Risale-i Nur'a ve şakirtlerine her ne vakit ilişilmişse, bir felâket, bir musibet takip etmiş ve Risale-i Nur'un ehemmiyetini ve âfâtın def'ine vesile olduğunu göstermiştir. İşte Üstadımız Bediüzzaman'ın Risale-i Nur ile haber verdiği yüzler hâdisat içinde felâketler zelzele eliyle doğruluğunu imza ederek gelen dört felâket, Risale-i Nur'un bir vesile-i def'i belâ olduğunu gösterdi. Cenâb-ı Hak, bize ve Risale-i Nur'a taarruz edenlerin kalblerine îmân ve başlarına hakikati görecek akıl ve göz ihsan etsin; bizi bu zindanlardan, onları da bu felâketlerden kurtarsın. Âmin.[2]

---

[1] Emirdağ Lâhikası, 2/27-28.
[2] Şuâlar, s. 341.

Mevkuf İken

Risale-i Nur'un Kahramanı Husrev tarafından kaleme alınan şahit olduğu felâketler:

Risale-in-Nur'un kerâmetlerindendir ki: Üstadımız (radiyallahu anhu) çok defa risalelerde: "Ey mülhidler ve ey zındıklar! Risale-i Nura ilişmeyiniz. Eğer ilişirseniz, yakında sizi bekliyen belâlar, sel gibi başınıza yağacaktır." diye on seneden beri söylüyorlardı. Bu hususta şahit olduğumuz felâketlerden:

Birincisi: Dört sene evvel Erzincan'da ve İzmir civarında vukua gelen hareket-i arz olmuştur. O vakitler münafıklar desiselerle Isparta mıntıkasında Sava ve Kuleönü ve civarı köylerdeki Risale-i Nur taleberine iliştiler. Otuz-kırk kadar Risale-i Nur talebelerini "Camie girmiyorsunuz, takke giyiyorsunuz, tarikat dersi veriyorsunuz." diye mahkemeye sevketmişlerdi. Cenâb-ı Hak, İzmir civarını ve Azeriler civarındaki halkı dehşetler içinde bırakan zelzeleler ile Risale-i Nur'un bir vesile-i def-i belâ olduğunu gösterdi. Bu zelzelelerden bir hafta sonra, mahkemeye sevkedilmiş olan o kardeşlerimizden hepsi bereat ettirilerek kurtulmuşlardı.

İkincisi: Yine vakit vakit Risale-i Nur talebelerinin arkalarında koşmakta devam eden mulhidler, hatt-ı Kur'ân ile çocuk okuttuklarını bahane ederek Isparta'da muteveffa Mehmed (rahmetullahi aleyh) ile Sava Karyesi'nden Hafız Mehmed (rahmetullahi aleyh) ismindeki iki Risale-i Nur talebesine hücum etmişler. Nur dersini okuyan çocukları, bu iki kardeşimizin evlerinden alınan Risale-i Nur eczalarıyla birlikte mahkemeye sevkedilmiş. Merhum Mehmed Zühtü, para cezasıyla mahkûm edilmek istenilmiş. Neticede, merkezi Erbaa ve Tokat'da vukua gelen ikinci bir korkunç zelzele ile Cenâb-ı Hak, Risale-i Nur bir vesile-i def-i belâ olmakla şakirdlerine yardım ederek üstadlarının verdiği haberin sıhhatini tasdik etmek için o kardeşlerimizi bereat ettirmiş ve alınan bütün Risale-i Nur eczalarını kendilerine iade ettirmiştir.

Üçüncüsü: İçinde bulunduğumuz Denizli Hapishanesi'ndeki musibetin başımıza gelmesine sebep olan o munafıklar;[1] Rûmi bin üç yüz elli dokuz senesinde tekrar başta Üstadımız olduğu halde, bize ve Risale-i Nur'a hücum ettiler. Bir kısmımızı Isparta'dan topladılar, bir kısmını Çivril'den Isparta'ya sevkettiler. Daha başka vilâyetlerden arkadaşlarımız Isparta adliyesi, Risale-i Nur'un gâyesi haricinde bulunan cephelerde, bizce mânâsı olmayan ithamlar altında bizi sıkıyordu. Bilhassa kıymetdar Üstadımızı daha çok tazyik ettikleri vakit, Üstadımıza lüzumlu lüzumsuz bir çok sualine cevaben: Evet demiş, zındıklar eğer Risale-i Nur'a ve şakirdlerine ilişseler, yakında bekliyen belâların hareket-i arz sûretiyle geleceğini... söylemişti.

Daha sonra bizi Denizli'ye sevk ettiler. Kastamonu, İstanbul, Ankara dahil olmak uzere on vilâyetten adliyelere sevk edilen yüzü mütecaviz Risale-i Nur talebelerinin bir kısmı bırakılmış, yetmiş kişiden ibaret olan diğer kısmı da Denizli'de "Medrese-i Yusufiye" namını alan hapisde bulunuyordu. Bizim bütün müracatlarımıza sudan cevap veriliyor, sevgili Üstadımız daha çok tazyik ve sıkıntı içerisinde yaşattırılıyor, ufunetli, rutubetli, zulmetli, havasız bir yerde bütün bütün konuşmaktan ve temastan mahrum men'edilmek suretiyle haps-i munferidde azap çektiriliyordu.

İşte bu sıralarda Denizli zindanının bu dehşetli ızdırabını geçirmekte idik. Allah'tan başka hiçbir istinatgâhları bulunmayan bu biçarelerin bir kısmı Kastamonu'dan, diğer bir kısmı İnebolu'dan diğer bir kısmı da İstanbul'dan henüz gelmemişlerdi. Şu vatanın her köşesinde hak ve hakikat için çırpınan ve saf kalpleriyle necatları için Rabb-i Rahimlerine iltica eden pek çok masumların semavatı delip geçen ve Arş-u Rahman'a dayanan ahları boşa gitmedi. Allah-u Zülcelâl Hazretleri, o mübarek üstadımızın İsparta da söylediği gibi, masumları Cennet'e götüren, zalimleri Cehennem'e yuvarlayan dehşetli bir diğer zelzeleyi gönderdi. Karsışında Risale-i Nur müdafaa vaziyetinde bulunmasından çok haneler harab oldu, çok insanlar enkaz altında ezildi, çokları sokak ortalarında kaldı. Henüz memleketlerinin hapishanelerinde bulunan kardeşlerimizden Kasta-

---

[1] Sikke-i Tasdik-i Gaybî, s. 211-212.

monu’dan Mehmed Feyzi ve Sadık ve Emin ve Hilmi ve İnebolu’dan Ahmed Nazif, Denizli Hapishanesi'ne sevk edildiklerinde şu malumatı verdiler:

“Zelzele tam gece saat sekizde başladı. Bütün arkadaşlar, ‘Lâ ilâhe illâllah’ zikrine devam ediyorduk. Zelzele bütün şiddetiyle devam etmekte idi. O sırada hâtırımıza geldi: Risale-i Nur’u aşkla ve bir sâik ile üç-beş def’a şefaatçı ederek Cenâb-ı Hak’dan halâs istedik. Elhamdülillâh, derhal sâkin oldu.

Kastamonu’da ise, o gece kal’adan kopan çok büyük bir taş, aşağıya yuvarlanarak bir haneyi ezmiş, birçok hanelerde yarıklar, çıkıklıklar olmuş, birkaç ev çökmüş, hükûmet binası yarılmış, daha bunun gibi hasârat ve zâyiat olmuş. Fakat zelzele her gün olmak sûretiyle bir müddet devam etmiş. Tosya’da bin beş yüz ev harab olmuş, ölü ve yaralı mikdarı çok fazla imiş. Kargı ve Osmancık tamamen, Lâdik ve sair mahallerde zayiat fazla mikdarda imiş. İnebolu’da bir minarenin alemi eğrilmiş, ufak tefek çatlaklıklar olmuş, hasârat ve zayiat olmamış.”

Üçüncü olan bu hareket-i arzdan sonra, yine Risale-i Nur’a ve talebelerine ve müellifine hücum eden ehl-i garazın sözünü dinleyen adliye, aynı tarzda bizi sıkmakta devam ediyordu. Zındıka tarafdarları, mübarek Üstadımızın ihbarları olan ve Risale-i Nur’un büyük kerâmetlerinden olup zelzeleler eliyle gelen beliyyelere ehemmiyet vermek istemiyorlardı. Risale-i Nur’un İlâhî ve Kur’ânî hakikatlerine karşı cephe alan bu zümrenin başına bir dördüncü tokat daha geldi.

Garibi şu ki, biz şubatın üçüncü günü mahkemeye çağrılmıştık. Iztırap ve elemleri içinde yüreklerimizi ağlatan hastalıklı hâliyle kendisinden sorulan suallere cevap vermek için altmışbeş kadar talebesinin önünde ayağa kalkan mübarek Üstadımızın cevapları arasında “O zındıkların dünyaları başlarını yesin ve yiyecek!” kelimeleri, tekrar tekrar hey’et-i hâkimenin yüzlerine karşı ağzından dökülüyordu. Bir kaç def’a mahkemeye gidip geldikten sonra, 7 Şubat 1944 tarihli İstanbul’da münteşir “Hemşehri” ismindeki bir gazete elime geçti. Gazete okumaya ve radyo dinlemeye hevesli olmamaklığımla beraber, “yirminci asrın medenileriyiz!.” diyerek bu günkü terakkiyat-ı beşeriyeyi kendilerinden bilen, Allah’ı unutan, âhirete inanma-

yan insanların başlarına Cenâb-ı Hakk'ın, motorlu vasıtalar eliyle nasıl ateşler yağdırdığını, o münkirlerin dünkü Cennet hayatlarının bugünkü Cehennemî hâlât içinde nasıl geçmekte olduğunu bilmek ve Risale-i Nur'un bereketiyle Anadolu'yu bu dehşetli ateş yağmurundan nasıl muhafaza etmekte olduğunu görmek ve şükretmek hâletinden gelen bir merak ile bazı bu gibi havadisleri sorardım ve dinlerdim.

İşte bu gazetenin de harb boğuşmalarına ait resimlerine bakıyordum. Nazarıma çarpan büyük yazı ile yazılmış bir sütunda, Anadolu'nun yirmi bir vilâyetini sarsan ve şubatın birinci gününün gecesinde sabaha karşı herkes uykuda iken vukua gelen ve pek çok zayiata mâl olan dehşetli bir zelzeleyi haber veriyordu. Derhal, şubatın üçünde mahkemede sevgili üstadımızın hey'et-i hâkimeye, "Zındıkların dünyaları başlarını yesin ve yiyecek!" diye tekrar tekrar söylediği sözleri hatırladım. "Eyvah!" dedim, "Risale-i Nur ıslâh eder, ifsad etmez, îmar eder, harab etmez; mes'ud eder, perîşan etmez!" diye söylerken, "Aksiyle bizi ve Risale-i Nur'u ittiham etmek, Hâlik'ın hoşuna gitmiyor." dedim.

İşte, merkezi Gerede, Bolu ve Düzce olan bu kanlı zelzele, Risale-i Nur'un dördüncü bir kerâmeti idi. Bu gazete şu malûmatı veriyor: Ankara, Bolu, Zonguldak, Çankırı ve İzmit vilâyetlerinde fazla kayıplar varmış. Gerede'de iki bin ev yıkılmış, yıkılmıyan evler de oturulmayacak derecede harab olmuş, binden fazla ölü varmış, enkaz altından mütemadiyen ölü çıkartılıyormuş. Düzce'de zarar çokmuş, ölü ve yaralıların mikdarı malûm değilmiş. Ankara'da yüz üç ölü ve bir o kadar da yaralı varmış. Bine yakın ev yıkılmış. Debbağhanede iki ev çökmüş, bazı köylerde sarsıntıyı müteâkib yangınlar olmuş. İlk sarsıntı çok kuvvetli olmuş, sarsıntıyı yer altından gelen bir takım gürültüler tâkib etmiş. Bolu'dan ve diğer yerlerin köylerinden bir hafta geçtiği hâlde henüz malûmat alınamıyormuş. Diğer bir yerde iki yüz ev yıkılmış, on bir ölü varmış. Bolu ile telgraf ve telefon hatları kesilmiş, zelzele mıntıkasında şiddetli bir kar fırtınası hüküm sürüyormuş. İzmit'te zelzele olurken şimşekler çakmış, şehir birkaç saniye aydınlık içinde kalmış. Birçok yerlerde halk çırılçıplak sokaklara fırlamış. Dünyanın bütün rasathaneleri bu büyük Anadolu zelzelesini kaydetmiş. Bir

İngiliz rasathanesi sarsıntının çok harab edici olduğunu bildirmiştir. Sinop'ta aynı günde çok korkunç bir fırtına olmuş, gök gürültüleri ve şimşeklerle gittikçe şiddetini artırmıştır.

Daha sonra başka bir gazetede tamamlayıcı ve hayret verici şu malûmatları gördüm: Zelzeleden evvel kediler, köpekler üçer beşer olarak toplanmışlar, düşünceli, hüzünlü gibi alık alık birbirine bakarak bir müddet beraber oturmuşlar, sonra dağılmışlar. Gerek zelzele olurken ve gerekse olmadan evvel ve olduktan sonra da bu hayvanlardan hiçbiri görünmemiş, kasabalardan uzaklaşarak kırlara gitmişler. Bir garibi de şu ki: Bu hayvanlar isyanımızdan mütevellid olarak başımıza gelecek felâketleri lisan-ı hâlleriyle haber verdiklerini yazıyorlar da biz anlamıyoruz diyerek taaccüb ediyorlar.

İşte Üstadımız Bediüzzaman, uzun senelerden beri: "Zındıklar Risale-i Nur'a dokunmasınlar ve şâkirdlerine ilişmesinler. Eğer dokunurlar ve ilişirlerse, yakından bekleyen felâketler onları yüz def'a pişman edecek!" diye Risale-i Nur ile haber verdiği yüzler hâdisat içinde işte zelzele eliyle doğruluğunu imza ederek gelen dört hakikatli felâket daha.

Cenâb-ı Hak bize ve Risale-i Nur'a taarruz edenlerin kalblerine îmân ve başlarına hakikati görecek akıl ihsan etsin, bizi bu zindanlardan, onları da bu felâketlerden kurtarsın, âmin![1]

[1] Sikke-i Tasdik-i Gaybî, s. 211-215.

On İkinci Bölüm

Izdırap ve Çilesi

IZDIRAP VE ÇİLESİ

Bu bölümde Husrev Altınbaşak'ın, Üstadı Bediüzzaman Hazretlerine yazdığı ve asıl ızdırap ve çilenin kaynağı resmeden mektuplarından bazılarını okumaktasınız.

Ruhum Sabredemiyor

Sevgili Üstadım!

Bu fakir talebenize teselli veren mektubunuzu aldım ve ba'de't-takbil okudum. Ruhumda hasıl olan mânevî yaraların ızdırabları ile çok müteellim olurdum. Herşeyden ziyade hürmet ettiğiniz ve ehemmiyeti dolayısıyla pek fazla itina ettiğiniz şeair-i diniyemize ve sizi severek, hâhişle fî-sebilillah emirlerinize itaat ederek, size koşan talebelerinize sed çekmek sûretiyle yapılan denaete ruhum sabredemiyordu. Bir an evvel Hâlıkına ulaşmak isteyen ruhumda, azîm bir galeyan hissediyordum. Diğer taraftan da sizden malûmat alamadığım için, ızdırabların altında fevkalhad eziliyordum. Zalimlerin kahrı için dergâh-ı İlahî'ye iltica etmekle teselli bulmak isterken, işte bu mektubunuz, kaza ve kadere razı olmak sûretiyle teselli ihsan ediyordu. Ben de سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا diyerek kahr talebinde bulunmayı bırakıyorum.

Ey sevgili ve müşfik Üstadım! Her an duanıza muhtaç talebeniz, kendi hesabıma düşünürsem, ruhen bir parça istirahat ediyorum. Fakat Üstadım ve kardeşlerim hesabına düşünürsem, ızdırabım, ye'sim birden bine çıkıyor. Ruhum feveran ediyor. Yine Cenâb-ı Hak hesabına itaat etmek istemiyor.[1]

İslâm Âlemi Hesabına

Büyük kametlere büyük olmak düşer:

Aziz Üstad! Âlem-i İslâm'a indirilen o azîm darbeler, Âlem-i İslâm hesabına sizin omuzlarınıza isabet ettiğini biliyorum. Böyle olmakla beraber, ulvî ruhunuz, âlî hamiyetiniz, hadden

---

[1] Barla Lâhikası, s. 221.

efzûn sabrınız, daha pek çok ve pek güzel hasletleriniz üzerinde en bâriz izleri gözüken şefkatiniz, zalimler hakkında da hayır dua etmek oluyor.[1]

Şefkatinizin Eseri

Sevgili Üstadımız Efendimiz!

Garazkâr raporlarıyla hakkımızda Afyon adliyesini pek büyük bir dikkate sevkeden ve sekiz aydan beri şiddetli bir tazyik altında siz sevgili Üstadımızı yaşatan, biz talebelerinizle birlikte Afyon hapsinde temâdi-i mevkufiyetimize sebep olan ve Nur'un kâbil-i inkâr olmayan mu'ciz-nüma hakikatlerini hâsudâne nazarla mütalâa eden ehl-i vukuf ülemâsına, siz sevgili Üstadımız, hem Risale-i Nur yirmi beş seneden beri sükût etmiş iken, o muhterem allâmelerin ehl-i îmânı, hususan hamele-i Kur'ân'ı müdafaa ve muhafaza en büyük vazifeleri iken, Afyon adliyesini aleyhimize teşvik edip tahrik eden raporlarına karşı siz sevgili Üstadımızı esefle mukabeleye mecbur eden yazılarınız şefkatinizin eseri olduğu şübhesizdir. Yirmi beş seneden beri, zaman zaman gizli düşmanlarınıza karşı bir avuç talebenizle mücadeleye giren siz sevgili Üstadımızı ve Kur'ân'ın en büyük hakikatlerini muhtevi Risale-i Nur'u müdafaa etmek şöyle dursun, en tehlikeli vakitlerimizde cephe alan bu âlimlere karşı pek çok sualleri sormak hakkınız iken, pek cüz'î sualleriniz, o âlimleri ikazdan başka bir şey olmayacak. Böyle en nazik zamanlarda muavenetinize pek çok muhtaç olduğumuz menba'lardan doğan ümidsizliklerimizi büyük bir izzete tebdil eden ve pek büyük bir ihsân-ı İlâhî olan inâyet-i hassa, bu Afyon hapsinde tekrar kendini gösterdi. Sekiz aydan beri titremeyen zemin, siz sevgili Üstadımıza, Risale-i Nur'a hücum zamanlarında, gizli düşmanların hücumu ile gelen zelzeleleri yazarken, bugün yine zemin hiddet edip iki defa şiddetli bir sûrette titremesiyle bizi de şâhit göstermiş, ümitlerimizi takviye etmiş, imhanıza susayan insafsız düşmanlarınızın en dehşetli savletleri karşısında zahirî kimsesizliğinize şefkat etmiş, maddeten aczinize merhamet etmiş, imdadınıza yetişmiş,

---

[1] Barla Lâhikası, s. 222.

titreyen zemin ile davânızın doğruluğunu tasdik etmiş. İlâhî ve melekûtî bir kudretle mübarek kaleminizden çıkıp yükselen "Zafer bizimdir." beşâretlerinizi ihtar ile, bizleri siz sevgili Üstadımıza çok minnetdar eylemiştir.[1]

[1] Şuâlar, s. 534-535.

On Üçüncü Bölüm

Husrev'in Kalemi

HUSREV'İN KALEMİ

Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesinden ve resâil içinde sualleriyle ehemmiyetli bir mevki tutan ve onunla beraber mânen yaşayan kardeşimiz Re'fet Beyin mektubuyla ve Gül fabrikasının Gül'ü Muhammedi (a.s.m.) bahçesini yetiştiren Husrev'in mektubuna ayrı birer mektupla cevap yazmak isterdim; şimdilik vakit müsaade etmedi.

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sizin mektuplarınızdan o kadar mesrur oldum ki, tarif edemem. Hususan Husrev'in çok kıymetdâr iki mektubunda, Hacı Hâfız'ın köyünde Risâle-i Nur'un pek fevkalâde bir sûrette tevessüü, o iki mektubu nüsha gibi ve bir hüccet-i katıa gibi saklayıp, bu havalideki talebelere bir tâziyane-i teşvik olarak gösteriliyor.

Risale-i Nur, Kur'ân'ın bir mu'cize-i mânevîsi olduğu gibi; Husrev'in kalemi de, Risâle-i Nur'un pek kuvvetli bir kerâmeti olduğunu buraca hergün tasdik ediyoruz. Husrev'in mektubuna karşı uzun mektub yazmak istiyorduk, arzumuza muvaffak olamadık.

Mübarekler kahramanlarından Küçük Ali'nin mektubu da bana büyük bir ümit verdi. Merhum Abdurrahman'ın elhak tam bir halefi olan kıymetdar ve mübarek büyük kardeşi olan Mustafa Hulusi'nin, Hâfız Ahmed isminde mübarek bir mahdumu, peder ve amucaları sisteminde Risâle-i Nur'a hizmet etmesi, yeniden Abdurrahman dünyaya gelmesi kadar beni müferrah etti.[1]

---

[1] Kastamonu Lâhikası, s. 85.

Hiçbir Hâdise Onu Sarsmıyor

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sizi tebrik ediyoruz, hakikaten müdakkîk hâfızlarsınız. Husrev'in yazdığı Kur'ân'da incecik sehivlerini bulmanız, hıfzınızın kuvvetine tam delalet ediyor. Bizler size minnetdâr olduk ve teşekkür ediyoruz. Cenâb-ı Hak sizlerden ebeden razı olsun. Bu münasebetle Risale-i Nur'un kahramanı olan Husrev, Risale-i Nur'un hizmetinde gösterdiği hârikaları, nümune olmak için bir kısmını beyan edeceğiz. Şöyle ki:

Bu zât, dokuz-on sene zarfında dört yüz risale kadar dikkatli ve tevâfuklu olarak Risale-i Nur'dan yazdığı gibi; hâfız olmadığı hâlde yazdığı iki mükemmel Kur'ân ile ve üçüncüsü -müteferrik sûrette- gözle görünür bir nevi i'câz-ı Kur'ân'ı gösterir bir tarzda üç Kur'ân'ı yazmış; tam mukabele edilmeden bize gelmiş; biz de mukabele etmeden size göndermiştik. Sizler de kemal-i dikkatle hareke ve harflerde gördüğünüz kırk-elli sehiv, Husrev'in kaleminin ne derece hârika olduğunu gösterir. Çünkü her Kur'ân'ın üç yüz bin altı yüz yirmi harfinde, o kadar hareke ve sükûnlarında yalnız kırk-elli sehiv bulunması, o kalemin isabette hârika olduğunu gösterir.

Lâtiftir ki; Husrev'in sehvini bulan bir zât, iki harfte bir sehiv etmiş. Husrev yüz bin harfte bir sehiv etmiş. Tashih eden, iki harfte noktayı bırakıp sehiv etmiş. Demek o dikkatli hâfızın o sehvi, Husrev'in o sehvini afvettiriyor.

Hem bu Husrev'in kalemi gibi; fikri, kalbi de o nisbette hârika diyebiliriz. Risale-i Nur'a karşı irtibatı ve iştiyakı ve kanaatı gittikçe terakki ve inkişaf ediyor. Hiçbir hâdise onu sarsmıyor, fütur vermiyor.

Hem onun bir hârikası odur ki: Risâle-i Nur'a beş sene yabani kaldığı hâlde birden intisab edip, bir ay zarfında on dört risaleyi Risale-i Nur'dan yazmış.

Hem Kur'ân'ın gözle görülen bir nevi lem'a-i i'câziyeyi, beş-altı mushafta işaretler yaptım, hatt-ı Arabî-i Kur'ânî'leri mükemmel olan kardeşlerime taksim ettim. Bunların içinde hatt-ı Arabî-i Kur'ân'da Husrev onlara yetişemediği hâlde, birden umum o kâtiblere ve hatt-ı Arabî muallime tefevvuk eyledi. Ve

hatt-ı Arabî'de, en mümtaz kardeşlerimizden on derece geçti. Umumen onlar tasdik edip: "Evet bizden geçti, biz ona yetişemiyoruz." dediler. Demek Husrev'in kalemi, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın ve Risale-i Nur'un mu'cizevâri kerâmetleri ve harikalarıdır.[1]

Husrev, Rıza-yı Nebiye Mazhar Olmuş

Bana hizmet eden Ali geldi, dedi: "Ben rü'yada gördüm ki, sen Husrev'le beraber Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın elini öptün." Birden bir mektup aldım ki, Husrev'in hattıyla yazılan Asa-yı Musa mecmuasını kabr-i Muhammedî Aleyhissalâtü Vesselâm üzerinde hacılar görmüşler. Demek benim bedelime Peygamber Aleyhissalatü Vesselâm'ın mânevî elini, Husrev kaleminin vasıtasıyla öpmüş ve rıza-yı Nebeviye'ye mazhar olmuş.[2]

Kahraman Husrev'in Çok Mektupları

Çok defa benim sıkıntılarıma bir merhem hükmüne geçmiş ve yanımdaki sakladığım kahraman Husrev'in çok mektupları ve onların her birinden birer ehemmiyetli fıkrayı alıp mecmuunu Lâhika'ya geçirmek için zaman bulamıyorum. İnşâallah bir istirahat zamanında tetkik edeceğim. Ahmed Nazif'in İnebolu talebeleri namına yazdığı ve Halil İbrahim'in ağlatıcı mersiyesinden iştiraklerini gösteren mektubu, benim o havalideki sebatkâr kardeşlerim hakkında endişelerimi izale eyledi. Cenâb-ı Hak onlardan razı olsun.[3]

Endişelerimi Yazarken

Mânidar bir tevâfuktur ki; ben, Husrev'in ve Sabri'nin mektupları gelmemesinden küllî endişelerimi yazarken, aynı zamanda me'mulümün haricinde en cem'iyetli ve bütün o endişe-

---

[1] Kastamonu Lâhikası, s. 108-109.
[2] Şuâlar, s. 488.
[3] Emirdağ Lâhikası, 1/148.

lerimi izale eden müteaddid mektupları kapıya geldi.
Umum kardeşlerime selâm.[1]

Teksir Edilecek

Nur kahramanı Husrev'in, ben Emirdağ'ında iken bana yazdığı umum mektuplarından mühim parçalarını, hususan benim yazdığım mektupların hülâsalarını hâvi kısımlarını bir defterde yazmıştım. Fakat ben hapiste iken birisi hoşuna gitmiş, almış; kayboldu. Şimdi tekrar eski mektuplarından kırk kadar bende var. Onları inşâallah ben işaret edeceğim; burada yazdırmazsam size göndereceğim. Bir defterde cem'edilerek belki ehemmiyetine binaen teksir edilecek.[2]

---

[1] Emirdağ Lâhikası, 1/151.
[2] Emirdağ Lâhikası, 2/57.

On Dördüncü Bölüm

Bid'alara Karşı Tavrı

BİD’ALARA KARŞI TAVRI

Yeni İcatların Günahlarına

Bunun bir sûretini alınız, sonra çabuk Husrev’e gönderiniz.

Bismihî Sübhanehû

Aziz, sıddık kardeşlerim,

İki kardeşimizin, lüzumsuz bir masrafla, vahdet-i mesele haysiyetiyle, muvaffak olamayan avukatlarını mahcubiyetten ve o ehemmiyetli kardeşlerimizi teessüften kurtarmak fikriyle benim tarafımdan o avukata deyiniz ki:

Madem Risale-i Nur ile ciddî ve taraftarane alâkadar oldun ve o taraftarlık devam edecek. Gerçi vahdet-i mesele icbarıyla mahsus bir iki zatı daha evvel kurtaramadım. Elbette senin gibi yeni bir kardeşimizi umumumuz namına fahri bir dava vekili kabul edip öylece ilân ederek, değil mahcubiyet, belki kemal-i iftiharı sana kazandırmak niyet ettik.

Kardeşlerim,

Eğer faraza müddeti tamamen geçmiş bir ceza verilse, iki üç memur kardeşlerimize maddî bir zarardan başka, hiçbir zararı olmamakla beraber, bizlere ve Risale-i Nur kıymetine büyük bir menfaati var. Yani, yeni icatların günahlarına iştirakimiz olmadığına bir hüccet-i sâlâbet-i diniyedir.

Kardeşlerim,

Ehl-i vukuf raporunda seciyeli, insaflı bir ehl-i vukuftan bahseder. O Eskişehir Mahkemesi’nin ehl-i vukufudur. Eski müdafaatımı görmek münasebetiyle söylemişler. Beni ismen vermek değil, belki mecbur olduğumuz zaman, sizlere dokunmamak şartıyla ibraz etmek için ehl-i vukuf raporundaki sehivlerini, yanlışlarını, iltibaslarını yazacağım. Belki sizden teberri edeceğim.

Husrev'in Mektubundan

Evet Üstadım, gözümüzle görüyoruz ki: Ehl-i tarîkat, bid'alara dayanamamışlar; hem girmişler, içinden çıkamıyorlar, hem salikleri ondan bir ikiye inmiş. Hem onlar da îtiraf ediyorlar ki: Zevklerinden cezbedici güzelliklerinden ellerinde çok şeyleri kalmamış. Cenâb-ı Hakkın sırf bir ihsanı olarak Risaletü'n-Nur'un parlak, nuranî nâsiyesini müşahede ediyoruz ki, in'ikâs eden lemeat-ı nûriyesi, bütün ihtiyacımıza kâfi ve vâfi geliyor, herkesi hayrette bırakıyor. Hem, ehl-i bid'ayı serfürû' ettiriyor. Öylelerin lisanlarından, nedâmet ve teessüfü ifade eden "Bilmemişiz!" kelimeleri dökülüyor.

Muhitimizde, Risaletü'n-Nur'a karşı câzibedar ve çok âlî hakikatlerinden başka ehl-i bid'a lisanları susmuş; güya karanlıklı girdaplara sokulmuşlar, konuşuyorlar. Câzibedar ve i'cazkâr lisaniyle ancak Risaletü'n-Nur konuşuyor. Bid'a ve dalâlet zulmetlerine karşı ancak onun talebeleri, kuvvet-i îmânla çelikten bir kal'a gibi duruyorlar. Hem öyle fevkalâde fütuhat yapıyor ve öyle hârikulâde bir sûrette emir ve nehy-i Kur'ânî'yi temessük ettiriyor ki, pek çok müşahedatımızdan yalnız birisini bin kalemli kardeşimiz söylüyorlar ki... Sükût.[1]

---

[1] Sikke–i Tasdik-i Gaybî, s. 50-51.

On Beşinci Bölüm

Müdafaaları

MÜDAFAALARI

Husrev Altınbaşak'ın müdafaaları şahsî hayatıyla alâkalı olmayıp kudsî hizmetiyle ilgilidir. Fakat Üstad'ın hayatta olduğu ve ondan sonraki pek çok mahkemelerinde yaptığı müdafalardan sadece üçüne muttali olabildim: Bu müdafaların takdimine dair yazacağım şeyleri zait buluyor aynen arz ediyorum:

Husrev'in Denizli Ağır Ceza Mahkemesi'nde
Söylediği İfadesidir. 3 Şubat 1944

Efendim,

Dinî eserlerini okuyup, yazmakla cidden istifade ettiğim Bediüzzaman Hazretleri'yle uzun senelerden beri yakından alâkadarlığımı kesmiş değilim. Risale-i Nur namındaki eserlerinin hemen hemen hepsini de okumuş bulunuyorum. Barla'da, Isparta'da Eskişehir Hapishanesi'nde kendisiyle beraber bulundum. Daha sonra da muhaberemi kesmedim. Kendim bu vatanın bir öz evlâdı ve bu Türk Milleti'nin bir ferdiyim. Dindarlık ve Müslümanlığın telkin ettiği faziletkârlığın hakikaten meftunuyum. İyi olmak ve iyilik edenleri sevmek ve iyi olanlarla arkadaşlık etmekle iftihar ederim. Daha bu gibi yüksek seciyeler arkasında koşan bir ferdim.

On iki seneden daha evvel Hâlık'ın lütfuyla Bediüzzaman Hazretleri'ne vasıl olmuş ve eserlerini okumuşum. Müslümanlık dininin pek büyük kudsiyetine ve pek yüksek fazilet telkin ettiğine, o eserleri okumakla muttali' oldum.

Asar-ı Nur'un ve müellifinin bu milletin iki hayatlarının saadetlerine çalıştıklarına o kadar bariz deliller gördüm ki, bu delâil karşısında hayran olmamak elden gelmiyor.

İşte gerek Eskişehir Mahkemesi ve gerekse Isparta Mahkemesi Kur'ân'ın hakikî ve çok yüksek bir tefsiri olan bu Risalelerin okunup, yazılmasını men' etmedikleri hâlde bugün biz

ittiham altından kurtulamıyoruz. Altı ay Eskişehir Mahkemesi'nde, aylardan beri de Isparta ve Denizli Mahkemeleri'nde sırf îmânî olan bu eserlerle alâkamızı bırakmadığımızdan tutuluyoruz. Bu yüksek mahkemenin huzurunda, zannedildiğim gibi suçlu olarak değil, belki bir şahit sıfatıyla hem burada, hem Isparta'da kerratla vaki suallere pek açık lisan ile cevap vermişim.

Sebeb-i ittihamım olarak ileri sürülen; evimde aramada bulunan Risale-i Nur'un bazılarında, bugünün görüşüne uygun gelmeyen bir-iki cümle ile bazılarında imzalarımın bulunması ve Üstadım Bediüzzaman'a yazdığım eski-yeni mektuplarımın ele geçmiş olmasıdır. Te'lifleri eski olan yüz kırk küsur risalenin hepsi de Eskişehir Mahkemesi safahatından geçmiş risalelerdir. O mahkeme, şimdi, huzurunuzda bulunan beş-altı arkadaşımla bana 163. Maddeye istinaden kanaat-ı vicdaniye üzerine ihtimal ile ceza verirken yüz küsur arkadaşımızı beraet ettirmişti. Halbuki bugün ittiham edilmek istenildiğimiz isnatlar, o günde de vardı. "Tarikatçısınız, cem'iyetçisiniz, halkı hükümet aleyhine teşvik ediyorsunuz." denilmişti. Yüz yirmi suçlu ve yüz yirmi risale meydanda iken neticede Eskişehir Mahkemesi'nin bizi mahkûm etmek için kanaat-ı vicdaniyeye müracaat etmesine hayret etmemek mümkün mü?

Üzücü ve yorucu pek çok mahrumiyetleri üzerinde yaşatan Birinci Harb-i Umumi, Millî Mücadele ve Eskişehir Vak'ası gibi elemli hâdiseler içinde tedavisine imkân bulamadığım bir hastalık son senelerde yedi sene beni evimde ikamete mecbur eti.

İki sene evvel üçüncü defa olarak orduya alındım. Bu kudsî vazifeyi, İâhî bir fariza bildiğimden hastalıklı hâlimle vatanın muhafazası ve bu milletin bekası için bir buçuk sene daha askerlik ederek üsteğmenliğe terfi ettirilip terhis edildim. Eskişehir Mahkemesi'nden bugüne kadar aradan dokuz sene geçtiği hâlde hakkımda şimdiki yapılan isnadattan hiçbirisi kaydedilmemiş ve edilmiyor. Memleketimde komşularımdan, askerlikte iki tugay, üç alay, dört tabur dahilinde bölüm kumandanlığı, takım subaylığı, irtibat subaylığı ve mutemetlik gibi muhtelif vazifelerin ifasında arkadaşlık ettiğim birçok subaylardan hiç birisi, hakkımda menfî düşünceli olduğuma dair hiçbir ihbaratta bulunmamış. İttiham edildiğim maksatlara uygun ve

beklenen hedeflere vasıl olacak ortada hiçbir şey yok. İşte, bir buçuk senelik askerlik hayatım, yedi senelik Isparta'daki yaşayışım ve el'an murakabeniz altında geçen hapishane hayatım.. tertemiz.

Evet, ben, yüksek mahkemenize arz ediyorum ki: Bizler hakikaten ehl-i garazın kurbanı, bîgünah kimseleriz. Hem, içimizde esaretin acısını tatmış olanlar var. Millet ve hükûmet mefhumunun ne demek olduğunu bilmiyorlar değiliz. Eski cezamıza yeni bir ceza daha ilâve etmekle bizi daha çok ezmeyiniz. İşte Eskişehir Mahkemesi'nde söylediğim şu sözlerimi şimdi yüksek mahkemenizde de tekrar ediyorum: Bize, Üstadımız tarikat dersi vermiş değildir. Hem Üstadımız yalanı irtikap etmezler. Siyaseti çoktan terk ettiğini daha Isparta'da iken kerraatla ağızlarından işittim. Hem de biz hiçbir cemaatin mensuplarından değiliz. Ancak şu Müslüman milletin dindar bir ferdiyiz.[1]

Afyon Ağır Ceza Mahkemesi

Afyon Ağır Ceza Mahkemesine,

Makam-ı iddia, iddianamesinde biri küllî, diğeri hususî olarak iki cihetle beni itham ediyorlar. Küllî ithamı, Risale-i Nur'a hizmetim ve Üstadımın mevhum suçuna iştirakimdir.

Hususî itham ise, gâyet cüz'î ve ehemmiyetsiz ve hakikatte hiçbir suç teşkil etmeyen, inziva ile geçen hayatıma ve hususat-ı şahsîyeme ait hâllerdir. İddia makamının Risale-i Nur'a hizmetimden dolayı Üstadımın mevhum suçuna beni iştirak ettirmesine mukabil derim ki:

Ben Üstadımın gittiği meslekte ve Risale-i Nur'la Âlem-i İslâm'a hususan bu vatana ve bu millete ettiği kudsî hizmetinde kendisine isnad edilen mevhum suçuna ruh u canımla iştirak ediyorum. Ve beni bu hizmet-i îmâniyede muvaffak eden Cenâb-ı Hakk'a âhir ömrüme kadar şükredeceğim.

Muhterem heyet-i hâkime,

---

[1] Müdafalar, s. 159-161 (Tenvir yay. İst., 1988).

Nurlara hizmetimde gördüğümüz muvaffakiyetin kat'î bir delili şudur:

Benim Kur'ân hattım pek noksan iken, harika bir tarzda, ihtiyar ve iktidarımın pek fevkinde, gâyet emsalsiz ve gâyet mükemmel bir sûrette üç Kur'ân'ı yazmaklığımdır. Birisi, elinizdedir.

İkinci delili: Bu vatana ve bu millete ve dine ve hüsn-ü ahlâka yirmi seneden beri pek büyük menfaatleri tahakkuk eden bu Nur eserlerinden altı yüze yakın nüshalarını yazmaklığımda muvaffakiyetimdir. Hattâ, bir ay gibi kısa bir zamanda on dört risaleyi yazmaya muvaffak olduğumu arkadaşlarım biliyorlar. Makam-ı iddianın, Üstadımın kudsî hizmetinde benim için suç tevehhüm ettiği noktaları ayrıca müdafaa etmeyi zaid buluyorum. Üstadımın yazdığı itirazname ve tetimmesini bütün kuvvetimle tasdik edip, onları kendi itiraznamem olarak yüksek mahkemenize takdim ediyorum.

Muhterem heyet-i hâkime,

Hâlen mahkemenizde bulunan ve îmân ve Kur'ân hakikatleri olan mübarek ve kudsî ve nurlu eserleriyle hiçbir maksad-ı dünyevî ve hiçbir maksad-ı siyasî takip etmeyen Üstadımın bu vatana ve millete ettiği kudsî hizmetlerini ben ve arkadaşlarımız tasdik ettiğimiz gibi, İttihad Terakkî hükûmetindeki vatanperverler dahi tasdik etmişler. O zaman Üstadımın Van'daki "Medresetü'z-Zehrâ" namındaki darülfünununa 19 bin altın lira vermişler. Ve milliyet-perverler dahi, Üstadımızın vatanperverane ve milliyet-perverane hizmet-i ilmiyesini hayranlıkla tasdik etmişler. Üstadımın o Şark Darülfünunu'na, o zamanda, banknotun kıymetli vaktinde 150 bin lira tahsisatı, iki yüz mebustan 163 mebusun imzasıyla kabul etmişler.

İddia makamının suç diye vasıflandırdığı bu kudsî, mübarek Üstadımın, bütün hayatı müddetince en muannid ve kıskanç muarızlarını ve mahkemelerde en ziyade mahkûmiyeti için çalışanları şiddetli ve dokunaklı sözlerine karşı iliştirmeyip teslime mecbur eden ve bu millet ve bu vatanın saadetinin temel taşlarını temine mâtuf olan kudsî hizmetinde ve bütün makasıd-ı ilmiyesinde, yirmi seneden beri ettiğim kâtiplikle ve

Risale-i Nur'a ettiğim hizmetimle iftihar ettiğimi yüksek mahkemenize arz ediyorum.[1]

Husrev Yazıyor

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

1.10.1948
Mahkeme günü: Cuma

Çok Sevgili Üstadımız Efendimiz!

Dünkü mahkememiz çok ehemmiyetli, çok heyecanlı olmuştu. Avukat Halil Hilmi, baştan nihâyete kadar cereyan eden mahkeme safahatinde elde ettiği kanaatını hülâsaten serdettikten sonra:

"Denizli Mahkemesi'nde Said Nursi, Atatürk'e rakı içe içe karnı su tulumbası gibi şişmiş." dediği... hem orada kendisine "Başını niye açmıyorsun? Sarığını niye çıkarmıyorsun?" dedikleri zaman "Başım gövdemden ayrılmadıkça veya boynuma ip takılıp asılmadıkça bu teklifinizi bana tatbik edemezsiniz!" diye pek şiddetli konuştuğu hâlde.. Said Nursi, Denizli'de dokuz ay imtidad eden tedkikat neticesinde bugün de kendisine ve talebelerine isnad edilen suç mevzularından daha çok ittihamlardan hiçbirisi mevcut olmamakla- eserleriyle, talebeleriyle beraat etmiş. Şimdi ise yüksek mahkemenizde çok mülayim konuşan ve asla dinî bir temayülden başka hiçbir şeye iltifat etmedikleri anlaşılan Bediüzzaman'ın ve talebeleri olan bu bîçare vatan evlâtlarının daha çok mevkufiyetlerinin temadisinin zulüm olduğu kanaatine yüksek mahkemenizde vasıl olmuştur."

"Huzurunuzda bulunan bu vatandaşlar hakikaten bîgünahtırlar. Bunlar, siyasetle ve fena maksatlarla alâkası bulunmayan Said Nursi'nin eserlerini okuyup yazmaktan ve yaymak sûretiyle ehl-i îmâna hizmet etmekten başka hiçbir gaye takip etmemişlerdir. Bu hareketleri ise hiçbir şekilde suç teşkil edecek

---

[1] Şuâlar, s. 476-477.

mahiyette değildir. Hattâ bu vatandaşlar: "Türk milletinin kanun-u esasî ile dini, Din-i İslâm olduğu hâlde bu güne kadar ihmal edilen dinî tedrisatın tekrar mekteplere konulmasına ve imam-hatip mekteplerinin açılmasına yegâne saik, bizim mesaimizin mahsulüdür." deseler dahi, yine bir suç teşkil etmez. Masumiyetleri mahkemenizce de tahakkuk ettiği kanaatinde olduğum bu vatandaşların hiçbir suçları olmamakla beraber, bu mes'elede eğer bir suç varsa; "O suç benimdir." diyen bu eserlerin müellifi Said Nursi'ye aittir. Bu vatandaşların tahliyelerini istiyorum." diyerek sözünü bitirmiş...

Fakat hey'et-i hâkimenin siz sevgili Üstadımızı konuşturmak istememelerine rağmen siz sevgili Üstadımız ısrar ile söz almış ve "Avukat doğru söyledi." diye söze başlamıştınız. Yirmi iki seneden beri bilâfasıla gizli düşmanlarınız tarafından şahs-ı mübarekenize yapılan pek şiddetli işkenceleri, ihanetleri yadettikten sonra:

"Benim müdafaatım elinizdeki risalelerimdir. Talebelerim bilirler ki; benim gizli düşmanlarım beni idam etseler sonra Risale-i Nur'la îmânlarını kurtarsalar, ben onlara hakkımı helâl ediyorum. Eğer sizde benim o gizli düşmanlarımın şahsıma yaptıkları nâkabil-i tahammül işkenceleri bilseydiniz, siz de benim hâlime ağlayacaktınız. Hattâ burada sekiz aydan beri bana çektirdiğiniz azaplardan dolayı size de hakkımı helâl ediyorum.

Bu masum vatan evlâtlarına tesmiye edilen Nurcu ismi, kitaplarımı okuyup yazmalarından başka bir şey değildir. Halbuki; siz de şimdi bunlar gibi Nurcu oldunuz. Mekke-i Mükerreme, Medine-i Münevvere, Hindistan ve Mısır gibi Âlem-i İslâm'ın mühim merkezlerinde âlimlerin takdirlerine mazhar olan Risale-i Nur, sizin de kalplerinizi kendine çevirmiş. Bu masum vatan evlâtlarını bırakınız, kabahat varsa benimdir. Evet kabahatim var; o da: Dünyaya bakmadığımdır." diye hem çok yerinde, hem çok acıklı sözleriniz bizleri pek çok müteessir ettiği gibi hey'et-i hâkimeyi de müteessir etmişti.[1]

---

[1] Müdafaalar, s. 412-413.

Âlem-i İslâm'a Hitap

“Hazreti Üstad bu mektubu Husrev Altınbaşak’a yazdırır. Türk-Arap ayrılığının dayandığı emellerin anlatıldığı mektupta çare gösterilir. Bu necip kavmin İslâm’la yücelişinin ve yükselişinin sırrı ortaya konur. Düşmanların neden bu ayrılığı istedikleri ve arzu ettikleri anlatılır... Bugünden tazeliğini koruyan bu mektubu yeniden İslâm Âlemine ilân ediyoruz:

Âlem-i İslâm merkezlerindeki mübarek Müslüman kardeşlere, sizleri, bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Eserleriyle fuhul-i ulemânın ve fuhul-i müfessirînin en yükseği olan Bediüzzaman Hazretlerine, kıymetdâr ve mübarek bir mücahid âlim tarafından yazılmış olan bir tebriki takdim etmiştik.

Bediüzzaman Hazretleri'nin bizlere yazdığı cevabî mektuplarında, o kıymetdâr, bînazîr Üstad Bediüzzaman Hazretleri, sizleri binlerle tebrik etmiş ve Anadolu’da Kur’ân ve îmân kahramanlarının halefleri olan Nurcularla, Arabistan’daki hakikat-i Kur’âniye'ye müteveccih İslâmları, iki kardeş olarak hizbü’l-Kur’ân’ın dairesi içinde çok saflardan iki muvafık ve iki müterafık saf teşkil ettiklerini müjdelemiş. Ve o mü’min kardeşlerimizin Risale-i Nur’la ciddî alâkalarıyla beraber, bir kısmını Arapça’ya tercüme edip neşretmek niyetlerinizden fevkalâde memnun olduklarını ve mübarek İslâm cemaatlerinin Urfa’daki Nur şakirtleriyle ve Nur eczalarıyla himâyetkârâne alâkadar olmasını yazmaklığımızı bizlere emretmiş bulunuyorlar.

Ey aziz ve necip kavm-i Arab’ın nûranî âzâları! Tarihin a’mâkına gömülen ve mâziden istikbale atlayan ecdadlarımıza, bu millet-i İslâm’ı parçalamak için bin dört yüz seneden beri hücum eden küffar orduları, en nihâyet Birinci Harb-i Umumî‘de emellerine muvaffak oldular. Türk ve Arap iki hakikî Müslüman kardeşin bin senelik sarsılmayan muhabbetlerini pek çok desiselerle, yalanlarla söndürdüler. Ehl-i İslâm'ın ve nev-i beşerin medar-ı fahri ve bütün mevcudatın sebeb-i hilkati ve bütün füyuzat-ı İlâhiye'nin mazharı o âlî Peygamberin (s.a.s.) Ravza-i Mutahharasına yüzler sürmek için pek büyük bir iştiyakı kalblerinde yaşattıklarına tahammül edemediler. O âli Peygamber-i Zîşan (s.a.s.)'ın küçücük bir iltifatına mazhar olmak için, ruhlarına varıncaya kadar herşeylerini feda ettikle-

rini hazmedemediler. Bin dört yüz seneden beri zeminin yüzünde, zamanın sayfaları üzerinde ve şehidlerin ve gazilerin beyaz kılıç kalemleriyle, kırmızı mürekkepleriyle yazıp tarihe emanet bıraktıkları medar-ı iftiharları, muhteşem yazılarını Müslümanlara unutturmak istediler. Bu azimle yürüyen o amansız düşmanlar, pek acı işkenceler altında ezdikleri Türk ve Arap bu iki kardeşi, bir daha ittihad etmemek için en müthiş muahedelerin zincirleriyle bağladılar. Çelik zincirler altında senelerle inlettirdiler. Her türlü şenaati Müslümanlığa irca ettiler.

Heyhat! İnâyet-i İlâhiye'nin tekrar yar olacağını, Risale-i Nur gibi pek büyük ve pek harika bir tefsir-i Kur'ân'la ve onun âli müellifi Bediüzzaman'la, Müslümanlığın büyük zaferini bilemediler ve göremediler. O eserler ki, vahdaniyet-i İlâhiye ile risalet-i Muhammediye (a.s.m.)'yi ve hakikat-i haşriyeyi o kadar kuvvetli ve hakikatli burhanlarla o kadar parlak bir sûrette ispat ediyor ki, şimdiye kadar hiçbir filozof, hiçbir âlim karşısına çıkıp itiraz edememiş.

Biz Türkler, seyyidleri kesretle içinde bulunan ve necip kavm-i Arap olan sizlere ve sizin ecdadlarınız olan sahabe-i güzîne, Allah namına, Peygamber-i Zîşan (s.a.s.) hesabına sonsuz bir sevgiyi ve nihâyetsiz bir hürmeti daima kalbimizde, ruhumuzda besliyoruz ve yaşatıyoruz. O âli Peygamber-i Zîşan (s.a.s.) için ve O'nun âli dini için, başta ruhumuz ve herşeyimizi fedaya hazırız.

Cenâb-ı Hakk'ın lûtf u kereminden büyük bir ümit ile yalvarıp istiyoruz ki, sevgili Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri'nin verdikleri hayr-ı beşaretle, Türk ve Arap iki hakikî kardeş millet, inşâallah yakın bir âtide ittihad edecek. Ve o ittihad sayesinde, o müthiş düşmanların Müslümanlar içine saçtıkları fesat tohumları kendi yüzlerine atılacak. Ve zincirler altında inleyen dört yüz milyon Müslümanlık, yeniden hayat-ı kudsiye-i İslâmiye ile, nev-i beşerin başına geçip, sulh ve müsalemet-i umumiyeyi temin edecek, inşâallah.[1]

Ezan Mes'elesi

[1] Tarihçe-i Hayat, s. 616-618.

Aziz, sıddık, kıymetdar kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye'de metin, ciddî, çalışkan arkadaşlarım!

Yeni bir medar-ı kerâmet ve inâyet ve sürûr olan mektubunuzu aldım. Ve Risaletü'n-Nur'a ait bir ikram ve inâyet-i İlâhiye'yi gösterdi. Şöyle ki:

Bundan dört-beş gün evvel, şiddetli bir taharri ile menzilim teftiş edildi. Her tarafa baktıkları hâlde hıfz-ı İlahî ile bizi mahzun edecek bir şey bulamadılar. Yalnız İktisad, Hastalar, İstiaze gibi altı-yedi risaleyi zararsız buldular. Sonra da Husrev'in ezan mes'elesi gibi müsadere kaidelerine tam muhalif olarak noksansız iade ettiler. Ben o hâdiseden size endişe edip, dağdan dönerken Abdülmecid, Sabri, Husrev, Hâfız Ali ile beraber konuşmak, acaba size de bir taarruz var mı diye sormak istedim. Ve lisanla bağırdım, geldim. Birden Emin kapıyı açtı, dördünüzün mübarek mektublarınızı verdi. Her ikimiz bu ikram ve taharrideki kerâmet-i hıfzıyeyi ve Husrev'in hilâf-ı me'mul öyle bir istida, öyle bir netice vermesindeki inâyet-i Rabbâniye'ye aynı zamanda muvafık gördük ve Risaletü'n-Nur her vakit inâyete mazhardır diye şükrettik.

Aziz Kardeşlerim! Fihrist bâkiyesinin te'lifi size havale edilmişti, taksimü'l-âmâl tarzında yapsanız iyi olur.

Mâşâallah, bârekâllah, kalemlerinizin mükemmel çalışmaları devam etmekle beraber tezayüd etmeleri ve hususan Sav'da birden çoğalması... Hacı Hâfız'a ve köyüne bin bârekâllah, bizi fevkalâde mesrur etti. Ve Husrev'in tevâfuklu yazıları, hususan yaldızlı Mu'cizat-ı Ahmediye (a.s.m.) nüshası ve Büyük ve Küçük Ali'lerin risaleleri buralarda tatlı hem çok fütuhatı var. İnşâallah o mübarek kalemlerin daha çok fütuhatı olacak ve göreceğiz.[1]

---

[1] Kastamonu Lâhikası, s. 15-16